

ÚVOD

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „MK SR“) predkladá Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2022 podľa § 29 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu kapitoly za rok 2022 je vypracovaný v zmysle Smernice Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/006092/2023-31 zo 16. januára 2023 na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu a štátnych fondov za rok 2022.

1. SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ KAPITOLY

1.1. SÚHRNNÁ CHARAKTERISTIKA KAPITOLY A JEJ HOSPODÁRENIA V HODNOTENOM ROZPOČTOVOM ROKU

1.1.1. CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI KAPITOLY

Ministerstvo plnilo v roku 2022 úlohy vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov, Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024 (ďalej len „program vlády na roky 2020 – 2024“), Plánu práce vlády Slovenskej republiky na rok 2022 (ďalej len „plán práce vlády“), Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2022 (ďalej len „plán legislatívnych úloh vlády“), uznesení vlády Slovenskej republiky (ďalej len „uznesenie vlády“) a úlohy vyplývajúce z poradných orgánov vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „NR SR“), ako aj viaceré operatívne úlohy súvisiace s pôsobnosťou a výkonom štátnej správy v rezorte kultúry a operatívne úlohy súvisiace s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatreniami prijatými na zabránenie jej šíreniu.

Zámerom rozpočtovej politiky kapitoly v roku 2022 bolo finančne zabezpečiť plnenie rozhodujúcich úloh v oblastiach svojej pôsobnosti, bežných prevádzkových potrieb rozpočtových organizácií (ďalej len „RO“) a príspevkových organizácií (ďalej len „PO“), schválených priorít rezortu, ako aj zmierniť negatívne následky nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a opatrenia prijaté na zabránenie jej šíreniu v rezorte kultúry.

A. LEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

- Tvorba zákonov v pôsobnosti ministerstva v rámci Plánu legislatívnych úloh:

- Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 402/2000 Z. z. o zásluhách Milana Rastislava Štefánika o Slovensko

Ministerstvo pripravilo zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 402/2000 Z. z. o zásluhách Milana Rastislava Štefánika o Slovensko. Základným cieľom zákona je vytvorenie mechanizmu trvalého spolufinancovania základnej ochrany (udržateľnosti) a rozvoja areálu mohyly Milana Rastislava Štefánika na Bradle a tým trvalo udržať a rozvíjať areál tak, aby bol plne využitý jeho potenciál ako miesta pamäti národa, miesta rozvíjania vlastenectva, miesta predstavujúceho hodnoty štátnosti. Ministerstvo na základe tohto zákona poskytne mestu Brezová pod Bradlom, obci Košariská a obci Priepasné zo svojej rozpočtovej kapitoly v rámci schváleného limitu výdavkov na príslušný rozpočtový

rok účelovú dotáciu na úhradu nákladov na údržbu a rozvoj areálu mohyly, najviac vo výške súčtu finančného príspevku obce schváleného na tento účel v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok a finančného príspevku Trenčianskeho samosprávneho kraja poskytnutého obci na tento účel v predchádzajúcom rozpočtovom roku. Návrh zákona bol prerokovaný a schválený na 55. schôdzi NR SR v III. čítaní dňa 2. februára. 2022 (uznesenie č. 1212/2022). V Zbierke zákonov bol zákon vyhlásený pod č. 40/2022 Z. z. dňa 22. februára. 2022. Účinnosť nadobudol dňa 1. apríla 2022.

➤ Zákon č. 92/2022 Z. z. o niektorých ďalších opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine

Ministerstvo participovalo, z dôvodu osobitnej ochrany kultúrneho dedičstva počas trvania mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny a po jej odvolaní, na príprave „článkového“ zákona. Tento zákon mení a dopĺňa osobitné zákony: č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov, č. 49/2002 Z. z. ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a č. 207/2009 Z. z. o podmienkach vývozu a dovozu predmetu kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov.

➤ Návrh zákona o múzeách

Ministerstvo v súvislosti s plnením úlohy č. 16 Programového vyhlásenia vlády SR pripravilo návrh zákona o múzeách, ktorý má nahradiť súčasne platný zákon č. 206/2009 Z. z. múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Cieľom návrhu zákona je zvýšiť kvalitu výkonu odborných činností v múzeách, a to spresnením povinností múzeí pri správe zbierkového fondu, vytvorením predpokladov na implementáciu múzejných štandardov do múzejnej praxe, zavedením kvalifikačných predpokladov na výkon funkcie štatutárov múzeí a vedúcich zamestnancov riadiacich múzeá a zavedením systému vzdelávania a odborného rastu pracovníkov múzeí. Návrh zákona obsahuje opatrenia na efektívnejší boj proti nelegálnemu obchodu s kultúrnym dedičstvom, sprísňuje podmienky zápisu múzeí do Registra múzeí SR a vytvára podmienky na vedenie registra ako elektronickej databázy. Návrh zákona bol predmetom vnútrorezortného pripomienkového konania, v súčasnosti je pripravený na predbežné pripomienkové konanie a medzirezortné pripomienkové konanie. Súčasťou novej právnej úpravy oblasti múzejníctva je aj príprava vykonávacieho predpisu (vyhlášky MK SR), ktorý upraví podrobnosti pri výkone správy zbierkového fondu múzeí.

➤ Novela zákona č. 189/2015 Z. z. o kultúrno-osvetovej činnosti

Národná rada SR schválila návrh novely zákona dňa 16. marca 2022. Novela zákona znamená podporu segmentu neprofesionálnej umeleckej tvorby a záujmovej umeleckej činnosti formou zabezpečenia stabilného financovania celého systému postupových súťaží a prehliadok v odbornej gescii Národného osvetového centra a Slovenskej ústrednej hvezdárne – od regionálnych cez krajské až po celoslovenské kolá. Novela upevňuje postavenie a autoritu kultúrno-osvetových zariadení s celoštátnou pôsobnosťou vo vzťahu ku kultúrno-osvetovým zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov, miest a obcí najmä tým, že im vkladá do kompetencie dôležitý finančný nástroj potrebný na prevzatie plnej odbornej zodpovednosti za realizáciu a kvalitu aktivít na podporu a rozvoj systémovej starostlivosti o rozvoj a podporu talentov v rámci kultúrno-osvetovej činnosti. Kultúrno-osvetové zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva budú podľa tohto zákona vyhlasovať, odborne a metodicky riadiť, koordinovať a financovať realizáciu celoštátneho systému postupových súťaží a prehliadok v oblasti záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej

umeleckej tvorby. Novela tiež dopĺňa spôsob výberu a odvolania štatutárnych orgánov a vedúcich zamestnancov riadiacich kultúrno-osvetové zariadenie a stanovuje dĺžku ich funkčného obdobia na 5 rokov. Zároveň sa v záujme vyššej transparentnosti zákonom ustanovuje, že súčasťou výberového konania na funkciu štatutárneho orgánu kultúrno-osvetového zariadenia a vedúceho zamestnanca riadiaceho kultúrno-osvetové zariadenie bez právnej subjektivity musí byť aj verejné vypočutie.

➤ Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách)

Cieľom zákona o mediálnych službách je komplexná právna úprava v oblasti audiovizuálnych mediálnych služieb, ktorá nahradila zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“) a zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov.

Primárnym dôvodom na predloženie predmetného zákona bola potreba transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu (ďalej len „smernica (EÚ) 2018/1808“) do slovenského právneho poriadku.

Najvýraznejšou zmenou, ktorú prináša nová právna úprava, je zahrnutie platforiem na zdieľanie videí do regulačného rámca audiovizuálnych mediálnych služieb. V súvislosti s novými podmienkami regulácie sa nanovo upravuje aj postavenie a pôsobnosť národného nezávislého regulačného orgánu, ktorým je Rada pre mediálne služby. Zákon o mediálnych službách nadobudol účinnosť 1. augusta 2022.

➤ Zákon č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách)

Cieľom zákona je reflektovať aktuálny vývoj a nové požiadavky v oblasti vytvárania a uchovávaní konzervačného fondu a digitálneho depozitného fondu a šírenia informácií, a to nielen prostredníctvom tradičnej periodickej tlače, ale aj prostredníctvom elektronických periodických publikácií a spravodajských webových portálov.

Proces odovzdávania deponátov bol upravený v zákone č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov. Predmetom zákona je, okrem iného, aj úprava systému evidovania periodických publikácií, ku ktorým vzhľadom na novú definíciu periodickej publikácie pribudli aj elektronické periodické publikácie a spravodajské webové portály. Zákon o publikáciách nadobudol účinnosť 1. augusta 2022.

➤ Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Autorský zákon, sa predkladal na rokovanie vlády Slovenskej republiky na základe úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 491/2019 k Návrhu na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc a na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace jún až december 2021. Cieľom navrhovaného právneho predpisu bolo transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky dve nové smernice Európskej

únie. Prvou z nich je smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (ďalej len „smernica o autorskom práve“). Druhou smernicou preberanou do Autorského zákona je smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/789 zo 17. apríla 2019, ktorou sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom uplatniteľné na niektoré on-line vysielania vysielateľov a retransmisie televíznych a rozhlasových programov a ktorou sa mení smernica Rady 93/83/EHS (ďalej len „smernica o on-line prenosoch vysielateľov a o retransmisii“). Novela Autorského zákona bola schválená v NR SR dňa 16. februára 2022 a účinnosť nadobudla dňa 25. marca 2022.

➤ Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 332/2022 Z. z. o technických požiadavkách na digitálnu kópiu deponátu publikácie

Vychádzajúc z ustanovenia § 17 ods. 5 zákona o publikáciách bolo nevyhnutné formou všeobecne záväzného právneho predpisu Ministerstva kultúry SR stanoviť technické požiadavky na digitálnu kópiu deponátu publikácie odovzdávanej podľa zákona o publikáciách. Cieľom vyhlášky je preto stanovenie podrobností o jednotných technických požiadavkách na digitálnu kópiu deponátu periodickej tlače a digitálnu kópiu deponátu neperiodickej publikácie v tlačenej podobe, ktoré sú odovzdané Slovenskej národnej knižnici podľa § 18 ods. 3 a § 19 ods. 3 zákona o publikáciách. Uvedená vyhláška nadobudla účinnosť 1. novembra 2022.

B. NELEGISLATÍVNA ČINNOSŤ

Ministerstvo vypracovalo a predložilo na rokovanie vlády Slovenskej republiky informatívny materiál Šiestu správu o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky, ktorý bol schválený 11. januára 2023 uznesením č. 18/2023. Správa okrem hodnotenia úrovne ovládania a používania slovenského spisovného jazyka vo viacerých oblastiach verejného života (štátna správa, ochrana spotrebiteľa, školstvo, súdnictvo, mediálna sféra atď.) zaznamenáva najnovšie trendy v oblasti jazykovej politiky, informuje o opatreniach na elimináciu negatívnych javov pri používaní štátneho jazyka v období od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2021 a obsahuje aj nové návrhy na zabezpečenie dodržiavania zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v praxi.

C. ĎALŠIE VÝZNAMNÉ ÚLOHY A AKTIVITY MINISTERSTVA

C.1. OBLASŤ MÉDIÍ, AUDIOVÍZIE A AUTORSKÉHO PRÁVA

Evidovanie periodickej tlače a povinné výtlačky

V súvislosti s príslušnými ustanoveniami zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov zabezpečovalo ministerstvo do 31. júla 2022 úkony spojené s evidovaním periodickej tlače a vedením zoznamu v zmysle § 11 tlačového zákona. Od 1. augusta 2022 zabezpečovalo ministerstvo evidenciu periodických publikácií podľa § 3 zákona o publikáciách.

K 31. 12. 2022 bolo zaevidovaných 1565 titulov periodickej tlače, 70 titulov elektronických periodických publikácií a 63 spravodajských webových portálov.

Do 31. júla 2022 boli priebežne prijímané a uchovávané povinné výtlačky periodickej tlače, ktoré v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín a audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov zasielali vydavatelia

periodickej tlače ministerstvu. Od 1. augusta 2022 ministerstvo priebežne prijímalo a uchovávalo deponáty periodickej tlače podľa § 18 ods. 3 zákona o publikáciách.

Správne konania

Výkon dohľadu v zmysle zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Správne konanie, ktoré bolo začaté v 1. polroku 2022 vo veci porušenia povinnosti distribútora audiovizuálneho diela určiť vekovú vhodnosť distribuovaného audiovizuálneho diela podľa jednotného systému označovania podľa § 13 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pokračovalo aj v priebehu 2. polroku 2022. Odvolací orgán na základe doručeného rozkladu účastníka konania (rozhodnutím č. k. MK-2612/2021-110/2854) zrušil napadnuté rozhodnutie o uložení pokuty a vec vrátil prvostupňovému správne orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie. Vzhľadom na skutočnosť, že prvostupňový správny orgán nerozhodol vo veci v zákonom stanovenej trojročnej subjektívnej lehote podľa § 41 ods. 5 zákona o audiovizíii, správne konanie v súlade s § 30 ods. 1 písm. h) správneho poriadku bude zastavené.

Kolektívna správa práv

Ministerstvo v roku 2022 uskutočňovalo dohľad preverovaním plnenia povinností organizácií kolektívnej správy vo vzťahu k povinným náležitostiam výročných správ organizácií kolektívnej správy a vo vzťahu k plneniu ďalších povinností ustanovených Autorským zákonom (povinnosti v zmysle § 169 ods. 1, § 169 ods. 4, § 174 a § 175 Autorského zákona). Ministerstvo v roku 2022 viedlo správne konanie voči organizácii kolektívnej správy OZIS (Ochranné združenie interpretov Slovenska) v súvislosti s opakovaným porušovaním povinností uložených Autorským zákonom, ktorého výsledkom bolo vydanie rozhodnutia o odňatí oprávnenia. Ministerstvo takisto viedlo správne konanie voči organizácii kolektívnej správy SAPA (Slovenská asociácia producentov v audiovizíii) vo vzťahu k povinnému zverejňovaniu údajov na webovom sídle a vo vzťahu k povinným náležitostiam výročných správ a uložilo sankciu. Ministerstvo začalo aj správne konanie voči organizácii kolektívnej správy SLOVGRAM, (nezávislá spoločnosť výkonných umelcov a výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov) vo vzťahu k povinnostiam organizácií kolektívnej správy pri zmene sadzobníka odmien. Ministerstvo viedlo správne konania vo veci udelenia (resp. rozšírenia) oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv vo vzťahu k organizáciám kolektívnej správy SOZA (Slovenský ochranný zväz autorský pre práva k hudobným dielam) a SAPA (Slovenská asociácia producentov v audiovizíii), ktorých výsledkom bolo vykonanie zmien (rozšírenie) oprávnení na výkon kolektívnej správy práv oboch spomínaných organizácií kolektívnej správy.

Informačný portál duševné vlastníctvo

V roku 2022 ministerstvo naďalej spravovalo slovenskú aj anglickú verziu obsahu portálu Duševné vlastníctvo www.dusevnevlastnictvo.gov.sk a dopĺňalo ich novým obsahom.

Portál Agorateka Slovakia

Národný portál Agorateka Slovakia, fungujúci od júla 2018 a vytvorený s pomocou Európskeho úradu pre duševné vlastníctvo (EUIPO), zhromažďuje webové stránky ponúkajúce legálny on-line obsah. Portál Agorateka Slovakia je verejne dostupný na internete a ministerstvo sa jeho vznikom zapojilo do európskeho projektu Agorateka, ktorý realizuje EUIPO. Ministerstvo portál Agorateka Slovakia spravuje a pravidelne aktualizuje a dopĺňa novými poskytovateľmi obsahu. Konkrétne, v roku 2022 ministerstvo doplnilo portál o nové stránky s ponukou legálneho obsahu. Zástupca ministerstva (zamestnanec odboru autorského práva MK SR) sa v máji 2022 zúčastnil

stretnutia, ktoré organizovalo EUIPO s cieľom diskutovať o skúsenostiach jednotlivých krajín, ktoré majú zriadený národný portál.

Agenda Európskej únie

➤ Závery Rady o budovaní európskej stratégie pre kultúrny a kreatívny priemysel.

V 1. polroku 2022 bol počas francúzskeho predsedníctva (FR PRES) predmetom rokovaní pracovnej skupiny pre audioviziu a médiá návrh *Záverov Rady o budovaní európskej stratégie pre kultúrny a kreatívny priemysel* (ďalej ako „návrh“). V kontexte negatívnych dopadov pandemickej krízy COVID-19 na kultúrnu a kreatívnu ekonomiku a potreby naďalej posilňovať dvojité prechod (zelený a digitálny) v rámci Európskej únie, FR PRES vypracovalo návrh na posilnenie odolnosti kultúrneho a kreatívneho priemyslu (ďalej len „KKP“) voči štrukturálnym výzvam (implementácia ekologického prechodu, silná konkurencia a integrácia veľkých globálnych hráčov) FR PRES predložilo návrh na rokovanie Výboru stálych predstaviteľov (COREPER 1) dňa 23. marca 2022 a následne bol prijatý Radou EYCS počas zasadnutia 4. apríla 2022.

➤ Závery Rady o ochrane a bezpečnosti novinárov a iných pracovníkov médií.

FR PRES zverejnilo 27. 4. 2022 návrh Záverov Rady o ochrane a bezpečnosti novinárov a iných pracovníkov médií, ktorý reaguje na rastúce hrozby pre novinárov a tým aj prekážky slobody prejavu a slobody informovať. Okrem ohrozenia ich bezpečnosti je čoraz neistejšia aj ekonomická situácia novinárov a iných pracovníkov médií. Digitálna transformácia, zatvorenie médií a dôsledky pandémie viedli k prehĺbeniu ekonomickej neistoty novinárov, preto ČŠ vyzvali EK, aby posilnila financovanie nezávislej a investigatívnej žurnalistiky a zohľadnila bezpečnosť na internete a slobodu prejavu pre novinárov a iných pracovníkov médií vo všetkých príslušných iniciatívach vychádzajúcich z digitálnej stratégie EÚ. Rada v návrhu vyzýva ČŠ a EK, aby okrem iného podporovali celoživotné vzdelávanie vedúcich redakcií, orgánov presadzovania práva, sudcov a iných zainteresovaných strán o ochrane novinárov a pracovníkov médií, zaviazali sa chrániť novinárov a iných pracovníkov médií na celom svete na príslušných multilaterálnych fórach, v rámci dvojstranných vzťahov a medzinárodných iniciatív, aby podporovali prostredníctvom odbornej, finančnej, sociálnej a právnej pomoci nezávislých novinárov a pracovníkov médií pôsobiacich v exile, najmä z krajín ako Ukrajina, Bielorusko a Ruská federácia. EK zároveň 27. 4. 2022 predložila návrh právneho predpisu EÚ na ochranu novinárov a obhajcov ľudských práv pred zneužívajúcimi súdnymi konaniami (známy ako smernica o strategických žalobách proti verejnej účasti). SR podporila záverečné znenie návrhu, ktoré bolo jedhlasne schválené všetkými ČŠ. Návrh predložilo FR PRES 8. 6. 2022 na rokovanie Výboru stálych predstaviteľov (COREPER 2), následne bol prijatý Radou pre všeobecné záležitosti 21. júna 2022.

➤ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec mediálnych služieb na vnútornom trhu (Európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ

V 2. polroku 2022 bol počas českého predsedníctva (CZ PRES) predmetom rokovaní PS AUDIO a Média návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec mediálnych služieb na vnútornom trhu (Európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ (ďalej len „návrh“), predstavený EK dňa 16. 9. 2022. Návrhom sa plní politický záväzok predsedníčky von der Leyenovej, ktorá túto iniciatívu oznámila vo svojej správe o stave Únie z roku 2021. Táto iniciatíva bola zahrnutá do pracovného programu EK na rok 2022. Cieľom návrhu je riešiť roztrieštené národné regulačné prístupy týkajúce sa slobody a plurality médií a redakčnej nezávislosti. Návrh sa skladá zo štyroch špecifických cieľov: podpora cezhraničnej činnosti a investícií v oblasti

mediálnych služieb, zvýšenie regulačnej spolupráce a konvergenie prostredníctvom nástrojov cezhraničnej spolupráce a stanovísk a usmernení na úrovni EÚ, uľahčenie poskytovania kvalitných mediálnych služieb zmiernením rizika nežiaduceho verejného a súkromného zasahovania do redakčnej slobody a zabezpečenie transparentného a spravodlivého pridelovania hospodárskych zdrojov na vnútornom mediálnom trhu zlepšením transparentnosti a spravodlivosti pri meraní sledovanosti a pridelovaní štátnej reklamy. Návrh zintenzívňuje spoluprácu v rámci skupiny európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby (ERGA) tým, že ju transformuje na Európsku radu pre mediálne služby a udeľuje jej širší rozsah pôsobnosti a ďalšie úlohy. V návrhu sa stanovujú nové pravidlá týkajúce sa mediálnych služieb, napríklad pravidlá o ochrane novinárskych zdrojov a novinárskej komunikácie, štátnej reklame a meraní sledovanosti. Vzhľadom na nedávne hrozby namierené proti novinárskym zdrojom sa v návrhu dopĺňa cielená ochrana proti nasadeniu spywaru v zariadeniach, ktoré používajú poskytovatelia mediálnych služieb alebo novinári, pričom sa vychádza z ochrán stanovených smernicou 2002/58/ES (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách), smernicou 2016/680/EÚ (smernica o presadzovaní práva) a smernicou 2013/40/EÚ o útokoch na informačné systémy. Návrh bol predmetom rokovaní všetkých zasadnutí PS AUDIO a Médiá, pričom počas CZ PRES nebol finalizovaný a jeho príprava pokračuje aj v 1. polroku 2023 počas švédskeho predsedníctva.

➤ PS Copyright

Zasadnutia Pracovnej skupiny Rady EÚ pre autorské právo sa v roku 2022 obnovili v prezenčnej forme. Práca FR PRES a CZ PRES sa sústredila najmä na nelegislatívne témy, konkrétne na diskusie o riešení dopadov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-265/19 a s ním súvisiacu problematiku materiálnej recipacity a národného zaobchádzania, ako aj na tému autorského pirátstva a nelegálneho obsahu, ktorý je šírený on-line prostredníctvom siete internetu s cieľom vypracovať odporúčania pre túto oblasť. Na zasadnutiach Pracovnej skupiny Rady EÚ pre autorské právo prebiehali v roku 2022 aj diskusie súvisiace s dojednávaním Návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o harmonizovaných pravidlách týkajúcich sa spravodlivého prístupu k údajom a ich používania (akt o údajoch) a jeho presahu na oblasť právnej ochrany databáz.

Agenda EÚ vo vzťahu k WIPO

Vo vzťahu k medzinárodnej agende duševného vlastníctva, ktorou sa SR z dôvodu členstva vo Svetovej organizácii duševného vlastníctva (WIPO) tiež zaoberá, sa v sídle WIPO v Ženeve v roku 2022 postupne obnovila prezenčná účasť na zasadnutiach WIPO, resp. bol umožnený tzv. hybridný (prezenčný aj on-line) formát zasadnutí. V rámci agendy WIPO prebrala SR v roku 2022 funkciu koordinátora regionálnej skupiny štátov strednej Európy a Pobaltia (CEBS), pričom funkciu koordinátora v období 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022 vykonával vyslaný expert MK SR (zamestnanec odboru autorského práva MK SR) v spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva SR (ÚPV), Stálou misiou SR pri OSN v Ženeve a MZVEZ SR. SR tak v roku 2022, aj vďaka vyššie uvedenej funkcii, veľmi aktívne participovala na všetkých zasadnutiach a výboroch WIPO a zásadne formovala nielen národné pozície SR v oblasti duševného vlastníctva, ale aj pozície regionálnej skupiny CEBS, ktorú tvorí v súčasnosti 19 štátov, vrátane Ukrajiny (*Ukrajina pristúpila do skupiny CEBS v marci 2022 aj pričinením SR ako koordinátora skupiny CEBS*). Výkon funkcie koordinátora CEBS výrazne zvýšil profil SR v agende duševného vlastníctva. Aj zásluhou SR ako koordinátora regionálnej skupiny CEBS sa na zasadnutí Valných zhromaždení WIPO v roku 2022 podarilo dosiahnuť dohodu na organizácii dvoch medzinárodných diplomatických konferencií WIPO (v téme genetických zdrojov a v téme

dizajnov) v roku 2024 a prijať hlasovaním rozhodnutie o pomoci a podpore pre Ukrajinu a jej inovačný a kreatívny sektor, ako aj systém duševného vlastníctva.

ÚPV SR v spolupráci s WIPO zorganizoval v máji 2022 návštevu generálneho riaditeľa (GR) WIPO na Slovensku pri príležitosti konania medzinárodnej konferencie *"Vodíkové technológie v doprave! Pripravení na budúcnosť..."*. GR WIPO medzinárodnú konferenciu v SR otvoril a v rámci návštevy absolvoval aj niekoľko stretnutí s najvyššími predstaviteľmi slovenskej. GR WIPO sa zaujímal aj o inovačné a výskumné aktivity slovenských univerzít a stretol sa tiež so zástupcami významných inovačných spoločností v SR.

C.2. OBLASŤ KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Oblasť kultúrneho dedičstva

Ministerstvo plnilo úlohy vyplývajúce z členstva Slovenskej republiky v medzinárodnej organizácii The International Holocaust Remembrance Alliance (ďalej len „IHRA“) prostredníctvom PhDr. Martina Korčoka, PhD., experta ministerstva, vedúceho Múzea holokaustu v Seredi – organizačného útvaru SNM – Múzea židovskej kultúry v Bratislave. V roku 2022 sa zúčastnil na dvoch plenárnych zasadnutiach (v dňoch 20. júna – 23. júna 2022 vo švédskom Štokholme a v dňoch 28. novembra až 1. decembra 2022 vo švédskom Göteborgu).

Predmetom rokovania prvého plenárneho zasadnutia v roku 2022 boli témy: vojna na Ukrajine – múzeá a pamätníky, vznikajúce múzeá a miesta v ohrození, online aktivity múzeí v čase pandémie, kampaň #ProtectTheFacts a Medzinárodné fórum na pripomínanie holokaustu a na boj proti antisemitizmu v Malmö (Malmö International Forum on Holocaust Remembrance and Combating Antisemitism – Remember ReAct). Expert ministerstva bol jedným z troch vedúcich členov Komisie venujúcej sa téme genocídy Rómov (CGR) a predniesol správu o plnení úloh v sledovanej oblasti. Pozornosť bola venovaná aj téme ruskej agresie na Ukrajine a zlému postaveniu rómskych utečencov z Ukrajiny. Veľkú kritiku si zo strany medzinárodných organizácií vyslúžili hlavne Moldavsko, Maďarsko, Česká republika a Poľsko. Slovenská republika vďaka postoju vlády Slovenskej republiky a Kancelárie splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity vykonala spomedzi spomenutých krajín najviac práce v oblasti pomoci rómskym utečencom z Ukrajiny. Ján Hero, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity, bol osobne prítomný na zasadnutí, ako člen delegácie SR pri IHRA. Členovia Komisie venujúcej sa téme genocídy Rómov (CGR) nominovali a jednomyselne schválili experta ministerstva, Martina Korčoka, za predstaviteľa IHRA vo Výbore Rady Európy pre Rómov (ADI-ROM), čo bolo predostreté stálej kancelárii IHRA a ňou následne schválené. Dôležitým bodom programu bola implementácia pracovnej definície anticiganizmu, prijatej IHRA v roku 2020, jednotlivými členskými krajinami.

Témami rokovania druhého plenárneho zasadnutia boli energetická kríza a jej dopady na múzeá a pamätníky, nárast pravicových radikálnych politických strán v Európe a vo svete i Správa o plnení záväzkov prezentovaných na Medzinárodnom fóre v Malmö (konanom 13. októbra 2021). Expert ministerstva informoval i o tom, že Slovenská republika ako jedna z mála členských krajín prijala pracovnú definíciu „protirómskeho rasizmu“ schválenú v pléne IHRA.

Oblasť múzeí, galérií a knižníc

Ministerstvo:

- vedie k 31.decembru 2022 v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky 93 múzeí a 25 galérií, jeden zriaďovateľ požiadal v roku 2021 o výmaz múzea z registra

- nastavilo, v spolupráci s Národným osvetovým centrom, proces prispievania do obsahu európskej digitálnej kultúrnej platformy Europeana so zámerom rozširovania a skvalitňovania dátového priestoru pre kultúrne dedičstvo na národnej a predovšetkým na európskej úrovni, a to v súlade s „Odporúčaním komisie (EÚ) č. 2021/1970“ z 10. novembra 2021, ktoré je súčasťou programu Európskej únie „Cesta k digitálnemu desaťročiu - Digitálna Európa“; v decembri 2022 boli úspešne agregované prvé objekty (2285 objektov Slovenského technického múzea)

- začalo od 1. júla 2022 plniť povinnosť uloženú mu v bode B.7 Uznesenia vlády SR č. 387/2022, ktorou zabezpečilo, v rámci svojej rozpočtovej kapitoly, finančné prostriedky na fungovanie dokumentačného centra budúceho Múzea slovenského vysťahovalectva v Bratislave zriadeného v štruktúre Slovenského národného múzea

- vykonávalo evidenciu nových žiadostí a aktualizáciu údajov v Zozname knižníc SR, ktorý podľa zákona 126/2015 o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.; v roku 2022 bolo navrhnutých na zápis 8 nových knižníc, o aktualizáciu údajov požiadalo 29 knižníc a o vyradenie 14 knižníc; k 31. decembru je v zozname evidovaných 5 294 záznamov; zoznam je priebežne v aktualizovanej verzii uverejnený na webovom sídle ministerstva

- vydalo rozhodnutie v rámci správneho konania na vyhlásenie 26 vzácných tlačí z fondu Záhorského múzea v Skalici za historické knižničné dokumenty, v súčasnosti je vyhlásených za historický knižničný dokument, resp. historický knižničný fond 46 409 knižničných dokumentov

- v súvislosti s vedením a prerokovaním agendy sankcií (priestupkov a iných správnych deliktov) v zmysle zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách vydalo štyri rozhodnutia, z toho dve rozhodnutia o udelení pokuty a dve rozhodnutia v autoremedúre, ktorými v plnom rozsahu vyhovel rozkladu účastníkov konania proti rozhodnutiu

- ukončilo štátny odborný dohľad v štyroch múzeách, vo všetkých prípadoch išlo o štátny odborný dohľad, ktorý odbor múzeí, galérií a knižníc začal v predchádzajúcom roku

- koordinovalo a priebežne pripomienkovalo, v súvislosti s úlohou č. 15.1 Programového vyhlásenia vlády SR, prácu pracovnej skupiny na tvorbu múzejných štandardov; múzejné štandardy, ako kritériá na posúdenie úrovne kvality výkonu odborných a iných činností múzeí prostredníctvom kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov, vydá a zverejní na svojom webovom sídle po ukončení úlohy, ktorá pokračuje aj v roku 2023

- podporovalo vývoj nástrojov centrálnej evidencie kultúrneho dedičstva v múzeách a galériách (databázy CEMUZ a CEDVU v správe Slovenského národného múzea a Slovenskej národnej galérie), a to v súvislosti s plnením úlohy č. 15.5 z Programového vyhlásenia vlády SR; Slovenské národné múzeum ukončilo v roku 2022 verejné obstarávanie informačného systému na evidenciu a správu múzejných zbierok, zmluvu o dielo s úspešným uchádzačom uzatvorí po schválení Národného projektu IS DEMZ zo strany RV PO7 OPII, po podaní žiadosti o NFP pre financovanie z EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy) a uzatvorení zmluvy o NFP

- v súlade so štatútom Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky zabezpečilo organizáciu a kompletnú administráciu procesu výberu nominanta na udelenie uvedenej ceny v oblasti kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie; odborná porota hodnotila zaslané prihlášky v zmysle dodatku č. 1 k štatútu Pravidiel výberu návrhu, ktorý bude odporučený ministrovi na udelenie Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v kategórii b) za oblasť kultúrneho dedičstva – múzeá a galérie; víťazom v tejto kategórii sa z dôvodu nesplnenia požadovaných náležitostí za rok 2022 nestal nikto

- v súlade so štatútom Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky zabezpečilo organizáciu a kompletnú administráciu procesu výberu nominanta na udelenie uvedenej ceny v oblasti kultúrneho dedičstva – knižnice a udelenie titulu Knižnica roka. Odborná porota hodnotila zaslané prihlášky v zmysle Pravidiel výberu nominanta na udelenie Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky v oblasti kultúrneho dedičstva – knižnice. Cena ministra kultúry Slovenskej republiky a titul Knižnica roka boli slávnostne udelené Knižnici pre mládež mesta Košice. Titul a ocenenie zástupcovia Knižnice pre mládež mesta Košice slávnostne prebrali od ministerky kultúry v utorok 6. septembra 2022 vo večerných hodinách v priestoroch Slovenskej filharmónie v Bratislave

- spolupracovalo, v súčinnosti s národnou ústredňou Interpolu v Bratislave a ďalšími útvarmi Policajného zboru SR i Finančnej správy SR, pri preverovaní informácií o legálnosti nadobudnutia, resp. o legálnosti držby predmetov kultúrnej hodnoty, najmä umeleckých diel, ktoré sú predmetom potenciálneho záujmu žiadateľov o dočasný alebo trvalý vývoz

- poskytovalo, v spolupráci s vybranými odborníkmi z inštitúcií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, (najmä z Pamiatkového úradu SR, múzeí a galérií) a z partnerských inštitúcií z iných členských štátov EÚ, súčinnosť colným orgánom SR, vyšetrovateľom z Kriminálneho úradu Finančnej správy SR alebo orgánom kriminálneho vyšetrovania Policajného zboru SR pri preverovaní zákonnej držby, dovozov a vývozov predmetov kultúrnej hodnoty

- poskytlo priebežné usmernenia vo veci dočasných a trvalých vývozov predmetov kultúrnej hodnoty do zahraničia pre celé spektrum žiadateľov (fyzické osoby: predajcovia, zberatelia, obchodné spoločnosti, inštitúcie)

- priebežne spracovávalo žiadosti o povolenie na dočasný vývoz zbierkových predmetov do zahraničia za účelom prezentačným, vedecko-výskumným alebo reštaurátorským; v roku 2022 vydalo 18-krát súhlas na dočasný vývoz v rámci colného územia EÚ súborov zbierkových predmetov rôznych subjektov v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti; vydalo 4 súhlasy pre dlhodobú prezentáciu slovenského umenia v rámci diplomatických zastúpení SR v rôznych krajinách EÚ; spracovalo a posúdilo 3 žiadosti o dočasný vývoz zbierkových predmetov inštitúcií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti mimo colné územie EÚ; vydalo 2 súhlasy zriaďovateľa s vývozom zbierkových predmetov (2 subjektov) mimo colné územie EÚ; vydalo 4x zvláštne vývozné povolenia (2-krát predĺženie termínu) pre dočasný vývoz súboru 125 zbierkových predmetov SNM – Historického múzea pre výstavný projekt v meste Cedar Rapids v štáte Iowa (USA); vydalo 4 vývozné povolenia pre súbor viacerých predmetov kultúrnej hodnoty zo zbierok súkromných osôb a zbierkových predmetov fondových inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva a vyššieho územného celku, ktoré boli prezentované v TATE Gallery v Londýne (VB); vydalo vývoznú licenciu pre dočasný vývoz mimo colné územie EÚ pre 5 zbierkových predmetov, ktoré spravuje inštitúcia v zriaďovateľskej pôsobnosti vyššieho územného celku, 1 súhlas pre 2 zbierkové predmety v štátnom vlastníctve a pre 10 predmetov kultúrnej hodnoty vo vlastníctve 2 súkromných vlastníkov; vydalo súhlasy na dočasný vývoz predmetu

kultúrnej hodnoty od iných 2 žiadateľov, súhlas s vývozom predmetov archeologickej povahy, ktoré sú štátnym vlastníctvom, spravované vedecko-výskumnou inštitúciou, pre účely vývozu na prezentačné účely do štátu mimo colné územie EÚ; vydalo 15 ďalších vývozných povolení na dočasný vývoz pre rozsiahle ucelené súbory predmetov kultúrnej hodnoty archeologickej povahy určené na prezentačné účely v rámci EÚ do viacerých prestížnych inštitúcií; vydalo vývozné povolenia na dočasný vývoz predmetov kultúrnej hodnoty archeologickej povahy v správe Pamiatkového úradu SR, konkrétne na vývoz 5 rozsiahlych súborov archeologických nálezov na konzervátorské účely, a to do Českej republiky. Povolilo aj dočasný vývoz 1 predmetu kultúrnej hodnoty v rámci colného územia EÚ na účel ohodnotenia a odbornej obhliadky v zahraničí

- poskytlo konzultácie a usmernenia k podaniu žiadostí o trvalý vývoz predmetu kultúrnej hodnoty v rámci EÚ, a to v 4 prípadoch, jedenkrát sa jednalo o expirované, neuplatnené vývozné povolenie z minulého obdobia, ktoré vývozca neuplatnil z dôvodu reštrikcií v mobilite z dôvodu pandemickej situácie spôsobenej Covid-19

- spolupracovalo s inými členskými štátmi Európskej únie v zmysle zákona č. 416/2002 Z. z. o navrátení nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov a participovalo na práci expertnej skupiny Európskej komisie pre návratové konanie nezákonne vyvezených kultúrnych predmetov

- ukončilo prípad nezákonne vyvezených zbierkových predmetov do Českej republiky, ktorý sa vyriešil súdnym zmierom zainteresovaných strán (pôvodného vlastníka a dobromyseľného nadobúdateľa)

- participovalo v zmysle implementácie smernice č. 2014/60/EÚ v rámci administratívnej spolupráce na využívaní európskej výmennej informačnej platformy – systému IMI a jeho úložiska zdieľaných informácií v oblasti kultúrnych objektov, najmä pri hľadaní nezákonne vyvezených predmetov kultúrnej hodnoty,

- podporilo priamu spoluprácu viacerých múzejných a galerijných inštitúcií v oblasti mobility a prezentácie zbierok, pričom priebežne vystavovalo doklad o zakotvení princípu imunity proti zadržaniu predmetov kultúrneho charakteru, ktoré sú vlastníctvom iného štátu, sú súčasťou verejných zbierok alebo registrovanými súčasťami kultúrneho dedičstva iného štátu a boli poskytnuté na prezentačné účely na Slovensko. Pre viaceré štátne inštitúcie v Českej republike pripravilo doklady o rešpektovaní imunity zapožičaných zbierkových predmetov, ktoré boli nevyhnutné pre ich zapožičanie na Slovensko a sprístupnenie vo viacerých výstavných projektoch, tradične takto podporilo pokračovanie projektu prevádzkovania úzkokolajovej čiernohronskej železnice v Čiernom Balogu alebo prezentáciu automobilových veteránov zo zbierok českého Národného technického múzea v Prahe počas slovenskej časti podujatia s názvom 1000 mil československých

Oblasť ochrany pamiatkového fondu

Pri plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu spolupracuje ministerstvo s ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré sa zúčastňujú na plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu, s orgánmi územnej samosprávy, s odbornými a vedeckými inštitúciami.

Ministerstvo:

- organizovalo pracovné stretnutia so zástupcami Pamiatkového úradu SR a krajských pamiatkových úradov k návrhu zákona o výstavbe a návrhu zákona o územnom plánovaní

- predložilo Ministerstvu dopravy a výstavby SR návrh na zmeny a doplnenia z. č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v súvislosti s novou stavebnou legislatívou (tzv. článkový zákon)
- zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti ochrany pamiatkového fondu v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, vytváralo iniciatívy smerujúce k tvorbe strategických dokumentov a participovalo na ich príprave; pripravilo Investičnú stratégiu Ministerstva kultúry SR
- v rámci výkonu štátnej správy pripravovalo odborné stanoviská a metodické usmernenia pre orgány štátnej správy a územnej a miestnej samosprávy, spolupracovalo s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, medzinárodnými organizáciami, odbornými a vedeckými inštitúciami, občianskymi združeniami, individuálnymi vlastníkami národných kultúrnych pamiatok a nehnuteľností v pamiatkových územiach, so Snemom historických miest a obcí Slovenska na riešení tém miest a obcí, súvisiacich s ochranou pamiatkového fondu
- v rámci výkonu štátnej správy preskúmavalo rozhodnutia Pamiatkového úradu SR vydané v správnom konaní, viedlo správne konania vo veciach odvolaní proti rozhodnutiam Pamiatkového úradu SR, ktorými ten vyhlásil alebo zamietol vyhlásenie vecí za národné kultúrne pamiatky, viedlo správne konania vo veciach odvolaní proti rozhodnutiam Pamiatkového úradu SR, ktorými ten vyhlásil ochranné pásma pamiatkových území a národných kultúrnych pamiatok
- ako odvolací orgán sa vyjadrilo k 29 žiadostiam Pamiatkového úradu SR o predĺženie lehoty pre vydanie rozhodnutia v správnom konaní
- pripravovalo vyjadrenia a stanoviská k územno-plánovacej dokumentácii a strategickým plánom (programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja) vyšších územných celkov
- realizovalo 17. mája 2022 a 24. novembra 2022 odborné skúšky na overenie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov, na základe výsledkov odborných skúšok vydalo ministerstvo 3 osvedčenia na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeologický výskum
- v rámci výkonu štátnej správy vydalo 16 osvedčení o predĺžení platnosti osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu v odbore archeologický výskum, 5 osvedčení v odbore architektonicko-historický výskum a 5 osvedčení v odbore umelecko-historický výskum
- v správnom konaní vydalo jedno rozhodnutie o udelení oprávnenia pre právnickú osobu na vykonávanie archeologického výskumu a jedno rozhodnutie o odňatí oprávnenia pre právnickú osobu na vykonávanie archeologického výskumu
- vydalo 321 vyjadrení k predkupnému právu štátu v zmysle § 23 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, súbežne spracovalo, priebežne aktualizovalo a zverejšňovalo zoznam národných kultúrnych pamiatok ponúknutých na predkupné právo štátu v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, a zároveň ho využívalo pre získanie informácií o zmluvných záväzkoch prijímateľov dotácií z dotačného systému ministerstva a ďalších 34 vyjadrení súvisiacich s predkupným právom štátu (darovanie, vysporiadanie podielového vlastníctva, prevod správy, iné)
- pravidelne spracovávalo, aktualizovalo a zverejšňovalo na webovom sídle ministerstva zoznamy fyzických osôb, ktoré sú držiteľmi osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkových výskumov a aktualizovalo zoznam právnických osôb oprávnených na vykonávanie archeologického výskumu na webovom sídle ministerstva
- aktualizovalo zoznam remeselníkov na webovom sídle ministerstva

- zabezpečovalo podklady na rokovania poradných orgánov ministerstva a administratívnu agendu Pamiatkovej rady, Archeologickej rady a Komisie na overovanie osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu
- spolupodieľalo sa na príprave podujatia Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku (DEKD) v rámci iniciatívy Rady Európy (témou roka bola udržateľnosť v pamiatkach), cieľom podujatia je propagovať kultúrne dedičstvo a sprístupniť bežne nedostupné pamiatky širokej odbornej aj laickej verejnosti; v SR sa uskutočnilo tradične v mesiaci september, hosťujúcim mestom bola Skalica, otvárací ceremoniál sa na jej hlavnom námestí konal 2. 9. 2022
- zorganizovalo vedeckú konferenciu Mesto a kultúrne dedičstvo (dňa 2. 9. 2022 v Skalici), ktorá bola súčasťou DEKD
- vo dvorane ministerstva zorganizovalo 29. – 30. septembra 2022 medzinárodnú konferenciu Oživovanie kaštieľov, ktorá ukončila DEKD,
- začalo komunikáciu a prípravu ďalšieho ročníka podujatia DEKD, hosťujúcim mestom v roku 2023 bude mesto Žilina
- spoločne s partnermi súťaže – Nadáciou SPP, spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a. s. a mediálnym partnerom RTVS vyhlásilo 15. ročník celoštátnej súťaže Fénix – kultúrna pamiatka roka pre kategórie: komplexná obnova a reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, čiastková obnova a reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky, špeciálna cena za výnimočný počín záchrany národnej kultúrnej pamiatky a dve čestné uznanie. Poslaním súťaže Fénix – Kultúrna pamiatka roka je podporovať zodpovedný prístup vlastníkov národných kultúrnych pamiatok k ochrane kultúrneho dedičstva Slovenska. Zároveň je jej cieľom aj zvýšenie záujmu verejnosti o kultúrne pamiatky. Laureáti a laureátky na slávnostnom odovzdávaní cien v troch kategóriách získali osvedčenia o udelení a užívaní titulu Kultúrna pamiatka roka 2020/2021, artefakt súťaže – sošku bájneho vtáka Fénixa, finančnú odmenu 10-tisíc eur od Nadácie SPP a čestný diplom. Výsledky súťaže odvysielala RTVS 8. mája 2022, na konci roku 2022 odborná porota vybrala víťazný návrh trofeje Fénix od Patrika Illa spomedzi diel od 5 uchádzačov vo vyzvanej súťaži
- zabezpečovalo zasadnutia odborných komisií dotačného programu Obnovme si svoj dom. V podprograme 1.1 Obnova kultúrnych pamiatok bolo doručených 559 žiadostí, podporených bolo 305 žiadostí o poskytnutie dotácie v celkovej sume 5 001 000,00 eur. V podprograme 1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva bolo podporených 118 žiadostí s celkovou sumou 1 976 000,00 eur. V podprograme 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu bolo podporených 34 žiadostí s celkovou sumou 261 500,00 eur. V podprograme 1.4 Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stave bolo podporených 33 žiadostí s celkovou sumou 909 500,00 eur. V podprograme 1.5 Komplexná obnova národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy bolo podporených 11 žiadostí s celkovou sumou 5 433 000,00 eur. V dotačnom programe Obnovme si svoj dom boli podporené žiadosti v celkovej sume 13 683 000,00 eur. Od februára 2022 oficiálne skončila spolupráca s MPSVaR SR na projekte zapojenia nezamestnaných do projektu obnovy pamiatok v podprograme OSSD 1.4. Následne ministerstvo cez SO pre IROP PO3 participovalo pri zapájaní sa do národného projektu „Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva“ v spolupráci s MV SR
- priebežne vykonávalo kontrolu vyúčtovania dotácií vrátane vecných vyhodnotení projektov (zároveň žiadalo doplnenie chýbajúcich dokumentov) podporených v rámci programu OSSD
- realizovalo kontrolu vybraných podporených projektov

- vyjadrovalo sa k žiadostiam o zaradenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok do zoznamu nehnuteľných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy a viedlo evidenciu žiadostí
- spolupodieľalo sa na priebehu obnovy hradu Krásna Hôrka, Slovenskej národnej galérie a Spišského hradu
- participovalo na posudzovaní projektov uchádzajúcich sa o podporu z Nórskeho finančného mechanizmu, v gescii riadiaceho orgánu, ktorým je MIRRI SR
- spolupracovalo s MIRRI SR na príprave nového programového obdobia eurofondov
- podieľalo sa na monitoringu slovenských lokalít zapísaných v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO
- zabezpečilo účasť vo Výbore pre medzinárodné humanitárne právo
- participovalo na príprave projektu PAMIS - Pamiatkový informačný systém, prostredníctvom ktorého bude Pamiatkový úrad SR poskytovať elektronické služby pre občanov a podnikateľov, automatizovane publikovať komplexné data-sets a informácie na svojom portáli a zároveň aj prostredníctvom Úradu vlády SR (data.gov.sk)
- zabezpečilo participáciu svojich zamestnancov a expertov na zasadnutiach a činnosti pracovných skupín súvisiacich s implementáciou záväzkov SR vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva (napr. v rámci UNESCO, UNIDROIT a pod.)
- zabezpečilo účasť na online zasadnutí OMC group v marci 2022, pracovná skupina pripravovala materiál - manuál pre členské krajiny, predmetom ktorého je nastavenie národných, regionálnych a komunálnych politík v oblasti zlepšovania verejného priestoru (aj v súvislosti s pandemickou situáciou vo svete a s dôsledkami vojnového konfliktu na Ukrajine),
- zúčastnilo sa na online stretnutí Výboru II. protokolu Haagskeho Dohovoru UNESCO 1954 v marci 2022 a na online zasadnutiach k Dohovoru UNESCO 1970 vo februári, júli a decembri 2022, ich cieľom bola príprava/pripomienkovanie záväzného materiálu na tému zamedzenia nedovoleného obchodovania a vývozu predmetov kultúrnej hodnoty i národných kultúrnych pamiatok,
- zúčastnilo sa na 17. zasadnutí Výboru II. protokolu Haagskeho Dohovoru UNESCO 1954 v decembri 2022 v Paríži a zúčastnilo sa na stretnutí členských štátov k revízii rokovacieho poriadku stretnutia štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Dohovoru z roku 1970
- zúčastnilo sa dňa 22. 4. 2022 na ARCH Mutual Learning workshope organizovanom Magistrátom Bratislava
- vykonalo (prostredníctvom tajomníka podprogramu OSSD 1.5) v posledný augustový týždeň 2022 inšpekčnú pracovnú cestu okolo Slovenska po vyselektovaných 12 projektoch podporených v podprograme OSSD 1.5
- zúčastnilo sa na online seminári New European Bauhaus – workshope vo februári 2022
- od marca do júna 2022 sa zúčastňovalo na zasadnutiach krízového štábu v dôsledku vzniku otvoreného konfliktu na Ukrajine po napadnutí vojskami Ruskej federácie a zabezpečovalo poskytnutie pomoci ukrajinskej strane (predovšetkým poskytovaním obalového materiálu na balenie predmetov kultúrnej a pamiatkovej hodnoty, dočasného náhradného ubytovania a stravy utečencom/odídencom z Ukrajiny v rekreačných a iných zariadeniach v správe MK SR, prípadne v jej rozpočtových /príspevkových organizáciách po celom Slovensku)
- vytvorilo pracovnú skupinu Modrý štít / Blue Shield a v období od začiatku marca do začiatku júna 2022 organizovalo jej stretnutia, výsledkom bolo zapracovanie zoznamu vyselektovaných nehnuteľných NKP v počte 300 objektov s 1. stupňom označenia „Modrý štít/Blue Shield“ do vojenských máp MO SR, v júni 2022 sa konalo prvé valné zhromaždenie Slovenského komitétu Modrý štít

- zúčastňovalo sa na zasadnutiach správnej rady Rozšírenej členskej dohody o kultúrnych trasách Rady Európy / Governing Board meeting, Enlarged Partial Agreement on Cultural Routes of the Council of Europe (EPA) v Luxemburgu v máji 2022
- zúčastnilo sa na medzinárodnej konferencii v októbri 2022: stretnutie riaditeľov politik architekúry a konferencia o architekúre a politike stavebnej kultúry /Meeting of Directors of Architecture Policies, Conference on Architecture and Building Culture Policies/ za účelom zastupovania SR ako členského štátu pracovnej skupiny expertov Open Method of Coordination (OMC) working group under the Work Plan for Culture 2019-2022, Priority B "Cohesion and well-being" on "High-quality Architecture and Built Environment for Everyone"

Oblasť nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva

Ministerstvo

- v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv zabezpečovalo výkon štátnej správy v oblasti nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti a v zmysle svojich kompetencií rozvíjalo iniciatívy smerujúce k tvorbe legislatívnych opatrení a strategických vládnych dokumentov zameraných na rozvoj nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti, spolupracovalo s ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, pripravilo podkladové materiály k plneniu úloh vyplývajúcich rezortu kultúry z vládnych i medzinárodných dokumentov na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a kultúrno-osvetovej činnosti
- zabezpečilo agendu k dotačnému programu Kultúra znevýhodnených skupín, ktorý je zameraný na kultúrne aktivity zdravotne alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, podporuje rozvoj ich kultúrnych práv, odstraňuje fyzické, mentálne a informačné bariéry. Podporu mohli získať aj projekty pre ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, ako aj projekty zacielené na témy rovnosti príležitostí, prevencie a eliminácie všetkých foriem násillia, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie a extrémizmu. V neposlednom rade mohli získať podporu aj projekty venované výchove k tolerancii, posilneniu sociálnej a rodinnej súdržnosti a rozvoju medzikultúrneho dialógu; v súvislosti s vojnou na Ukrajine bola pre rok 2022 a vo výzve pre rok 2023 ako jedna z priorit podpory určená aj „kultúrna integrácia migrantov“
- v spolupráci s Ústredím ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) udelilo tituly Majster/Majsterka ľudovej umeleckej výroby piatim výrobcom na slávnostnom podujatí 14. septembra 2022 v sídle ÚĽUV
- predložilo Periodickú správu o implementácii Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO (11. február 2022)
- na 9. zasadnutí Valného zhromaždenia zmluvných strán Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 5. – 7. júla 2022, sa SR stala členom Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva – ide o historicky prvé zvolenie SR do výboru
- zabezpečilo účasť zástupcov ministerstva a expertov na 17. zasadnutí Medzivládneho výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktoré sa konalo 28. novembra až 3. decembra 2022 v Maroku a v rámci neho 2. 12. 2022 Medzivládny výbor na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO rozhodol o zápise medzinárodnej nominácie Tradície spojené s chovom koní plemena Lipican (Lipizzan horse breeding traditions)

do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO

- sa zapojilo do výskumného projektu iniciovaného Sekretariátom Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktorý sa zameriava na identifikáciu potrieb a hľadanie funkčných riešení v oblasti zachovania živého dedičstva medzi komunitami, skupinami a jednotlivcami, ktorí opustili Ukrajinu v súvislosti s vojnovým konfliktom a našli svoje útočisko v susedných krajinách: Maďarsku, Moldavsku, Poľsku, Rumunsku a na Slovensku. Medzinárodný projekt koordinoval Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV, ktorý zodpovedal aj za vstupy za SR. Výsledky výskumu zároveň poslúžili ako podklad pre prípravu žiadosti v rámci pravidiel International Assistance Request zameranú na podporu uchovávanía a rozvoja ukrajinského dedičstva v prostredí hostujúcej krajiny v súlade s Plánom obnovy Ukrajiny prijatého v júli 2022. Žiadosť pripravil Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV v úzkej spolupráci s ukrajinskou komunitou a oficiálne ju predložila SR zastúpená ministerkou kultúry v decembri 2022
- zabezpečovalo plnenie Koncepcie udržateľného rozvoja nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry na roky 2020 – 2025
- prostredníctvom ministerky kultúry 19. decembra 2022 oficiálne zapísalo do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska ďalšie 3 prvky – Značkovanie turistických trás, Kyjatické hračky a Paličkovaná babková čipka
- zabezpečilo výberové konanie na obsadenie miesta štatutárneho zástupcu Národného osvetového centra a následné vymenovanie víťaza výberového konania
- zabezpečilo účasť zástupcu ministerstva 8. decembra 2022 na online webinári „Živé dedičstvo 2022,“ ktorý organizovalo Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru pri SEUK. Webinár bol určený komunitám nositeľov prvkov zapísaných v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a komunitám predstaviteľov projektov, programov a aktivít zapísaných v Zozname najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku
- zabezpečilo v zmysle Štatútu Ceny ministra kultúry Slovenskej republiky zasadnutie odbornej poroty nominačného procesu na výber nominanta na udelenie ceny za výnimočný prínos inštitúcií v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2021, ktoré sa konalo hybridnou formou 11. marca 2022
- 1. februára 2022 vyhlásilo výzvu na predkladanie nominácií na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku a zabezpečilo rokovania odbornej komisie na posudzovanie nominácií na zápis do predmetných zoznamov
- 16. marca 2022 a 16. decembra 2022 zabezpečilo rokovanie Rady na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva – poradného orgánu ministerky kultúry
- úzko spolupracovalo s Centrom pre tradičnú ľudovú kultúru, ktoré je súčasťou Slovenského ľudového umeleckého kolektívu, v oblasti implementácie Dohovoru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a vytváralo podmienky pre implementáciu predmetného dohovoru
- v rámci agendy nehmotného kultúrneho dedičstva, kultúrno-osvetovej činnosti a kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva participovalo na činnosti viacerých/rôznych

medzirezortných komisií a pracovných skupín (cca 40)

- plnilo úlohy v rámci Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a v orgánoch rady (štyri zo siedmich výborov, ktoré zasadajú spravidla kvartálne) – jednotlivé výbory sú zamerané na ochranu práv detí a mládeže, osôb so zdravotným postihnutím, na podporu rodovej rovnosti, výchovu a vzdelávanie k ľudským právam; zástupcovia ministerstva sa aktívne zúčastňovali na práci výborov a nimi zriadených pracovných skupín – pripomienkovali strategické dokumenty na zasadnutia výborov, predkladali a prezentovali výstupy zo strategických dokumentov súvisiacich s činnosťou ministerstva na zasadnutiach jednotlivých výborov, prezentovali stanoviská rezortu v pracovných skupinách
- pripravilo odpočet plnenia opatrení vyplývajúcich z rôznych strategických vládnych materiálov týkajúcich sa plnenia prierezových opatrení v oblasti ľudských práv, napr. kultúry osôb so zdravotným postihnutím, práv detí a ochrany detí pred násilím, rodovej rovnosti, ďalej prevencie látkových a nelátkových závislostí, všetkých foriem násilia a intolerancie, a taktiež pripravilo podklady za svoj rezort pri príprave materiálov v gescii iných rezortov (napr. v gescii MZ SR a ÚVZ SR, MŠVVŠ SR, MPSVR SR a MV SR)
- po piatich rokoch opätovne zrealizovalo mapovanie stavu fyzickej a informačnej debarierizácie v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR
- v roku 2022 pokračovalo v rozvíjaní kultúrnych práv zraniteľných skupín v zmysle princípov humanizmu, rovnosti príležitostí, predchádzania diskriminácii a eliminácie všetkých foriem násilia – prevencie extrémizmu, rasizmu, antisemitizmu a ďalších foriem intolerancie, podporovalo a vytváralo vhodné právne, inštitucionálne, personálne a finančné prostredie na ochranu a rozvoj kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva a prispievalo tak k zmierneniu sociálnych rozdielov v spoločnosti, k prevencii sociálneho vylúčenia, izolácie a marginalizácie znevýhodnených skupín obyvateľstva.

C.3. OBLASŤ UMENIA A KULTÚRNEHO A KREATÍVNEHO PRIEMYSLU

Oblasť umenia

Ministerstvo v súlade so svojou pôsobnosťou zabezpečovalo podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv výkon štátnej správy na úseku umenia. Ministerstvo sa podieľalo na vytváraní podmienok na rozvoj a prezentáciu kultúry vo všetkých oblastiach profesionálneho umenia. Ministerstvo v súlade so svojou pôsobnosťou koordinovalo prípravu odvetvových stratégií, akčných plánov, návrhov právnych predpisov týkajúcich sa rozvoja kultúry a podporu a rozvoj kultúry s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy a orgánmi územnej samosprávy.

Prostredníctvom oddelenia umenia a umeleckých inštitúcií ministerstvo v oblasti profesionálneho umenia zabezpečovalo, koordinovalo a vytváralo podmienky pre činnosť 13 štátnych umeleckých inštitúcií a informačno-dokumentačných centier: Slovenského národného divadla (SND), Slovenskej filharmónie (SF), Štátneho divadla Košice (ŠDK), Štátnej filharmónie Košice (ŠFK), Štátnej opery (ŠO), Divadla Nová scéna (DNS), Štátneho komorného orchestra Žilina (ŠKO Žilina), Divadelného ústavu (DÚ), Hudobného centra (HC), Slovenského literárneho centra (LIC), BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti (BIBIANA), Slovenského centra dizajnu (SCD) a Kunsthalle Bratislava (KHB). Z predložených návrhov organizácií posúdilo návrhy na podporu RO a PO v rámci jednotlivých prvkov programovej štruktúry, vypracovalo súhrn hlavných úloh a činností na rok 2022

jednotlivých organizácií ako súčasť rozpisu rozpočtu, spracovalo vyhodnotenie merateľných ukazovateľov programového rozpočtovania organizácií a spolupracovalo na vyhodnotení štatistických zisťovaní v príslušných oblastiach umenia.

S ohľadom na mimoriadnu situáciu a prijaté opatrenia vydané ÚVZ SR organizácie ešte v prvom polroku 2022 pokračovali vo svojej činnosti prostredníctvom streamovaných prenosov cez internet. V obmedzenom režime, v čase uvoľnenia opatrení, organizovali verejné podujatia v súlade so schváleným kultúrnym semaforom pre obmedzený počet návštevníkov. Viaceré organizácie pokračovali v ponúkaní projektov (divadelné predstavenia, koncerty) v online priestore – v záujme udržať si kontakty so svojím publikom, prípadne osloviť nové skupiny záujemcov.

V zmysle zákona NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov uskutočnilo ministerstvo výberové konania a proces verejného vypočutia na post štatutárnych zástupcov umeleckých organizácií. Procesy výberových konaní a proces verejného vypočutia sa realizovali v súlade so Smernicou č. 8/2021 o výberovom konaní na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a Smernicou č. 9/2021 o procese verejného vypočutia na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

10. februára 2022 vyhlásilo ministerstvo na svojom webovom sídle oznámenie o výberovom konaní na obsadenie funkcie riaditeľa/ky BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti. Verejné vypočutie uchádzačov 7-člennou výberovou komisiou sa uskutočnilo 31. mája 2022 v priestoroch ministerstva. Na základe bodového vyjadrenia a odporúčania výberovej komisie vymenovala ministerka kultúry do funkcie riaditeľky BIBIANY Zuzanu Liptákovú, ktorá nastúpila do funkcie 1. augusta 2022.

Ministerstvo v septembri 2022 zriadilo príkazom ministerky č. 13/2022 za účelom realizácie inventarizácie a následne jednoznačnej identifikácie a rozdelenia majetku a záväzkov čiastkovú inventarizačnú komisiu (ďalej len „ČIK“) a ústrednú inventarizačnú komisiu. ČIK bola vytvorená zo zástupcov účastníkov delimitácie, zástupcu odboru nehmotného kultúrneho dedičstva MK SR a zástupcov oddelenia umenia a umeleckých inštitúcií sekcie kreatívneho priemyslu MK SR. Mimoriadna inventarizácia majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov, personálnej, mzdovej, spisovej, zmluvnej a ostatnej agendy organizačnej zložky Dom umenia Piešťany Umeleckého súboru Lúčnica k 30. 9. 2022 a delimitácia organizačnej zložky Dom umenia Piešťany z Umeleckého súboru Lúčnica na Slovenskú filharmóniu k 1. 1. 2023 sa realizovala v súvislosti so žiadosťou Slovenskej filharmónie a súhlasného stanoviska Umeleckého súboru Lúčnica. Fyzickú, dokladovú, resp. kombinovanú inventúru vykonala ČIK v novembri 2022. Oddelenie umenia a umeleckých inštitúcií sekcie kreatívneho priemyslu vykonalo v decembri 2022 v zmysle príkazu ministerky č. 13/2022 úpravu štatútu SF zohľadňujúcu delimitáciu OZ Domu umenia Piešťany s účinnosťou od 1. 1. 2023.

Ministerstvo v zmysle § 3 zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov viedlo evidenciu profesionálnych divadiel a hudobných inštitúcií a evidenciu slovenských zvukových záznamov umeleckých výkonov. V roku 2022 bolo do evidencie slovenských zvukových záznamov zaradených 34 záznamov umeleckých výkonov, spolu je

evidovaných 754 (vrátane aktuálneho roka 2023) hudobných, resp. slovesných zvukových titulov – nosičov. Všetky tri evidencie sú zverejnené na webovom sídle ministerstva.

Ministerstvo koordinovalo činnosť hodnotiacej komisie, ktorá posudzovala návrhy na udelenie Ceny ministerky kultúry Slovenskej republiky v oblastiach profesionálneho umenia za rok 2022. Laureátmi sa stalo 7 osôbností a 1 inštitúcia: Jana Bodnárová (spisovateľka), Eva Bodorová (operná speváčka), Roman Novitzký (baletný majster a choreograf), Milan Hamada (literárny vedec, historik a kritik), Terézia Ursínyová (muzikologička, hudobná kritička a publicistka), Božidara Turzonovová (herečka a pedagogička), Emília Vášáryová (herečka a pedagogička) a Knižnica pre mládež mesta Košice. Slávnostné odovzdanie cien sa uskutočnilo 6. 9. 2022 v priestoroch Slovenskej filharmónie v Bratislave.

Ministerstvo v spolupráci so Slovenským centrom dizajnu vyhlásilo Rok slovenského dizajnu 2022. V roku 2022 v súťaži pod názvom Národná cena za dizajn 2022 – komunikačný dizajn (NCD 2022) si mohli svoje diela prihlasovať tvorcovia, výrobcovia a študenti, ktorí dizajnom prispeli za posledné dva roky k návrhu alebo vzniku nového diela z oblasti komunikačného dizajnu. Národná cena za dizajn je jednou z prioritných aktivít SCD, ktorú organizuje v spolupráci s MK SR od roku 1993. Udeľovanie Národnej ceny za dizajn je najvyššou formou ocenenia v tejto oblasti tvorivej činnosti.

Medzi novinky 19. ročníka patrilo aj znovuzavedenie súťažného poplatku. Uhradenie poplatku umožňovalo prihlásiť akýkoľvek počet prác. Výnimku z úhrady poplatku mali študentky/študenti v kategórii Študentský dizajn. Spoplatnených bolo 111 prihlášok. Rovnako tak sa podarilo v rámci medzirezortnej spolupráce zabezpečiť odovzdávanie ocenení/galavečer v Divadle Nová scéna. Novinkou bolo aj ocenenie, ktoré pre príležitosť odovzdávania ocenení navrhol dizajnér Martin Bajanič a 3D tlačou spracovala spoločnosť Rapidnext.

Uskutočnila sa pravidelná súťaž Najkrajšie knihy Slovenska 2021 (10. 6. – 24. 7. 2022) a výstava ocenených kníh a súťažných titulov z rovnomennej celoslovenskej súťaže. Súťaž o najkrajšie knihy hodnotila výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania kníh vydaných v predchádzajúcom roku. Pod názvom Najkrajšie knihy Slovenska predstavila tituly prihlásené a ocenené v 30. ročníku súťaže. Na tomto ročníku sa zúčastnilo 184 kníh. Do kolekcie Najkrajšie knihy Slovenska 2021 vybrala porota 20 kníh a 9 študentských prác, taktiež určila nositeľov 7 hlavných cien. Slávnostné odovzdávanie cien bolo 9. júna 2022 vo Dvorane Ministerstva kultúry SR. Následne bola v BIBIANE otvorená výstava Najkrajšie knihy Slovenska 2021. V polovici decembra zasadalo Direktórium NKS 2022, ktoré sa zaoberalo prípravou najbližšieho ročníka súťaže. Určilo inštitúcie, ktoré budú nominovať odborníkov do poroty. Na stretnutí sa v reakcii na pripomienky členov poroty prediskutovali aj možné zmeny v súťaži, na ktoré je potrebné schváliť jej nový štatút.

Ku kľúčovým aktivitám smerom do zahraničia patrí podpora prekladov diel slovenských autorov a autoriek do cudzích jazykov. Podpora sa realizuje prostredníctvom dotačného systému SLOLIA (Slovak Literature Abroad). V priebehu roku 2022 bol prijatý rekordný počet žiadostí o podporu prekladu cez Komisiu SLOLIA (90), z ktorých bolo podporených 83. Aj počet vydaných titulov slovenských autorov a autoriek v zahraničných vydavateľstvách (78) prekročil očakávania a stanovený cieľ, a signalizuje, že naša literatúra sa môže v zahraničí výraznejšie presadiť.

Ministerstvo v roku 2022 pokračovalo v plnení úlohy týkajúcej sa reformy umeleckých fondov, a to prípravou návrhu zákona o profesionálnych umelcoch a iných profesionáloch v kultúre a návrhu zákona o komore profesionálnych umelcov a iných profesionálov v kultúre.

11. júla 2022 ministerstvo zorganizovalo konzultačno-informačný seminár k pripraveným legislatívnym návrhom. Cieľom seminára bola prezentácia koncepcie novej právnej úpravy a poskytnutie priestoru pre účastníkov seminára na kladenie otázok a uplatnenie pripomienok. Zo záverov konzultačno-informačného seminára vyplynula potreba pokračovať v odborných diskusiách so zástupcami jednotlivých oblastí kultúrneho a kreatívneho sektora a dopracovať legislatívne materiály tak, aby boli všeobecne akceptované naprieč kultúrnou obcou a priniesli umelcami želané a očakávané zmeny. Na základe uvedeného ministerka kultúry listom č. MK-4954/2022-110/19618 z 13. 9. 2022 požiadala predsedu vlády SR o súhlas s odkladom plnenia termínu predloženia materiálu na rokovanie vlády SR na mesiac máj 2023, predmetnej žiadosti predseda vlády SR listom č. 12053/2022/KPV z 11. 10. 2022 vyhovel.

S cieľom zlepšiť podmienky pre umeleckú obec zrušením povinnosti uhrádzať príspevky príjemcov autorských odmien a odmien výkonných (reprodukčných) umelcov umeleckým fondom predložilo ministerstvo do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 13/1993 Z. z. o umeleckých fondoch v znení neskorších predpisov. Návrh zákona prešiel riadnym pripomienkovým konaním, bol prerokovaný Legislatívnou radou vlády SR a schválený vládou SR. Predmetný návrh zákona mal predstavovať prvý krok smerujúci k reforme umeleckých fondov. Vládny návrh zákona, tlač 1209, bol do NR SR predložený 30. 9. 2022. NR SR vládny návrh neschválila (1. 2. 2023).

Oblasť rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu (KKP)

Ministerstvo pokračovalo v spolupráci na realizácii Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu. Začiatkom roka bolo vyhotovené Zhrnutie výsledkov Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR za roky 2014 – 2019. Je to tretí oficiálne prístupný výstup, ktorý ministerstvo mohlo po ukončení experimentálnej fázy satelitného účtu sprístupniť širokej verejnosti, a to v súlade so zmluvou o spolupráci pri zostavovaní Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR uzatvorenej medzi ministerstvom a Štatistickým úradom SR.

V rámci aktivít projektu A.L.I.C.E. sa 30. 6. 2022 zástupcovia ministerstva zúčastnili na Záverečnej konferencii predmetného projektu. V rámci implementácie úloh projektu nadviazalo ministerstvo spoluprácu s BIBIANOU (Festival BAB), ktorá implementovala dve z troch úloh projektového akčného plánu. Jednou z nich bolo vytvorenie Sprievodcu animovaným filmom a druhou vytvorenie databázy animátorov pod názvom Obrázky z otázky. Následne v druhej polovici roka 2022 po úspešnom zrealizovaní prvej aj druhej fázy ukončilo ministerstvo implementáciu predmetného medzinárodného projektu.

V rámci aktivít Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel (ďalej len „Platforma“) ministerstvo zorganizovalo 16. a 17. mája 2022 konferenciu pod názvom Kultúra a náš svet (Vízie a kontexty – Výzvy a priority). Konferencia ponúkla účastníkom rôzne mierky pohľadu na kultúru v súčasnom svete, od globálneho pohľadu po úzko špecializované prístupy. Cieľom konferencie boli najmä diskusia, participácia odbornej verejnosti a získanie dôležitých vstupov a príspevkov do pripravovanej Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky 2030 (ďalej len „stratégia KKP 2030“). Počas prvého dňa sa program zameriaval na jasné vykreslenie kontextu, v ktorom sa nachádza kultúra a kreatívny sektor na Slovensku, a vízie kultúry v súčasnom svete. Tvorbe stratégie KKP 2030 boli venované popoludňajšie panelové diskusie a prezentácie zamerané na spoluprácu a možnosti prepojenia rôznych strategických dokumentov, na záver dňa zástupcovia prípravného tímu stratégie predstavili filozofiu a metódy jej tvorby. Druhý deň patrilo pracovným skupinám, ktoré

diskutovali o aktuálnych potrebách a výzvach v kultúrnych a kreatívnych odvetviach, a to v kontexte súčasných spoločenských, politických a environmentálnych zmien. Spoločne identifikovali priority kultúrnej politiky na najbližšie roky a načrtli ich zoradenie podľa dôležitosti/naliehavosti.

Priebežne realizovalo činnosti smerujúce k vytvoreniu Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky 2030, ktorý bude predstavovať kľúčový strategický dokument ministerstva. Jej zámerom bolo sformulovať dlhodobé strategické ciele štátnej kultúrnej politiky (vrátane politik pre oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu) s pravidelne aktualizovanými akčnými plánmi a prepojiť tieto ciele s politikami iných rezortov s výhľadom do roku 2030. Členovia Platformy boli taktiež prizvaní do procesu tvorby Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky 2030.

V prvej polovici roka 2022 v rámci komunikačných aktivít Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel ministerstvo iniciovalo zhotovenie jej novej vizuálnej identity a zrealizovalo jej nové a samostatné webové sídlo www.pkcp.sk. V neposlednom rade ministerstvo pokračovalo vo vydávaní newslettera Platformy v dvojmesačných intervaloch. Newsletter predstavuje výber noviniek a záujmových aktivít z oblasti podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu realizovaných členmi Platformy z oblasti štátnej správy, jednotlivých sektorov, regiónov a univerzít. Newsletter umožňuje nielen ministerstvu, ale aj ostatným členom Platformy prezentovať svoje aktivity a navzájom sa informovať o zaujímavých podporných činnostiach v oblasti KKP. Na jeho odber sa môže prihlásiť ktokoľvek, a preto predstavuje efektívny nástroj pozitívnej komunikácie rezortu smerom k verejnosti.

V druhej polovici roka 2022 ministerstvo realizovalo dotazníkový prieskum zameraný na mapovanie súčasného stavu tvorby strategických dokumentov pre oblasť kultúry a kreatívneho priemyslu na miestnej a regionálnej úrovni v Slovenskej republike. Respondentmi uvedeného dotazníka boli členovia PKKP zastúpení v podskupine územnej samosprávy. Do prieskumu sa zapojilo 17 zástupcov z miestnej a regionálnej samosprávy.

Ministerstvo zároveň pokračovalo v prácach na pripravovanej metodike zameranej na efektívnu tvorbu regionálnych/lokálnych politík v oblasti podpory KKP. Metodika nemá predstavovať univerzálny návod na tvorbu stratégií pre KKP, ale referenčný rámec obsahujúci konkrétne, overené postupy, ktoré môžu samosprávy využívať najmä pri navrhovaní stratégií, realizácii analýz a mapovaní, implementácii opatrení a monitorovaní a hodnotení výsledkov. Pritom sa snaží prezentovať úspešné príklady z európskych krajín a zo Slovenskej republiky. Metodika v ucelenej podobe sprístupňuje súbor poznatkov a skúseností, ktoré budú môcť orgány územnej samosprávy využiť na tvorbu svojich kultúrnych a kreatívnych politík a adaptovať ich na vlastné podmienky. Text metodiky bol konzultovaný prostredníctvom pripomienkovania členmi Platformy.

Ministerstvo realizovalo plnenie úlohy vyplývajúcej z Revízie výdavkov na kultúru, a to prvotný zber dát v rámci kultúrnych politík, medzi ktoré boli zaradené aj sektorové politiky všetkých odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu a politiky vzdelávania profesionálov pôsobiacich v oblasti kultúry.

V novembri začalo ministerstvo proces verejného vypočutia na obsadenie miesta vedúceho zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom Slovenského národného divadla.

Ministerstvo sa 5. novembra 2022 zúčastnilo 9. ročníka videohernej konferencie a festivalu Game Days. Diskusný panel sa venoval témam spolupráce aktérov zo štátneho a súkromného sektora, napr. čo sa dá dosiahnuť priamou komunikáciou so zástupcami jednotlivých oblastí kreatívneho priemyslu, alebo ako je možné rozšíriť rôzne formy finančnej a nefinančnej podpory. Nakoľko existujú nástroje podpory v rezorte kultúry aj pre oblasť herného priemyslu, ministerstvo zaradilo túto oblasť ako samostatnú politiku kreatívneho priemyslu aj v rámci stanovenia merateľných cieľov a ukazovateľov kultúrnych politík. Potreba vyhodnocovať kultúrne politiky vyplýva z realizácie úloh Revízie výdavkov na kultúru. V tomto kontexte sa diskutujúci zhodli, že je nevyhnutné zamerať

sa na efektívny zber dát, ako aj rozvoj vzájomnej spolupráce, napr. aj využitím Platformy pre kultúrny a kreatívny priemysel. Okrem podporných dotačných schém Fondu na podporu umenia je oblasť herného priemyslu podporovaná aj prostredníctvom mapovania kultúrneho dedičstva v rámci výstav Slovenského centra dizajnu.

C.4. OBLASŤ CIRKEVNEJ POLITIKY

Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci

V rámci elektronizácie štátnej správy poskytovalo ministerstvo súčinnosť Štatistickému úradu Slovenskej republiky (ďalej len „ŠÚ SR“) na projekte Register a identifikátor právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (ďalej len „RPO“), ktorého cieľom je vytvorenie jednotného a dátovo konzistentného zdroja údajov o všetkých právnických osobách, podnikateľoch, orgánoch verejnej správy, ktoré budú použiteľné pre potreby štátnej správy, ale i pre potreby podnikateľskej sféry a obyvateľov.

Ministerstvo zapisovalo do predmetného registra údaje z evidencie registrovaných cirkví a náboženských spoločností (18 subjektov) a právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností (napr. biskupstvá, farnosti, rehole, cirkevné zbory a pod.). Ministerstvo zverejnilo 1. januára 2022 na svojej internetovej stránke rozsiahly zoznam evidovaných cirkevných právnických osôb, vrátane všetkých relevantných údajov o nich (2954 subjektov). Ministerstvo poskytovalo na požiadanie výpisy z uvedeného registra.

Financovanie cirkví

NR SR schválila 16. októbra 2019 zákon č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností. Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2020 a nahradil tak obsahovo a ideovo už nevyhovujúci zákon č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom.

V zmysle tohto zákona pripravilo ministerstvo rozpis rozpočtu, pričom bol príspevok štátu cirkvám od januára 2022 upravený o mieru inflácie. Od júla 2022 bol rozpočet cirkvám navýšený o 3 % valorizáciu podľa úrovne záväznej pre celý verejný a štátny sektor. Príspevok štátu bol v roku 2022 v celkovej sume 52 798 072 eur a bol rozdelený medzi 14 cirkevných ústredí. Ministerstvo zároveň zabezpečovalo metodiku k novej právnej úprave. V sledovanom období prebehla intenzívna diskusia s cirkvami o optimalizácii podoby tohto právneho predpisu. Cirkvi a náboženské spoločnosti pokračovali v aplikovaní nových finančných zásad stanovených novou legislatívou v tejto oblasti.

Koncom roku 2021 bolo ministerstvo oslovené Ekumenickou radou cirkví v Slovenskej republike (ďalej len „ERC SR“) so žiadosťou o optimalizáciu ich financovania. Výsledkom dialógu bolo schválenie Dohody medzi MK SR, Evanjelickou cirkvou augsburského vyznania na Slovensku (ďalej len „ECAV“) a ERC SR o postupe pri poskytovaní finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva pre ERC SR z 23. novembra 2022. Dohoda je účinná od 1. januára 2023 a nezakladá navýšenie rozpočtu, len stanovuje, aká finančná čiastka z rozpočtu ECAV patrí ERC SR. Ministerstvo túto časť z rozpočtu ECAV bude priamo posielat' ERC SR.

Prieskum stavu fyzickej a informačnej debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach.

Na základe prieskumu fyzickej a informačnej debarierizácie, ktorý ministerstvo realizovalo v priebehu roka 2021 bol v roku 2022 publikovaný informatívny materiál s názvom „Analýza stavu debarierizácie v cirkvách a náboženských spoločnostiach na Slovensku“.

Analýza neposkytuje vyčerpávajúce štatistické údaje, mapuje však aktuálny stav fyzickej debarierizácie budov vo vlastníctve alebo v správe cirkví a poskytuje prehľad o sprístupňovaní informácií osobám so zdravotným postihnutím v rámci cirkevnej činnosti. Obsahuje tiež údaje a súhrnné zhrnutia za jednotlivé cirkvi, ktoré sa na prieskume zúčastnili. Ministerstvo pripravilo 23. mája 2022 bezplatný online webinár Kultúra pre všetkých s podtitulom Univerzálne navrhovanie v kultúrnej infraštruktúre. Jeho cieľom bolo priblížiť Dotačný podprogram MK SR – Fyzická debarierizácia, ktorý je určený aj cirkevným subjektom.

Doplňkovým zdrojom aktuálnych informácií je aj štatistický výkaz KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti (ďalej len „výkaz“), v ktorom každoročne ministerstvo zisťuje požadované dáta od cirkví. Vo výkaze sú okrem iného uvedené aj informácie o počte bohoslužobných budov so zabezpečeným bezbariérovým vstupom a o počte bohoslužieb v posunkovej reči pre nepočujúcich.

Medzirezortná pracovná skupina v záujme ochrany detí pred manipulatívnymi svetonázorovými a spirituálnymi skupinami

Ministerstvo pripravilo vytvorenie medzirezortnej pracovnej skupiny v záujme ochrany detí pred manipulatívnymi svetonázorovými a spirituálnymi skupinami. Ide o úlohu ministerstva vyplývajúcu z Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím na roky 2020 - 2022. Členmi komisie sú odborní zástupcovia MŠVVaŠ SR, MZ SR, MPSVR SR, MS SR, MV SR, Úradu komisára pre deti, Generálnej prokuratúry SR a Slovenskej informačnej služby. Výsledkom stretnutí bolo aj vydanie informačného letáku o nebezpečných spoločenstvách s názvom „Podozrivé spoločenstvá – Ako rozoznáš nebezpečnú skupinu?“ v slovenskom jazyku, vrátane jazykov najväčších národnostných menšín.

Leták bol vydaný a prezentovaný na tlačovej konferencii MK SR 8. septembra 2022 a následne bol zverejnený na webovej stránke Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násillia na deťoch pri MPSVR SR (detstvobeznasilia.gov.sk > dokumenty > zvyšovanie-povedomia). V novembri ministerstvo zabezpečilo vydanie jeho tlačenej verzie, ktorú distribuovalo do kultúrnych, vzdelávacích a osvetových zariadení. V súčasnosti ministerstvo intenzívne pracuje na príprave metodiky k letáku pre odborných pracovníkov.

Evidencia cirkevných právnických osôb

Predmetná evidencia je kľúčovým administratívnym nástrojom ministerstva pri výkone štátnej správy na úseku cirkví a náboženských spoločností. V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov bolo v roku 2022 do evidencie právnických osôb zaradených 7 nových subjektov a 3 boli z evidencie vyradené. Zaevidovaných bolo 644 zmien v názvoch, sídlach, alebo štatutároch evidovaných subjektov. Ministerstvo vydalo spolu 446 potvrdení o právnej subjektivite, resp. výpisov z predmetnej evidencie, z toho 42 v súvislosti s udelením pobytu pre cudzincov v Slovenskej republike. K 31. decembru 2022 v predmetnej evidencii bolo evidovaných 2954 subjektov osemnástich registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

Predmetná evidencia je od 1. januára 2022 upravená podľa Smernice č. 13/2021 o evidencii právnických osôb podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov. Túto smernicu pripravilo ministerstvo a nadobudla účinnosť od 1. januára 2022.

Štatistické zisťovanie o cirkvách a náboženských spoločnostiach, výsledky zo sčítania obyvateľstva

Ministerstvo je gestorom i spracovateľom štatistického zisťovania o cirkvách a náboženských spoločnostiach prostredníctvom ročného štatistického výkazu KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti. Ministerstvo spracovalo údaje od cirkví a náboženských spoločností za rok 2021. Spravodajskými jednotkami je 32 ústredí registrovaných cirkví a náboženských spoločností. Každoročne vyzbierané štatistické údaje slúžia ako detailný zdroj informácií o vybraných ukazovateľoch a doplnkový zdroj údajov, k štatistickým údajom zisteným z oficiálneho Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB 2021), ktoré realizuje ŠÚ SR v 10 ročnom intervale. Oficiálne údaje zo SODB 2021 majú podstatný vplyv z hľadiska plánovania rozpočtu pre cirkvi a náboženské spoločnosti v nadväznosti na § 4 ods. 2 zákona č. 370/2019 Z. z. o finančnej podpore činnosti cirkví a náboženských spoločností. Podľa tohto ustanovenia zákona má pokles alebo nárast celkovej religiozity 18 registrovaných cirkví zistenej zo SODB 2021 priamy vplyv na výšku ich dotácie zo štátneho rozpočtu. Predmetné údaje boli oficiálne zverejnené 20. januára 2022. Rozdelenie dotácie pre cirkvi a náboženské spoločnosti bolo na základe údajov zo sčítania zohľadnené v návrhu rozpočtu na rok 2023.

Analytická, konzultačná a prednášková činnosť v oblasti tradičnej i netradičnej religiozity

Ministerstvo vykonávalo analytickú činnosť a poskytovalo konzultačné služby o rôznych formách religiozity, náboženskom terorizme a problematike extrémizmu, xenofóbie, rasovej neznášanlivosti a antisemitizmu.

Ministerstvo vypracovalo stanoviská pre orgány štátnej správy a ďalšie inštitúcie. Táto činnosť spočívala aj v príprave materiálov a podkladov pre ústredné orgány štátnej správy: MV SR (žiadosti o registráciu občianskych združení - posudzovanie ich príp. náboženského charakteru), MZVaEZ SR, Kanceláriu prezidenta SR, ÚV SR, PPZ SR, NAKA, Slovenskú akadémiu vied, zahraničné ambasády v SR a iné inštitúcie.

Ministerstvo pripravilo 16. júna 2022 odborný workshop „Sekty: nové náboženstvá v konflikte.“ Lektorom podujatia bol popredný český religionista a psychoterapeut doc. Vojtíšek.

Ministerstvo bolo jedným z organizátorov medzinárodnej konferencie „Ako rozlíšime konšpiračné teórie?“ Uskutočnila sa 29. septembra 2022 za účasti odborníkov z Veľkej Británie, Českej republiky a Slovenska, ktorí sa venujú historickým a náboženským aspektom konšpiračných teórií s ich vzťahom k súčasnosti. Súčasťou bola moderovaná panelová diskusia so zástupcami cirkví na uvedenú tému. Z konferencie bude vydaný zborník.

Ministerstvo vykonávalo analytickú činnosť a poskytovalo konzultačné služby o rôznych formách religiozity, náboženskom terorizme a problematike extrémizmu a hybridným hrozbám.

C.5. OBLASŤ SLOVENSKEHO JAZYKA

Ministerstvo:

- upozornilo viacerými komunikačnými kanálmi pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka na význam materinského jazyka v živote jednotlivca a spoločnosti
- uzatvorilo Zmluvu o združení prostriedkov na tvorbu a rozvoj Slovenského národného korpusu so zmluvnými partnermi: Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, Slovenskou akadémiou vied a Jazykovedným ústavom Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, v. v. i, čím zabezpečilo pokračovanie projektu Slovenský národný korpus a projektu elektronizácie jazykovedného výskumu (začala sa realizácia 5. etapy)

- zabezpečilo v spolupráci so Štátnym pedagogickým ústavom, spadajúcim od júla 2022 pod Národný inštitút vzdelávania a mládeže, realizáciu 30. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže žiakov a študentov základných a stredných škôl s medzinárodnou účasťou Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko, ku ktorému vydalo brožúru a zborník (v počte 600 ks) a následne vyhlásilo 31. ročník súťaže
- sformulovalo výklad pojmu „slovacikum“ pre jeho ďalšie použitie v právnych normách
- vypracovalo odborné stanoviská k materiálom posudzovaným v rámci MPK, odborné podklady na zasadnutie Rady pre všeobecné záležitosti (GAC) k téme Jazyková rozmanitosť v európskych inštitúciách, komentáre a pripomienky k materiálu „Vykonávací plán k vecnému plneniu Koncepcie štátnej politiky SR vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí 2022 – 2026“ i vyjadrenie k žiadosti Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky k dokumentu „Návrhové listy na vypracovanie normalizačného dokumentu (bod 4) - revízií STN 01 6910 Pravidlá písania a úpravy písomností a STN 88 6101 Predtlač listových papierov na úradné a obchodné listy“
- zúčastnilo sa na 18. konferencii Slovenskej terminologickej siete, ktorej ústrednou témou bol zrozumiteľný a rodovo neutrálny jazyk v právnych textoch
- zúčastnilo sa na 2. časti plenárneho XV. zasadnutia Zmiešanej maďarsko-slovenskej komisie pre záležitosti menšín dňa 3. novembra 2022 v Budapešti
- v dňoch 8. – 10. novembra 2022 sa zúčastnilo na pracovnom stretnutí Európskej koordinácie jazykových zdrojov (ELRC) v Českej republike, ktoré sa týkalo používania otvorených jazykových zdrojov, prekladateľských nástrojov, využívania automatizovaného prekladu a jeho finančného prínosu pre vlády štátov EÚ, ako aj transformácie doterajšieho zoskupenia ELRC do novej platformy s názvom Jazykový dátový priestor (Language Data Space) a možnostiach finančnej podpory projektov financovaných EÚ týkajúcich sa jazykových zdrojov v SR
- pokračovalo, v zmysle § 18 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov, v spolupráci s Názvoslovnou komisiou Úradu geodézie, kartografie a katastra SR vypracovávaním stanovísk k názvom navrhnutým na štandardizáciu
- odpovedalo v priebehu celého roka na podnety a žiadosti týkajúce sa uplatňovania zákona NR SR č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v úradnom a verejnom styku.

C.6. OBLASŤ KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

V januári 2022 ministerstvo poskytlo Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí stanovisko ku Koncepcii štátnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie rokov 2022 – 2026. Zástupca ministerstva sa 27. januára 2022 zúčastnil online konferencie Menšinové práva a ich legislatívna úprava, ktorú pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky usporiadal Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny. V januári 2022 ministerstvo spolupracovalo s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity pri tvorbe akčných plánov k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030.

Ministerstvo vo februári 2022 poskytlo súčinnosť Centru detskej literatúry, čítania a Slovenskej sekcie IBBY medzinárodného domu umenia pre deti BIBIANA pri príprave výstavy kníh a časopisov pre deti a mládež z produkcie menšín zastúpených v Slovenskej republike. V priebehu februára 2022 ministerstvo spolupracovalo s Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí a poskytlo podkladové informácie o uskutočnených aktivitách rezortu kultúry do správy za rok 2021 o štátnej politike Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore

Slovákom žijúcim v zahraničí a návrh programu štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na rok 2023.

V marci 2022 ministerstvo v rámci pracovnej skupiny splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny spolupracovalo s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny na vypracovaní interpretačných rámcov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov. Ministerstvo v marci 2022 vypracovalo odborné stanovisko za oblasť kultúry národnostných menšín k príprave stanoviska vlády Slovenskej republiky k Piatej správe Poradného výboru Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín, ktorú výbor schválil na svojom 74. plenárnom zasadnutí. V marci 2022 ministerstvo zorganizovalo rokovanie so zástupcami Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky k výslednému zneniu textu zápisnice z XV. zasadnutia Zmiešanej slovensko-maďarskej komisie pre záležitosti menšín.

Na základe požiadavky vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky ministerstvo v apríli 2022 vypracovalo pre potreby expertnej pracovnej skupiny k príprave návrhu zákona o postavení národnostných menšín, ktorého prijatie priamo vyplýva z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021 – 2024 analýzu procesu prípravy návrhu zákona z hľadiska rezortu kultúry.

V mesiacoch apríl – máj 2022 ministerstvo v rámci štátneho štatistického zisťovania za oblasť kultúry národnostných menšín za uplynulý rok poskytovalo súčinnosť jednotlivým spravodajským jednotkám, ktoré vykonávali aktivity v oblasti kultúry národnostných menšín v danom roku a zabezpečovalo ich koordináciu.

Na základe požiadavky Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky ministerstvo v máji 2022 vypracovalo v mene Slovenskej republiky vstupy z oblasti kultúry do všeobecného dotazníka Medzinárodnej aliancie na pripomínanie holokaustu týkajúceho sa pripomínania a výskumu holokaustu. Ministerstvo v máji 2022 spolupracovalo s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín pri signovaní dodatku č. 1 k zmluve č. MK-76/2021/M o poskytnutí príspevku štátu zo štátneho rozpočtu na rok 2022 pre Fond na podporu kultúry národnostných menšín.

Na základe požiadavky Úradu vlády Slovenskej republiky ministerstvo v máji 2022 vypracovalo stanovisko pre potreby Odbornej komisie pre aplikáciu zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov.

Zástupca ministerstva sa 16. júna 2022 zúčastnil 45. zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktoré usporiadal Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny. Ministerstvo výboru predložilo materiál Informácia o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2021.

V júli 2022 ministerstvo predložilo na rokovanie vlády Slovenskej republiky materiál Vízia rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a akčný plán na roky 2022 – 2024, ktorého prípravou ministerstvo zaviazala vláda Slovenskej republiky uznesením č. 181/2021 zo 7. apríla 2021 k Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030. Vláda Slovenskej republiky materiál prijala uznesením č. 459/2022 z 13. júla 2022 k Vízii rozvoja rómskej kultúry, jazyka a podpory identity a akčnému plánu na roky 2022 – 2024.

Ministerstvo v auguste 2022 spolupracovalo s Maďarským spoločenským a kultúrnym zväzom na Slovensku – Csemadok na vypracovaní zmluvy o poskytnutí finančného príspevku štátu z rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky na rok 2022 uzatvorenej podľa zákona č. 182/2022 Z. z. o finančnej podpore pre Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku – Csemadok.

V auguste 2022 ministerstvo spolupracovalo na kompletizácii výsledkov štátneho štatistického zisťovania za oblasť kultúry národnostných menšín. Štatistické zisťovanie je súčasťou programu štátnych štatistických zisťovaní, ktorý zostavuje Štatistický úrad Slovenskej republiky v súčinnosti s ministerstvom v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov a na základe ktorého sa vykonáva ročné štatistické zisťovanie s cieľom získať pre potreby štátu informácie o subjektoch a aktivitách v oblasti financovania kultúry národnostných menšín v Slovenskej republike.

Dňa 21. októbra 2022 sa zástupcovia ministerstva zúčastnili zasadnutia Tematickej pracovnej skupiny splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity pre monitorovanie a hodnotenie Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, ktorú usporiadal Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Zástupca ministerstva sa 28. a 29. októbra 2022 zúčastnil Stálej konferencie Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí, ktorú usporiadal Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Témou konferencie bola implementácia Koncepcie štátnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie rokov 2022 – 2026.

Ministerstvo v novembri 2022 spolupracovalo s Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí v procese prípravy Vykonávacieho plánu k vecnému plneniu Koncepcie štátnej politiky Slovenskej republiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie rokov 2022 – 2026.

Zástupca ministerstva sa 7. decembra 2022 zúčastnil 46. a 47. spojeného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktoré usporiadal Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny. V decembri 2022 ministerstvo spolupracovalo s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín na vypracovaní zmluvy o poskytnutí príspevku štátu zo štátneho rozpočtu na rok 2023 uzatvorenej podľa § 21 ods. 1 zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov medzi Fondom na podporu kultúry národnostných menšín a poskytovateľom, ktorým je ministerstvo.

C.7. OBLASŤ MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE

Agenda EÚ

Počas francúzskeho a českého predsedníctva v Rade EÚ (ďalej len „FR PRES“ a „CZ PRES“) boli v roku 2022 z pohľadu vecnej pôsobnosti MK SR určujúcimi Rada pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (ďalej len „Rada EYCS“) v časti kultúra a audiovizia a Rada pre konkurencieschopnosť (ďalej len „Rada COMPET“) v časti vnútorný trh a priemysel, nakoľko jeho súčasťou je aj oblasť autorského práva. V uvedených formáciách Rady EÚ rezort kultúry aktívne spolupracoval na činnosti Výboru pre kultúrne záležitosti (ďalej len „výbor CAC“) a Pracovnej skupiny pre audioviziu (ďalej len „PS AUDIO“) Rady EYCS, ako aj na zasadnutiach Pracovnej skupiny pre autorské právo (ďalej len „PS COPYRIGHT“) Rady COMPET.

V oblasti kultúry bol v prvom polroku 2022 počas FR PRES predmetom diskusie vo výbore CAC Návrh záverov Rady o posilnení medzikultúrnych výmen prostredníctvom podpory mobility umelcov, kultúrnych profesionálov a viacjazyčnosti v digitálnom veku. PS AUDIO prerokovávala Návrh záverov Rady o budovaní európskej stratégie pre kultúrny a kreatívny priemysel a návrh Záverov Rady o ochrane a bezpečnosti novinárov a iných pracovníkov médií. SR počas rokovaní pracovných skupín a Výboru stálych predstaviteľov (ďalej len „COREPER1“) vyjadrila podporu ku všetkým návrhom FR PRES.

Na zasadnutí Rady EYCS dňa 4. apríla 2022 za účasti slovenskej delegácie vedenej ministerkou kultúry SR Natáliou Milanovou boli v oblasti kultúry a audiovizie prijaté nelegislatívne dokumenty:

Závery Rady o posilnení medzikultúrnych výmen prostredníctvom podpory mobility umelcov, kultúrnych profesionálov a viacjazyčnosti v digitálnom veku, ktoré zdôraznili význam podpory mobility a výmeny medzi európskymi umelcami a odborníkmi v oblasti kultúry v kontexte kultúrnej a jazykovej rozmanitosti EÚ. Dokument podčiarkol dôležitosť vytvorenia interaktívnej viacjazyčnej informačnej platformy a vyzval členské štáty k podporovaniu jazykových zručností umelcov a kultúrnych pracovníkov.

Závery Rady o budovaní európskej stratégie pre kultúrny a kreatívny priemysel, ktoré sa zamerali na posilnenie odolnosti kultúrneho a kreatívneho priemyslu (ďalej len „KKP“) voči štrukturálnym výzvam, ktoré sú identické naprieč všetkými odvetvami KKP (implementácia ekologického prechodu, silná konkurencia, integrácia veľkých globálnych hráčov). Dokument sa zameriaval na 5 hlavných aspektov posilnenia odolnosti KKP: 1. uľahčovanie prístupu k informáciám o dostupnom európskom financovaní pre subjekty KKP; 2. podpora zvyšovania zručností a vzdelávania vo všetkých profesiách a zručnostiach potrebných na digitálny prechod KKP; 3. udržanie a opätovné potvrdzovanie európskej digitálnej suverenity v digitálnej ére vrátane ochrany nositeľov práv kultúrneho obsahu; 4. stimulovanie iniciatív na posilnenie exportnej stratégie KKP a možností spolupráce medzi európskymi a KKP z tretích krajín; 5. podpora politik KKP, ktoré sú zamerané na inovatívne prístupy európskeho KKP z hľadiska udržateľnosti a ochrany životného prostredia.

Na zasadnutí Rady EYCS sa zároveň uskutočnila politická diskusia na tému Opatrenia na ochranu kultúrneho sektora a jeho aktérov ovplyvnených situáciou na Ukrajine. Ministerka kultúry Natália Milanová v rámci diskusie informovala o opatreniach, ktoré Slovensko prijalo na pomoc Ukrajine v oblasti kultúry.

Na zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti (GAC) dňa 21. júna 2022 boli prijaté tiež Závery Rady o ochrane a bezpečnosti novinárov a iných pracovníkov médií. Dokument konštatuje, že demokracia je založená na uplatňovaní práva na slobodu presvedčenia a prejavu a slobody informácií, v dôsledku čoho je základným predpokladom novinárskeho povolania prostredie schopné zabezpečiť ochranu a bezpečnosť novinárov a pracovníkov médií. V tomto kontexte dokument vyzýva Komisiu k posilneniu financovania nezávislej a investigatívnej žurnalistiky a vyzýva členské štáty k podpore celoživotného vzdelávania o ochrane novinárov a pracovníkov médií a k rozvoju iniciatív v oblasti mediálnej a informačnej gramotnosti zameraných na zvyšovanie povedomia o bezpečnosti novinárov a iných pracovníkov médií.

Počas FR PRES sa uskutočnilo aj neformálne zasadnutie ministrov kultúry členských štátov Európskej únie (Angers, 7. – 8. marca 2022), kde ministri kultúry členských štátov prijali Deklaráciu európskych ministrov zodpovedných za kultúru, audiovizuálny sektor a médiá k situácii na Ukrajine. Ministri v nej vyjadrili najmä podporu umelcom, novinárom a odborníkom v oblasti kultúry a médií, ktorých sloboda prejavu je ohrozená v dôsledku ruskej vojenskej agresie. Ministri v tejto súvislosti potvrdili ambíciu vytvoriť pre nich podmienky, ktoré im umožnia pokračovať vo svojej činnosti a zachovať si tak slobodu prejavu a umeleckej tvorby. Ministerku kultúry SR na stretnutí zastupoval veľvyslanec SR vo Francúzsku pán Igor Slobodník.

V druhom polroku 2022 počas CZ PRES bol vo výbore CAC predmetom diskusie návrh Plánu práce EÚ pre kultúru na obdobie 2023 – 2026. Predmetom rokovania PS AUDIO bol návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec mediálnych služieb

na vnútornom trhu („Európsky akt o slobode médií“). SR počas rokovaní pracovných skupín a COREPER1 vyjadrila podporu predmetným návrhom.

Na zasadnutí Rady EYCS dňa 29. novembra 2022 za účasti slovenskej delegácie vedenej ministerkou kultúry SR Natáliou Milanovou bolo v oblasti kultúry prijaté Uznesenie k Plánu práce EÚ pre kultúru na obdobie 2023 – 2026, ktoré špecifikovalo rámec pre kultúru a kultúry a kreatívny sektor v aktuálnych podmienkach, ktoré ovplyvňuje najmä vojna na Ukrajine, klimatická zmena, energetická kríza a niektoré pokračujúce špecifické procesy a aspekty, napr. digitalizácia či pracovné podmienky umelcov. Uznesenie špecifikovalo 21 aktivít, ktoré sa počas 4-ročného obdobia majú zrealizovať, a to v rámci štyroch prioritných oblastí: a) Umelci a profesionáli v kultúre: posilnenie kultúrneho a kreatívneho sektoru; b) Kultúra pre ľudí: zvýšenie účasti v kultúre a úloha kultúry v spoločnosti; c) Kultúra pre planétu: uvoľnenie sily kultúry; d) Kultúra a spolukreatívne partnerstvá: posilnenie kultúrneho rozmeru vonkajších vzťahov EÚ.

Rada EYCS prijala aj správu o pokroku k návrhu Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec mediálnych služieb na vnútornom trhu („Európsky akt o slobode médií“), ktorý Európska komisia prijala 16. decembra 2022, a ktorého cieľom je podporiť cezhraničné pôsobenie a investície na mediálnom trhu harmonizovaním určitých prvkov odlišných vnútroštátnych rámcov upravujúcich pluralitu médií, zvýšiť regulačnú spoluprácu a konvergenciu prostredníctvom nástrojov cezhraničnej koordinácie, stanovísk a usmernení na úrovni EÚ, podporiť poskytovanie kvalitných mediálnych služieb zmiernením rizika nenáležitého zasahovania verejných a súkromných subjektov do redakčnej slobody, zabezpečiť transparentné a spravodlivé pridelovanie ekonomických zdrojov na vnútornom trhu s médiami prostredníctvom zvýšenia transparentnosti a spravodlivosti v meraní sledovanosti a pridelovaní štátnej reklamy. Na zasadnutí Rady EYCS sa zároveň uskutočnila politická diskusia na tému Podpora a solidarita s ukrajinskou kultúrou vrátane kultúrneho dedičstva. Ministerka kultúry Natália Milanová v rámci diskusie informovala o pokračujúcej pomoci SR pre ukrajinských umelcov a ukrajinské kultúrne dedičstvo.

V roku 2022 MK SR taktiež sledovalo postup dvoch návrhov týkajúcich sa digitálneho trhu – Digital Services Act a Digital Markets Act – a poskytovalo na požiadanie súčinnosť gestorovi týchto návrhov (MH SR) v prierezových otázkach. Cieľom návrhov je vytvoriť bezpečnejší digitálny priestor, v ktorom sú chránené základné práva používateľov, a vytvoriť rovnaké podmienky pre podniky.

Oba legislatívne akty boli schválené Radou Európskej únie v júli 2022 a nadobudli účinnosť v októbri 2022.

V záležitostiach EÚ plnila príslušné úlohy rezortná koordinačná skupina (ďalej len „RKS MK SR“) ministerstva pre európske záležitosti, ktorá na základe zvolania OMS a v zmysle platného Štatútu RKS MK SR pre európske záležitosti a Systému tvorby stanovísk k návrhom aktov EÚ a stavu koordinácie realizácie politík EÚ (ďalej len „Systém tvorby stanovísk“) formou per rollam prerokovala a schválila:

- Návrh stanoviska MK SR k zasadnutiu Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (časť Kultúra a Audiovizia), ktoré sa uskutočnilo v Bruseli 4. apríla 2022,
- Návrh stanoviska MK SR k zasadnutiu Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (časť Kultúra a Audiovizia), ktoré sa uskutočnilo v Bruseli 29. novembra 2022,
- Návrh stanoviska MK SR k neformálnemu zasadnutiu ministrov kultúry členských štátov Európskej únie (Angers, 7. – 8. marca 2022)

- Návrhu riadneho predbežného stanoviska MK SR k Návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje spoločný rámec pre mediálne služby na vnútornom trhu (Európsky akt o slobode médií) a mení smernica 2010/13/EÚ.

Aj v roku 2022 MK SR využívalo zjednodušený formát Systému tvorby stanovísk k návrhom aktov EÚ a stavu koordinácie realizácie politík EÚ a postupovalo v súlade s ním pri tvorbe inštrukcií a stanovísk na zasadnutia COREPER1.

V súvislosti s medzirezortnou spoluprácou ministerstvo v hodnotenom období poskytovalo súčinnosť MZVEZ SR pri riešení európskych záležitostí. Zástupcovia MK SR participovali na zasadnutiach Komisie pre európske záležitosti (KEÚ) a na zasadnutiach strategickej úrovne KEÚ.

MK SR priebežne spolupracovalo aj s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky pri vykonávaní pôsobnosti kontaktného miesta pre vykonávanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie. V druhom polroku 2022 MK SR nemalo pripomienky v rámci medzirezortného pripomienkového konania k Návrhu zákona o preverovaní zahraničných investícií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Oblasť medzinárodnej kultúrnej spolupráce – bilaterálna a multilaterálna úroveň

Bilaterálna spolupráca

V oblasti bilaterálnej spolupráce MK SR realizovalo nasledovné aktivity:

27. mája sa v Prahe konalo Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 80. výročia uskutočnenia operácie Antrophoid, ktorého sa zúčastnil štátny tajomník Ministerstva kultúry SR Radoslav Kutaš.

V dňoch 13. až 15. novembra 2022 navštívila ministerka kultúry Natália Milanová s delegáciou zástupcov Ministerstva kultúry SR a predstaviteľov vybraných kultúrnych inštitúcií SR Nórsko. Účelom tejto zahraničnej pracovnej cesty (ZPC) bol Deň slovenskej kultúry v Osle ako vôbec prvý projekt v rámci novej formy prezentácie SR v zahraničí. ZPC sa zúčastnila aj delegácia MIRRI SR pod vedením podpredsedníčky vlády a ministerky Veroniky Remišovej.

Hlavným podujatím bolo vystúpenie Štátneho komorného orchestra Žilina pod vedením dirigenta L. Svárovského a so sólistom T. Gertlerom, ktoré obsahovalo ukážky tvorby slovenských a zahraničných autorov.

V národnej knižnici, v hlavnej budove Nye Deichmanske Biblioteket sa uskutočnila prezentácia historicky vôbec prvej nórskej verzie troch detských rozprávkových kníh slovenských autorov.

Na okraj podujatia sa uskutočnila prierezová výstava ilustrácií detských kníh slovenských a nórskech ilustrátorov zo zbierok BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti. Uvedená výstava bola následne inštalovaná v priestoroch detského oddelenia univerzitnej nemocnice v Osle.

Hlavným predmetom rokovaní ministerky kultúry N. Milanovej s ministerkou kultúry a rovnosti Nórska A. Trettebergstuen bola problematika implementácie politiky rovnoprávnosti a rodovej rovnosti. Diskutovali aj o dôsledkoch pandémie Covid-19 na kultúrny sektor a prijatých vládnych opatreniach na jeho podporu. Nórska strana vyjadrila pripravenosť pokračovať v spolupráci so SR v kultúrnej sfére.

V roku 2022 Ministerstvo kultúry SR poskytovalo súčinnosť Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pri príprave Zápisnice z XV. zasadnutia Zmiešanej slovensko-maďarskej

komisie pre záležitosti menšín (ZSMK). Na plenárnych zasadnutiach ZSMK v Budapešti 13. septembra a 3. novembra 2022 experti ministerstva prezentovali pozície a pripomienky k odporúčaniam zápisnice v pôsobnosti rezortu kultúry. Pripomienky boli одобrené ministerkou kultúry SR. Na plenárnych zasadnutiach sa nepodarilo schváliť finálne znenie zápisnice, v dôsledku čoho bude MK SR naďalej poskytovať súčinnosť pri finalizácii zápisnice z XV. zasadnutia ZSMK aj v roku 2023.

Multilaterálna spolupráca

28. júna – 30. júna 2022 sa ministerka kultúry SR Natália Milanová zúčastnila Sumitu ministrov kultúry krajín strednej a východnej Európy a Pobaltia – „Skupina desiatich“. Obsahom rokovaní boli témy: vojnová kultúra a kultúrne sankcie v kontexte ruskej propagandy, zachovanie a digitálna transformácia kultúrneho dedičstva a podpora ukrajinskej kultúry v európskych krajinách.

Rada Európy

Transromanica

V dňoch 19. – 21. septembra 2022 sa zástupca Ministerstva kultúry SR zúčastnil Valného zhromaždenia nadácia Transromanica, ktorého je SR členom a kde prezentoval aktivity SR v oblasti tejto kultúrnej cesty Rady Európy.

OSN

15. – 18. augusta 2022 sa zástupca MK SR zúčastnil v Ženeve, pred výborom OSN ako člen oficiálnej delegácie SR obhajoby Trinástej periodickej správy Slovenskej republiky o implementácii Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie.

UNESCO

Počas roka 2022 Ministerstvo kultúry SR začalo aktivity smerom k zoficiálneniu členstva SR v Medzinárodnom centre pre registráciu seriálových publikácií. Materiál prerokovala vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní 23. novembra 2022.

Univerzitná knižnica v Bratislave spolupracuje s medzinárodným centrom na základe dvojstrannej zmluvy z roku 1993 a jej dodatku z roku 1997, uvedená zmluva však nemá charakter medzinárodnej zmluvy, ide iba o spoluprácu na technickej úrovni. Uvedený nedostatok sa predkladaným materiálom odstraňuje a znamená oficiálne prístupenie Slovenskej republiky k Štatútu. V roku 2023 sa očakáva finalizácia prístupového procesu.

31. mája – 2. júna sa v Paríži konalo pracovné rokovanie štátneho tajomníka Ministerstva kultúry SR s cieľom iniciovať a podporiť kampaň za zvolenie SR do Výboru UNESCO pre nemotné kultúrne dedičstvo.

27. septembra – 1. októbra 2022 sa delegácia MK SR vedená s ministerkou Natáliou Milanovou zúčastnila Svetovej konferencie UNESCO Mondiacult 2022 (v Mexiku), ktorej hlavnou témou boli kultúrne politiky a udržateľný rozvoj. Delegácia MK SR v rámci vyhraneného priestoru prezentovala slovenské pozície v oblasti uvedenej kultúrnej politiky, udržateľného rozvoja a aktuálnych otázok spojených s vojnou na Ukrajine.

28. novembra – 3. decembra 2022 sa zástupcovia MK SR zúčastnili na 17. zasadnutí Medzivládneho výboru na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva UNESCO, ktoré sa konalo v Maroku a v rámci neho 2. decembra 2022 Medzivládny výbor na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva UNESCO rozhodol o zápise medzinárodnej nominácie Tradície spojené s chovom koní

plemena Lipican (Lipizzan horse breeding traditions) na Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva.

V novembri zaslalo MK SR do spoločných osláv historických udalostí a výročí významných osobností, ktoré oslavujú členské štáty, návrh na oslavu 150 výročia narodenia J. G. Tajovského.

Vyšehradská skupina (V4)

V súvislosti s predsedníctvom SR vo V4 (SK V4 PRES, júl 2022 – jún 2023) MK SR zaslalo na základe žiadosti MZVEZ SR vstupy do Programu SK VR PRES. Ako tematické priority definovalo manažment kultúrneho dedičstva v krajinách V4 a spoluprácu krajín V4 v audiovizuálnom priemysle.

C.8. OBLASŤ INTEGROVANÉHO REGIONÁLNEHO OPERAČNÉHO PROGRAMU PRE PRIORITNÚ OS 3 – MOBILIZÁCIA KREATÍVNEHO POTENCIÁLU V REGIÓNOCH A PRIORITNÚ OS 7 (REACT-EÚ)

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bolo určené uznesením vlády č. 232 zo 14. mája 2014 v súlade s § 4 písm. a) bod 2 zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“) ako sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program pre Prioritnú os 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej aj „SO“) v rozsahu celej alokácie určenej pre prioritnú os. Dňa 17. novembra 2015 nadobudla účinnosť Zmluva o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaná medzi Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a ministerstvom. V zmysle dodatku č. 2 k Zmluve o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaného dňa 22. júla 2021 implementuje ministerstvo v rámci IROP aj Prioritnú os č. 7 REACT-EÚ, špecifický cieľ č. 7.7: Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií (ďalej len „PO7“).

Prioritná os 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej aj „PO3“) prispieva k tematickému cieľu Spoločného strategického rámca č. 8 Podpora udržateľnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily. Na tento tematický cieľ nadväzuje investičná priorita 3.1 Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasťou územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov. Z tejto investičnej priority vychádza aj špecifický cieľ prioritnej osi 3.1 Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu.

Práve tvorba pracovných miest je kľúčovým aspektom a zároveň výsledkovým ukazovateľom špecifického cieľa 3.1. Projekty implementované prostredníctvom tohto špecifického cieľa prispievajú k definovanému výsledkovému ukazovateľu špecifického cieľa 3.1, ktorým je celkový počet pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle (ďalej aj „KKP“). Špecifický cieľ 3.1 je napĺňaný aktivitami zameranými na stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií.

Alokácia PO3 podľa poslednej schválenej verzie IROP (12.1) je 111,39 mil. eur z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“ alebo „zdroj EÚ“), národné spolufinancovanie je

vo výške 26,26 mil. eur, celkové financovanie PO3 vrátane vlastných zdrojov žiadateľa je vo výške 159,13 mil. eur.

SO počas implementácie PO3 vyhlásil dve výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadost“ alebo „ŽoNFP“):

- decentralizovanú výzvu a
- centralizovanú výzvu.

Decentralizovaná podpora

Dopytovo orientovaná výzva č. IROP-PO3-SC31-2016-5 pre aktivitu č. 3 Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest (decentralizovaná podpora) uvedenú v PO3 bola vyhlásená 17. októbra 2016 a bola zverejnená na webovom sídle: <https://www.culture.gov.sk/operacne-programy-strukturalne-fondy/irop-po3-mobilizacia-kreativneho-potencialu-v-regionoch/vyzva-decentralizovana-podpora/>. Indikatívna výška finančných prostriedkov z ERDF vyčlenených na výzvu je 67,86 mil. eur (zdroj EÚ). K výške zdrojov EÚ je vyčlenená príslušná výška finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Podpora sa v rámci výzvy realizuje prostredníctvom Schémy minimálnej pomoci na umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore pre účely tvorby 34 pracovných miest (č. schémy DM-6/2016) v znení dodatku č. 1, ktorá bola dňa 22. februára 2017 zverejnená v Obchodnom vestníku č. 37. Cieľom pomoci de minimis je podpora malých a stredných podnikov v oblasti KKP formou uľahčenia prístupu k hmotným a nehmotným aktívam, a to s cieľom ich rastu a tvorby pracovných miest a stimulovaním podpory udržateľnej zamestnanosti v sektore KKP prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií.

Do termínu ukončenia výzvy – 11. apríla 2017, bolo predložených 619 ŽoNFP s celkovou výškou žiadaného nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „NFP“) viac ako 93 mil. eur.

Ide o problematickú výzvu, ktorej implementácia bola pozastavená kvôli identifikovaným nedostatkom v procese odborného hodnotenia projektov. Nedostatky spôsobili opakovanie celého procesu odborného hodnotenia, čo malo za následok, že implementácia tejto výzvy začala zazmluvnením projektov v januári 2020. Ku koncu II. polroka 2022 bolo celkovo zazmluvnených 213 projektov v objeme 28,71 mil. eur (zdroj EÚ).

K 31. decembru 2022 bolo z decentralizovanej výzvy za rok 2022 vyčerpaných za zdroj EÚ 6,16 mil. eur. Celkovo bolo z decentralizovanej výzvy vyčerpaných za zdroj EÚ 16,95 mil. eur.

Centralizovaná podpora

SO vyhlásil dňa 4. júla 2019 výzvu č. IROP-PO3-SC31-2019-49 na predkladanie žiadostí o poskytnutie NFP. Výzva bola vyhlásená pre aktivity uvedené v PO3, a to pre aktivitu č. 1 Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií a pre aktivitu č. 2 Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents). Indikatívna výška finančných prostriedkov z ERDF vyčlenených na výzvu predstavovala 87,8 mil. eur. Dňa 29. októbra 2020 bola aktualizáciou výzvy č. 2 znížená alokácia finančných prostriedkov na 72 mil. eur (zdroj EÚ). K výške zdrojov EÚ je vyčlenená príslušná výška finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so Stratégiou financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Pomoc je smerovaná subjektom verejnej správy za účelom vybudovania účelovej infraštruktúry (kultúrno-kreatívne centrá) s cieľom ich následného prevádzkovania a poskytovania špecifických služieb v oblasti KKP. Podpora pre súkromný sektor sa v rámci výzvy realizuje prostredníctvom Schémy pomoci de minimis na podporu kreatívneho a kultúrneho priemyslu. Predmetom pomoci je zabezpečiť stimulovanie udržania a tvorby pracovných miest v sektore prostredníctvom sprístupnenia infraštruktúry a poskytovania špecifických služieb cieľovým skupinám. Cieľom pomoci je vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií. K poskytovaniu pomoci na základe schémy minimálnej pomoci bude dochádzať nepriamou formou a to poskytovaním poradenstva, konzultácií a podporných služieb za účelom rozvoja záujmu o podnikanie, podpory vstupu do podnikania a rozvoja aktivít začínajúcich podnikateľských subjektov v oblasti KKP.

Do termínu ukončenia výzvy - 9. december 2019 bolo predložených 15 ŽoNFP s celkovou výškou požadovaných finančných prostriedkov NFP vyše 126,7 mil. eur. Po ukončení procesu odborného hodnotenia pristúpilo ministerstvo v zmysle riadiacej dokumentácie a v súlade s ustanoveniami zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o príspevku z EŠIF“) k vydávaniu rozhodnutí. Celkové zazmluvnenie výzvy je 10 projektov v sume 72,6 mil. eur (zdroj EÚ) a v súčasnosti prebieha implementácia projektov. Poskytovanie služieb jednotlivými kreatívnymi centrami sa rozbehlo v priebehu roku 2022.

K 31. decembru 2022 bolo z centralizovanej výzvy vyčerpaných za zdroj EÚ celkovo 2,796 mil. eur. Čerpanie v predchádzajúcom roku 2021 bolo 659,79 tis. eur. Celkovo bolo vyčerpaných 3,455 mil. eur.

Využitie finančných nástrojov

Prostriedky alokované na PO3 sú sčasti realizované aj prostredníctvom finančných nástrojov implementovaných prostredníctvom Slovak Investment Holding (ďalej len "SIH"). Tieto finančné prostriedky majú za úlohu prispieť k realizácii investičných projektov v rámci priorit SR a podporiť tak ekonomický rast prostredníctvom investícií bez dodatočného zaťažovania štátneho rozpočtu.

V rámci využitia finančných nástrojov boli vyhlásené 2 vyzvania k predloženiu ŽoNFP na finančné nástroje:

- dňa 9. novembra 2015 - Písomné vyzvanie k predloženiu žiadosti o NFP v rámci implementácie finančných nástrojov v celkovej výške alokácie finančných prostriedkov 5 mil. eur (zdroj EÚ).
- dňa 29. novembra 2018 - Financovanie výdavkov spojených s realizáciou finančného nástroja zameraného na oblasť podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu v celkovej výške alokácie finančných prostriedkov 40,75 mil. eur (zdroj EÚ).

V rámci finančných nástrojov bude Slovak Investment Holding (SIH) realizovať dva projekty, a to Kúpele Grössling (prijímateľ mesto Bratislava) a Prvé slovenské gymnázium Revúca (prijímateľ Banskobystrický samosprávny kraj). Vzhľadom na to, že SIH už nebude realizovať ďalšie projekty na území menej rozvinutého regiónu, prišlo v roku 2021 k presunu nevyužitých finančných prostriedkov do PO3 vo výške 8,25 mil. eur. Tieto prostriedky boli použité na financovanie troch zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy. V rámci projektu Kúpele Grössling došlo koncom roka 2021 k založeniu spoločnosti MKK Grössling s.r.o. a k prvotnému vkladu do imania zo strany SIH.

K 31. decembru 2022 nebola v rámci finančných nástrojov za rok 2022 vyčerpaná žiadna suma za zdroj EÚ. Celkovo bolo z finančných nástrojov vyčerpaných 11,43 mil. eur.

K 31. decembru 2022 bolo v rámci PO3 za rok 2022 vyčerpaných za zdroj EÚ 8,96 mil. eur. Celkovo bolo z PO3 vyčerpaných za zdroj EÚ 20,40 mil. eur.

Prioritná os 7 REACT-EÚ (ďalej len „PO7“), bola v rámci IROP vytvorená za účelom zmiernenia dopadov pandémie COVID-19 a predchádzaniu zväčšovania regionálnych disparít v rámci Slovenska. V rámci špecifického cieľa č. 7.7: Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií budú finančné prostriedky použité na obnovu kultúrnych inštitúcií po kríze spojenjej s pandemiou COVID-19. Alokácia na podporu týchto aktivít podľa poslednej schválenej verzie IROP (12.1) je vo výške 14,85 mil. eur (zdroj EÚ).

V rámci PO7 a jej špecifického cieľa 7.7 dôjde k podpore konkrétnych kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti miest, obcí a VÚC, resp. nimi zriadených rozpočtových a príspevkových organizácií, v ktorých sa zmodernizujú vnútorné priestory, vybaví sa novou svetelnou, zvukovou technikou, dovybavia sa novým zariadením, zabezpečia sa hygienické opatrenia na predchádzanie šíreniu infekcie (napr. dôjde k obnove hygienických zariadení, vzduchotechniky, zakúpia sa dezinfekčné prístroje a pod.). Zámerom SO je podporiť malé infraštruktúrne investície a drobné stavebné úpravy kultúrnych objektov. Medzi podporované kultúrne inštitúcie patrí obnova kultúrnych zariadení, knižníc, múzeí, galérií, divadiel, hvezdární a planetárií, pričom podpora smeruje nielen k zvyšovaniu hygienických štandardov kultúrnych inštitúcií v súvislosti s ochorením COVID-19, ale aj k obnove materiálno-technického vybavenia kultúrnych inštitúcií s cieľom zvýšenia kvality ich služieb a zvýšenia ich atraktivity pre návštevníkov.

SO počas implementácie PO7, špecifického cieľa 7.7, vyhlásil dňa 10. augusta 2021 výzvu na predkladanie ŽoNFP č. IROP-PO7-SC77-2021-75 v plnej výške pridelennej finančnej alokácie (14,85 mil. eur), ktorá bola ukončená 25. novembra 2021. Výzva je zverejnená na webovom sídle ministerstva: <https://www.culture.gov.sk/operacne-programystrukturalne-fondy/irop-po7-react-eu/vyzva-react-eu/>. Do termínu uzávierky výzvy bolo doručených 450 ŽoNFP v sume 67,43 mil. eur. Možnosti výzvy sú tak prekročené o 354 %.

K 31. decembru 2022 prebiehal proces konania o žiadosti a súčasne pri projektoch, ktoré splnili podmienky výzvy, prebiehalo zazmluvňovanie projektov, pričom bolo zazmluvnených 64 projektov vo výške NFP 9,23 mil. eur (zdroj EÚ), zazmluvňovanie prebieha aj v roku 2023. Všetky projekty musia byť ukončené do 31. 12. 2023.

V rámci PO7, špecifický cieľ 7.7, neboli k 31. decembru 2022 vyčerpané žiadne finančné prostriedky.

C.9. OBLASŤ PROJEKTOVÉHO RIADENIA

V oblasti projektov, ministerstvo realizovalo a zároveň poskytovalo súčinnosť hlavnému partnerovi pri plnení cieľov v rámci 3 národných projektov financovaných z operačného programu Efektívna verejná správa; 1 medzinárodného projektu realizovaného v rámci operačného programu Interreg Europe a pripravil sa projekt cez Dunajský nadnárodný program. Zároveň sa poskytovala rezortným organizáciám MK SR súčinnosť pri implementácii a písaní projektov financovaných zo štrukturálnych fondov.

Projekt: Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy

Operačný program: Efektívna verejná správa.

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 13 864 905,02 eur.

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 989 085,95 eur.

Trvanie projektu: jún 2017 – jún 2021, momentálne prebieha udržateľnosť do júna 2026.

Cieľ a realizácia projektu: V súlade s cieľom projektu bol v rezorte kultúry v júli 2017 zriadený analytický útvar s názvom Inštitút kultúrnej politiky (ďalej len „IKP“). V 1. polroku 2021 bol prijatý posledný zo šiestich analytikov, čo znamená naplnenie merateľného ukazovateľa na 100 %. IKP ďalej pracovalo na ad-hoc analytických úlohách pre ministerstvo, úlohy v tomto období mali predovšetkým charakter prípravy opatrení v dôsledku pandémie Covid-19 na kultúrny a kreatívny priemysel, spolupráca na príprave podkladov pre budúce čerpanie financií z európskych zdrojov (investičný plán, príprava podkladov Plán obnovy a odolnosti).

V súčasnosti prebieha udržateľnosť projektu, v rámci ktorej je ministerstvo povinné udržať 6 pracovných miest.

Stav čerpania k 31. 12. 2021: 519 629,98 eur.

Projekt: Špičkové vzdelávanie pre zamestnancov analytických útvarov

Operačný program: Efektívna verejná správa.

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Ministerstvo financií Slovenskej republiky, MK SR partner projektu.

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR) po zmene projektu: 25 345 eur.

Trvanie projektu: máj 2016 - február 2023.

Cieľ a realizácia projektu: Cieľom projektu je posilnenie analytických kapacít jednotlivých inštitúcií verejnej správy, ktoré prispievajú k tvorbe verejných politík a zabezpečenie účasti na vzdelávacích podujatiach/vzdelávacích sťažích pre analytických zamestnancov týchto inštitúcií. V roku 2022 bola zrealizovaná pracovná stáž vo Veľkej Británii zameraná na kvantitatívne dátové analýzy a štatistickú grafiku v programe R.

Za obdobie trvania projektu (5/2016 – 12/2022) sa vyčerpalo 6 680,14 eur.

Projekt: Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy CAF

Operačný program: Efektívna verejná správa.

Hlavný partner projektu (prijímateľ): Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR.

Výška nenávratného finančného príspevku (hlavný partner): 7 600 000,00 eur.

Celkové oprávnené výdavky (pre partnera MK SR): 239 807,56 eur.

Trvanie projektu: september 2018 – apríl 2022.

Cieľ a realizácia projektu: Národný projekt Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy sa na MK SR začal realizovať od 09/2020, trval 20 mesiacov, do apríla 2022. Cieľom projektu bolo prispieť k zvýšeniu efektivity a kvality riadenia činností organizácií verejnej správy. Za obdobie trvania projektu 20 mesiacov (9/2020 – 4/2022) bolo z operačného programu vyčerpaných 205 338,35 Eur.

Počas 20 mesiacov implementácie prešlo ministerstvo fázou samohodnotenia, zlepšovania a celý proces bol ukončený hodnotením Externej spätnej väzby modelu CAF. Predmetom Externej spätnej

väzby bolo overenie správnosti a efektívnosti jednotlivých procesov a krokov, ktoré ministerstvo pri implementácii modelu CAF vykonalo. Výsledkom hodnotenia externými hodnotiteľmi bolo udelenie titulu Efektívny používateľ modelu CAF Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR. Ministerstvo pokračuje II. fázou implementácie modelu CAF v rámci udržateľnosti projektu.

Úloha SPRI / aktuálny stav – pripraviť procesný manažment organizácie v rámci akčného plánu CAF. Úloha trvá.

Termín plnenia: 10/2012 – 2/2024

- SPRI v spolupráci s externými konzultantmi procesného manažmentu spracovalo mapovanie procesov. V rámci projektu pripravilo SPRI spolu s KGTSU a osobným úradom školenie k procesom pre vedúcich zamestnancov. Školenie sa uskutočnilo v dvoch skupinách / 4 hodiny v 04/2022. Zároveň sa na základe príkazu pani ministerky vytvoril procesný tím zložený z vlastníkov procesov a zamestnancov zodpovedných za procesy. Pripravil sa plán činností potrebných k zavedeniu procesného riadenia na MK SR. Na ministerstve sa zmapovalo popísaných 155 procesov a podprocesov, z toho 23 riadiacich, 48 hlavných, 78 podporných a 6 priezračných. V súčasnosti je v procese výberu softvéru pre elektronické spracovanie procesných máp.

Medzinárodný projekt: Animation League for Increasing Cooperation in Europe (A.L.I.C.E)

Operačný program: Interreg Europe.

Vedúci partner projektu: Regionálny audiovizuálny fond Wallimage (Belgicko).

Celkový rozpočet projektu: 1 144 715,00 eur.

Rozpočet partnera MK SR: 133 420,00 eur (113 407,00 EFRR + 20 013,00 ŠR).

Dĺžka trvania projektu: 1. august 2019 – 31. júl 2022.

Cieľom projektu A.L.I.C.E. je predovšetkým vytvoriť lepšie podmienky pre rozvoj animovaného priemyslu v partnerských krajinách. Medzi výstupy projektu budú patriť najmä akčný plán pre animáciu, komplexné zmapovanie prostredia slovenskej animácie a jej potenciálu, či zdieľanie skúseností a výmenné návštevy medzi projektovými partnermi počas celého trvania projektu. Uvedené výstupy projektu budú základným východiskovým podkladom pre stimuláciu animovaného priemyslu na Slovensku. Začiatkom septembra 2019 sa v rámci projektu konalo aj prvé stretnutie všetkých partnerov projektu v belgickom meste Mons.

MK SR na projekte spolupracuje s piatimi partnermi. Okrem hlavného partnera, ktorým je regionálny audiovizuálny fond Wallimage (Belgicko), ďalšími partnermi projektu sú región Puglia (Taliansko), regionálny audiovizuálny fond Pictanovo (Francúzsko), federácia audiovizuálnych producentov PROA - Productors Audiovisuals Federats (Španielsko) a regionálna rozvojová agentúra Rzeszow (Poľsko).

V rámci projektu A.L.I.C.E pokračovala spolupráca s medzinárodnými partnermi prostredníctvom výmeny skúseností a absolvovania spoločných stretnutí pracovných skupín zaoberajúcich sa rôznymi témami týkajúcich sa oblastí animovaného priemyslu.

Administratívna finančná kontrola za 1. Fázu projektu A.L.I.C.E sa uskutočnila v auguste 2021 a záverečnú správu od MH SR ministerstvo obdržalo 22.9.2021. 2. Fáza, skončila 31. júla 2022. Na 2. fázu boli vyčlenené paušálne finančné prostriedky vo výške 10 500 eur.

C.10. OBLASŤ KONTROLY A INŠPEKCIE MINISTERSTVA

Kontrolná činnosť odboru kontroly a inšpekcie ministerstva bola zameraná:

- na výkon finančnej kontroly na mieste – overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti použitia prostriedkov štátneho rozpočtu v rozpočtovej organizácii ministerstva, v príspevkovej organizácii ministerstva a použitia poskytnutých prostriedkov štátneho rozpočtu z rozpočtovej kapitoly ministerstva podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite,
- na výkon kontroly plnenia úloh štátnej správy v zmysle zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe,
- na vybavovanie sťažností fyzických osôb alebo právnických osôb v zmysle zákona č. 9/2009 Z. z. o sťažnostiach,
- na prešetrovanie a vybavenie petícií podľa zákona č. 85/1990 Z. z. o petičnom práve,
- na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v subjektoch evidovaných v Registri múzeí a galérií SR vedenom ministerstvom,
- na výkon štátneho pamiatkového dohľadu podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu na orgánoch ochrany pamiatkového fondu a u vlastníkov národných kultúrnych pamiatok.

V závislosti od pokračujúcich opatrení COVID-19 a nedostatočnej personálnej kapacity od januára do augusta daného roka nebol dodržaný Ročný plán kontrolnej činnosti Odboru kontroly a inšpekcie MK SR na rok 2022.

Finančné kontroly

V roku 2022 pokračovala (začatá k 15. 12. 2021) finančná kontrola na mieste v Štátnom divadle v Košiciach, Hlavná 58, 042 77 Košice, kontrolované obdobie 1. 1. 2016 – 31. 12. 2020. Kontrola bola zameraná na vyplácanie miezd, cestovných náhrad a príspevkov na stravovanie z finančných prostriedkov poskytnutých zo ŠR SR. Celkový počet kontrolných zistení 1:

- porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 18 619,85 eur, navrhnutý odvod 18 619,85 eur, bez návrhu na penále

Finančná kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami bola vykonaná v subjekte:

- rozpočtová organizácia ministerstva – verejné obstarávanie, mzdové prostriedky, cestovné príkazy Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Bratislava (stále prebieha)
- príspevková organizácia ministerstva – Štátne divadlo, Košice

Evidencia sťažností, petícií a iných podaní

V roku 2022 bolo evidovaných a vybavených 26 sťažností (ministerstvo a organizácie v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti):

- 8 postúpených príslušným orgánom v zmysle § 9 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach,
- 7 odložených podľa § 6 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach,
- 11 prešetrovaných/prekontrolovaných podľa § 18 zákona č. 9/2010 o sťažnostiach.

V roku 2022 bolo ďalej prešetrovaných:

- 42 iných podaní (podnety, žiadosti o kontroly a prešetrovanie, postupy, vrátane pamiatkovej inšpekcie), z toho 1 v riešení,
- 2 oznámenia (žiadosti, upozornenia, súčinnosť).

V roku 2022 boli evidované a vybavené 2 petície, ktoré boli prešetrované a vyhodnotené ako neopodstatnené:

- občania žiadajúci legalizáciu vyhľadávania archeologických predmetov pomocou detektorov kovov osobami registrovanými a preškolenými zamestnancami krajských pamiatkových úradov, ktoré však nie sú registrované v zmysle ust. § 36 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (1 – ministerstvo),
- výzva k riešeniu nelegálneho vyhľadávania archeologických nálezov detektorom kovov na území SR – umožnenie legálneho vyhľadávania mimo archeologických lokalít pre registrovaných detektoristov, realizácia registrácie a školení cestou príslušných krajských pamiatkových úradov (1 - Pamiatkový úrad SR).

Kontrolná činnosť vo vzťahu k múzeám, galériám a knižniciam

V roku 2022 bola realizovaná komplexná kontrola v Slovenskom centre dizajnu. V rámci výkonu kontroly v Slovenskom centre dizajnu bola ukončená jej prvá etapa – oboznámením vedúceho kontrolovaného subjektu s protokolom o výsledku kontroly a vyžiadaním vyjadrenia kontrolovaného subjektu ku všetkým kontrolným zisteniam.

Štátny pamiatkový dohľad – činnosť pamiatkovej inšpekcie ministerstva bola zameraná na dodržiavanie zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Podľa plánu vykonala dohľad v dvoch pamiatkových zónach a to:

- Pamiatková zóna Marianka,
- Pamiatková zóna Rusovce,

Z vlastného podnetu vykonala Pamiatková inšpekcia štátne pamiatkové dohľady v pamiatkových zónach a na národných kultúrnych pamiatkach a to:

- Korlátko,
- Bernolákovo,
- Nová Ves nad Žitavou,
- Šenkvice.

Na základe došlých oznámení a podnetov fyzických osôb a právnických osôb bol štátny pamiatkový dohľad nad stavom kultúrnych pamiatok a konaním príslušných krajských pamiatkových úradov vykonaný v dvoch prípadoch:

- podnet na preskúmanie postupu Krajského pamiatkového úradu Bratislava a stavebníka v súvislosti s podozrením z úmyselného zničenia historického krovu a ohrozenia stropných konštrukcií, komínov, interiérov, nástenných malieb na národnej kultúrnej pamiatke – dome meštianskom na Michalskej ulici 26 v Bratislave
- podnet n. o. Čiernohronskej železnice vo veci podozrenia z úmyselného poškodenia hnutelnej národnej kultúrnej pamiatky – parného stroja obcou Čierny Balog a vlastníkom pozemku

Na základe došlých oznámení a podnetov fyzických osôb a právnických osôb Pamiatková inšpekcia šetrla 15 podnetov (z toho 1 v riešení) poukazujúcich na možné porušovanie zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

C.11. OBLASŤ PRÁVA A VEREJNÉHO OBSTARÁVANIA

Oblasť práva

Odbor práva zaevidoval v roku 2022 190 ministerských zmlúv vrátane dodatkov a zabezpečil ich zverejnenie v Centrálnom registri zmlúv.

Ministerstvo priebežne poskytovalo súčinnosť v roku 2022 pri schvaľovacích procesoch rezortných zmlúv (organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry Slovenskej republiky), na platnosť ktorých sa v súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov vyžaduje súhlas ministerstva. Taktiež zabezpečovalo predkladanie zmlúv organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva na schválenie Ministerstvu financií Slovenskej republiky.

Ministerstvo priebežne eviduje a navrhuje výkon právoplatných rozhodnutí súdov alebo správnych orgánov, pričom priebežne spolupracuje s exekútormi.

Odbor práva udeľoval predbežné vyjadrenia a poskytoval stanoviská vo vybraných právnych otázkach podriadených organizácií ministerstva.

V roku 2022 zastupovali ministerstvo pred súdmi Slovenskej republiky zamestnanci odboru práva – na základe poverenia ministerky kultúry. Poverení zamestnanci sa aktívne podieľali na príprave pojednávaní, účasti na pojednávaniach, vypracúvali vyjadrenia k žalobám pre súd, resp. vstupovali do rokovaní s druhou stranou sporu.

Ku koncu hodnoteného obdobia je evidovaných 33 právoplatne neskončených súdnych sporov.

Oblasť verejného obstarávania

Ministerstvo, ako ústredný orgán štátnej správy, ktorý má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie, využíva na základe aktuálnych požiadaviek inštitút centrálného rezortného verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní a centrálnne obstaráva vybrané predmety zákaziek aj prostredníctvom Informačného systému Elektronického verejného obstarávania (ďalej len „IS EVO“), s dodržaním základných princípov verejného obstarávania zameraných na efektívne, hospodárne a účelné nakladanie finančných prostriedkov štátneho rozpočtu v rezorte kultúry.

Ministerstvo zabezpečovalo všetky úkony súvisiace s verejným obstarávaním tovarov, služieb a stavebných prác pre ministerstvo v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a príslušnou legislatívou Európskej únie (zverejňovalo oznámenia o verejnom obstarávaní a súťažné podklady, aktualizovalo informácie na Profile ministerstva, na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie, napr. správy o zákazkách; zverejňovalo referencie a iné povinné údaje vyplývajúce zo zákona o verejnom obstarávaní).

Snahou sekcie verejného obstarávania a správy majetku je okrem uplatnenia základných princípov verejného obstarávania, ako je princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti, zabezpečiť čo najhospodárnejšie využívanie verejných prostriedkov, ktoré

predpokladajú získať ekonomicky najvýhodnejšie ponuky, čomu zodpovedá prirodzená snaha ministerstva dosiahnuť čo najširšiu hospodársku súťaž.

Sekcia verejného obstarávania a správy majetku v roku 2022 realizovala v závislosti od finančných limitov elektronické verejné obstarávanie pre zákazky na dodanie tovarov, poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác primárne pre zabezpečenie plynulého chodu ministerstva, a to prostredníctvom IS EVO a Elektronického trhoviska na webovom portáli Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V tomto roku ministerstvo zahájilo a ukončilo procesy verejného obstarávania pre nadlimitné zákazky: Využívanie a poskytovanie siete WAN založenej na technológii MPLS; Poskytovanie servisných služieb Service Level Agreement (SLA) na Ministerstve kultúry SR, Zabezpečenie leteckej prepravy osôb a súvisiacich služieb pri zahraničných pracovných cestách pre potreby MK SR.

D. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V ZRIAĐOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI

D.1. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V OBLASTI MÉDIÍ, AUDIOVÍZIE A AUTORSKÉHO PRÁVA

- **Slovenský filmový ústav (SFÚ)**

SFÚ je príspevková organizácia štátu finančnými vzťahmi napojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva. Jej súčasťou je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia MV SR špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva SR a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím naplňa svoje základné poslanie a vytvára odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. Ako jediná štátna inštitúcia v oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry v SR má SFÚ zároveň nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí, pričom toto svoje poslanie vykonáva najmä prostredníctvom prezentačných a informačných aktivít, edičnej činnosti a poradenských aj podporných aktivít. V roku 2014 sa súčasťou odborných pracovísk SFÚ stalo moderné digitalizačné pracovisko, ktorého vybudovaním a vybavením modernými technológiami získal SFÚ technické, technologické a personálne zázemie na konverziu kinematografických diel do digitálnych formátov. Od roku 2001 je SFÚ členom Medzinárodnej federácie filmových archívov (FIAF), od roku 2006 je členom medzinárodnej organizácie European Film Promotion so zameraním najmä na prezentáciu audiovizuálnej kultúry a priemyslu SR a zároveň pôsobí ako servisné pracovisko pre kinematografický fond Rady Európy Eurimages a Európske audiovizuálne observatórium (EAO), kde je zároveň členom pracovnej skupiny EFARN (European Film Agencies Research Network) so zameraním na skúmanie problematiky štatistického vykazovania údajov z oblasti audiovizie v členských krajinách EÚ. Kino Lumière, ktoré od roku 2011 prevádzkuje, je členom medzinárodnej siete kín Europa Cinemas. Základnou organizačnou zložkou SFÚ pre oblasť ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva je Národný filmový archív (NFA) a pre oblasť verejného prístupu ku kinematografickému umeniu a audiovizuálnemu dedičstvu je Národné kinematografické centrum (NKC), osobitnou zložkou SFÚ je od 1. januára 2014 kancelária Creative Europe Desk Slovakia. V zmysle zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú orgánmi SFÚ generálny

riaditeľ, Rada SFÚ a Komisia pre audiovizuálne dedičstvo. Od roku 2017 má SFÚ osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj, vedecko-výskumnú činnosť SFÚ garantuje a usmerňuje Vedecká a edičná rada SFÚ (VaER SFÚ). V SFÚ sa nachádza aj jediná filmologická knižnica na Slovensku, ktorá aktuálne vlastní 16 423 knižných jednotiek.

SFÚ v období roku 2022 napriek pandemickej situácii a požiaru v digitalizačnom pracovisku (20. 9. 2022) aktívne naplňal poslanie a úlohy, ktoré mu vyplynuli zo zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z plánu činnosti a kontraktu so zriaďovateľom. Tak ako to vyplýva z hodnotenia činnosti jednotlivých organizačných zložiek a oddelení, SFÚ dospel k mnohým pozitívnym výsledkom, ukazovateľov plnenia plánu a rozpočtu, pokračoval v procese systematickej obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva a jeho sprístupňovania, zorganizoval rad podujatí v oblasti kinematografie, vydával časopis Film.sk, odborné knižné publikácie, DVD, blu-ray nosiče, realizoval prezentáciu a propagáciu slovenskej kinematografie a jej tvorcov doma i v zahraničí, zabezpečil ochranu a zveľadenie zvereného majetku, zabezpečoval prevádzku Kina Lumière, pokračoval v digitalizácii a reštaurovaní audiovizuálneho dedičstva SR v rámci projektu Digitálna audiovizia, zintenzívnil vedeckovýskumnú činnosť a iné. SFÚ aktívne rozšíril a ošetril filmové materiály a zbierky a efektívne ich zhodnocoval.

Hospodárenie SFÚ bolo v roku 2022, tak ako v predchádzajúcich rokoch, pozitívne. Organizácia vykazovala vyrovnané čerpanie rozpočtu v súlade s plánom činnosti, kontraktom a jeho dodatkom, prioritnými projektmi a účelovými dotáciami a dosiahla zlepšený hospodársky výsledok v sume 21 427,19 eur. Celkové náklady inštitúcie za rok 2022 boli v sume 6 245 712,62 eur, celkové výnosy dosiahli sumu 6 267 139,81 eur. Plusový výsledok hospodárenia sa SFÚ podarilo opakovane docieľiť prekročením plánu tržieb a dôslednou realizáciou úsporných opatrení, pričom vlastné výnosy tvoria predovšetkým tržby zo zhodnocovania práv výrobcu k slovenským filmom, zo vstupného z premietaní Kina Lumière a predaja edičných produktov, ktoré sú výsledkom jeho vydavateľskej činnosti. Rozpočet SFÚ tvoria celkovo štyri základné zdroje, a to štátny príspevok, výnosy z vlastnej činnosti, príspevok EÚ na činnosť kancelárie Creative Europe Desk Slovensko a od roku 2012 sa SFÚ môže uchádzať aj o dotácie z Audiovizuálneho fondu (ďalej len „AVF“). V roku 2022 AVF podporil šesť zo siedmich predložených projektov SFÚ. Výnosy z bežného transferu na činnosť organizácie boli vo výške 4 991 691,43 eur. Výnosy z kapitálového transferu predstavovali sumu 186 177,48 eur, z toho výnosy z kapitálového transferu projektu Digitálna audiovizia predstavovali 23 515,52 eur. Vlastné výnosy inštitúcie predstavovali sumu 1 096 270,90 eur, v čom výnosy z príspevku EÚ na činnosť kancelárie Creative Europe Desk v sume 110 997,52 eur a výnosy z dotácií z Audiovizuálneho fondu – bežný transfer bol v sume 93 407,43 eur a kapitálový transfer v sume 14 997,52 eur.

SFÚ napriek náročnému roku poznamenanému pandémiou koronavírusu, predovšetkým však požiarom v digitalizačnom pracovisku a zadymením objektu kina, kedy museli byť obidve prevádzky dočasne pozastavené, splnil v roku 2022 záväzné ukazovatele plánu činnosti a rozpočtu a opakovane dosiahol zlepšený výsledok hospodárenia. SFÚ splnil všetky merateľné ukazovatele stanovené kontraktom na rok 2022, ako i všetky merateľné ukazovatele viažuce sa k prioritným projektom. Súčasne intenzívne a efektívne zabezpečoval správu majetku štátu v súlade s príslušnými osobitnými predpismi. Zároveň zabezpečoval kontinuálny výkon všetkých svojich hlavných činností a úloh, ktoré sú nevyhnutné a nezastupiteľné z hľadiska uchovávania audiovizuálneho dedičstva, ako aj z hľadiska rozvoja a prezentácie nových hodnôt kinematografickej a audiovizuálnej kultúry SR.

Dlhodobé projekty SFÚ zamerané na obnovu a záchranu audiovizuálneho dedičstva pokračovali aj v minulom roku napriek pandémie bez prerušenia.

SFÚ zabezpečoval všetky kontinuálne činnosti v dvoch hlavných oblastiach svojho pôsobenia – odborná archivácia, obnova, katalogizácia a na druhej strane sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva a prezentácia slovenskej filmovej kultúry. SFÚ súčasne zabezpečoval edičné činnosti, výkon práv k slovenským filmom a ich obchodné zhodnocovanie, sústreďovanie a zverejňovanie informácií a štatistík o slovenskom filme, prevádzkovanie predajne Klapka.sk, Kina Lumière a iné. Súčasťou činností SFÚ je aj poskytovanie metodickéj pomoci a koordinácia aktivít súvisiacich so získavaním podpory z európskych zdrojov prostredníctvom Creative Europe Desk.

K novším úlohám vyplývajúcim zo zákona o audiovizii patrili vedenie zoznamu slovenských audiovizuálnych diel, vedenie zoznamu osôb pôsobiacich v audiovizii a vykonávanie vedeckej a výskumnej činnosti. V roku 2022 kontinuálne pokračovali činnosti spojené s digitalizáciou audiovizuálneho dedičstva, dlhodobou prioritou činností SFÚ je v zmysle zákona o audiovizii výkon štátnej správy v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva a zabezpečovanie úloh zákonného depozitára audiovizuálnych diel.

Slovenské filmy, copyrightovo spadajúce podľa zákona o audiovizii pod SFÚ, sa darí obchodne zhodnocovať a naplňať tak najdôležitejšiu časť tržbovej stránky rozpočtu. Celkovo sa zrealizovalo obchodné zhodnotenie práv do televízneho vysielania k 73 slovenským filmom a 208 týždenníkom Týždeň vo filme. Tieto archívne diela sú celoročne prítomné na televíznych obrazovkách, ako aj v rámci služieb Video on Demand (VoD), rok 2022 bol v tomto ohľade úspešný. Rovnako úspešné je aj licencovanie ukážok zo slovenských filmov do novovznikajúcich diel, ako aj televíznych spravodajských programov a iných relácií. V minulom roku pokračovala spolupráca s platformou DAFilms (DAFims.sk je regionálna verzia medzinárodného portálu DAFilms.com, ktorý patrí k najstarším streamovacím portálom na svete a uvádza tvorbu najrenomovanejších svetových autorov), v priebehu roka došlo k uzatvoreniu zmluvy na sprístupnenie ďalších 49 slovenských filmov. Dlhometrážne, ale i krátkometrážne filmy zo SFÚ sú dostupné napríklad aj na týchto audiovizuálnych mediálnych službách na požiadanie: Voyo, JOJ play, DAFilms, KVIFF.TV, LaCinetek, RiK Plus, APPLE TV+, STARMAX, Lepší.TV, Google Play, Netflix a iných.

Vedecko-výskumná činnosť, ktorá je od roku 2020 súčasťou kontraktu organizácie, sa úspešne rozvíjala aj v roku 2022. Ambíciou SFÚ je tiež naďalej pravidelne vydávať časopis Film.sk – mesačník o filmovom dianí (nielen) na Slovensku, ktorý čitateľov a zároveň potenciálnych divákov informuje o dianí v slovenskej kinematografii, je priestorom na jej reflexiu a je platformou nielen pre erudovaných, ale aj pre začínajúcich autorov píšucich o filme, ktorí sa týmto spôsobom môžu profesionálne rozvíjať. Pre samotných filmových tvorcov je platformou na sprostredkovanie ich názorov a skúseností.

Rok 2022 možno komplexne zhodnotiť ako ťažký a neštandardný z dôvodu pandémie v jeho úvode a predovšetkým z dôvodu septembrového požiaru v digitalizačnom pracovisku, ktorý závažne zasiahol do plánovaných činností. Následná komplexná protipožiarna kontrola vykonaná pracovníkmi Hasičského a záchranného útvaru Hlavného mesta SR Bratislavy za účelom preverenia celkového stavu organizačného a technického zabezpečenia ochrany pred požiarom vo všetkých objektoch SFÚ na území Bratislavy potvrdila, že SFÚ si riadne plní povinnosti aj v tejto oblasti a bola ukončená bez zistenia nedostatkov. SFÚ vďaka maximálnemu nasadeniu túto náročnú situáciu zvládol a robí všetko pre to, aby prevádzku Kina Lumière a činnosť digitalizačného pracoviska bolo možné obnoviť začiatkom 2. polroka 2023. Od septembra prebiehala intenzívna sanácia objektu po požiaru odbornou firmou, komunikácia s poisťovňou pri mapovaní rozsahu škody a príprava uvedenia do prevádzky.

SFÚ v roku 2022 plnil svoje úlohy vyplývajúce zo zákona o audiovizii, prispôbil sa náročnej situácii a inštitúcia opakovane dosiahla zlepšený hospodársky výsledok a splnila všetky úlohy, ktoré

jej stanovuje zákon o audiovizii, kontrakt s MK SR a ďalšie účelové dotácie. Potešujúcou skutočnosťou roka 2022 bolo pridelenie kapitálových výdavkov na IV. etapu renovácie Kina Lumière. V roku 2022 bola zabezpečená projektová dokumentácia a vyhlásené verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby, realizácia je naplánovaná na I. polrok 2023.

SFÚ vykonáva svoju činnosť transparentne, efektívne a o svojej práci pravidelne informuje verejnosť, predovšetkým prostredníctvom tlačových správ, tlačových konferencií a verejných odpočtov činnosti.

Ocenenie za vynikajúce výsledky v oblasti verejného obstarávania v uplynulom roku mu udelil portál TRANSPAREX. Certifikát Zodpovedný obstarávateľ 2021 s hodnotením A+, čo znamená „veľmi zodpovedný obstarávateľ“, získal SFÚ spomedzi 5 400 verejných obstarávateľov a v rebríčku hodnotených sa umiestnil na 91. priečke, v kategórii ústredných orgánov štátnej správy mu patrí 20. miesto. V prvej stovke celkového rebríčka je SFÚ jediným oceneným subjektom v rezorte kultúry. Redakčná rada časopisu Pamiatky a múzeá, revue pre kultúrne dedičstvo udelila spoločne s vydavateľmi časopisu Slovenským národným múzeom a Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky po 31. raz prestížne ceny za najvýznamnejšie aktivity z oblasti ochrany a prezentácie nášho kultúrneho dedičstva v siedmich kategóriách. Jedným z držiteľov ocenenia sa stal v kategórii audiovizia – multimédiá aj SFÚ ako koproducent za cyklus dokumentárnych filmov Budujeme Slovensko II.

SFÚ je stabilizovanou inštitúciou, ktorá vykonáva široké spektrum nezastupiteľných činností v oblasti audiovizuálnej kultúry na Slovensku a ktorá má vytvorené základné predpoklady pre ďalší rozvoj.

D.2. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V OBLASTI KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

OCHRANA PAMIATKOVÉHO FONDU

- **Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (PÚ)**
- PÚ SR a krajské pamiatkové úrady (ďalej len „KPÚ“) boli zriadené zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“). PÚ SR je právnickou osobou a je špecializovaným orgánom štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu. Vykonáva štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu podľa § 10 pamiatkového zákona. Sídлом PÚ SR je Bratislava, jeho pôsobnosťou je územie Slovenskej republiky. PÚ SR je štátna rozpočtová organizácia napojená finančnými vzťahmi na rozpočet rozpočtovej kapitoly ministerstva, ktorá na základe Splnomocnenia č. MK-1345/2004-1 riadi a zabezpečuje financovanie a vecné prostriedky KPÚ ako aj oblastným reštaurátorským ateliérom (ďalej len „ORA“). Je zamestnávateľom aj zamestnancov v KPÚ a ORA.
- KPÚ sú preddavkovými organizáciami PÚ SR bez právnej subjektivity. Vykonávajú štátnu správu na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu podľa § 11 pamiatkového zákona vo svojom územnom obvode, ktorým je územný obvod kraja. KPÚ konajú a rozhodujú v administratívnoprávnych veciach samostatne. Sídlami jednotlivých KPÚ sú: Banská Bystrica, Bratislava, Košice, Nitra, Prešov, Trenčín, Trnava a Žilina. Jednotlivé úrady majú zriadené svoje pracoviská.
- ORA sú preddavkovými organizáciami PÚ SR bez právnej subjektivity, ktoré zabezpečujú výskumné a reštaurátorské práce ako účelovú pomoc štátu na ohrozených kultúrnych pamiatkach. Sídlami jednotlivých ORA sú Bratislava a Levoča.
- PÚ SR a KPÚ vykonávali v priebehu celého roku 2022 svoje základné úlohy v zmysle ustanovení pamiatkového zákona ako aj v zmysle plánu hlavných úloh a kontraktu

s ministerstvom na rok 2022. Prioritou bol výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle platných zákonov. Pokračovala realizácia dlhodobých úloh PÚ SR, najmä Revízia ÚZPF, príprava Súpisu národných kultúrnych pamiatok SR a revízia pamiatkových území. PÚ SR aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond. V priebehu sledovaného obdobia PÚ SR pokračoval v realizácii viacerých projektov: Pro Monumenta II., Pamiatkový informačný systém, Plán obnovy a odolnosti SR.

- Prvý polrok 2022 poznamenali ešte opatrenia prijaté proti šíreniu pandémie COVID-19. Po operatívnom zabezpečení možnosti pripájať sa všetkým zamestnancom na služobnú mailovú adresu, práca sa rozbehla v režime „home office“. Napriek tomu sa celkový počet rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných vyjadrení neznižoval oproti počtu správnych aktov v prvom polroku 2021. V tomto období bolo obmedzené vykonávanie služobných ciest na území Slovenska ako aj v zahraničí, no najmä priamy kontakt s klientmi. Aktivity úradu boli sústredené aj na prezentáciu pamiatkového fondu na webstránke úradu a Facebooku. Ťažisko prác v roku 2022 bolo sústredené predovšetkým na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona, vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk, odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb. V sledovanom období vydal PÚ SR spolu s KPÚ celkovo 24388 rozhodnutí v 1. a 2. stupni výkonu štátnej správy, záväzných stanovísk a vyjadrení a stanovísk.
- Základný výskum pamiatkového fondu a revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu je od roku 2000 nosnou úlohou PÚ SR. Jej harmonogram je postavený na postupnom spracovávaní aktualizčných listov jednotlivých nehnuteľných aj hnutel'ných NKP s aktualizáciou údajov z katastra, opisom stavu, vyhotovením fotodokumentácie, podrobným rozpisom objektovej skladby, dôkladným poznaním a špecifikáciou pamiatkových hodnôt NKP v rámci jedného okresu a kraja. Na riešení tejto úlohy sa podieľajú všetky KPÚ so svojimi pracoviskami a všetky odbory Úseku výkonu štátnej správy a odborných činností PÚ SR. V roku 2022 bola spracovaná revízia 53 nehnuteľných NKP a 76 pamiatkových objektov NKP a 114 hnutel'ných NKP. Súčasne sa spracovávali aktualizácie revízie pamiatok po ukončenej obnove a reštaurovaní, ako aj opravy a doplnenie už spracovaných a odovzdaných aktualizčných listov. Na úlohu boli podpísané autorské a licenčné zmluvy, prípadne dohody o vykonaní práce s odborníkmi z externého prostredia. S pokračujúcou revíziou jestvujúceho fondu NKP boli dokumentované aj ďalšie nehnuteľné a hnutel'né pamiatky v riešených územiach. Tieto boli následne vo forme podnetov predložené na rokovanie Komisie na posudzovanie pamiatkového fondu na vyhodnotenie a ďalší postup spracovania podkladov v prípade ich odsúhlasenia na vyhlásenie za NKP. Do Automatizovaných registrov hnutel'ných a nehnuteľných NKP bolo zavedených 376 krycích listov NKP a 1234 pamiatkových objektov a predmetov.
- Súčasťou zabezpečenia výkonu štátnej správy bola na úrovni PÚ SR aj činnosť odborných komisií. PÚ SR a KPÚ majú v zmysle pamiatkového zákona na posúdenie odborných otázok v oblasti ochrany pamiatkového fondu a v oblasti archeologických nálezov a archeologických nálezísk vytvorené poradné orgány: Riaditeľská rada, Operatívna porada, Vedecká rada, Odborno-metodická komisia, Komisia pre posudzovanie evidencie pamiatkového fondu a Reštaurátorská komisia. PÚ SR v roku 2022 vypracoval nový Organizačný a rokovací poriadok Odborno-metodickej komisie (poradného orgánu GR PÚ SR) pre posudzovanie (nielen) pamiatkových výskumov, ktorý má zabezpečiť vyššiu odbornosť komisie a nižšiu byrokratickú záťaž. Činnosť komisie sa zameriava predovšetkým na posudzovanie odborno-metodickej materiálu (vrátane metodík spracovaných v rámci Plánu obnovy a odolnosti). Analogicky sa postupne mení aj hlavná náplň odborno-metodickej subkomisie

pre posudzovanie archeologických výskumov v prospech posudzovania odborných a metodických materiálov.

- Po dohode s Národným památkovým ústavem ČR (ďalej len „NPÚ“) boli PÚ SR sprístupnené cykly odborných prednášok online formou. PÚ SR zabezpečil pre svojich zamestnancov odborné semináre českej Společnosti pro technologie ochrany památek. V úzkej spolupráci s NPÚ, AINova, školou reštaurovania v Litomyšli, Rakúskym pamiatkovým úradom BDA a pracoviskom Mauerbach sa PÚ SR podieľal na vytvorení medzinárodného modulového vzdelávania pre zamestnancov pamiatkových úradov. Týmto aktivitami dosiahol PÚ SR možnosť vzdelávania väčšieho počtu odborných zamestnancov. Videonahrávky prednášok sú ďalej použité v internom vzdelávacom systéme zamestnancov. PÚ SR realizoval workshopy pre majiteľov a správcov NKP s cieľom naučiť ich techniku údržby a malých opráv (publikované na kanáli YouTube).
- Za účelom skvalitnenia výkonu služby na úseku ochrany pamiatkového fondu pripravovali PÚ SR a KPÚ metodické usmernenia a ďalšie Informatívne a hodnotiace podklady a materiály odborného alebo metodického charakteru. PÚ SR interne prezentoval Koncepciu ochrany prostredia NKP – Metodické usmernenie pri ochrane prostredia NKP, ktorej cieľom je vytvoriť celoplošný systém pre základnú ochranu prostredia NKP s využitím nástrojov územného plánovania, preskúmať možnosti pevnejšieho zapojenia orgánov pamiatkovej ochrany do územnoplánovacích procesov a spracovať výhľadový materiál ochrany prostredia (v prvej fáze pre vybrané typy NKP).
- Zamestnanci PÚ SR sa zúčastňovali na zasadnutiach viacerých vedeckých radách a odborných komisiách:
 - Vedecká rada Slovenského technického múzea,
 - Vedecká a edičná rada Slovenského banského múzea,
 - V4 Cultural Heritage Experts Working Group,
 - Komisia pre odborné vzdelávanie v rezorte kultúry,
 - Komisia na výber námetov pamätných a zberateľských mincí NBS,
 - Komisia na vyhodnocovanie výtvarných návrhov pamätných a zberateľských mincí NBS – odborný poradca,
 - Pracovná skupina „Modrý štít“,
 - Komisie MK SR „Kultúrna pamiatka roku – Fénix 2021“.
- PÚSR zabezpečoval úlohy v agende Svetové kultúrne dedičstvo a medzinárodná spolupráca:
 - zastupoval SR na zasadnutiach Výboru svetového dedičstva UNESCO,
 - zastupoval Slovensko v medzinárodných pracovných skupinách: V4 Cultural Heritage Experts Working Group, Panel expertov v spojení s uznesením 44 COM 7C (týkajúci sa klimatických zmien a svetového dedičstva),
 - zúčastnil sa Mezinárodného Sympózia pracovníkov NPÚ a PÚ SR „Konverze památkových objektů, areálů a krajiny“ Ostrava, 18. – 20. 05. 2022,
 - organizačne a odborne pripravil a zabezpečil 11. ročník Akadémie dedičstva krajín V4 - Letnej školy manažmentu svetového dedičstva krajín V4, 11. – 17. 07. 2022 v Krakove, Spišskom Podhradí - Spišskej Kapitule a Levoči; zúčastnil sa pracovného stretnutia riadiaceho výboru krajín V4,
 - podieľal sa na organizácii a koordinácii podujatia Európske dni archeológie 2022 na Slovensku, 17. až 19. júna 2022) a koordinácii aktivít organizovaných pracovníkmi (archeológmi),
 - Organizačne a odborne zabezpečil odbornú exkurziu „Dřevěné kostoly a lidová architektura severního a východního Slovenska“ pre zamestnancov NPÚ a jeho odborných

územných pracovísk v rámci projektu odborného vzdelávania pracovníkov NPÚ ako nástroja pre zvýšenie efektivity starostlivosti o kultúrne dedičstvo Českej republiky, 15. až 17. júna 2022,

- monitoroval lokality svetového dedičstva UNESCO na Slovensku.
- PÚ SR pokračoval v pravidelnom monitoringu národných kultúrnych pamiatok SR zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO. Účelom monitoringu každej vyhlásenej lokality je posúdenie stavu zachovania jedinečnej svetovej hodnoty, autenticity a integrity a uplatnenie účinných nástrojov pri ochrane lokalít svetového kultúrneho dedičstva.
- V spoločnom projekte s Nórsnym pamiatkovým úradom pripravoval PÚ SR argumentácie pri hľadaní riešení v prospech uchovania hodnôt pamiatky (advokácia pamiatok).
- KPÚ pokračovali s vykonávaním kontrol stavu a využitia kaštieľov na Slovensku aj v priebehu roka 2022. Celkom bolo vykonaných 162 kontrol.
- PÚ SR v súlade s pamiatkovým zákonom vedie archív v oblasti pamiatkového fondu. V roku 2022 zabezpečoval predarchívnu starostlivosť v registratúrach PÚ SR a KPÚ (školiaca, metodická a kontrolná činnosť), odborné archívne činnosti (klasifikácia, systemizácia a inventarizácia archívnych dokumentov, editácia inventárnych záznamov a tvorba archívnych pomôcok v elektronickom systéme), sprístupňoval archívne a knižničné dokumenty bádateľskej verejnosti, vykonával odborné knižničné činnosti (katalogizácia knižničných jednotiek a tvorba knižničnej databázy, bibliografická a rešeršná činnosť, pokračoval v digitalizácii archívnych dokumentov a tvorbe digitálneho pamiatkového archívu na stránke www.pamiatky.sk (od 01. 08. 2022 bola uvedená do prevádzky nová verzia webovej stránky). PÚ SR zdigitalizoval archívne zbierky v počte 4455 inventárnych jednotiek/12109 digitálnych objektov. Z archívnych fondov bolo zdigitalizovaných 191 inventárnych jednotiek/9289 digitálnych objektov. Systematicky sa pokračovalo v digitalizácii fondu Pamiatkové orgány na Slovensku 1919 – 1951, pričom bolo zdigitalizovaných 14 inventárnych jednotiek/4691 súborov. Na základe objednávok pracovníkov PÚ SR a KPÚ v rámci revízie a aktualizácie ÚZPF, tvorby aktualizáčnych listov, návrhov na vyhlásenie vecí za NKP, objednávok ORA Bratislava a Chemicko-technologického oddelenia vyhotovoval PÚ SR fotografickú dokumentáciu. Celkom bolo spracovaných 4298 digitálnych fotografií.
- PÚ SR pokračoval v roku 2022 v akvizičnej činnosti knižnice (nákup monografií, zborníkov a časopisov, objednávky odborných časopisov, zbierky zákonov a dennej tlače, realizácia prác spojených s výmenou publikácií s domácimi a zahraničnými inštitúciami, dopĺňanie knižničného fondu publikáciami získanými darom) a archívu. Za rok 2022 získala knižnica PÚ SR 302 knižničných jednotiek.
- V rámci kontraktu PÚ SR – Digitálny pamiatkový fond naplnil PÚ SR ciele a merateľné ukazovatele. PÚ SR digitalizoval prednostne pamiatkové objekty, ktoré sú v pláne obnovy, investičnom pláne ministerstva a jeho podriadených inštitúcií, prípade v pláne financovania obnovy prostredníctvom eurofondov, nórskeho fondu, prípadne iných finančných mechanizmov (celkom v počte 5) a priorizoval spracovanie digitalizovaných objektov do podoby pre projektovú dokumentáciu (celkom v počte 20).
- Reštaurátorská činnosť ORA v priebehu roka 2022 spočívala v dokončovaní rozpracovaných akcií výlučne podľa už uzavretých zmlúv o reštaurovaní s investormi, ktorých vznik bol datovaný pred 11. 2. 2019. PÚ SR pokračoval v transformácii ORA prípravou vzniku odboru konzervačnej vedy, ktorý vzniká zlúčením s chemicko-technologickým oddelením. Bol vypracovaný harmonogram prác na dokončenie rozrobených reštaurátorských diel v ORA. V záujme urýchlenia prác bola obnovená drevárska dielňa.

- Na podujatiach DEKD sa PÚ SR a KPÚ spolupodieľali viacerými aktivitami; napr. prednáškami na medzinárodnej konferencii „Oživovanie kaštieľov“ usporiadanej ministerstvom v rámci DEKD v Bratislave dňa 29. 09. 2022:
 - Jurkovič, P. „Chateaux po našom - premárnená príležitosť“,
 - Gažiová, E. – Jurišová - „Opatrenia provizórneho charakteru – cesta k zabezpečeniu stavu kaštieľov vs. cesta k postupnému zániku kaštieľov“,
 - Holičková, Z. „Obnova kaštieľov – pozitíva i úskalia v procese pamiatkovej obnovy z praxe“,
 - Tóth, I. „Problematika ochrany a obnovy kaštieľov v okrese Komárno“, prednáška na medzinárodnej konferencii „Oživovanie kaštieľov“,
 - Hrdina, M., Historické dopravné stavby na území Bratislavskej župy, konferencia organizovaná pri príležitosti DEKD 2022 – 13. ročník, usporiadaná Bratislavským samosprávnym krajom – príspevok „Most SNP v Bratislave ako významná pamiatka neskorého modernizmu“,
- V roku 2022 PÚ SR spolupracoval pri prezentácii a sprístupnení pamiatok. Usporiadali sa viaceré výstavy (niektoré v spolupráci, resp. niektorým boli poskytnuté dokumenty); napr.:
 - „Železiarne - srdce priemyslu“ (13. 10. 2022 – 13. 2. 2023, Košice, organizoval PÚ SR, STM a Český spolok),
 - "Zaostrené na archeologické nálezy" a nové 3D modely nálezísk (online, 22. 06. 2022, PÚ SR),
 - „Záchrana pamiatok pri výstavbe vodného diela Liptovská Mara“ (prednáška na konferencii Bardkontakt 2022, 22. – 23. 8. 2022, Bardejov),
 - „Vodné mlyny v Prešove“, archívny (fotodokumentačný) výskum (KPÚ Prešov),
 - online výstava v rámci podujatia Európske dni archeológie 2022 na Slovensku (17. – 19. 06. 2022)
 - Výstava a verejná diskusia „100 rokov obytných domov Tatra banky“ (28. 9. 2022),
 - Výstava k 70. výročiu založenia PÚ SR v Bratislave (1951) – pokračovalo sa v naplňovaní obsahu výstavy
 - Frontové a lazaretné cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie (výstava na vedeckej konferencii, 29. 11. 2022, Bratislava).
- PÚ SR organizoval/spolupodieľal sa na organizovaní, resp. aktívne sa zúčastnil odbornou prednáškou na odborných konferenciách na Slovensku a v zahraničí (prezenčná/online forma), napr.:
 - Medzinárodná vedecká konferencia „Pamiatková zóna Slovensko - Osobnosť v kontexte ochrany pamiatok“ (Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva - hl. usporiadateľ, 15. júna 2022, Liptovský Mikuláš),
 - Konferencia „50. výročie Dohovoru svetového dedičstva UNESCO“ (10. júna 2022, organizovalo Medzinárodné centrum kultúry v Krakove),
 - Vedecká konferencia a výstava „Frontové a lazaretné cintoríny z prvej svetovej vojny na území severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie“ (29. 11. 2022, Bratislava),
 - Konferencia „Ďalšie vzdelávanie v ochrane kultúrneho dedičstva“ (28. júna 2022, Svätý Jur),
 - Konferencia „30 rokov archívu PÚ SR“ (9. 6. 2022),
 - Konferencia „Krajina – Človek – Kultúra (22. - 23. 06. 2022),
 - Odb. konferencia „BARDKONTAKT“ (22.-23.08.2022, Bardejov),
 - Medzinárodná konferencia „Gotická cesta“ (25. – 26. 08. 2022, Rožňava),

- Konferencia „Železiarne – srdce priemyslu“ (23. – 25. 11. 2022, Košice, organizoval PÚ SR a STM),
- „Historické dopravné stavby na území Bratislavskej župy“ – Konferencia BSK (21. 9. 2022, Bratislava),
- 9. výročná konferencia Medzinárodnej rady archívov v Ríme 2022,
- 4. medzinárodná konferencia „Early Iron Age in Central Europe“ (6. – 9. 10. 2022, Nitra),
- XVI. medzinárodná konferencia „Doba popelnicových polí a doba halštatská“ (3. - 6. 10. 2022, Boskovice, Česká republika),
- Medzinárodná konferencia „Elite Mobility & Funerary Practises in Early Iron Age Europe“ (20. – 21. 10. 2022, Saint-Germain-en-Laye, Francúzsko),
- Medzinárodná konferencia archeológie stredoveku (19. – 23. 9. 2022, Kuks, ČR),
- Konferencia k obnove Mestského parku na Tajovského ulici v Banskej Bystrici (1. 4. 2022),
- Konferencia „Oživujeme kaštiele“ (29. – 30. 9. 2022, MK SR).
- V rámci edičnej, vydavateľskej a propagačnej činnosti PÚ SR pripravoval niekoľko publikácií, najmä:
 - časopis Pamiatky a múzeá (dve čísla),
 - príprava publikácie Juraj SPIRITZA: Pôvodcovia zvonov na Slovensku (tlač v roku 2023),
 - príprava publikácie Pramene Archívu PÚ SR II. Otmar Gergelyi: Organy na Slovensku (práce budú pokračovať v roku 2023),
 - príprava zborníka Pálffyovci v Smoleniciach (tlač v roku 2023),
 - príprava zborníka Pamiatková zóna Slovensko (vydaný v roku 2023),
 - Príprava publikácií „Národné kultúrne pamiatky na Slovensku“ - okresy Trenčín a Hlohovec,
 - Zborník Archaeologia historica č. 47/2022 z 52. medzinárodnej konferencie archeológie stredoveku,
 - Frontové a lazaretné vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny z územia severovýchodného Slovenska – pamiatky histórie (publikácia dostupná aj v digitálnej verzii),
 - MENCL, Václav. Dějiny evropské architektury III., Praha,
 - Správa Riadenie a ochrana kultúrneho dedičstva v krajinách V4.
- Propagačnú činnosť realizovali PÚ SR a KPÚ približne počas celého roka 2022 aj na sociálnych sieťach. Zamestnanci PÚ SR a KPÚ realizovali v roku 2022 bohatú publikačnú, prednáškovú činnosť, zúčastňovali sa rozhovorov a poskytovali vyjadrenia pre médiá, aktívne sa zúčastňovali na domácich odborných podujatiach (konferenciách, seminároch a workshopov), venovali sa pedagogickej a vedecko-popularizačnej a osvetovej činnosti. V roku 2022 vznikol nový organizačný útvar edično-propagačného oddelenia a komunikačnej stratégie PÚ SR. PÚ SR v spolupráci s KPÚ zvýšil počet príspevkov o svojej práci na FB a webovom sídle PÚ SR.
- Nominácia PÚ SR stredovekých nástenných malieb v Gemi a Malohonte na udelenie Značky Európske dedičstvo / European Heritage Label bola v súlade s požiadavkami medzinárodného hodnotiaceho procesu úspešne odborne posúdená. Stredoveké nástenné maľby v Gemi a Malohonte sa stali 28. 4. 2022 jednou z dvanástich lokalít, ktorým Európska komisia udelila toto prestížne ocenenie, ktoré sa udeľuje lokalitám symbolizujúcim spoločnú európsku históriu, kultúru a hodnoty, na ktorých stojí európska integrácia. Ocenenú slovenskú lokalitu Stredoveké nástenné maľby na Gemi a v Malohonte tvorí súbor 12 ranogotických kostolov

s unikátne zachovanou kolekciou stredovekých nástenných malieb, ktoré predstavujú výnimočný doklad internacionálneho charakteru európskeho umenia a živých kultúrnych kontaktov naprieč Európou už v dávnej minulosti.

- V rámci zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov sa PÚ SR zúčastňoval na viacerých odborných konferenciách, seminároch a metodických dňoch v zahraničí; spolupracoval s NPÚ, aktívne sa zúčastnil na Metodickom dni PÚ SR a NPÚ v Ostrave.
- Vyhodnotenie činnosti múzea Červený Kláštor v roku 2022 – Projekt „Červený Kláštor znovuzrodený“ - po úspešnom verejnom obstarávaní na obnovu interiérov objektov „E“ a „F“ bola v rámci kláštorného komplexu podpísaná zmluva o dielo s vybraným dodávateľom, ktorý realizuje obnovu oboch kláštorných objektov. Po ukončení prác bude kláštor poskytovať vhodné prostredie pre realizáciu vzdelávacích aktivít. Pokračuje práca na realizácii modernej expozície.
- V rámci projektu „Pro Monumenta II“ boli skolaudované objekty remeselných dielní v Trnave a v Levoči, ktoré poskytujú priestory pre kancelárie, garáže, dielne, sklady a seminárne miestnosti. V Trnave aj v Levoči už boli využité pre organizáciu tréningov; boli poskytnuté priestory aj pre „pasportizérov“ v rámci Plánu obnovy a odolnosti.
- Národný projekt „Pamiatkový informačný systém“ (PAMIS) realizovaný v rámci čerpania prostriedkov z Operačného programu: Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020, Prioritná os 7 – Informačná spoločnosť pokračoval v roku 2022 realizáciou hlavných aktivít projektu: a) Zber a napĺňanie dát internými pracovníkmi (naplnenie dát 60 %), b) Realizácia integrovaného informačného systému PAMIS (pre moduly: Prezentačná vrstva, Znalostná agenda, Výkon štátnej správy, Podporné aplikácie a Integrácie) v spolupráci s externým dodávateľom (cieľ naplnený na 60 %. Implementácia projektu PAMIS v I. etape implementácie – Analýza a dizajn je ukončená na 100%).
- V roku 2022 pokračoval v plnení úloh z Plánu obnovy a odolnosti. Plán obnovy a odolnosti bol vypracovaný a schválený na základe kritérií Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Pre oblasť kultúry boli v Pláne obnovy a odolnosti vypracované míľniky a ciele v rámci komponentu 2: Obnova budov. Dňa 17. 2. 2022 podpísal PÚ SR zmluvu s ministerstvom, na základe ktorej sa stáva jedným z realizátorov reformy „Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR.“ Cieľom reformy starostlivosti o pamiatkový fond je zvýšiť predvídateľnosť rozhodnutí PÚ SR, podporiť rozvoj komerčného trhu s nehnuteľnými pamiatkami a zároveň zvýšiť systematickosť rekonštrukcií pamiatok vo verejnom vlastníctve vykonaním pasportizácie pamiatok v štátnom vlastníctve z hľadiska diagnostiky ich stavebnotechnického stavu. Reforma je zložená z dvoch častí: vypracovanie 3 metodík pre rozhodovací proces PÚ SR a pasportizácia relevantných štátnych pamiatkových budov v počte 1000.

KNIŽNICE A KNIŽNIČNÁ ČINNOSŤ

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti knižničného systému, ochrany historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Slovenská národná knižnica v Martine, univerzálne vedecké knižnice – Univerzitná knižnica v Bratislave, Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici, Štátna vedecká knižnica v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Prešove a špeciálna knižnica – Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči.

- **Slovenská národná knižnica v Martine (SNK)**

SNK systematicky realizovala všetky úlohy, ktoré jej vyplývali z kontraktu s ministerstvom na rok 2022.

Celkový prírastok neperiodických a periodických dokumentov za rok 2022 bol 19 302 knižničných jednotiek (KJ). Dňa 1. augusta 2022 vstúpil do platnosti zákon č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizízie, ktorý nahradil zákon č. 212/1997 o povinných výtlačkoch periodických a neperiodických publikácií a rozmnožení audiovizuálnych diel. Tento zákon zmenil termín „povinný výtlačok“ na „povinný deponát“. Zároveň doplnil aj dovtedy absentujúcu problematiku odovzdávania elektronických povinných deponátov. Na druhej strane však zredukoval počet povinných deponátov tlačенých publikácií, ktoré vydavatelia posielajú do SNK, na 1 exemplár.

V roku 2022 SNK poskytovala používateľom výpožičné, konzultačné, referenčné, rešeršné, kopírovacie a lektorské služby. K 31. 12. 2022 mala 8 180 aktívnych používateľov a zaznamenala 90 340 výpožičiek. V rámci Katalógu digitálnej knižnice bolo zaznamenaných 88 108 zobrazení plného textu. V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS) boli poskytované a zabezpečované výpožičky dokumentov v tlačenej, xeroxovej a elektronickej forme. K 31. decembru 2022 SNK zrealizovala spolu 5 722 MVS výpožičiek, z toho bolo 3 876 výpožičiek kníh a 1 846 kópií článkov. K 31. 12. 2022 bolo zrealizovaných spolu 365 MMVS, z toho bolo 241 výpožičiek kníh a 124 kópií článkov. Konzultačné a referenčné služby sa v roku 2022 zameriavali predovšetkým na poskytovanie bibliografických a faktografických informácií používateľom, a to osobne, telefonicky alebo písomne. Používateľom bolo poskytnutých celkovo 38 788 bibliografických a faktografických informácií. SNK v roku 2022 vypracovala 4 012 rešerší.

K 31. 12. 2022 SNK poskytovala prístup k elektronickým informačným zdrojom (EIZ) z týchto databáz: 9 databáz prístupných cez softvér NAVIGA (projekt Informácie pre inovácie), databáza SpringerJournal (projekt NISPEZ), databáza STN online, 4 patentové databázy (EPAB, EPB, GBI, BETA), databázy EZB (Elektronische Zeitschriftenbibliothek). Pre používateľov je sprístupnený online Katalóg digitálnej knižnice (dikda.snk.sk) a Digitálna knižnica SNK (onk.snk.sk). V priestoroch sídelnej budovy je pre registrovaných používateľov sprístupnené plnotextové zobrazenie zdigitalizovaného obsahu, mimo priestorov knižnice je pre registrovaných používateľov dostupné plnotextové zobrazenie len voľných diel v zmysle platnej legislatívy.

Do portálu služby *Spýtajte sa knižnice* sa v roku 2022 zapojilo 22 knižníc. Prostredníctvom portálu bolo zodpovedaných 173 otázok.

Národná agentúra ISBN a ISMN vykonávala funkciu sprostredkovateľa medzi vydavateľským, knižným a knižničným prostredím. V roku 2022 sa do systému medzinárodného štandardného číslovania kníh (ISBN) prihlásilo 363 nových vydavateľov (medzi nimi sú organizácie, ale aj súkromné osoby). Z celkového počtu vydavateľov registrovaných v Národnej agentúre bolo v uplynulom roku aktívnych 1 706 vydavateľov (vydavatelia, ktorí požiadali o pridelenie čísla ISBN). Informácie o nahlásených tituloch sa mesačne zverejňovali na webovej stránke SNK. Správnosť čísel ISBN a ISMN bola skontrolovaná pri 8 592 tituloch (tlačené dokumenty, elektronické zdroje online, offline). Počet urgencií titulov s prideleným číslom ISBN bol 864.

SNK pracovala na budovaní a správe databázy obchodne nedostupných diel (OND), pričom svoju činnosť koordinovala s Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO).

Nadalej spolupracuje s organizáciou kolektívnej správy LITA pri implementácii a optimalizácii prístupňovania OND a osirelých diel.

SNK zabezpečilo detailnú pasportizáciu v prostredí všetkých typov vlastníkov v rámci programu komplexnej ochrany starých tlačí v Slovenskej republike. K 31. 12. 2022 bolo pasportizovaných 9 803 titulov starých tlačí. Elektronicky bolo zaevidovaných všetkých 9 803 záznamov. V roku 2022 sa SNK venovala revízii fondu františkánov z Kremnice. Zrevidovalo sa celkovo 14 607 titulov. Okrem toho však bolo potrebné spracovať aj tlače, ktoré k uvedenému dátumu neboli ešte evidované, preto SNK elektronicky zaevidovala aj gymnaziálnu a mestskú historickú knižnicu z Kremnice. Pri revízii fondov v správe SNK sa našli aj také zväzky, ktoré doteraz neboli elektronicky zaevidované. V roku 2022 bolo elektronicky zaevidovaných 5 444 záznamov v správe SNK. Celkovo bolo vytvorených 15 247 nových elektronických záznamov. Na základe odbornej dokumentácie vypracovanej v SNK bolo v roku 2022 v Ústrednej evidencii HKD a HKF zapísaných 26 najvzácnejších tlačí zo Záhorského múzea v Skalici.

SNK sa v roku 2022 zamerala na zachovanie a zlepšenie fyzického stavu nielen svojich najvzácnejších a najstarších dokumentov historického knižného fondu, historických knižných dokumentov, ale aj dokumentov Literárneho archívu SNK a Slovanského múzea A. S. Puškina v Brodzanoch, vrátane periodík a dokumentov konzervačného fondu, pre uchovanie ich autenticity a prístupňovanie ich obsahu bádateľom. Oddelenie reštaurovania a konzervovania spolupracovalo aj s inými kultúrnymi inštitúciami v Slovenskej republike, predovšetkým na reštaurovaní a konzervovaní zbierok Západoslovenského múzea v Trnave a Lyceálnej knižnice v Kežmarku.

Pracovníci SNK vypracovali odborné posudky žiadostí o grant z Fondu na podporu umenia na reštaurovanie vzácných zbierok pre Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici, Trenčianske múzeum v Trenčíne, Podtatranské múzeum v Poprade a reštaurátorské zámery pre Západoslovenské múzeum v Trnave a Lyceálnu knižnicu v Kežmarku.

Z celkového počtu 451 zreštaurovaných knižných jednotiek bolo sedem knižných dokumentov reštaurovaných pre Lyceálnu knižnicu v Kežmarku a tri knižné dokumenty pre Západoslovenské múzeum v Trnave. Z celkového počtu 2 705 ochranných obalov bolo vyrezaných 392 ochranných obalov pre ŠVK v Banskej Bystrici. V sterilizačných komorách bolo vysterylizovaných cca 16 800 dokumentov (vrátane sterilizácie 2 128 mapových listov pre Ústredný archív geodézie a kartografie).

SNK – pracovisko Digitalizačné centrum je špecializovaným pracoviskom na digitalizáciu písomného dedičstva, uchovávanie a prístupňovanie jeho digitálnych foriem. V roku 2022 SNK rutinne zabezpečovala procesy, ktoré prispievajú k bibliografickému spracovaniu, konverzii, správe, uchovávaníu a prístupňovaniu písomného kultúrneho dedičstva.

V zmysle indikatívneho digitalizačného plánu SNK na rok 2022 prešlo procesom skenovania v Digitalizačnom centre 12 085 objektov typu monografie, 44 441 objektov typu seriály (čísla seriálov), 2 047 historických tlačí, 803 archívnych dokumentov. Tieto objekty sa aj priebežne spracovávajú v rámci post-processingu. V roku 2022 bolo naskenovaných celkovo 59 376 objektov.

SNK sa zaoberala riešením 8 vedeckovýskumných úloh. Výsledky a správy o ich ukončení boli zverejnené v odborných publikáciách.

SNK bola riešiteľkou medzinárodného projektu *Benchmarking knihoven* za slovenské verejné knižnice a zabezpečila vykonávanie činností v súlade so Zmluvou o využívaní databázy projektu Benchmarking knihoven medzi Národní knihovnou ČR a SNK. SNK sa zapojila

do medzinárodného projektu *The Written Visegrad Heritage – Protection for the Future*, ktorý sa realizoval v rámci programu Visegrad Fund. Ako člen prestížnej medzinárodnej organizácie Consortium of European Research Libraries (CERL), ktorá sa zameriava na výskum spoločného písomného kultúrneho dedičstva a riešenie súčasných problémov a výziev spojených s danou problematikou, sa podieľala na plnení jej úloh.

SNK v oblasti metodiky zameriavala svoju činnosť na metodickú pomoc a vzdelávanie knihovníkov na Slovensku, vydala niekoľko metodických materiálov, uskutočňovala prieskumy a pravidelne koordinovala a metodicky usmerňovala knižnice.

SNK pripravila pre verejnosť 17 kultúrno-výchovných akcií a 3 vedecké konferencie. Literárne múzeum SNK pre návštevníkov pripravilo tri výstavy. SNK pripravila 19 vzdelávacích podujatí pre knihovníkov.

Múzejné činnosti zabezpečujú dve detašované pracoviská – Literárne múzeum SNK (LM SNK) v Martine a Slovanské múzeum Alexandra Sergejeviča Puškina v Brodzanoch (SMASP). Zo zbierok LM SNK sa v sledovanom období odborne ošetrilo 483 zbierkových predmetov, zo zbierok SMASP to bolo 113 zbierkových predmetov. V roku 2022 navštívilo expozície, výstavy a podujatia Literárneho múzea SNK 5 436 návštevníkov, expozíciu in situ Národný cintorín navštívilo 21 029 návštevníkov. Slovanské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch zaznamenalo 2 396 návštevníkov. Celková návštevnosť múzeí SNK v roku 2022 bola 28 861 návštevníkov.

Do fondov a zbierok Literárneho archívu SNK pribudlo v roku 2022 ako výsledok akvizičnej činnosti 41 458 archívnych dokumentov. K 31. 12. 2022 LA SNK spravuje vo svojich fondoch a zbierkach 1 960 961 jd. a 128 škatúl archívnych dokumentov. V roku 2022 LA SNK zaznamenal spolu 689 návštev domácich a zahraničných bádateľov. Na štúdium formou predloženia originálu alebo kópie pracovníci poskytli 86 337 archívnych dokumentov.

- **Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB)**

UKB ako vedecká knižnica a multifunkčné kultúrne centrum je vrcholnou štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti. Jej základným poslaním je zabezpečovať prostredníctvom knižnično-informačných služieb a informačných technológií slobodný prístup k informáciám na všetkých druhoch nosičov s cieľom uspokojovať kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať ich celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

V oblasti výkonu odborných knižničných činností UKB pokračovala v doplňovaní, odbornej evidencii, spracovávaní, ochrane a uchovávaní konzervačného fondu SR a ďalších knižničných fondov. V roku 2022 pribudlo do knižničných fondov UKB celkovo 27 078 knižničných dokumentov, z toho bolo 18 540 kníh (kúpou sa získalo 3 061 kn. j.), 6 148 periodík (kúpou sa získalo 706 viazaných kn. j.), 225 hudobnín (kúpou 209 kn. j.), 1 023 zvukových dokumentov (kúpou 107 kn. j.), 1 005 elektronických dokumentov, 44 špeciálnych (kúpou 11 kn. j.) a 17 audiovizuálnych dokumentov. UKB kúpou nadobudla dovedna 4 094 kn. j. a k 31. decembru 2022 obsahoval jej knižničný fond celkovo 2 910 136 kn. j.

V rámci spracovania celého prírastku knižničných jednotiek v roku 2022 bolo vytvorených 19 464 bibliografických záznamov všetkých typov dokumentov a 42 051 exemplárov. Knižnica k 31. 12. 2022 mala spracovaných celkovo 717 424 bibliografických záznamov a 1 240 741 exemplárov. V procese odbornej evidencie a spracovania bolo denne skatalogizovaných 31 160 kn. j. a vecne 28 206 kn. j. – výzvou pre pracoviská UKB bolo

najmä spracovanie viac ako 11-tisícovej zbierky dokumentov, daru Veľvyslanectva Španielskeho kráľovstva na Slovensku pre Španielsku knižnicu, ktorá tak rozšírila fondy čiastkových knižníc, tzv. zahraničných zbierok.

UKB tvorí, udržiava a sprístupňuje tiež súborný katalóg Slovenskej republiky – časť periodiká (SKP) a súčasne aj online bázu Adresár spolupracujúcich knižníc a informačných inštitúcií Slovenskej republiky. V SKP bolo v roku 2022 vytvorených 594 nových a zredigovaných 6 435 bibliografických záznamov. K 31. 12. 2022 katalóg obsahoval 82 779 bibliografických záznamov a 169 336 holdingových záznamov.

V poskytovaní knižnično-informačných služieb širokej verejnosti UKB nadviazala na úspešnú „predcovidovú dobu“ a postupne prekonala kritické dopady pandémie, čo sa odzrkadlilo zvýšením počtu registrovaných používateľov, realizovaných výpožičiek, ako aj celkovým zvýšením počtu návštevníkov knižnice v porovnaní s rokom 2021. V roku 2022 mala UKB 12 268 aktívnych používateľov, zaregistrovala 3 751 nových používateľov a 3 712 používateľov si členstvo prolongovalo. Knižnicu počas roka navštívilo 96 594 návštevníkov, ktorí zrealizovali 238 281 výpožičiek (118 982 absenčných a 119 299 prezenčných). K rastu štatistických ukazovateľov nepochybne prispelo aj zavedenie novej služby pre používateľov – bezplatného prístupu do českej online knižnice BOOKPORT so širokým portfóliom fulltextových kníh odbornej literatúry a beletrie. V rámci medziknižničnej výpožičnej služby a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby bolo spracovaných 4 233 požiadaviek. Pre používateľov bolo vypracovaných 3 983 rešerší z katalógov UKB, bibliografických a plnotextových databáz a poskytnutých 45 054 bibliografických a faktografických informácií. Digitálna knižnica UKB (DK UKB) mala počas roka vyše 14 000 používateľov, ktorí si prezreli celkovo viac ako 870 000 strán dokumentov. DK UKB je voľne prístupná a jej používatelia majú k dispozícii viac ako 1 647 000 strán zdigitalizovaných dokumentov so širokými možnosťami nastavenia zobrazenia digitalizovaného obsahu.

S cieľom zabezpečiť maximálnu ochranu knižničných dokumentov pokračovali v UKB procesy ochrannej digitalizácie (celkovo 71 413 zdigitalizovaných strán – aj v rámci služieb používateľom), úlohy oddelenia reštaurovania dokumentov (636 ošetrovaných dokumentov v rámci tlače do 18. storočia a dokumentov na kyslom papieri z 19. storočia), revízne práce (58 363 zrevidovaných kn. j.), poriadkové kontroly (19 305 bm), preventívne ochranné úkony (očistených 1 517 bm, zabalených 2 174 kn. j.) a knihárske úkony (3 776 vybavených požiadaviek). Napriek intenzívnej snahe vedenia UKB maximálne zabezpečiť fond je pretrvávajúcim problémom nedostatok skladových priestorov a nevyhnutnosť ukladať časť fondu do skladov, ktoré sú vo vzdialených lokalitách od sídelnej budovy, čo prináša zvýšené nároky na logistiku.

V rámci expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti v roku 2022 bolo realizovaných 302 odborných a kultúrno-vzdelávacích podujatí, z toho bolo 34 prednášok, prezentácií a iných kultúrno-vzdelávacích podujatí, 86 výstav a výstaviek, 8 konferencií, 17 seminárov a workshopov, 15 koncertov, 89 exkurzií, 45 podujatí formou informačnej výchovy a 8 podujatí literárno-hudobného charakteru. Kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia navštívilo 16 695 návštevníkov. Za nárastom (najmä koncertných podujatí) stojí séria aktivít súvisiacich so 70. výročím založenia hudobného kabinetu UKB.

V oblasti vedeckovýskumnej činnosti UKB pokračovali v roku 2022 odborné pracoviská vo vedeckovýskumných projektoch dejín knižnej kultúry, dlhodobej ochrany analógových a digitálnych dokumentov, spracovania, uchovávaní a sprístupňovania kultúrneho dedičstva. Výskumné úlohy zahŕňali najmä výskum nepravých periodík (výsledky boli prezentované

na dvoch výstavách v študijných priestoroch knižnice – Nenápadné pramene ku kultúrnym dejinám: Schematizmy – dobové adresáre cirkevných a svetských inštitúcií a Obraz knižníc v knižných kalendároch), starých tlači 16. a 17. storočia (ako súčasť celoslovenskej výskumnej úlohy Generálny katalóg tlači 16. storočia zachovaných na území Slovenska), výskum v oblasti reštaurovania historických dokumentov, v oblasti uchovávaní digitálneho obsahu, ale aj v oblasti výskumu archívnych dokumentov z histórie UKB. Riešitelia výskumných úloh prezentovali svoje výsledky aktívnou účasťou na odborných konferenciách, výstavnou a publikačnou činnosťou. V roku 2022 bol redakčne pripravený a vydaný 17. ročník recenzovaného vedeckého zborníka *Studia Bibliographica Posoniensia 2022* s ústrednou témou Kníhtlačiarstvo-vydavateľské prostredie v spoločenskom a kultúrnom kontexte doby a prebiehali prípravné práce na vydanie 2. zväzku Katalógu tlači 16. storočia Univerzitnej knižnice v Bratislave. Pracovníci odboru Národná agentúra ISSN a depozit digitálnych prameňov riešili rámci vedeckovýskumných projektov UKB úlohu UAI-DDP-01 Analýza a vyhodnotenie akvizičnej politiky webových zberov. V roku 2022 UKB pripravila v spolupráci s Katedrou knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty UK v Bratislave a Centrom vedecko-technických informácií SR medzinárodnú vedeckú konferenciu Informačné interakcie 2022, v spolupráci s VŠVU zorganizovala Medzinárodnú výročnú konferenciu PIE Annual Meeting 2022: Where are we coming from? Where are we going? a v spolupráci s FiF UK v Bratislave, Divadelným ústavom, Svetovým združením Slovákov v zahraničí a Slovenskou asociáciou pre estetiku usporiadali medzinárodnú konferenciu Slováci a ich umenie za hranicami Slovenska (5. výročná medzinárodná konferencia CDA pod názvom LTP 2022: Obnova a dlhodobá udržateľnosť LTP archívov bola preplánovaná na rok 2023). V rámci sprístupnenia archívnych fondov a zbierok boli ukončené práce na sprístupnení archívnej zbierky Novinové výstrižky, noviny a písomnosti Pavla Macháčka a pokračovali práce na digitalizácii a sprístupnení výročných správ o činnosti UKB za roky 1976 až 2001.

V oblasti riešenia projektov v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2 UKB boli v roku 2022 zabezpečené ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku Centrálného dátového archívu a na dôveryhodnú dlhodobú archiváciu kópií digitalizovaných objektov. Všetky procesy v CDA boli riadené normou ISO 27001 a UKB spolupracovalo so 17 pamäťovými a fondovými inštitúciami (vrátane metodologickej podpory). Rovnako boli zabezpečené všetky ukazovatele nevyhnutné na spoľahlivú a nepretržitú prevádzku, optimalizáciu a obnovu informačného systému Digitálne pramene (IS DIP) a boli zrealizované celoplošné, výberové i tematické zbery webových prameňov. V rámci IS DIP pokračovali procesy budovania čiastkových databáz – databázy Archív webových stránok s archívom zozbieraného webového obsahu a databázy Archív elektronických publikácií (e-Born), ktorý obsahuje archivované pôvodné elektronické pramene – elektronické seriály a monografie. UKB poskytuje službu prostredníctvom portálu www.webdepozit.sk

Ďalšie dôležité úlohy národného a medzinárodného významu boli v UKB napĺňané prostredníctvom špecializovaných pracovísk – Národnou agentúrou pre medzinárodné štandardné číslovanie (NA ISSN), Depozitnou knižnicou Organizácie Severoatlantickej zmluvy (DK NATO) a Informačným a dokumentačným strediskom UNESCO (IDS UNESCO).

V súlade so zriaďovacou listinou plnila knižnica funkciu Národnej agentúry pre medzinárodné štandardné číslovanie seriálov (ISSN) a medzinárodnú identifikáciu dokumentov (EAN) v zmysle zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov

a v zmysle zákona č. 265/2022 Z. z. z 22. 6. 2022 o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách). Z pozície Depozitnej knižnice NATO pre Slovenskú republiku – špecializovaného pracoviska so zameraním na oblasť medzinárodných vzťahov, bezpečnostných štúdií, obrannej a vojenskej politiky s dôrazom na Organizáciu Severoatlantickej zmluvy, pokračovala v spolupráci s Multimediálnou knižnicou NATO v Bruseli, organizovaní podujatí (v roku 2022 sa DK NATO zapojila napr. do 16. ročníka Slovenského bezpečnostného fóra či moderovanej diskusie – Angažovanosť v čase vojnového konfliktu), ako aj v poskytovaní prístupu k odborným dokumentom o NATO pre vedu a výskum.

Poslanie depozitnej knižnice Organizácie spojených národov (OSN) a Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO) naplňala UKB prostredníctvom Informačného a dokumentačného strediska UNESCO (IDS UNESCO), ktoré je kľúčovým poskytovateľom aktuálnych informácií o činnosti, programoch a o projektoch UNESCO pre širokú verejnosť; okrem toho je národným koordinátorom Pridružených škôl UNESCO v SR a Klubov UNESCO online, ako aj sprostredkovateľom prístupov do elektronických platforiem knižníc UNESCO a OSN. Súčasne plní funkciu sekretariátu Slovenského výboru pre program UNESCO „Pamäť sveta“.

UKB na pozícii podporovateľa kultúrnej diplomacie potvrdili významné domáce a zahraničné návštevy – veľvyslankyňa Bosny a Hercegoviny Martina Mlinarević, ministerka kultúry SR Natália Milanová, podpredseda Národnej rady SR Gábor Grendel. Knižnicu navštívili aj zástupcovia Veľvyslanectva Španielskeho kráľovstva Obdulia Taboada Álvarez, Joaquín Támara Esplot, Veľvyslanectva USA Tamara Stenberg-Greller, veľvyslankyňa SR v Egypte Lenka Miháliková a veľvyslanec SR v Paríži Igor Slobodník.

Z hľadiska reprezentácie UKB v roku 2022 pokračovalo významné členstvo knižnice v dôležitých medzinárodných knižníckych asociáciách, agentúrach a konzorciách (IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions, LIBER, ISSN, IIPC, EOD a i.), ako aj samotné pôsobenie generálnej riaditeľky Ing. Silvie Stasselovej v rôznych čestných volených funkciách (napr. podpredsiedníčka Rady Fondu na podporu umenia, predsedníčka Slovenského výboru pre program Pamäť sveta UNESCO / UNESCO Memory of the World Programme, členka Hodnotiacej komisie SASPRO 2 – Slovak Scientific and Academic Programme – Evaluation Committee for Social Sciences, Humanities, Arts and Culture pre humanitné vedy, umenie a kultúru a i.), z ktorých mimoriadne významné miesto majú najmä medzinárodné nominácie (a aj úspešné zvolenia) do orgánov IFLA – za členku európskeho výboru IFLA – Regional Division Committee Europe (ide o najvyššiu dosiahnutú zvolenú pozíciu reprezentanta slovenského knihovníctva v doterajšej histórii slovenského knihovníctva na pôde IFLA) a členku poradného výboru IFLA pre kultúrne dedičstvo – IFLA's Advisory Committee on Cultural Heritage na základe priameho menovania zo strany Výkonného výboru IFLA / IFLA Governing Board.

V nadväznosti na stretnutie hlavných knižničných inštitúcií Českej a Slovenskej republiky (Národní knihovna ČR, Moravská zemská knihovna v Brne, Slovenská národná knižnica v Martine a Univerzitná knižnica v Bratislave), počas ktorého sa zástupcovia najvýznamnejších knižníc dohodli na vzájomnej spolupráci a založení Fóra ústredných knižníc ČR a SR, bolo dňa 21. 11. 2022 podpísané Memorandum o spolupráci.

- **Štátna vedecká knižnica v Košiciach (ŠVK KE)**

ŠVK KE je kultúrna, informačná, vedecká a vzdelávacia inštitúcia, ktorá dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje, využíva a sprístupňuje svoj knižničný fond.

Knižničný fond k 31. 12. 2022 dosiahol veľkosť 1 823 236 dokumentov. Fond je profilovaný obsahovo ako multitematický; druhovo ho tvoria knihy a periodiká (printové aj elektronické), mapy, audiovizuálne a multimediálne dokumenty, špeciálne technické dokumenty – normy, v menšom počte firemná literatúra a hudobniny. Súčasťou fondu sú staré a vzácne tlače a historický knižný fond. Prírastok knižničného fondu v roku 2022 predstavuje 8965 dokumentov, úbytok tvorí 26 224 dokumentov.

Knižnica poskytuje knižnično-informačné služby registrovaným používateľom i neregistrovaným návštevníkom. Používatelia prichádzajú najmä z košických univerzít, stredných škôl, vedeckých a výskumných ústavov, sú to študenti (vo veľkej miere zahraniční), pedagógovia, vedeckí pracovníci, zamestnanci štátnej správy i podnikateľských subjektov a odborná verejnosť. K 31. 12. 2022 bolo v databáze používateľov registrovaných celkom 11 535 používateľov. Z celkového počtu používateľov bolo 5 277 aktívnych, toho 3 087 nových a 2 190 používateľov s prolongovaným členstvom. K 31. 12. 2022 bolo z evidencie vyradených 2 953 používateľov. V roku 2022 tvorili noví používatelia 58,5 % všetkých aktívnych používateľov, čo je o 10 % viac v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi.

Knižnicu v roku 2022 fyzicky navštívilo 82 589 registrovaných používateľov a neregistrovaných návštevníkov. Viaceré služby však boli prenesené do virtuálneho prostredia a virtuálna návštevnosť jednoznačne prevažovala.

Z fondu knižnice a prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby bolo absenčne vypožičaných 152 580 dokumentov. Od používateľov sa prijalo 46 843 žiadaniek, na obsadené dokumenty bolo podaných 6 948 žiadaniek. Do knižnice sa po vypožičaní vrátilo 72 038 dokumentov. Návratový box využívaný 24x7 sa denne zaplňa vrátenými dokumentmi. Používatelia často požadovali aj službu elektronického zasielania skenov častí dokumentov a využívali samoobslužné skenovanie.

Pracoviská knižnice poskytli spolu 25 895 informácií rôzneho druhu: 20 692 faktografických, 5 203 bibliografických, z toho 4 493 bolo podaných prostredníctvom elektronickej komunikácie (e-mail, LiveChat). V minulom roku bolo spracovaných 324 rešerší s počtom 15 249 záznamov. Na domovskej stránke knižnice sa v rámci aktualizácie informácií o dostupnosti EIZ nastavili rozhrania pre rýchly prístup k voľným a licencovaným EIZ. V testovacej verzii pripravila knižnica na platforme Moodle (elektronické vzdelávacie prostredie) pilotný kurz KOMPAS, ktorého obsahom sú základy informačnej gramotnosti. Séria piatich workshopov bola primárne určená študentom a študentkám bakalárskych programov rôznych odborov.

Knižnica sa venuje aj organizovaniu najmä vzdelávacích a odborných podujatí tak pre odborníkov, ako aj pre verejnosť, najmä vo forme webinárov, predstavení nových kníh ich autormi, diskusných klubov, filmových klubov, literárnych klubov alebo zriedkavejšie aj výstav. V roku 2022 bolo v knižnici pripravených a zorganizovaných celkom 445 podujatí pre 6 573 účastníkov.

Stálu expozíciu Vizsolyskej Biblie a tlačí 16. storočia v priestoroch budovy Pri Miklušovej väznici navštívilo v minulom roku 67 našich i zahraničných záujemcov. Komentovaná prehliadka bola pre verejnosť sprístupnená aj v rámci Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2022.

V roku 2022 prešlo revíziou 52 769 dokumentov. Počet dokumentov, ktoré Komisia pre obsahovú previerku a vyradovanie navrhla na vyradenie v roku 2022, predstavoval 5 487 kníh, 20 271 zväzkov periodík a 466 médií, spolu 26 224 dokumentov. Finančná hodnota vyradených dokumentov predstavovala čiastku 169 100,95 eur.

V depozitároch piatich objektov v historickom centre mesta uchováva knižnica približne 1 357 000 dokumentov s (73,7% celkového fondu). Stav depozitárov je nevyhovujúci z dôvodu stavebno-technických parametrov, presakovania spodnej vody a zatekaním. Jednu budovu musela ŠVK KE základe spracovaného statického posudku 6. júna 2022 uzavrieť a obmedziť do jej skladov prístup zamestnancov len na výnimky povolené riaditeľom knižnice. V dôsledku nevyhovujúcich podmienok sa mnohé dokumenty znehodnotili (plesne, vlhkosť). Na nevyhovujúci stav depozitárov knižnica upozornila písomne niekoľkokrát. Zriaďovateľ – ministerstvo odporučilo spracovať štúdiu uskutočniteľnosti, na základe ktorej by sa rozhodlo o ďalšom postupe (prenájom, kúpa a rekonštrukcia, výstavba nového depozitára). Táto úloha presunutá do roku 2023.

Činnosti súvisiace s ochranou a správou knižničného fondu vykonávame na viacerých útvaroch knižnice; ich súčasťou sú aj kníhviazačské, reštaurátorské a konzervátorské práce. Kníhviazačská dielňa viaže, opravuje alebo preväzuje poškodené knihy, vyhotovuje obaly a robí rezačské práce. V roku 2022 sa tvrdou väzbou a preväzbou opravilo 277 kníh, 2160 zväzkov novín a časopisov, mäkkou väzbou zviazalo 202 dokumentov a do ochrannej fólie bolo zabalených 174 nových dokumentov. Reštaurátorské a konzervátorské pracovisko dbá o ochranu a záchranu historického fondu knižnice. Hlavnou činnosťou pri súčasnom stave skladov boli procesy odplesnenia, dezinfekcie, náročnej očisty a konzervovania napadnutých tlačí u 372 dokumentov z historického fondu; z nich boli pri 49 dokumentoch prevedené menšie opravy bez potreby rozoberania knižného bloku (napr. doplnenie kože, alebo látky na obal, spevnenie chrbtovej časti a pod.). V sledovanom období súbežne prebiehali aj reštaurátorské práce na viacerých tlačiach, z ktorých 1 bola ukončená a práce na ďalšej sú v štádiu po zreštaurovaní korpusu a pred šitím zložiek do bloku. Pri 18 dokumentoch bola na základe nefunkčnej, resp. chýbajúcej väzby zrealizovaná ich preväzba spojená s ďalšími nevyhnutnými úkonmi.

V roku 2022 spracovalo digitalizačné pracovisko 27 176 skenov z týchto dokumentov:

- veľkoformátové noviny a staré tlače: 5 216 strán
- obaly a obsahy kníh: 16 774 strán
- náhrady dokumentov z dôvodu strát alebo poškodenia: 5 019 strán
- skenovanie na vyžiadanie: 169 strán

Digitalizácia prebiehala na skeneroch, ktoré sú technologicky zastarané, a preto dochádza k stále častejším problémom pri ich prevádzke. V roku 2022 ŠVK KE oslovili predstavitelia maďarskej spoločnosti Arcanum Adatbázis Kft. s ponukou vzájomne spolupráce pri digitalizácii fondu starých časopisov v zbierkach našej knižnice vydaných od roku 1918 do roku 1950 v maďarskom jazyku. Nádejne vyzerajúcu spoluprácu prerušili opatrenia súvisiace s vojnou na Ukrajine. Návrh zmluvy o výpožičke dokumentov z fondu určených na digitalizáciu a o konverzii už zdigitalizovaných objektov bude predmetom pokračujúcich jednaní v roku 2023.

ŠVKK v roku 2021 získala Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj vydané MŠVVaŠ na obdobie ďalších 6 rokov. Základnou výskumnou činnosťou je bibliograficko-analytické spracovanie historického fondu a inorečových novín regionálnej proveniencie z pohľadu historických a biografických aspektov, výskum dejín knižnej kultúry a biografický výskum. Zamestnanci prezentujú výsledky výskumnej práce prostredníctvom svojej publikačnej činnosti, aktívnou účasťou na odborných podujatiach a organizovaním vlastných podujatí.

Knižnica je riešiteľom celoslovenskej úlohy Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska. Pripravovaná XI.B časť tejto edície má obsiahnuť diela zachované v knižniciach na území mesta Košice.

V roku 2022 boli prijaté nové interné predpisy, napr. Smernica č. 8/2022 k archivácii periodických dokumentov v knižničnom fonde spracovaná za účelom vytvorenia tzv. dočasného skladu pre niektoré kategórie periodík, ktoré sa budú uchovávať len krátku dobu (1 – 2 roky). Ochrana knižničného fondu je zahrnutá aj v internej smernici k civilnej ochrane objektov.

- **Štátna vedecká knižnica v Prešove (ŠVK PO)**

ŠVK PO plní verejné funkcie a realizuje verejnoprospešné činnosti. To sa prejavuje plnením úloh pri zabezpečovaní prístupu k poznatkom a informáciám, pri podpore rozvoja vedy, výskumu a vzdelávania, v ochrane kultúrneho dedičstva a vytvorení optimálnych podmienok na jeho využívanie.

Celkový prírastok knižničného fondu v roku 2022 predstavoval 8 560 kn. j., (kúpou sa získalo 4 497 kn. j.), z toho bolo 7 116 kníh, 981 periodík (zo 117 periodických titulov bolo 72 zahraničných a 45 slovenských) a 463 špeciálnych dokumentov (104 digitálnych kultúrnych objektov, 15 elektronických dokumentov a 344 noriem, máp a pod.). K 31. 12. 2022 evidovala ŠVK PO v knižničnom fonde celkovo 650 887 kn. j. Na základe vyhodnotenia štatistických ukazovateľov zo skúšobného prístupu boli v rámci akvizície riešené aj obnovenia licencií na ročný prístup do databázy právnickej literatúry BECK online a EPI a po prvýkrát aj prístupy do historicky zameranej databázy maďarských digitálnych periodík ARCANUM a databázy slovenských technických noriem STN online.

Používateľské zázemie knižnice tvorili študenti stredných a vysokých škôl a odborníci rozličného zamerania, a to pedagogickí zamestnanci vysokých škôl, odborníci z vedy a výskumu, orgány štátnej správy a samosprávy, podnikateľské subjekty, rôzne marginalizované skupiny obyvateľstva aj tretí sektor. V roku 2022 dosiahla knižnica počet 4 101 registrovaných používateľov, z toho 3 177 používateľov boli noví a tí, ktorí si členstvo opätovne predĺžili. Počet aktívnych používateľov, ktorí za kalendárny rok vykonali aspoň jednu transakciu, bol 3 134 používateľov. Knižnicu navštívilo spolu 290 389 návštevníkov.

Knižnica v roku 2022 evidovala spolu 176 478 výpožičiek. Z uvedeného počtu bolo 157 095 absenčných a 19 383 prezenčných výpožičiek. Predpoklad výrazného zvýšeného záujmu o výpožičky po skončení pandemického obdobia sa nepotvrdil, pretože používatelia v čase pandémie zmenili užívateľské správanie a dosiaľ využívajú viac internetové zdroje (online prednášky, dokumenty, elektronické knihy a i.). Na druhej strane nedávna epidemiologická situácia slúžila tiež ako inšpirácia k príprave prioritného projektu Implementácia RFID technológie v knižnici – nové služby, ktorého obsahom bol nákup a inštalácia ďalšieho samoobslužného výpožičného zariadenia. Z celkového počtu 157 095 absenčných výpožičiek bolo v roku 2022 zrealizovaných až 38 086 výpožičiek prostredníctvom samoobslužných zariadení (knihomatu) a prostredníctvom návratového automatu vrátených až 35 878 dokumentov. Aj vďaka tomu sa oddeleniu knižnično-informačných služieb ŠVK PO podarilo vyrovnať s organizačnou zmenou – znížením počtu zamestnancov, avšak v súčasnosti je jej počet zamestnancov hraničný (a pri ich výpadkoch) ohrozujúci poskytovanie služieb počas stanovených otváracích hodín. V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS, MMVS) bolo používateľom poskytnutých spolu 2 870 výpožičiek a iným knižniciam poskytnutých 2 302 výpožičiek. Na základe používateľských požiadaviek knižnica v minulom roku spracovala 294 rešerší, v rámci ktorých bolo poskytnutých spolu 17 270 záznamov.

V roku 2022 si ŠVK PO pripomenula 70. výročie svojho zriadenia a tak sa jej aktivity niesli najmä v tomto duchu. Uskutočnila spolu 199 podujatí – z čoho bolo napr. 53 výstav (26 online), 42 prezentácií, prednášok a besied (2 online), 4 odborné podujatia a 47 výstav novej literatúry (predstavenie najnovších prírastkov knižničného fondu majúce mimoriadne pozitívny ohlas

u používateľov). Celková návštevnosť všetkých podujatí v knižnici v roku 2022 bola 21 747 návštevníkov (z toho online 14 414). Spomínané jubileum vyvrcholilo slávnostnou akadémiou 25. 10. 2022 v Divadle Viola za účasti súčasných i bývalých zamestnancov, ako aj kolegov z partnerských knižníc.

Na základe pozitívneho hodnotenia bola v roku 2022 ŠVK PO obnovená platnosť Osvedčenia o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR opäť na 6 rokov. Knižnica môže plynule pokračovať vo vedecko-výskumnej činnosti v oblasti dejín knižnej kultúry, ktoré sa realizuje dvoma smermi: riešením konkrétnych vedecko-výskumných úloh a realizáciou heuristiky, spracovania a analýzy dokumentov pri príprave a realizácii viacerých odborných činností, napríklad pri aktívnej účasti zamestnancov na konferenciách (prednášky a referáty), v publikačnej oblasti (príspevky a štúdie do odborných periodík) a v edičnej činnosti. V roku 2022 ŠVK PO spracovala 601 bibliografických záznamov dokumentov historického knižničného fondu. Edičná činnosť bola zavŕšená vydaním dvoch zborníkov, 1 monografie a 1 odbornej publikácie.

ŠVK PO v rámci vedecko-výskumnej činnosti v snahe odprezentovať dosiahnuté výsledky už tradične organizuje vedecké konferencie (predovšetkým z oblasti výskumu dejín knižnej kultúry s prepojením aj s inou témou – dejinným medzníkom, jubileom či významnými udalosťami) a panelovými výstavami. V prípade konferencie v roku 2022 išlo o vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou Kameň mudrcov alebo soľ nad zlato... (prírodné vedy – veda a technika v knižnej kultúre a dejinách), ktorou knižnica prispela k oslavám 70. výročia zriadenia ŠVK v Prešove. Výstavy boli zamerané na prezentovanie vzácnej časti kultúrneho dedičstva v podobe starých tlačí zo 17. storočia.

V rámci zahraničnej spolupráce udržiavala ŠVK PO pracovnú komunikáciu s kolegami zo Slovenskej knihovny v Prahe, Národnej knihovny v Prahe, Zakarpatskej oblastnej všeobecnej vedeckej knižnice v Užhorode, Slovenského inštitútu vo Varšave, Pedagogickej univerzity v Krakove (redakcia periodika *Res Gestae*). V rámci spolupráce s Prešovskou univerzitou umožnila knižnica realizovať prax na oddelení jednej študentke odboru história z Inštitútu histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity.

Národnému projektu Dokumentačno-informačné centrum rómskej kultúry (DICRK) v roku 2021 definitívne skončila povinná 5-ročná udržateľnosť, ktorú si vyžaduje Európska únia pri poskytnutí nenávratných finančných prostriedkov. ŠVK PO pripravila záverečnú monitorovaciu správu o udržateľnosti a plnení dopadových indikátorov počas tohto obdobia a toto nové odborné pracovisko, ktoré z realizácie projektu vzišlo, sa stalo integrálnou súčasťou knižnice. Ťažiskovou činnosťou DICRK je tvorba digitálneho obsahu a jej následná prezentácia. V roku 2022 bolo spracovaných 104 digitálnych kultúrnych objektov (z toho 49 videí, 12 audií, 8 fotografií a 35 skenov kresieb a malieb), ktoré boli zapísané do knižnično-informačného systému Virtua. Výstupy centra sú prezentované hlavne prostredníctvom vlastného webového priestoru www.portalsvk.sk, portálu www.slovakiana.sk, ale aj prostredníctvom sociálnej siete Facebook a video platformy YouTube. DICRK realizovalo spomienkové rozhovory s 30 respondentmi (27 rozhovorov z oblasti hudby, 3 rozhovory z oblasti kultúrno-spoločenského života – nosnou časťou v roku 2022 bolo dokumentovanie rómskych cimbalových kapiel). V rámci projektu Živé knihy, ktorého cieľom je predstaviť verejnosti zaujímavých Rómov a Rómky, pripravilo 3 audiovizuálne diela pre vysielanie RTVS – odvysielaná však bola iba 1 prezentácia. Výstavu Neznáme farby osobností výtvarníka Jozefa Feča (kolekcia výtvarných diel svetových osobností, ktoré majú rómsky pôvod), previedla knižnica do virtuálneho priestoru a aktualizovala virtuálnu prehliadku pamätníkov rómskeho holokaustu

Ma bisteren! o novú funkcionalitu – možnosť realizovať online prednášky priamo v prostredí virtuálnej prehliadky, Virtuálne projekty sú dostupné na <https://svkpo-osobnosti.3-d.sk>. V dňoch 1 – 2. 12. 2022 sa uskutočnila konferencia pod názvom Aktuálny stav rómskych štúdií III. v spolupráci s Ústavom rómskych štúdií Prešovskej univerzity v Prešove a Spoločenskovedným ústavom SAV CSPV SAV v. v. i. Počas dvoch dní odborní zamestnanci a vedci venujúci sa rómskym štúdiám odprezentovali v piatich paneloch 21 príspevkov. V rámci edičnej činnosti DICRK v roku 2022 pripravilo a vydalo zborník z konferencie Aktuálny stav rómskych štúdií na Slovensku II. Súčasťou centra je aj študovňa romistiky, ktorej služby v roku 2022 využilo 97 návštevníkov.

- **Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici (ŠVK BB)**

ŠVK BB je príspevkovou organizáciou v priamom riadení Ministerstva kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“). Plní úlohy celoslovenského a regionálneho charakteru. Je kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárno-múzejnej, hudobno-múzejnej, kultúrno-vzdelávacej a vydavateľskej činnosti.

Organizačnou súčasťou knižnice je Literárne a hudobné múzeum (ďalej len „LHM“). Jeho poslaním je zhromažďovať, zhodnocovať a odborne spracovávať zbierkové predmety ako súčasť kultúrneho dedičstva. Vo svojej činnosti sa múzeum zameriava na dokumentáciu literárneho a hudobného života na Slovensku a tiež bábkarských tradícií v banskobystrickom regióne, dokumentuje výrobu a uplatňovanie ľudových hudobných nástrojov na území Slovenska.

Služby knižnice využívalo 4 945 aktívnych používateľov a knižnicu navštívilo 116 376 návštevníkov. V roku 2022 mala knižnica 4 945 aktívnych používateľov (počet čitateľov s platným čitateľským preukazom). Zaregistrovalo sa alebo obnovilo platnosť svojej registrácie 3 805 používateľov, z toho nových bolo 1 659. Celkový počet návštevníkov knižnice, vrátane návštevníkov podujatí bol 116 376. Z uvedeného počtu bolo 52 584 návštevníkov, využívajúcich knižnično-informačné služby. Z toho počet návštevníkov využívajúcich tradičné knižnično-informačné služby bol 42 628 (požičovňa, katalógy, študovne), elektronické služby využilo 9 956 používateľov. V oblasti práce s používateľom knižnica kladie dôraz na osobný prístup (metodická pomoc pri vyhľadávaní a objednávaní dokumentov, pomoc pri výbere dokumentov k téme záverečnej práce a pod.). Pretrvávajúci je záujem o informačné služby – službu Spýtajte sa knižnice využilo 24 používateľov, prostredníctvom služby LiveChat odpovedali konzultanti na 137 otázok.

K 31. 12. 2022 ŠVK BB evidovala vo svojom knižničnom fonde 1 763 355 knižničných jednotiek. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka spracovaných 7 757 knižničných jednotiek, vyradených bolo 168 knižničných jednotiek. Z typologického hľadiska tvoria fond knižnice knihy, periodiká, kartografické dokumenty, normy, patenty, pohľadnice, exlibrisy, hudobniny, audiovizuálne dokumenty, mikrofilmy, mikrofiše a elektronické dokumenty.

Celkovo bolo realizovaných 117 754 výpožičiek (100 142 absenčných výpožičiek, 17 612 prezenčných výpožičiek dokumentov. Elektronické výpožičky boli poskytované zabezpečením prístupu k databáze STN-online a databáze so vzdialeným prístupom BOOKPOR. Okrem absenčných a prezenčných výpožičiek tlačených dokumentov čitatelia zrealizovali 3 952 výpožičiek elektronických kníh a noriem. Knižnica poskytla 1 009 výpožičiek prostredníctvom MVS/MMVS. Pre používateľov ŠVK BB bolo realizovaných 138 výpožičiek dokumentov z iných knižníc, pre iné knižnice bolo poskytnutých 1 215 výpožičiek dokumentov z fondu ŠVK BB. Realizovaných bolo 17 výpožičiek MMVS pre používateľov ŠVK BB a 1 MMVS pre čitateľa inej knižnice.

V roku 2022 využilo 373 používateľov možnosť elektronickej predregistrácie. Predregistrácia pomáha zrýchliť proces registrácie nových používateľov a znižuje možnú chybovosť v databáze používateľov. Okrem osobného kontaktu komunikácia s čitateľmi prebiehala telefonicky a používatelia sa na požičovňu obracali aj prostredníctvom e-mailovej pošty. Odoslaných bolo 2 043 správ, ktoré sa týkali zväčša výpožičných lehôt, výziev na riešenie riaditeľských upomienok a možnosti vrátenia dokumentov do biblioboxu. Na expresné požičanie sa objednalo 185 dokumentov. Používateľom, ktorým skončila platnosť členstva v knižnici, sú priebežne odosielané informácie o tejto skutočnosti spolu s ponukou na obnovenie členstva a s ponukou služieb knižnice.

Používatelia knižnice prístupu do on-line knižnice BOOKPORT, k digitálnej databáze slovenských technických noriem STN-online a hudobnej databáze RILM. Formou národnej licencie bol zabezpečený prístup do databáz Naviga. Na základe dohody o spolupráci s Úradom priemyselného vlastníctva je používateľom služieb k dispozícii prístup do patentovej databázy ESPACE. Jazykové centrá poskytovali prístup do databáz Shanghai Library a eLibraryUSA. Pre záujemcov o informácie a dejiny regiónu je sprístupňovaná vlastná bibliografická databáza Pamäť mesta Banská Bystrica.

Celkovo sa uskutočnilo 64 výstav (60 vo výstavných priestoroch ŠVK BB a 4 putovné výstavy mimo ŠVK BB). O vystavovanie v Galérii v podkroví bol permanentne zaznamenávaný veľký záujem, rovnako aj o výstavy v átriu. Pri realizácii výstav knižnica spolupracuje s autormi, občianskymi združeniami, kultúrnymi inštitúciami i zastupiteľskými úradmi v SR. Návštevníci v Galérii v podkroví sú prevažne umelci, pracovníci kultúry, poslucháči UMB, Akadémie umení, banskobystrických stredných škôl ako aj dôchodcovia. Celkovo sa uskutočnilo 615 podujatí, z toho Literárne a hudobné múzeum zorganizovalo 250 vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí a aktivít. Realizované boli prednášky, besedy, špecializované interaktívne, tematické hodiny a programy pre žiakov a študentov zamerané na jazyky a kultúry iných národov, literárnu a hudobnú kultúru, jazykové kurzy, tvorivé dielne, voľnočasové kultúrne a vzdelávacie aktivity pre verejnosť, špecializované aktivity pre znevýhodnené skupiny spoluobčanov, filmové projekcie, audiovizuálne výstavy, informačné stretnutia o možnosti štúdia v zahraničí, koncerty, organizované knižnicou a múzeom, často v spolupráci s inými inštitúciami a organizáciami (Konfuciov inštitút pre obchod pri UMB, Veľvyslanectvo Španielskeho kráľovstva, Goetheho inštitút v Bratislave, Literárne informačné centrum, Nemecké združenie literárnych prekladateľov Weltlesebühne, organizácia DAPHNE s podporou Veľvyslanectva USA v Bratislave a pod.).

Knižnica vykonávala vedeckovýskumnú činnosť na základe Osvedčenia o spôsobilosti pracoviska vykonávať výskum a vývoj, udeleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Celkovo sa pracovalo na 16 úlohách plánovanej vedeckovýskumnej činnosti. V spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici participuje ŠVK BB na projekte Inovatívne sprístupnenie písomného dedičstva Slovenska prostredníctvom systému automatickej transkripcie historických rukopisov (APVV-19-0456, skr. SKRIPTOR), ktorý podporila Agentúra na podporu výskumu a vývoja.

V súvislosti s ochranou fondov boli vykonané kontroly uloženia dokumentov podľa signatúry a ich manuálna očista od prachu, evidencia teploty a vlhkosti v priestoroch skladu.

Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov bola ŠVK BB nútená pristúpiť k prehodnoteniu prenajatých skladových priestorov na Zvolenskej ceste. 15. 4. 2022 skončil prenájom skladových priestorov o výmere 360 m², k dispozícii ostal sklad o výmere 880 m². Z tohto dôvodu bolo potrebné presťahovať dokumenty signatúry A, S, C, X, AF, D a veľkorozmerné periodiká v počte 265 581 knižničných jednotiek.

Zbierkový fond LHM sa v roku 2022 rozrástol o 247 jednotiek v súlade so zameraním múzea – dokumentovať literárnu a hudobnú kultúru banskobystričského regiónu a v súlade s platným akvizíčným plánom múzea. Literárne a hudobné múzeum vykonalo digitalizáciu 469 jednotiek. Digitalizovanie dokumentov (kníh, zviazaných ročníkov periodík a pohľadníc) fondu starých a vzácných tlačí pokračovalo aj v roku 2022. Okrem pohľadníc bola digitalizácia zameraná na dokumenty z fondu starých a vzácných tlačí, ktoré boli v roku 2021 Ministerstvom kultúry SR vyhlásené za historické knižničné dokumenty. Tieto budú čitateľom poskytované len v digitálnej forme. V priebehu roka 2022 bolo zdigitalizovaných spolu 144 kníh a 144 pohľadníc. Z historických knižničných dokumentov je k 31. decembru 2022 zdigitalizovaných 352 knižničných jednotiek.

- **Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (SKN)**

SKN ako celoštátna špeciálna knižnica poskytuje knižnično-informačné služby nevidiacim, slabozrakým a inak zdravotne postihnutým v rozsahu odôvodnenom ich zdravotným postihnutím s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby. SKN má výhradné postavenie v oblasti zabezpečovania prístupnosti k informáciám pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania v Slovenskej republike. Knižničný fond SKN v prístupných formátoch predstavuje jedinečný zdroj pre šírenie literatúry, poézie, filmov, učebníc a ďalších relevantných informácií v celej svojej rozmanitosti pre túto skupinu obyvateľstva.

SKN k 31. 12. 2022 evidovala vo svojom knižničnom fonde 66 264 knižničných jednotiek, z toho 43 997 kn. j. zvukových dokumentov a 22 267 kn. j. dokumentov v Braillovom písme. Do knižničného fondu bolo v priebehu roka doplnených 5 089 kn. j., z dôvodu poškodenia, zastaranosti a duplicity bolo vyradených 2 063 kn. j.

Používatelia mali k dispozícii 7 691 titulov zvukových dokumentov a 3 863 titulov v Braillovom písme. Prostredníctvom digitálnej knižnice si mohli vybrať z 8 800 online zvukových kníh a časopisov. Digitálna knižnica bola v minulosti rozšírená o službu e-Braille, ktorá umožňuje sťahovanie kníh v Braillovom písme. V roku 2022 bolo touto formou sprístupnených 300 nových kníh, celkovo tak stúpol počet v digitálnej knižnici na 500 kníh v Braillovom písme. Zrakovo postihnutým študentom základných a stredných škôl SKN v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR v Bratislave sprístupnila na webovej stránke knižnice 37 nových učebníc v PDF formáte, celkovo tak mali záujemcovia k dispozícii 290 digitálnych učebníc. Okrem produkcie SKN boli ponúknuté čitateľom v digitálnej knižnici filmy s audiokomentárom pre nevidiacich z videoarchívu RTVS – Dokorán a digitálnu knižnicu rozšírilo aj 6 filmov s audiokomentárom pre nevidiacich zo Slovenského filmového ústavu..

Doplňovanie knižničného fondu bolo realizované formami – vlastná výroba dokumentov vo zvukovom vyhotovení a v Braillovom písme, kúpa, povinný výtlačok a dar. K 31. 12. 2022 bol knižničný fond doplnený o 5 089 knižničných jednotiek. Zvukové dokumenty tvorili 4 034 kn. j. a dokumenty v Braillovom písme tvorili 1 055 kn. j. Spravidla sa vyhotovuje 18 kópií z 1 titulu zvukovej knihy na CD vo formáte MP3 a 1 kópia on-line vo formáte MP3 so zvukovou pečiatkou. Braillovske dokumenty sú vyhotovované v 2 exemplároch. Od roku 2014 SKN začala s postupným nahrádzaním najčítanejších zvukových kníh na audiokazetách CD nosičmi vo formáte MP3. V tejto aktivite pokračovala aj v roku 2022 a zmenu nosiča zrealizovala u ďalších 180 titulov, čo znamená, že spolu nahradila už 1 590 najčítanejších titulov.

SKN sa v oblasti metodickej činnosti orientovala najmä na zabezpečenie metodických funkcií vo vnútri knižnice, na vzájomnú spoluprácu s odbornými oddeleniami a na riešenie koncepčných a operatívnych otázok. Metodická a poradenská činnosť bola vykonávaná taktiež pre 30 verejných knižníc SR,

v ktorých sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre zdravotne postihnutých používateľov. Prostredníctvom putovných súborov bolo knižniciam dodaných 7 299 kn. j. zvukových dokumentov. Výmena súborov sa uskutočňovala v pravidelných štvrtročných intervaloch. Na základe požiadaviek knižníc SKN operatívne pripravovala aj mimoriadne súbory podľa požiadaviek verejných knižníc. Pracoviská pre zdravotne postihnutých používateľov evidovali 760 používateľov a zrealizovali celkovo 20 102 výpožičiek.

Knižnica k 31. 12. 2022 registrovala 1 226 aktívnych používateľov (z toho 138 používateľov do 15 rokov). Zaregistrovalo sa 88 nových používateľov. V digitálnej knižnici je zaregistrovaných viac ako 700 používateľov. Počas roka 2022 využívalo jej služby 578 aktívnych používateľov (z nich 126 prostredníctvom mobilnej aplikácie Corvus).

SKN poskytuje základné aj špeciálne knižnično-informačné služby z vlastných knižničných fondov všetkým vekovým skupinám podľa ich potrieb. Knižnica k 31. 12. 2022 vypožičala 15 309 zvukových dokumentov, 7 299 zvukových dokumentov pracoviskám pre ZP vo verejných knižniciach, 8 559 braillovských dokumentov, 42 810 elektronických dokumentov z digitálnej knižnice SKN a 10 periodík. Celkovo zrealizovala 73 987 výpožičiek. SKN vykonala 31 177 výpožičných transakcií (z toho 24 466 tvorili absenčné výpožičky a 6 711 predĺženie výpožičnej lehoty). Vrátených bolo 21 535 dokumentov. Zásielkovou službou, prostredníctvom ktorej sa zvukové a braillovské dokumenty dostanú k používateľom na celom Slovensku a do zahraničia bolo zaslaných 3 570 zásielok zvukových dokumentov a 1 258 zásielok braillovských dokumentov. Zvukové dokumenty sú zasielané v polyetylénových vreckách, pričom každé takéto vrečko obsahuje spravidla 3 zvukové knihy. V roku 2022 bolo poštou odoslaných viac ako 11 000 zvukových kníh. Braillovské dokumenty sú zasielané v špeciálnych brašniach, v hodnotenom období bolo používateľom odoslaných takmer 4 500 zväzkov braillovských kníh. Pravidelnou donáškovou službou bolo levočským používateľom dodaných 572 kníh v Braillovom písme v počte 2 304 zväzkov a 462 zvukových kníh.

Návštevnosť pozostáva z fyzickej a virtuálnej návštevnosti knižnice. SKN k 31. 12. 2022 evidovala spolu 36 468 návštevníkov, z toho 1 414 návštevníkov osobne navštívilo jej pracoviská, 7 507 využilo služby prostredníctvom KIS Virtua, webovú stránku si prezrelo 26 677 návštevníkov, 74 využilo služby čítárne a 796 účastníkov sa zúčastnilo kultúrno-výchovných podujatí.

Každým rokom sa kladie väčší dôraz na využívanie vzdialeného prístupu k informačným zdrojom a databázam SKN. Medzi najvyužívané služby patrí sprístupňovanie zvukových kníh a časopisov v digitálnej forme prostredníctvom webového sídla knižnice a mobilnej aplikácie SKN Corvus. Digitálna knižnica je navrhnutá tak, aby spĺňala všetky štandardy na sprístupnenie informácií a aplikácií pre zrakovo postihnutých. V roku 2022 si stiahli čitatelia z webovej stránky knižnice 42 810 elektronických súborov. V roku 2022 pokračovali prípravné práce na vytvorení nového e-shopu SKN a v budovaní archívu časopisov SKN v textovej forme s fulltextovým vyhľadávaním. Na webovej stránke bolo sprístupnených 12 titulov časopisov vydávaných SKN, ktoré obsahovali 22 451 článkov s plnotextovým vyhľadávaním. Archív časopisov sa rozšíril o ďalších 1 753 článkov.

V prvej polovici roka 2022 prišlo k závažnej poruche servera, ktorý riadi diskové pole SKN a na ktorom sú umiestnené všetky exponované dokumenty SKN (knihy v Braillovom písme, zvukové súbory atď.). V septembri 2022 úspešne migrovali všetky údaje zo starého diskového poľa na nový NAS server. Začiatkom roka 2022 SKN ukončila fungovanie Digitálnej fonotéky z dôvodu technických problémov s licenciou PlayReady od firmy Microsoft.

SKN okrem odborných činností a služieb pripravila pre svojich používateľov a verejnosť rôzne kultúrno-spoločenské aktivity. V roku 2022 bolo zorganizovaných 38 podujatí. Zúčastnilo sa ich 796 návštevníkov.

SKN v roku 2022 vydávala 17 titulov časopisov v šiestich formátoch prístupných vnímaniu osôb so zrakovým a iným zdravotným postihnutím. Jednotlivé časopisy vychádzajú s periodicitou dvojtyždenníka, mesačníkov, dvojmesačníkov a štvrťročníkov, niektoré tituly súčasne vo viacerých formátoch (v Braillovom písme, vo zvukovom zázname, aj vo zväčšenom type písma). Časopisy si predplatilo celkom 546 predplatiteľov. V roku 2022 sa uskutočnilo pracovné stretnutie so šéfredaktorkou a redaktorkou časopisu Quark a zástupcami vydavateľa, Centrom vedecko-technických informácií SR, vo veci sprístupňovania ďalšieho periodika o vede a technike pre zrakovo a inak zdravotne postihnutých predplatiteľov. Časopis by mal začať vychádzať od roku 2023. Knižnica zostavuje a zadáva do tlače kalendáre na príslušný kalendárny rok. Na rok 2023 SKN vydala tieto kalendáre: stolový kombinovaný s motivačnými citátmi, stolový čiernotlačový s motivačnými citátmi, nástenný reliéfny s názvom „Z ríše húb“, veľký braillovský (obsahuje historický a tyflologický kalendár), cirkevný a jednolistový. Nástenný reliéfny kalendár na rok 2021 s témou Rukami k poznaniu získal v roku 2022 v celoslovenskej súťaži Najkrajší kalendár Slovenska ocenenie v kategórii Firemné reprodukcie umeleckých diel.

V oblasti výroby zvukových dokumentov realizovala SKN v roku 2022 nahrávanie zvukových kníh a zvukových časopisov v dvoch nahrávacích štúdiách. V roku 2022 tvoril prírastok originálov zvukových kníh 228 titulov a prírastok originálov zvukových časopisov 116 čísel z 12 titulov. Všetky zvukové dokumenty sú archivované v archíve originálov zvukových dokumentov (fyzicky na nosičoch), ktorý k 31. 12. 2022 obsahoval 7 711 originálov zvukových kníh a 3 419 originálov zvukových časopisov.

V oblasti výroby dokumentov v Braillovom písme SKN počas roka 2022 vyrábala publikácie v Braillovom písme, vo zväčšenom type písma a reliéfnej grafike z oblasti krásnej i odbornej literatúry, periodiká, kalendáre, reliéfne obrázky a pod. Vytlačených bolo celkom 242 389 listov, knihársky spracovaných bolo 1 438 zväzkov v hrebeňovej a špirálovej väzbe a 10 zväzkov vo väzbe V8. Vyexpedovaných bolo 6 797 zásielok braillovských časopisov, 6 221 zásielok zvukových časopisov a 324 individuálnych braillovských objednávok (časť individuálnych objednávok tvorili zásielky papiera na slepeckú tlač a kalendárov na rok 2023).

S účinnosťou od 15. decembra 2020 plní SKN aj úlohy Slovenskej autority pre Braillovo písmo (SABP). V roku 2022 knižnica vydala druhá časť príručky Pravidlá písania a používania Braillovho písma v Slovenskej republike: Písanie znakov a symbolov v Braillovom písme v základných zápisoch prírodovedných predmetov. Príručka vyšla v Braillovom písme, vo zväčšenej čiernotlači a v bodovej grafike. V súvislosti s hudobným braillovým notopisom prebehli v priebehu roka 2022 intenzívne diskusie o potrebách štandardizácie v tejto oblasti a v oblasti Braillovho písma v digitálnom prostredí SABP iniciovala tvorbu tabuľky základného slovenského šesťbodového braillového kódu pre knižnicu Liblouis. V rámci propagácie má SABP na webovej stránke SKN vytvorenú samostatnú podstránku <https://www.skn.sk/sabp>. SKN uviedla 23. júna 2022 slávnostnú premiéru dokumentárneho filmu Nevidím, ktorý bol súčasťou osvetovej kampane SABP a predstavuje modernú prezentáciu Braillovho písma v živote nevidiaceho.

SABP je členom pracovnej skupiny Braille Workgroup Európskej únie nevidiacich (European Blind Union), kde ako platný člen spolupracuje so zástupcami iných štátov v oblasti tvorby, výučby, výskumu a propagácie Braillovho písma a reliéfnej grafiky (napr. od 1. 5. 2022 bolo spustené

celoeurópske online fórum založené s podporou Európskej únie nevidiacich a SABP je od počiatku jedným z administrátorov tohto fóra a jedným z najčastejších prispievateľov). Od septembra 2022 je SABP aj aktívnym členom v projekte, ktorý otvorili pre odborníkov na celom svete organizácie American Printing House for the Blind (APH) a Daisy Consortium. SABP je členom oboch pracovných skupín – EBRF Digital Braille Workgroup aj Tactile graphics Workgroup. SKN v súlade s pôsobnosťou knižnice sa v roku 2022 sústredila aj na rozvíjanie medzinárodnej kultúrnej spolupráce predovšetkým s partnerskými organizáciami pre zrakovo a inak zdravotne postihnutých v zahraničí – napr. Knižovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana v Prahe, Redakce časopisu pro zrakově postižené ZORA v Prahe (obe ČR) či Slovenská samospráva a Mestská knižnica v Sarvaši (Maďarsko).

MÚZEÁ A GALÉRIE

Ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť múzeí a galérií a je zriaďovateľom Slovenského národného múzea, Slovenského technického múzea a Slovenskej národnej galérie. Do 31. decembra 2021 bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva aj Múzeum Slovenského národného povstania, od 1. januára 2022 však prešlo pod zriaďovateľskú pôsobnosť Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

• Slovenské národné múzeum (SNM)

SNM je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou, metodickou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou s celoštátnou pôsobnosťou pre oblasť základných múzejných odborných činností, ktorej poslanie a predmet činnosti ustanovuje zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a zriaďovacia listina SNM.

V roku 2022 v zmysle úlohy B. 7 Uznesenia vlády SR č. 387/2022 zriadilo SNM dokumentačné centrum budúceho Múzea slovenského vyst'ahovalectva v Bratislave.

V roku 2022 SNM nadobudlo 5 611 ks zbierkových predmetov (vlastným výskumom 3 174, kúpou 1 110, darom 1 111 a prevodom 216). V prvostupňovej odbornej evidencii vytvorilo 9 204 záznamov, v druhostupňovej evidencii 22 282 katalogizačných záznamov (čo predstavuje 9 204 evidenčných čísel). Celkovo je skatalogizovaných 4 044 120 ks zbierkových predmetov (čo predstavuje 919 862 evidenčných čísel). SNM v roku 2022 nevyradilo z odbornej evidencie žiadne zbierkové predmety. K 31. 12. 2022 spravovalo 4 190 695 ks zbierkových predmetov (478 683 prírastkových čísel).

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (konzervovaním, reštaurovaním, preparovaním) bolo v roku 2022 realizované zreštaurovaním 608 zbierkových predmetov (z toho 11 dodávateľsky), konzervovaním 5 239 zbierkových predmetov (z toho 225 dodávateľsky) a preparovaním 270 predmetov (z toho 2 dodávateľsky). Finančné náklady na reštaurovanie zbierkových predmetov predstavovali spolu 58 390,22 eur, na konzervovanie 104 207 eur a na preparovanie 1 200 eur.

SNM zdigitalizovalo 3 128 predmetov, najmä pre účely realizácie výstav a expozícií, výpožičiek, vedy a výskumu. V súčasnosti nemá SNM prístup k vlastnej hromadnej digitalizačnej technológii.

V roku 2022 bolo spravovaných a verejnosti sprístupňovaných 65 expozícií, z toho 5 nových expozícií. Z celkového počtu expozícií je 48 spoločenskovedných, 6 prírodovedných, 2 expozície v prírode, 5 pamätných izieb, 4 hradné a zámocké expozície. SNM v uvedenom roku sprístupnilo verejnosti celkovo 137 výstav, z toho 54 vlastných, 26 prevzatých, 10 dovezených zo zahraničia, 4 vyvezené do zahraničia, 8 reprízovaných a na 35 výstavách spolupracovalo.

Odborní zamestnanci múzea riešili 154 vedecko-výskumných úloh, ktoré sú riadené a kontrolované vedeckými radami. V rámci publikačnej a edičnej činnosti zamestnanci SNM vyprodukovali 537 výstupov, z toho 2 vedecké monografie, 7 odborných publikácií, 68 vedeckých a 82 odborných prác, 13 hesiel v odborných slovníkoch a encyklopédiách, 24 recenzií a anotácií a 341 popularizačných článkov, správ a iných drobných prác.

SNM spolu zorganizovalo 3020 podujatí, z toho vzdelávacích programov 884, lektorátov 1580, prednášok a besied 163, kultúrnych podujatí 117, špecializovaných akcií 166 a iných podujatí 110.

Propagácia múzea bola zabezpečená 732 výstupmi v tlači, 427 výstupmi v rozhlase, 403 výstupmi v televízii, 15 897 výstupmi na internete, 1 584 výstupmi v podobe exteriérovej reklamy a 27 240 direct mailingov.

Celková návštevnosť SNM v roku 2022 predstavovala 885 442 návštevníkov, z toho 211 225 neplatiacich. Najnavštevovanejšími objektmi boli Bojnický zámok, Spišský hrad a Bratislavský hrad. Celkový príjem na vstupnom predstavoval sumu 3 449 573,33 eur.

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SNM v roku 2022 bol 587,2 zamestnanca. SNM zamestnávalo v roku 2022 až 118 poberateľov starobného dôchodku a priemerný vek zamestnancov bol 50 rokov. Priemerná prepočítaná mesačná mzda zamestnanca SNM v roku 2022 bola 1 257 eur, čo je nárast o 64 eur oproti predchádzajúcemu roku.

Celkové čerpanie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na bežné výdavky predstavovalo sumu 12 635 831,47 eur. Skutočné čerpanie kapitálových výdavkov predstavovalo v roku 2022 sumu 278 933,61 eur.

Celkové bežné príjmy k 31. 12. 2022 sumu 4 257 341,92 eur. Celkové príjmy SNM predstavovali sumu 37 212 559,38 eur a celkové výdavky sumu 23 781 702,47 eur.

Centrum múzejnej komunikácie SNM bolo aj v roku 2022 koordinátorom marketingu a komunikácie s verejnosťou a médiami. Zabezpečovalo komunikáciu na centrálnej úrovni a má v gescii aj webovú stránku SNM.

Muzeologický kabinet SNM ako metodické pracovisko sústavy múzeí Slovenskej republiky vykonával aj v priebehu roku 2022 svoje aktivity v oblasti metodickej, vzdelávacej, odbornoporadenskej a analytickej činnosti. V období kalendárneho roka 2022 realizoval školenia k informačnému systému ESEZ 4G určené na katalogizáciu zbierkových predmetov, koordinoval akreditovaný kurz Múzejná pedagogika a zabezpečil zber štatistických údajov o múzeách, ktoré sú ďalej spracovávané, vyhodnocované a poskytované verejnosti.

Archív SNM vykonával odborné archívne činnosti, predarchívnu starostlivosť a práce súvisiace so správou registratúry v SNM v súlade s právnymi predpismi. Archív SNM sa organizačne člení na ústredie a päť pobočiek, jeho referátom je aj Registratúrne stredisko SNM, vrátane jeho pobočiek v špecializovaných múzeách SNM. V rámci odborných archívnych činností sa vykonávali evidencie, spracúvanie, sprístupňovanie, vyhotovovanie inventárnych súpisov k archívnym fondom, archívnym zbierkam alebo ich častiam. Archív SNM umožňoval bádateľom prístup k archívnym dokumentom na študijné, vedecké a prevádzkové účely. Bádatelia počas 174 prezenčných bádateľských návštev preštudovali 25,84 bm archívnych dokumentov. Konzultácie pre bádateľov o archívnym fondoch SNM a špecializovaných problémoch z oblasti archívniectva a múzejníctva prebiehali priebežne počas celého sledovaného obdobia.

Registratúrne stredisko je referátom Archívu SNM a tvoria ho ústredie v Bratislave a pobočky v mimobratislavských špecializovaných múzeách SNM. Ústredie vykonalo aj 4 odborné školenia pre 9 zamestnancov. V oblasti správy registratúry s elektronickou evidenciou registratúry prostredníctvom EIS NUNTIO boli vykonávané pravidelné odborné prieskumy (13) vo všetkých organizačných zložkách SNM. Odborné činnosti v oblasti správy registratúry, ako je evidencia, preberanie, odborné spracúvanie a prístup k registratúre, sa v registratúrnem stredisku a jeho pobočkách vykonávali priebežne počas celého sledovaného obdobia. Do Registratúrneho strediska SNM v Bratislave bolo prevzaté len obmedzené množstvo registratúrnych záznamov a spisov z dôvodu nedostatočných úložných kapacít (12,43 bm).

Knižnica SNM je ústrednou knižnicou siete knižníc múzeí a galérií SR. V knižničnom systéme SR patrí do skupiny špeciálnych knižníc. Knižnica je členom knižničných združení SAK a SSK, členom Konzorcia Kis3g a členom pracovných skupín konzorcia, kde zastupuje vlastnú knižnicu a knižnice múzeí a galérií Slovenska navonok. V priebehu roka 2022 sa priebežne uskutočňovala akvizícia knižničného fondu s prihliadnutím na profil a typológiu inštitúcie, pričom boli uprednostňované prioritné vedecké disciplíny, vrátane muzeológie. Knižničný fond sa doplňoval kúpou, darom, medzinárodnou a vnútroštátnou výmenou publikácií. Knižnica nadobudla akvizíciou klasických dokumentov 2 506 knižničných jednotiek. Z toho kúpou bolo získaných 736, darom 1 377, výmenou 378 a prevodom 15 knižničných jednotiek. K 31. 12. 2022 bol knižničný fond tvorený 106 130 knižničnými jednotkami, z toho 6 931 historických knižničných dokumentov. Hlavnou úlohou knižnice bolo poskytovanie knižnično-informačných služieb registrovaným používateľom a návštevníkom knižnice s cieľom uspokojovať ich požiadavky prostredníctvom absenčných a prezenčných výpožičiek, medziknižničnej a medzinárodnej výpožičnej služby (MVS a MMVS), kopírovacích a skenovacích služieb a poskytovaním bibliografických informácií. Pre odborných pracovníkov sa poskytovali popri základných službách aj špeciálne služby, napr. dlhodobé výpožičky, rešeršné služby, metodické a konzultačné služby. Knižnica podľa oficiálnej štatistiky v databáze čitateľov v rámci systému Kis3g VIRTUA evidovala k 31. 12. 2022 celkom 447 aktívnych používateľov s platným čitateľským preukazom, ktorí počas roka realizovali v systéme výpožičnú transakciu alebo využili iné služby knižnice. Návštevnosť v knižnici bola 595. Celkový počet výpožičiek realizovaných prostredníctvom knižnice bol 6482, z toho absenčných 6122 a prezenčných 329. Počas výpožičných hodín sa v knižnici zabezpečovala prevádzka v študovni a súčasne aj denná rekatalogizácia.

- **Slovenské technické múzeum (STM)**

STM je špecializovaným múzeom s celoslovenskou pôsobnosťou. Je vrcholnou zbierkotvornou, vedecko-výskumnou a kultúrno-vzdelávacou inštitúciou vykonávajúcou komplexnú múzejnú dokumentáciu v oblasti dejín a vývoja vedy a techniky, výroby, priemyslu a dopravy v Slovenskej republike. Zároveň je ústredným informačným, metodickým, koordinačným, vzdelávacím centrom pre múzejnú činnosť v oblasti svojej špecializácie.

Všetky činnosti organizácie boli, najmä do mesiaca apríl 2022, zásadne ovplyvnené pandémiou ochorenia COVID-19 a s tým súvisiacimi protipandemickými opatreniami v Slovenskej republike, následne finančnou a energetickou krízou. Podľa predmetu kontraktu na rok 2022 a jeho dodatku č. 1 bolo realizovanie základných odborných činností v rámci projektov zabezpečené nasledovne.

V hodnotenom období bolo do zbierkového fondu STM nadobudnutých 258 ev. j. nových prírastkov, čo predstavuje 260 ks zbierkových predmetov. 88 ks kurátori nadobudli výskumom/vlastným zberom, 124 ks bolo nadobudnutých kúpou, 43 ks získalo múzeum darom a 5 ks prevodom. V hodnotenom období múzeum nerealizovalo vyradovanie zbierkových predmetov z odbornej evidencie. Zbierkový fond STM k 31. 12. 2022 obsahoval 19 406 ev. j., čo predstavuje 36 880 ks zbierkových predmetov.

Mimoriadne dobré výsledky dosiahlo STM v rámci odbornej evidencie zbierkových predmetov, čo súvisí s pokračujúcim nastavením práce odborných zamestnancov (kurátorov a dokumentátorov) na využívanie práce z domácnosti opakovane do mesiaca apríl 2022 v súvislosti s pandemickou situáciou a od mesiaca november 2022 s energetickou krízou. Novovytvorených a komplexne spracovaných bolo 467 prvostupňových záznamov a 654 katalogizačných záznamov, v rámci opráv odbornej evidencie (chyby z konverzií AMIS – ESEZ z obdobia 2007/2008) bolo opravených 1374 prvostupňových a doplnených, komplexne alebo čiastočne 3180 katalogizačných záznamov. Celkovo malo k 31. 12. 2022 STM v elektronickej evidencii spracovaných 20 038 prvostupňových záznamov (v tom bolo 481 k nezbiakovým predmetom/najmä depozitom) k 35 708 kusom zbierkových predmetov, a 20 814 druhostupňových – katalogizačných záznamov (v tom bolo 475 k depozitom) a z toho 15 675 s digitálnym obrázkom/obrázkami zbierkových predmetov. STM tiež postupne prechádza na elektronicкую evidenciu záznamov o odbornom ošetrovaní zbierkových predmetov v konzervátorskom module ESEZ 4G, pričom v roku 2021 bolo spracovaných 119 záznamov o odbornom ošetrovaní.

V hodnotenom období múzeum pokračovalo v zavádzaní využitia vybraných možností elektronickej správy zbierok o tzv. depozitárny modul, STM rozšírilo označovanie RFID štítkami, okrem označovania zbierkových predmetov určených na zmenu trvalého odborného uloženia do novozriadeného Centrálného depozitára, aj pre všetky prírastky, čo významne zefektívňuje procesy odbornej revízie a znižuje riziká ľudskej chyby pri identifikácii zbierkových predmetov.

Slovenské technické múzeum okrem elektronickej evidencie zbierkových predmetov naďalej vykonáva tradičnú písomnú formu chronologickej evidencie.

V roku 2022 plynul 4. rok päťročného cyklu komplexnej odbornej revízie zbierkového fondu Slovenského technického múzea. Situácia v tejto činnosti sa podriadila protipandemickým opatreniam, zásadne však realizácii projektu Zriadenie centrálného depozitára STM (sťahovaniu zbierkových predmetov) a aktivitám k výročiam STM, napriek tomu bolo fyzicky revidovaných bolo celkovo 2 375 ev. j., čo predstavuje porovnanie fyzického a evidenčného stavu u 2 575 ks zbierkových predmetov v rámci riadnych odborných revízií 3 zbierok. Oproti Plánu komplexnej odbornej revízie zbierkových predmetov v správe STM 2019 – 2023 nebola ukončená ku koncu roka 2022 odborná revízia 2 zbierok, pričom posunom termínu nedochádza k ohrozeniu splnenia 5-ročného cyklu komplexnej revízie zbierkového fondu STM. Situácia je dôsledkom nedostatku personálneho zabezpečenia STM a výrazným zapojením odborného personálu v prevádzkových činnostiach.

V rámci náprav podmienok trvalého odborného uloženia zbierkových predmetov STM bolo naďalej prioritou pokračovanie v projekte Zriadenie centrálného depozitára STM, pričom sa podarilo do centrálného depozitára presťahovať 445 ev. j. zbierkových predmetov, čo okrem samotného transportu zahŕňalo označenie zbierkových predmetov (výrobu a umiestnenie RFID štítkov na ZP). V hodnotenom období boli sťahované zbierkové predmety z pôvodných depozitárov v STM – Múzeu letectva v Košiciach a zo sídelných pivničných depozitárov v sídle STM. Celkovo bolo k 31. 12. 2022 v centrálnom depozitári presťahovaných 6 982 ev. j. zbierkových predmetov, pričom podstatnú časť tvoria i veľkorozmerné a ťažko manipulovateľné artefakty. Vyriešenie dlhodobého hromadených problémov s trvalým odborným uložením zbierkových predmetov v správe STM je pre činnosť múzea kľúčové, projekt zriadenia Centrálného depozitára STM je realizovaný od januára 2020, pričom najmä pandémia výrazne ovplyvnila predpokladaný časový rámec splnenia cieľov v oblasti reorganizácie depozitárov STM.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov v správe STM bolo v roku 2022 realizované vo vlastnej réžii. V hodnotenom období bolo 5 pracovníkmi konzervátorských a reštaurátorských pracovísk STM odborne ošetrovaných spolu 133 kusov zbierkových predmetov. V rozsahu konzervovania išlo o 123 kusov zbierkových predmetov a reštaurovaných bolo 10 zbierkových predmetov. Dodávateľsky bola realizovaná 4. etapa reštaurovania/obnovy NKP Loď Šturec zameraná na pokračovanie reštaurovania okien a okenných systémov. Výsledkom etapovitého projektu má byť komplexné odborné ošetrovanie NKP Remorkér Šturec a jeho adaptácia na tzv. lodné múzeum. Práce na plavidle momentálne umiestnenom na NKP "Lodný výťah" v Zimnom prístave v Bratislave sú realizované od roku 2015 s výraznou pomocou združenia Slovenský plavebný kongres a OZ Klub ochrany technických pamiatok. Celkovo bolo v hodnotenom období odborne ošetrovaných zo zbierkového fondu STM 134 ks zbierkových predmetov, z toho 10 reštaurovaním, 21 predmetov príslušenstva k zbierkovým predmetom v správe STM, pokračovali etapovité reštaurovania – obnova NKP Loď Šturec, lietadla L-39 V zo zbierkového fondu VHÚ-Vojenského historického múzea Piešťany a zrealizované bolo reštaurovanie lietadla L-39 výr. č. 0001 zapožičaného z Leteckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach.

V rámci odbornej metodickéj činnosti organizovalo STM dve konferencie – 28. a 29. 6. 2022 medzinárodnú konferenciu Zlatá éra československého letectva a v dňoch 29. 9. – 1. 10. 2022 medzinárodnú konferenciu Tradície soľného baníctva v Karpatskom oblúku. Obe konferencie boli hlavnými odbornými aktivitami realizovanými v rámci výročí STM (75. výročie vzniku STM) a jeho pobočiek (20. výročie založenia Múzea letectva a 50. výročie založenia Múzea Solivar). Z oboch konferencií STM vydalo zborníky príspevkov v tlačenej aj v online verzii. Celoročne bola odbornými zamestnancami poskytovaná odborná metodická pomoc a konzultačná činnosť na základe vyžiadaní rôznych inštitúcií, združení i súkromných osôb.

V rámci vedeckovýskumnej činnosti bolo v hodnotenom období riešených 12 úloh. Tematicky boli zamerané na zdravotnícku techniku (anestetická a dýchacia technika); fyziku (meradlá); strojárstvo (československé automobily); dopravu lodnú (propeler Kamzík); hodinárstvo (slnečné hodiny a horológiá); hutníctvo a baníctvo (hutnícke pamiatky na Gemeri); geodéziu a kartografiu (prístroje jemnej mechaniky a optiky zn. Fričovci a Srb & Štys/od technického pera k 3D modelovaniu); odborné ošetrovanie zbierkových predmetov (ochrana kovových povrchov/špec. zliatin hliníka v podmienkach Múzea letectva v Košiciach); banskú techniku (záchrannú a meráciu); dopravu (mestskú hromadnú dopravu v Trnave); baníctvo-solivarníctvo (Soľná baňa v dobovom kartografickom materiáli); výskum múzejného publika. Z výstupov vedeckovýskumných úloh STM vydalo v hodnotenom období 5 publikácií. Základný výskum vo všetkých odboroch dokumentovaných STM bol realizovaný priebežne, a to najmä v súvislosti so selekciou potenciálnych muzeálií a následne akvizičnou činnosťou (viď odstavec venovaný akvizičnej činnosti), a samozrejme v súvislosti s využitím pri odbornom spracovaní (viď odstavec venovaný elektronickej odbornej evidencii) a zhodnocovaní zbierkových predmetov.

V rámci edičnej činnosti STM v roku 2022 vydalo 2 katalógy (k novej expozícii a novej výstave), 2 informačné skladačky, 1 interaktívnu knižku pre deti, 5 titulov publikácií ako výstupov z vedeckovýskumnej činnosti, 2 zborníky príspevkov z realizovaných medzinárodných konferencií v roku 2022, ročné periodikum/noviny STM Aktuálne a množstvo drobných tlačí/sprievodných tlačovín (pracovné listy, propagačné materiály). Vo viacerých prípadoch sú tituly vydané zároveň v tlačenej, a zároveň online verzii.

V rámci prezentačnej činnosti STM v roku 2022 prevádzkovalo 31 expozícií, z toho 1 interaktívnu špecializovanú expozíciu vo Vedecko-technickom centre pre deti a mládež a špecializované zariadenie Planetária. V mesiaci máj 2022 múzeum sprístupnilo 1 novú expozíciu „Elektrovek. 200 rokov elektrotechniky“ v sídle STM, Hlavná 88, Košice, čím ukončilo 2. etapu projektu „Elektrotechnika – komplexná reінštalácia expozície“. Menšie svojpomocné úpravy expozícií boli realizované v STM-Múzeu letectva v Košiciach a STM-Múzeu dopravy v Bratislave, súviseli najmä s vyinštalovaním reštaurovaných zbierkových predmetov, doplnením diorám, osobitných tematických celkov, repasáciou textových častí expozícií a pod. Kritickú situáciu s nedostatkom financií na udržiavanie interaktívnej expozície Vedecko-technické centrum pre deti a mládež v sídle STM v Košiciach múzeum dočasne riešilo zrušením 2. poschodia expozície a kumulovaním vybraných exponátov na 1. poschodie. K tomuto riešeniu múzeum pristúpilo aj v súvislosti s opatreniami na šetrenie (energetická kríza). V rámci výstavnej činnosti STM zrealizovalo v roku 2022 celkom 25 výstav vo vlastných priestoroch, z toho 8 vlastných výstav (v tom 3 pokračovanie z predchádzajúceho obdobia), 1 výstavu v spolupráci, 13 prevzatých a 3 dovezených zo zahraničia (v tom 1 pokračujúca z predchádzajúceho obdobia). V mesiaci apríl 2022 STM sprístupnilo v sídle STM v Košiciach štatutárnu výstavu Tvoj pokojný spánok patrí inému. Anestetická a dýchacia technika, ku ktorej bol vydaný katalóg, informačná skladačka a interaktívna knižka pre deti. V mesiaci október STM sprístupnilo v STM – Múzeu dopravy v Bratislave štatutárnu výstavu 100 rokov Dunajplavby. Príbehy slovenských lodí na riekach, moriach a oceánoch. Pokračovali čiastkové prípravné práce súvisiace s plánovanými expozíciami k tematike „éra plastov“ v sídle STM v Košiciach, so zámerom komplexnej reінštalácie expozícií v STM – Múzeu dopravy v Bratislave, reінštaláciou expozície hodín v Kaštieli v Budimíre a expozíciou čs. letectva/letectva na Slovensku v Múzeu letectva v Košiciach. V rámci mobility zbierkového fondu STM bolo v roku 2022 požičaných a prenajatých spolu 484 ev. j. zbierkových predmetov na účely prezentačných projektov iných subjektov.

V rámci ostatnej prezentačnej činnosti bolo v hodnotenom období v STM realizovaných 1 583 výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských sprievodných aktivít s návštevnosťou 47 911 osôb. Osobitne expozície a výstavy v STM navštívilo 63 739 osôb. Návštevnosť celkovo bola 111 650 osôb, čo vzhľadom na výrazné obmedzenia až do mesiaca apríl predstavuje veľmi pozitívny výsledok. Od mesiaca október 2022 došlo k zmene projektu "Prvé nedele v mesiaci zadarmo" na „Prvé stredu v mesiaci zadarmo“, pričom v roku 2022 tieto bezplatné vstupy do expozícií a výstav využilo 8 123 osôb. V dočasne obnovenom projekte kultúrnych poukazov bolo na návštevu aktivít realizovaných STM použitých 12 711 poukazov.

V oblasti ochrany spravovaných národných kultúrnych pamiatok sa v hodnotenom období podarilo realizovať v rámci „IA 40195 STM KE – Rekonštrukcia, modernizácia a stavebné úpravy objektov v správe múzea“ čiastočnú rekonštrukciu NKP Solivar s areálom/objekt Četerne, rekonštrukciu strechy NKP Hlavná 88 v Košiciach – sídelnej budovy STM, čiastočnú výmenu okien na objekte budovy s Planetáriom v komplexe NKP Hlavná 88 v Košiciach a vypracovať projektovú dokumentáciu k riešeniu kritického stavu v NKP Solivar s areálom/objekt Varňa František. Kritická situácia pretrváva v NKP Huta Karol vo Vlachove, sťažená situáciou súkromného vlastníctva prináležiacich pozemkov, v NKP Hámor v Medzeve ostávajú neriešené problémy so stratou funkčnosti a s tým súvisiace problémy s drevnou masou, najmä technologických častí hámra, NKP Kaštieľ v Budimíre taktiež zostáva v nezmenenom stave, pričom STM sanuje problémy s vysokou vlhkosťou vlastnými prostriedkami, taktiež situácia kaštieľskeho parku, problém oplatenia zostáva nezmenený. V prípade huteľnej NKP Šturec bola v medziach možností, vďaka podpore v rámci prioritných projektov ministerstva, realizovaná ďalšia etapa obnovy zameraná na obnovu okien a okenných systémov lode. Množstvo problémov sa kumuluje v NKP Solivar s areálom v Prešove, kde okrem vyriešenej statiky Četerní v roku 2022, sa nabaľujú problémy zlého stavebno-technického stavu objektu Gápľa, problému odvodnenia Varne František i problémy v novorekonštruovanom objekte

Sklad soli (zatekanie strechy, situácia novovzniknutej trhliny v podlahe celého monumentálneho objektu). Urgentné sú tiež prípady intenzívneho zatekania do objektov Múzea letectva v Košiciach, najmä do administratívnej budovy s umiestnením konzervátorských dielní a depozitárov (čiastočne riešené v decembri 2022) a do objektu tzv. garáží s umiestnením expozícií cestnej dopravy s mimoriadne hodnotnými exponátmi historických vozidiel. V prípade zlej situácie objektu "Galérie lietadiel" (prestrešenie) – vizuálne identifikovateľné prehrdzavenie častí konštrukcie, permanentné zatekanie do elektroinštalácie atď., múzeum opäť realizovalo viaceré konzultácie s odborníkmi vo veci nastavenia a naplánovania opráv a následne pravidelnej údržby. Prípadná opakujúca sa havária objektu (zrútenie časti prestrešenia ako v roku 2008) by mala mať fatálne následky.

- **Slovenská národná galéria (SNG)**

SNG je vrcholná štátna zbierkotvorná, vedecko-výskumná, metodická a kultúrno-výchovná inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou. Základným poslaním Slovenskej národnej galérie je cieľavedome a systematicky zhromažďovať, odborne spracovávať, ochraňovať, dokumentovať, sprístupňovať a kultúrno-výchovne využívať diela všetkých disciplín výtvarného umenia domáceho a zahraničného pôvodu jednotlivých historických období a súčasnosti s prihliadnutím na diela národnej kultúry. Dnes je popri areáli v Bratislave súčasťou SNG aj sieť štyroch vysunutých pracovísk: Zvolenský zámok, Kaštieľ Strážky v Spišskej Belej, Galéria Ľudovíta Fullu v Ružomberku a Schaubmarov mlyn v Pezinku.

V októbri 2022 prebehlo prevzatie zrekonštruovaného areálu SNG od zhotoviteľa. SNG sprístupnila svoje priestory od 11. decembra. Budova bola znovu zatvorená 21. decembra 2022. Esterházyho palác sa uzavrel ešte 5. decembra. Po novom roku galéria vzhľadom na veľkosť a potrebu zabezpečenia plynulej prevádzky fungovala na základe regulovaných vstupov – individuálnych prehliadok budovy a výstav s komentovanou prehliadkou. Galéria bude pre verejnosť znovu otvorená od štvrtka 2. marca 2023 (vrátane). Počas jarného obdobia budú otvorené štyri dni v týždni - štvrtok, piatok a cez víkend. Kníhkupectvo Ex Libris v SNG bude pre návštevníkov otvorené počas všetkých štyroch dní, takisto ako aj pop-up kaviareň SVÄG TO GO. Okrem zrekonštruovaných priestorov galérie budú predstavené aj dve úvodné výstavy Prológ. 12 farieb reality a Prečo (ume)nie? a dlhodobý projekt diel v architektúre Monumentálky. Priestory Esterházyho paláca, v ktorom sa nachádzajú Knižnica Kornela a Nade Földváriovcov, Podivuhodné dejiny umenia s profesorom Škrečkom a Antimúzeum J.K. ostávajú do odvolania zatvorené.

V roku 2022 SNG nedisponovala žiadnymi finančnými prostriedkami na akvizície zo štátneho rozpočtu. Napriek tomu sa konala komisia na tvorbu zbierok – 14. 10. 2022. Celkovo v roku 2022 bol zbierkový fond SNG obohatený o 134 diel pod samostatnými prírastkovými a inventárnymi číslami, z ktorých niektoré tvoria aj súbor predmetov. Dve diela boli získané kúpou v cene 6 600 eur z fondu slovacík z predchádzajúcich rokov, 131 diel získaných darom v odhadovanej hodnote 120 000 eur , nespracovaný darovaný konvolút v hodnote 100 000 eur a 1 dielo získané prevodom v odhadovanej hodnote 3 000 eur .

Počas monitorovacieho obdobia 2022 bolo vytvorených 2 874 katalogizačných záznamov v Centrálnnej evidencii diel výtvarného umenia (CEDVU) z toho 1 578 v rámci SNG a 1 296 z iných galérií.

V roku 2022 sa zrealizovali tri revízie: zbierka UP, zbierka IM a zbierka faksimilií. Touto revíziou sa završil aktuálny revízny cyklus započatý v roku 2017.

V roku 2022 reštaurátori ukončili kompletne reštaurovanie 68 ZP, zreštaurovali 13 rámov, ošetrili 24 rámov; v štádiu rozpracovanosti kompletneho reštaurovania je 56 ZP a 4 rámy; bolo realizovaných 1 239 ošetrení a ďalších reštaurátorských výkonov na jednotlivých ZP v ateliéroch, depozitároch

i priamo vo výstavných priestoroch (Zvolen, Bratislava); skríningom prešlo 2 732 diel, v sterilizačnej komore Kapitánskeho domu (Zvolenský zámok) sa ošetrilo 86 ZP SNG, 7 654 diel a 7 029 archívnych krabíc materiálu a 415 ZP od externých subjektov.

V roku 2022 bolo sprístupnených priamo v priestoroch SNG 14 výstav /z toho jedna s obmenami „Vo výklade“/ a 8 stálych expozícií, 1 výstava v inej inštitúcii a 1 v zahraničí; bolo vydaných 5 edičných titulov + 2 anglické verzie; a bolo pripravených a zrealizovaných takmer 2 839 výchovno-vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí.

V roku 2022 SNG zaznamenala návštevnosť v počte 99 960 fyzických návštevníkov.

V roku 2022 SNG pokračovala v práci s digitálnym návštevníkom prostredníctvom už etablovanej online publikačnej platformy Medium.com – Slovenská náhradná galéria a prostredníctvom ďalších komunikačných kanálov ako je Web umenia, Youtube kanál SNG a pod.

V roku 2022 sa odborní pracovníci/pracovníčky podieľali na 6 zásadnejších výskumných úlohách, s viacerými formami projektových výstupov (Príroda vášho detstva. Flóra a fauna v ilustráciách Jindřicha Krejčů, príprava a realizácia výstavného projektu Prológ, príprava a realizácia výstavného projektu Prečo umenie?, začala vedecko-výskumná činnosť na monografiách Marka Blaža, Jozefa Sušienku a Petra Rollera).

V roku 2022 sa odborní zamestnanci v plnej miere venovali prípravám stálych expozícií pre zrekonštruovaný areál v Bratislave, a príprave zbierkového fondu na sťahovanie, čo zahŕňa koncepčné vedecko-výskumné úlohy a prácu so zbierkovým fondom.

V roku 2022 prebiehala spolupráca na 4 vedeckovýskumných projektoch (APVV s STU, Vyšehradský fond s Muzeom umění Olomouc, so združením Čierne Diery spolupráca na projekte Monumentálna tvorba 1948 – 1989, EHP granty s nórsym partnerom SKMU).

Priebežne sa popularizujú vedecko-výskumné úlohy prostredníctvom digitálnych výstupov, napríklad podcast SNG alebo vzdelávací formát Výtvarná rozcvička.

V roku 2022 sa podarilo SNG vydať tri samostatné výstupy vedecko-výskumnej činnosti (Príroda vášho detstva. Flóra a fauna v ilustráciách Jindřicha Krejčů, Prečo umenie?, Biela a červená. Architektonický sprievodca) a jeden v príprave na tlač v spolupráci so zahraničným vydavateľstvom SCALA – anglická verzia monografie FILKO.

SNG funguje ako metodické centrum priebežne počas celého roka pri zaškoľovaní do CEDVU, správe zbierok, digitalizácii, používaní digitálnych podkladov, ako aj pri vyplňaní štatistických materiálov; v poslednom období sa na SNG obracali orgány činné v trestnom konaní vo veci konzultácií kultúrnych objektov súvisiacich s možným porušením zákona, prebehlo i školenie na prácu s CEDVU pre 10 odborných pracovníkov. SNG ako metodické centrum realizuje on-line spracovanie štatistických výkazov "Ročný výkaz o galérii" (KULT 6 – 01). Bol spracovaný štatistický formulár KULT 6-01 o činnosti galérie za SNG, prebehla kontrola, revidovanie a poradenstvo regionálnym galériám pri spracovaní štatistických formulárov, spracovanie súhrnov a komentáru k štatistickým výkazom galérií KULT 6-01 za rok 2021; metodické konzultácie v oblasti katalogizácie a zmluvnej agendy na správu zbierok.

Odborní pracovníci v roku 2022 participovali či už v poradných orgánoch, odborných komisiách (napr. FPU), pracovných skupinách na tvorbu múzejného zákona; štandardov pre múzeá; tvorbu kultúrnych

politik (MK SR), nákupných komisiách pre zbierky rôznych inštitúcií; vo výberových komisiách, ako členovia Múzejnej a galerijnej rady či ICOM Slovensko atď.

V roku 2022 SNG neposudzovala žiadnu žiadosť na výkon základných odborných činností žiadateľov o zápis galérie do Registra múzeí a galérií Slovenskej republiky.

K 31. 12. 2022 sa knižničný fond obohatil o 266 akvizícií. V roku 2022 sa zrealizovalo 1 733 výpožičiek.

V roku 2022 bola poskytnutá služba 731 používateľom. V priebehu monitorovacieho obdobia bolo spracovaných 712 KJ. Akvizičná rada, ktorá hodnotí a odporúča nové akvizície sa konala v roku 2022 dištančnou formou. Schválených bolo 5 nových akvizícií, čím vznikli celkovo 4 nové osobné fondy (OF Ľudovít Ilečko, OF Lea Fekete, OF Edita Biervert Varinská, OF Štefan Straka) a jedna bola zaradená do už existujúceho osobného fondu (OF Andrej Szőnyi).

V monitorovacom období prebehlo spracovanie archívneho materiálu a vyhotovenie inventárov k 2 osobným fondom (OF František Reichentál a OF Ján Mudroch).

V roku 2022 boli poskytnuté služby 44 bádateľom (95 bádateľských návštev) v archíve výtvarného umenia; bádateľňa AVU SNG bola fyzicky uzavretá v čase od 6. 6. 2022 do 1. 9. 2022 (aj v tomto čase však boli vybavovaní bádatelia dištančnou formou).

Výpožičky z osobných fondov – 67, výpožičky z fondu SNG a registratúry SNG – 28, výpožičky z novodobej dokumentácie – 7, reverzy – 21 (jedná sa o počet výpožičiek, nie o počet archívnych dokumentov). V roku 2022 bolo prebalených 520 ks fotografií z OF M. Városov, OF P. Matejka, OF E. Nevan a OF E. Majsch. Za rok 2022 bolo z archívnych fondov zdigitalizovaných 117 ks archívnych dokumentov.

Na strednom Slovensku pribudlo SNG okrem Kapitánskeho domu aj digitalizačné pracovisko v Banskej Bystrici, v ktorom sa v roku 2022 testovali spôsoby digitalizácie a jednotlivé technológie prechádzali internou revíziou; ostatné digitalizačné pracoviská sa zameriavajú na digitalizáciu zbierok pred sťahovaním a s orientáciou na pripravované výstavné projekty už do novozrekonštruovaného areálu SNG; počas roku 2022 bolo zdigitalizovaných 6 099 ks zbierkových predmetov a kultúrnych objektov (vrátane pracoviska BB).

KULTÚRNO - OSVETOVÁ ČINNOSŤ

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti. V zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva sú Národné osvetové centrum (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so všeobecným zameraním) a Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (kultúrno-osvetové zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou so špecializovaným zameraním).

• Národné osvetové centrum (NOC)

NOC zabezpečuje funkciu celoslovenského odborného-metodického pracoviska pre kultúrno-osvetovú činnosť (KOČ). NOC podporuje rozvoj kultúrnych a kultúrno-osvetových aktivít v miestnych a regionálnych podmienkach, a to najmä prostredníctvom teoreticko-koncepčnej činnosti, poradensko-vzdelávacej činnosti, informačno-dokumentačnej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti (ZUČ), edičnej a vydavateľskej činnosti a činnosti v oblasti výskumu a štatistiky kultúry.

NOC v roku 2022 v nadväznosti na kontrakt zabezpečovalo kultúrno-osvetovú činnosť, vzdelávanie v kultúre, aktivity v oblasti prevencie negatívnych sociálno-patologických javov, edičnú a vydavateľskú činnosť, dokumentáciu a tvorbu databáz, výskumnú činnosť a štatistiku kultúry, zahraničnú spoluprácu a digitalizáciu kultúrneho dedičstva.

V rámci ZUČ a neprofesionálnej umeleckej tvorby (NU) NOC poskytovalo metodické poradenstvo v oblasti KOČ, podporovalo činnosť kolektívov a jednotlivcov v rôznych oblastiach NU, zabezpečovalo postupové súťaže a prehliadky NU, realizovalo vzdelávacie, prezentačné a súťažné podujatia v nasledujúcich oblastiach: divadlo a umelecký prednes, scénický folklorizmus, hudba (inštrumentálna, populárna a dychová hudba), zborový spev, filmová, fotografická, výtvarná a literárna tvorba; vyhľadávalo, uchovávalo, ochraňovalo, sprístupňovalo, dokumentovalo, inventarizovalo a tvorivo využívalo nehmotné kultúrne dedičstvo.

V roku 2022 NOC vyhlásilo, odborne zabezpečovalo a spolupracovalo pri príprave 13 celoštátnych postupových súťaží a prehliadok ZUČ (Zlatá priadka – 49. ročník, FEDIM 2022, Belopotockého Mikuláš 2022, Hviezdoslavov Kubín 2022, Šaffova ostroha 2022, Eniki beniki 2022, Vidiečanova Habovka 2022, Jazykom tanca 2022, Mládež spieva 2022, Kontrakt 2022, AMFO 2022, Cineama 2022 a Výtvarné spektrum 2022), odborne garantovalo a spolupracovalo pri príprave a realizácii celoštátnych kôl 2 súťaží vyhlásených v roku 2021 (OdDYCHpoDYCH 2022 a Divertimento musicale 2022), zabezpečilo prípravu a realizáciu 3 celoštátnych festivalov (67. ročník FF Východná 2022, Scénická žatva 100 a TVOR•BA 3), zabezpečilo monitoring krajských a regionálnych kôl prehliadok a súťaží, ktorých je vyhlasovateľom, vyhodnocovalo ich prínos na regionálnej a krajskej úrovni a navrhovalo ich zlepšenia, vyhlásilo, odborne garantovalo a spolupracovalo pri príprave a realizácii nepostupovej literárnej súťaže Literárny Zvolen vrátane zabezpečenia rozborového seminára a vyhodnotenia súťaže, odborne zabezpečilo a spolupracovalo pri príprave a realizácii 2 nepostupových celoštátnych súťaží (Divadlo a deti a Žatva drámy), zabezpečilo reprízy výstav z celoštátnych kôl súťaží AMFO 2021 a Výtvarné spektrum 2021, zabezpečilo prípravu a realizáciu autorských výstav víťazov celoštátnych súťaží AMFO 2020, AMFO 2021, Výtvarné spektrum 2020 a Výtvarné spektrum 2021, zabezpečilo prípravu a realizáciu výstavy Scénická žatva 100, spolupracovalo s inými inštitúciami pri príprave a realizácii 2 podujatí v rôznych žánroch NU, realizovalo dopytovo orientovaný projekt Manažment údajov v oblasti neprofesionálneho umenia v rámci operačného programu Integrovaná infraštruktúra (prioritná os 7), uskutočnilo 10 pracovných porád s odbornými pracovníkmi kultúrnych inštitúcií a organizácií a s členmi poradných zborov, zabezpečilo 101 vzdelávacích podujatí v rôznych žánroch NU, vytvorilo 86 vizuálnych/audiovizuálnych diel/súborných diel na účely dokumentácie a propagácie svojej činnosti, pripravilo 8 metodických videí zameraných na hlasovú výchovu spevákov, priebežne sprístupňovalo a aktualizovalo Encyklopédiu scénického folklorizmu a prevádzkovalo priestory Domu umenia NOC.

Ďalej realizovalo vzdelávacie podcasty o divadle V prvom rade (séria 10 častí), 8 videolekcií hlasovej výchovy pre zborových spevákov, 10 videolekcií na výučbu hry na husliach, spolupracovalo na príprave a realizácii 57. Medzinárodného festivalu poézie vo Valašskom Meziříčí VALMEZ, priebežne spolupracovalo s medzinárodnými a zahraničnými organizáciami zaoberajúcimi sa NU (najmä NIPOS Artama, AMATEO, AITA/IATA, CIOFF, UNICA, FIAP, NÚLK, Ústavom pre kultúru vojvodinských Slovákov), zabezpečovalo činnosť študovne a bádateľne STUDEO.NOC, priebežne ju dopĺňalo a poskytovalo knižnično-informačné služby.

V rámci profesijného a občianskeho vzdelávania a edukačných aktivít v oblasti prevencie negatívnych sociálno-patologických javov v roku 2022 NOC realizovalo odborné vzdelávacie a metodicko-poradenské aktivity smerujúce k zvyšovaniu kľúčových kompetencií riadiacich pracovníkov a manažérov miestnej a regionálnej kultúry v oblasti sociálnej prevencie a problematiky vedenia obecných kroník. V sledovanom období sa pozornosť sústredila najmä na nové témy a oblasti, na zlepšenie procesnej stránky vzdelávania a na získavanie nových cieľových skupín.

V roku 2022 NOC realizovalo 1 tréning v oblasti rozvoja manažérskych zručností, 10 vzdelávacích programov na rozvoj odborných zručností, 3 aktivity v oblasti občianskeho vzdelávania, 3 online vzdelávacie aktivity na aktuálne témy v kultúre, 1 rezortné vzdelávacie podujatie na tému fyzickej a informačnej debarierizácie, 1 vzdelávaciu aktivitu v rámci Týždňa celoživotného učenia 2022 na Slovensku, 1 vzdelávací program na rozvoj odborných zručností pracovníkov sociálnej prevencie, 1 výcvik na rozvoj sociálnych zručností v spolupráci s MK SR, 2 vzdelávacie programy zamerané na rozvoj odborných zručností pracovníkov sociálnej prevencie, 2 odborné semináre k problematike sociálnej prevencie, 31 online výstupov na vybrané témy, 1 vzdelávaciu aktivitu pre mládež zameranú na nežiaduce sociálne a sociálno-patologické javy, súťaž Slovenská kronika 2022 so sprievodnými podujatiami, 2 vzdelávacie aktivity zamerané na rozvoj zručností tvorcov obecných kroník a zostavovateľov obecných monografií, poskytlo 47 metodických a poradenských služieb v oblasti KOČ a celoživotného vzdelávania, publikačnú činnosť a prezentáciu vzdelávacích aktivít na webovom sídle a sociálnych sieťach NOC a 2 zasadnutia poradného zboru pre vzdelávanie.

NOC ďalej v roku 2022 vydalo 4 čísla časopisu Javisko, 2 čísla odborného časopisu Sociálna prevencia, pripravilo a vydalo 2 edičné tituly z oblasti celoživotného vzdelávania, zabezpečilo zverejnenie 24 odborných materiálov z oblasti celoživotného vzdelávania a sociálnej prevencie, zverejnilo 4 metodické príspevky z oblasti NU v časopise Javisko a na svojom webovom sídle, ďalej pripravilo a vydalo zborník najúspešnejších literárnych diel zo súťaže Literárny Zvolen 2022, pripravilo a vydalo publikáciu Scénická žatva 100, 2 publikácie k výročiam celoštátnych súťaží AMFO a CINEAMA a staralo sa o funkčné nastavenia svojho webového sídla, jeho ďalších domén a sociálnych sietí (aktualizovalo a dopĺňalo obsahy svojich portálov www.nocka.sk, www.mojeumenie.sk, www.v-klub.sk, www.festivalvychodna.sk, www.scenickazatva.sk a www.tvorba.sk).

V rámci výskumu a štatistiky kultúry dokončilo správu Kultúra v hodnotovom systéme obyvateľstva SR (z kvantitatívneho reprezentatívneho prieskumu realizovaného v roku 2021), podpísalo dohodu o spolupráci so Sociologickým ústavom SAV, identifikovalo oblasti pre zlepšenie kultúrnej politiky v oblasti výskumu kultúry pre Stratégiu KKP 2023, popularizovalo a sprístupňovalo výsledky štatistického zisťovania a výsledky výskumu v oblasti kultúry prostredníctvom dostupných kanálov NOC, plnilo aktuálne úlohy vyplývajúce zo strategických dokumentov MK SR, vytváralo partnerstvá na národnej a medzinárodnej úrovni, participovalo na príprave satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu, zabezpečovalo funkcionality elektronického systému štatistického zisťovania MK SR, pripravilo a zabezpečilo zber a spracovanie údajov štátneho štatistického zisťovania za oblasť kultúry za rok 2021, odovzdalo údaje za rok 2021 Štatistickému úradu SR, vypracovalo správu o výsledkoch štátneho štatistického zisťovania, zabezpečilo zverejnenie správy a výsledkov na webovom sídle MK SR, priebežne kontrolovalo metodiku a výstupy štátneho štatistického zisťovania a poskytovalo údaje zo štátneho štatistického zisťovania žiadateľom zo Slovenska a zahraničia.

NOC v roku 2022 tiež zabezpečovalo udržiateľnosť 3 národných projektov OPIS PO2 (Centrálna aplikačná infraštruktúra a registratúra, Harmonizácia informačných systémov a Digitalizácia a multimediálne prezentačné produkty NOC) – prevádzkovalo výstupy, pokračovalo v činnosti v období udržiateľnosti (zaviedlo 141 481 digitálnych objektov do národných registrov a zaviedlo 304 135 sčítacích hárkov z roku 1930 do národných registrov), pokračovalo v digitalizácii kultúrnych objektov a všetkých s tým súvisiacich aktivít, hľadalo nové možnosti na ďalší rozvoj a nadviazovalo spoluprácu. Realizovalo aj projekt Online živé umenie do 31. marca 2022, ktorý prinášal živé umenie formou záznamov alebo live streamov (bolo uskutočnených 75 termínov vysielania, 17 live streamov

z divadla, 955 predaných vstupeniek a 14 zapojených inštitúcií), Erasmus+ a Manažment údajov v oblasti NU (doplytovo orientovaný projekt v rámci OP Integrovaná infraštruktúra, PO 7).

V multifunkčnom kultúrnom centre V-klub NOC v roku 2022 uskutočnilo 103 podujatí (46 podujatí zameraných na prezentáciu profesionálnej umeleckej tvorby, 9 podujatí zameraných na prezentáciu NU, 9 podujatí pre detského diváka, 24 vzdelávacích aktivít, 8 podujatí s medzinárodnou účasťou, 4 podujatia určené pre osoby patriace k znevýhodneným skupinám obyvateľstva, 1 výstavu a 1 tlačovú konferenciu).

NOC v roku 2022 udelilo ocenenie Pocta Národného osvetového centra 8 osobnostiam a 6 subjektom.

NOC v roku 2022 plnilo svoje úlohy v súlade so zriaďovacou listinou NOC, s plánom hlavných úloh NOC a kontraktom na rok 2022 a jeho dodatkom a realizovalo aj úlohy vyplývajúce zo zákona o KOČ.

- **Slovenská ústredná hvezdáreň v Hurbanove (SÚH)**

SÚH patrí medzi historicky najstaršie a najvýznamnejšie inštitúcie vedecko-kultúrneho charakteru na Slovensku. Poslaním SÚH je cieľavedomou činnosťou zhromažďovať, vedecky a odborne spracovávať poznatky z astronómie a príbuzných prírodných vied za účelom ich sprístupňovania širokej verejnosti. SÚH v roku 2022 v súlade s predmetom svojej činnosti priebežne zabezpečovala svoje hlavné činnosti a úlohy v oblasti múzejnej činnosti (Múzeum Mikuláša Thegeho Konkolyho), expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti, v oblasti poskytovania metodicko-odborných, poradenských, konzultačných a vzdelávacích činností, v oblasti edičnej a vydavateľskej činnosti, v oblasti zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov a v oblasti vedecko-výskumnej činnosti.

SÚH v rámci múzejnej činnosti v roku 2021 zaradila do zbierkového fondu 20 zbierkových predmetov, vytvorila 24 záznamov v druhom stupni evidencie, zabezpečila odbornú ochranu 7 zbierkovým predmetom formou čistenia a konzervovania, sprístupnila 4 expozície, stálu expozíciu v priestoroch prevádzkovej budovy, stálu expozíciu v historickej budove viažucu sa k pozorovacím astronomickým aktivitám M. T. Konkolyho a dočasnú expozíciu v Severnej kupole hvezdárne Šternberk – Pluto prvé astronomické pozorovania planéty Pluto krátko po jej objave v r. 1930, spolupodieľala sa na sprístupnení výstavy o M. T. Konkoly v Podunajskom múzeu v Komárne, zrealizovala 4 špecializované prednášky, verejné pozorovanie v Podunajskom múzeu v Komárne a zdigitalizovala 4 publikácie v počte 218 strán.

V rámci expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti zrealizovala 3 výstavy, 2 sprievodné podujatia k výstave k 180. výročiu narodenia M. T. Konkolyho v Podunajskom múzeu v Komárne, 2 medzinárodné fotografické súťaže (Astrofoto, Svietme si na cestu, nie na hviezdy), 4 postupové súťaže určené pre predškolskú, školopovinnú a stredoškolskú mládež (Čo vieš o hviezdach, Vesmír očami detí, Astronomická olympiáda, Hviezdy nás spájajú) a 1 medzinárodný filmový festival Astrofilm (cca 400 návštevníkov).

V roku 2022 tiež uskutočnila 4 konzultačné stretnutia pre účastníkov vedomostných súťaží a 5 konzultácií pri príprave študentských vedeckých prác, vytvorila 8 prezentačných materiálov, 2 špecializované audiovizuálne programy do planetária. V rámci pomaturitného štúdia astronómie pripravila 10 konzultačných sústreďení a zrealizovala 216 prednášok pre 22 študentov. Ďalej SÚH zrealizovala 23 vzdelávacích podujatí pre cca 4 350 účastníkov, 5 podujatí pre definovanú cieľovú skupinu pre 492 účastníkov (Deň hvezdárni a planetárií, podujatie pre združenie Postcrossing, podujatie pre Úniu slabozrakých a nevidiacich, Európska noc výskumníkov, Zatmenie Slnka), 2 podujatia k významným medzníkom vo vývoji astronómie pre 65 účastníkov (Noc múzeí, prednáška Úplné zatmenie Slnka 2021 nad Antarktídou), 3 semináre, konferencie a praktiká pre 67 účastníkov (Zraz mladých astronómov Slovenska, Letné sústreďenie mladých astronómov Slovenska,

Astroseminár pre učiteľov) a zrealizovala 447 programov v planetáriu pre 8 065 návštevníkov. V rámci edičnej a vydateľskej činnosti SÚH vydala 8 neperiodických publikácií v celkovom náklade 9 670 kusov (z toho poskytla 70 kusov neperiodických publikácií pre knižnice), vydala 6 čísel vedecko-populárneho časopisu Kozmos (v celkovom náklade 23 700 kusov), zorganizovala 6 zasadnutí Redakčnej rady časopisu, informovala o svojich aktivitách na vedeckých konferenciách (publikovaných v zborníkoch, či časopisoch bolo 24 odborných príspevkov vypracovaných zamestnancami SÚH), zrealizovala 2 sprievodné podujatia na uvedenie knihy Zrcadlo kosmu a zabezpečila účasť na 3 knižných festivaloch. V oblasti zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov zabezpečila účasť 3 zamestnancov na 3 medzinárodných podujatiach s 3 prezentáciami a v priebehu roku 2022 bola SÚH a zamestnanci SÚH aktívnymi členmi v 7 medzinárodných organizáciách. Tiež realizovala 8 kontinuálnych vedecko-výskumných aktivít (zakresľovanie Slnka a vyhodnotenie denného Wolfvho čísla, pozorovanie a zaznamenávanie slnečných spektier, sledovanie úrovne EUV žiarenia Slnka, sledovanie variácií magnetického poľa Zeme, pozorovanie a digitálne záznamy slnečnej chromosféry a protuberancií, pozorovanie slnečných rádiových vzplanutí, nepretržité rádiové pozorovanie meteorov a videoregistrácia bolidov, astrometrické a fotometrické pozorovania), dva typy výstupov vedecko-výskumnej činnosti pre verejnosť (fotografovanie objektov nočnej oblohy a vyhotovovanie videozáznamov bolidov, pravidelné verejné pozorovania pre exkurzie a pozorovania aktuálnych astronomických úkazov), zabezpečila 11 účastí a prezentovaní vedecko-výskumných činností na odborných podujatiach a zorganizovala odborný Slnečný seminár pre 45 účastníkov. Celkovo SÚH v roku 2022 zrealizovala 762 podujatí pre 19 435 účastníkov. Do tohto počtu nie sú započítaní účastníci celoslovenskej postupovej súťaže Vesmír očami detí, v rámci ktorej prebehlo 57 aktivít pre 30 000 účastníkov. SÚH pri plnení úloh postupovala v zmysle uzatvoreného Kontraktu na rok 2022 a jeho dodatku. Plnila svoje poslanie vo všetkých oblastiach, a to v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutých. SÚH je reprezentantkou slovenskej astronómie na celoštátnej i medzinárodnej úrovni.

ĽUDOVÁ UMELECKÁ VÝROBA

Ministerstvo vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany a rozvoja ľudovej umeleckej výroby ako zložky kultúrneho dedičstva. Ministerstvo je zriaďovateľom Ústredia ľudovej umeleckej výroby.

• Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Hlavné činnosti, ktoré ÚĽUV vykonáva v rozsahu zákona SNR č. 4/1958 Zb. a štatútu ÚĽUV vydaného ministerstvom, sú ochrana a rozvoj ľudovej umeleckej výroby, jej výskum, dokumentácia a monitorovanie, starostlivosť o uchovávanie tradičných remeselných zručností. ÚĽUV tieto činnosti vykonáva formou vzdelávania, edičnej a knižničnej činnosti, propagáciou ľudovej umeleckej výroby, výstavnou činnosťou, organizovaním vývoja nových výrobkov a ich výroby a zabezpečovaním odbytu ľudových umeleckých výrobkov. Organizácia vykonáva tiež múzejnú činnosť v rámci pôsobenia odborného pracoviska ÚĽUV – Múzea ľudovej umeleckej výroby (MĽUV).

ÚĽUV ako národná kultúrna inštitúcia s celoštátnou pôsobnosťou je inštitucionálnym vykonávateľom ochrany národného kultúrneho dedičstva. Zodpovedá za kontinuitu v uchovávaní poznatkov, zručností, kultúrnych a estetických hodnôt reprezentovaných ľudovými umeleckými výrobami. Podiel ÚĽUV na propagácii najhodnotnejších prejavov tradičného remesla a ľudovej umeleckej výroby znamená pre celé odvetvie trvalú garanciu utvárania kritériálneho prostredia, ktoré nemá alternatívu v regulácii daného odvetvia trhom. Z tohto pohľadu je pôsobenie ÚĽUV v kultúrnom prostredí SR výnimočné, merateľné a celospoločensky dlhodobo prínosné. Predmetom ochrany sú: nehmotné kultúrne dedičstvo

v podobe vedomostí a zručností uplatňovaných ľudovými výrobcami a ich súčasnými pokračovateľmi a estetické bohatstvo vzorov využívaných v práci s prírodnými materiálmi, hmotné kultúrne dedičstvo v zbierkovom fonde MĽUV.

V ÚEUV bol na riadenie projektov v roku 2022 využívaný overený systém projektového riadenia, ktorý sa v organizácii uplatňuje kontinuálne už od roku 2009. Katalóg projektov ÚEUV na rok 2022 definoval celkovo 8 hlavných činností v zmysle kontraktu: múzejná činnosť, výstavná a prezentačná činnosť, vedecko-výskumná činnosť, knižničná činnosť, starostlivosť o ľudovú umeleckú výrobu, výchova a vzdelávanie, edičná a vydavateľská činnosť, propagačná činnosť, správa a prevádzka (prevádzková a riadiaca činnosť), sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

V rámci múzejnej činnosti bolo do zbierkového fondu múzea nadobudnutých spolu 194 zbierkových predmetov, vykonala sa chronologická evidencia 162 záznamov, vytvorilo sa 181 záznamov katalogizácie zbierkových predmetov, rekatalogizovalo sa 300 záznamov, ošetrilo sa 21 zbierkových predmetov formou konzervovania, v II. st. evidencie bolo zaevidovaných 30 predmetov, nadobudnutý 1 USB nosič, 8 ks prezentačných materiálov, 4 ks ocenení a plakiet, 2 písomné výskumné správy, 2 videodokumenty, bolo naskenovaných a upravených 2 190 dokumentačných fotokariet, vypracovaných 168 životopisov výrobcov, naskenovaných 343 výskumných správ a vytvorených 74 fotokariet k výtvarnej komisii. Múzeum tiež zabezpečovalo bádateľské vstupy a poskytovalo odborné-poradenské služby (33 bádateľov prezenčne a 14 konzultácií inou formou). Zamestnanci múzea sa zúčastnili 3 konferencií, valného zhromaždenia ICOM, poskytli 2 prednášky a 1 komentovanú prehliadku.

ÚEUV realizoval 3 výstavy s presahom z roku 2021, 11 nových výstav, 1 reinštaláciu, 2 zahraničné výstavy, pripravil podujatie v rámci Noci múzeí a galérií 2022, súťaž Kruhy na vode 2022 a prípravné práce na výstavu Tradícia netradične: Prírodné pletivá.

V rámci vedecko-výskumnej činnosti spracoval 5 vedecko-výskumných úloh, pripravil 2 videodokumenty zachytávajúce postupy výroby slamenej ošatky a kytatických hračiek, pripravil 4 výstupy publikačnej činnosti, spracoval 2 heslá pre elektronickú encyklopédiu tradičných remesiel a domácich výrob (rezbárstvo a farbiarstvo).

V roku 2022 bolo do knižničného fondu zaradených 277 knižničných dokumentov (160 knižničných jednotiek a 117 neviazaných periodík), realizovaných 1 806 výpožičiek (1 151 absenčných a 655 prezenčných), bolo zaregistrovaných 45 nových používateľov (počet aktívnych používateľov bol spolu 196). Bolo spracovaných formou článkovej bibliografie 6 ročníkov časopisu Umění a řemesla (1989 – 1994) a 3 čísla RUD, aktualizovaných 25 a spracovaných 10 nových rešerší.

V rámci starostlivosti o ľudovú umeleckú výrobu bolo poskytnutých 380 odborných konzultácií, posúdených 172 návrhov nových prototypov výrobkov, z ktorých výtvarná komisia ÚEUV odporučila na zaradenie do sortimentu 145 nových návrhov, doplnených 23 nových profilov výrobcov do elektronickej encyklopédie, v oblasti vyvzorovania vybraných pôvodných alebo inovovaných návrhov podľa archívnych záznamov ÚEUV boli 3 návrhy redizajnované a pripravených 8 nových, bolo realizovaných 128 ks výrobkov s ohľadom na podporovanie náročnejších techník, vyrobených 10 ks modrotlačových šiat a 601 ks modrotlačových ozdôb, vypracovaný koncept zberu dát pre monitorovanie ľudovej umeleckej výroby na Slovensku, koncepcia posilnenia postavenia remeselníkov na Slovensku, koncepcia Otvoreného ateliéru ÚEUV, zrealizovalo sa zasadnutie Komisie pre udelenie titulu Majster/Majsterka ľudovej umeleckej výroby, ktorá schválila 5 nominácií

na udelenie titulu, boli vytvorené krátke videoprofilý nominovaných výrobcov a 14. septembra 2022 boli tituly generálnou riaditeľkou ÚĽUV a generálnym riaditeľom sekcie kultúrneho dedičstva MK SR oceneným majstrom slávnostne odovzdané. ÚĽUV tiež realizoval odbyt ľudových umeleckých výrobkov v 5 predajniach a prostredníctvom online predaja.

ÚĽUV zriaďuje tri regionálne centrá remesiel (RCR ÚĽUV) v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach, ktoré vo vymedzenej spádovej oblasti pôsobia ako vzdelávacie, poradenské a informačné centrá ľudovej umeleckej výroby. V roku 2022 bolo prostredníctvom RCR ÚĽUV realizovaných 1 090 aktivít pre 11 490 účastníkov. V RCR ÚĽUV Banská Bystrica bolo realizovaných 59 kurzov pre 275 účastníkov, 7 turnusov denného letného tábora Prázdniny s remeslom pre 168 detí, 126 tvorivých dielní pre 708 žiakov, 8 exkurzií pre 178 osôb, tvorivá dielňa v exteriéri pre 18 účastníkov, 139 tvorivých dielní v exteriéri pre 600 účastníkov počas FF Východná 2022 a 4 odborné prednášky pre 68 účastníkov. V RCR ÚĽUV Bratislava bolo realizovaných 116 kurzov pre 601 účastníkov, 6 turnusov denného letného tábora Prázdniny s remeslom pre 180 detí, 290 tvorivých dielní pre školy (1 533 žiakov), 13 exkurzií pre 225 detí, 5 tvorivých dielní pre dospelých (62 účastníkov), 1 exkurzia pre 13 účastníkov a 103 tvorivých dielní v exteriéri počas podujatia Dni majstrov ÚĽUV 2022 pre 455 účastníkov. V RCR ÚĽUV Košice bolo realizovaných 74 kurzov pre 316 účastníkov, 6 turnusov denného letného tábora Prázdniny s remeslom pre 183 detí, 91 tvorivých dielní a exkurzií pre 690 účastníkov (59 tvorivých dielní pre 357 detí, 7 exkurzií pre 129 účastníkov a 25 tvorivých dielní v exteriéri pre 204 účastníkov) a 7 odborných prednášok pre 144 návštevníkov. V rámci výchovy a vzdelávania sa realizovalo 10 hospitácií, 3 metodické dni, podporovala sa činnosť 6 klubov priateľov remesiel, realizovalo sa 15 podujatí pre verejnosť v RCR Košice a RCR Banská Bystrica pre 5 040 účastníkov, bol vytvorený koncept vzdelávania výrobcov a realizované 1 vzdelávacie podujatie pre výrobcov.

ÚĽUV ďalej v rámci public relations a marketingu zorganizoval 20 podujatí, vydal 18 tlačových správ, 8 newsletterov, 14 direct mailingov, 40 výstupov v médiách, 5 outdoorových reklám. Na propagáciu tiež využíval svoje webové sídlo a účty na sociálnych sieťach.

Za oblasť edičnej a vydavateľskej činnosti vydal v roku 2022 v edícii Škola tradičnej výroby a remesiel publikáciu Vyrezávané zvieratka v náklade 500 ks, v edícii ÚĽUV deťom publikáciu Poznávajme remeslá – Drotárstvo v náklade 500 ks, pripravil 2 edičné tituly pre vydanie v roku 2023, vydal 2 čísla odborného časopisu RUD a 1 mimoriadne číslo, tiež zabezpečil činnosť edičnej a redakčnej rady ÚĽUV.

V dňoch 3. – 4. septembra 2022 realizoval 31. ročník festivalu Dni majstrov ÚĽUV 2022, ktorého hlavnou témou bolo drevo a v rámci neho kyjatická hračka, ktorá bola zapísaná do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

V roku 2022 sa realizovala príprava nového webu organizácie, ktorý bol spustený 15. 12. 2022.

Organizácia v roku 2022 plnila svoje poslanie vo všetkých oblastiach, a to v rozsahu zodpovedajúcom možnostiam štátneho rozpočtu a množstvu prostriedkov ním poskytnutých a tiež realizovala aktivity nad rámec kontraktu v rozsahu vlastných finančných prostriedkov.

UMELECKÉ SÚBORY

V oblasti tradičnej kultúry a jej interpretácie pôsobia v rámci rezortu kultúry tri organizácie, ktoré sa zameriavajú na jej scénické a umelecké spracovanie – Slovenský ľudový umelecký kolektív, Tanečné divadlo Ifjú Szivek a Umelecký súbor Lúčnica.

- **Slovenský ľudový umelecký kolektív (SLUK)**

SLUK je profesionálna umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru, ako aj v oblasti starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru Slovenska. Prostredníctvom Centra pre tradičnú ľudovú kultúru plní funkciu kompetenčného centra vo vzťahu k implementácii Dohovoru UNESCO na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva a štátnej kultúrnej politiky v oblasti tradičnej ľudovej kultúry pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva, iné štátne organizácie, ako aj neštátne subjekty zaoberajúce sa tradičnou ľudovou kultúrou.

SLUK najmä organizuje kultúrnospoločenské podujatia zamerané na ochranu, šírenie, dokumentáciu, propagáciu, sprístupnenie a umelecké spracovanie tradičnej ľudovej kultúry Slovenska, spolupracuje s verejnoprávnymi médiami a inými štátnymi inštitúciami pri napĺňaní základných účelov a predmetu svojej činnosti, pripravuje a vydáva printové, zvukové, obrazové a iné multimediálne nosiče, vyrába scénické dekorácie a kostýmy pre vlastnú umeleckú činnosť. SLUK je prevažne zájazdovým telesom. Ťažisko jeho prezentačnej činnosti tak spočíva vo vystupovaní v teréne.

V rámci tvorivej, umeleckej a prezentačnej činnosti bola hlavnou dramaturgickou náplňou roku 2022 príprava nového hudobno-tanečného programu s názvom Pašie. Okrem dvoch premiér sa uskutočnili i jeho dve reprízy. Významná bola aj slovenská premiéra spoločného programu Ondráš a SLUK v rámci festivalu Jánošíkove dni v Terchovej. V rámci projektu s názvom FOLK_Like it – kroj ako zrkadlo kultúry a determinant národnej identity na príklade Poľska, Slovenska, Chorvátska, Srbska a Maďarska sa SLUK spolupodieľal na vzniku spoločného galaprogramu a výstavy krojov. V spolupráci s Veľvyslanectvom SR vo Francúzsku pripravil v roku 2022 predstavenie vybraných slovenských prvkov, ktoré sú zapísané v Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva a celovečerný program, ktorý predviedol v sídle UNESCO v Paríži. Na Národnom dni venovanom Slovensku na výstave Expo 2020 v Dubaji reprezentoval SR tanečný súbor aj spevácka skupina SLUK v samostatnom vystúpení i v koprodukčnom programe Billy Barman a dievčatá zo SLUK-u (ten bol v roku 2022 realizovaný celkovo štyrikrát). Na srbskom festivale Ethno summit sa v Starej Pazove SLUK uviedol programom Genezis (ktorý v roku 2022 predstavil spolu päťkrát) a jeho zástupcovia sa zúčastnili i konferencie v Belehrade, kde viedli tanečné workshopy z cyklu Folky – polky aj bábkarský workshop spojený s bábkovým predstavením.

V roku 2022 SLUK reprízoval programy Výber z tvorby (26-krát, z toho v zahraničí osemkrát), Gašparko (šesťkrát) a Zvuky nie sú muky (trikrát) i koprodukčné predstavenia s Radošinským naivným divadlom (Jánošík po 300 rokoch desaťkrát a Malý veľký muž jedenkrát) a s Baletom SND (Balet & SLUK / Tancom k sebe deväťkrát). Záverom roka SLUK odohral svoje vianočné programy Pastorále (trikrát) a Slovenské Vianoce (sedemkrát), ktoré nemohol realizovať v predchádzajúcich dvoch rokoch z dôvodu protipandemických opatrení.

Súhrnom SLUK v roku 2022 zrealizoval 83 vystúpení (z toho 9 v zahraničí), ktoré prepočtom videlo 47 263 ľudí (z toho 9 450 v zahraničí).

Okrem uvedeného SLUK v roku 2022 zorganizoval i 12. ročník Dňa detí (v spolupráci s mestskou časťou Bratislava – Rusovce a ÚLUV-om), na ktorom sa predstavili aj žiaci z troch tanečných škôl z Ukrajiny od apríla trénujúce v baletných sálach SLUK-u a 4. ročník tradičného bábkového divadla Bábky v Parku (taktiež v spolupráci s mestskou časťou Bratislava – Rusovce), na ktorom sa predstavilo šesť tradičných bábkových divadiel zo Slovenska, Čiech, Francúzska, Veľkej Británie a Talianska. V roku 2022 zrealizoval i 28 výchovno-vzdelávacích programov, z toho 11 pre deti a mládež. SLUK venuje pozornosť aj budúcim tanečníkom – pokračuje v spolupráci s pražským tanečným konzervatóriom, ktorého študenti prichádzajú na stáž a prax a v roku 2022 u seba uvítal študentov a pedagógov tanečného odboru Súkromného konzervatória z Nitry. Kino SLUK urobilo 150 projekcií pre 3 315 divákov.

Činnosť Centra pre tradičnú ľudovú kultúru (CTEK) sa riadi najmä Zriaďovacou listinou SEUK-u, vládnu Konceptiou starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru a Dohovorom UNESCO na ochranu nemotného kultúrneho dedičstva. Jednou z jeho hlavných činností je dokumentovanie, spracovanie, archivácia a sprístupňovanie javov tradičnej ľudovej kultúry. Prostredníctvom webového sídla www.fondtlk.sk (od roku 2017) bolo k 31. decembru 2022 dostupných on-line 9 534 digitálnych objektov. Stránku v roku 2022 navštívilo 25 780 používateľov, priemerná mesačná návštevnosť bola 2 148 návštevníkov.

Ďalšou významnou úlohou CTEK je koordinácia a administrácia procesu tvorby Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska a Zoznamu najlepších spôsobov ochrany nemotného kultúrneho dedičstva na Slovensku. Na výzvu v roku 2022 reagovali štyri subjekty, ktorým boli poskytnuté odborné konzultácie. Celý proces bol úspešne zavŕšený 19. 12. 2022 v SEUK-u na galaprograme vyhlásenia nových prvkov zapísaných na Reprezentatívny zoznam nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska a na Reprezentatívny zoznam nemotného kultúrneho dedičstva UNESCO. V roku 2022 CTEK pripravilo webinár pre nositeľov prvkov zapísaných v Reprezentatívnom zozname nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska. V Bratislave pripravilo v priestoroch SEUK-u výstavu prvkov a aktivít zapísaných v národných zoznamoch NKD, ktorú zrealizovalo aj na FF Východná a počas MFF ETNOFILM Čadca a vybrané slovenské prvky predstavilo v sídle UNESCO v Paríži výstavou Osem významných prvkov a praktík z Reprezentatívneho zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska.

V roku 2022 CTEK dokumentovalo ľudový odev v Ždiari (zdigitalizovalo rodinné historické fotografie), svadobné truhlice v Čičmanoch (z obecnej kroniky digitalizovalo i historické fotografie s ľudovým odevom a architektúrou) a betlehemskú hru v Lendaku. Stránka www.ludovakultura.sk mala k 31. 12. 2022 návštevnosť 118 366 používateľov.

Aj v roku 2022 pokračovala udržateľnosť aktivít v rámci projektu Digitálny fond tradičnej ľudovej kultúry (Operačný program informatizácia spoločnosti a jej sprístupnenie verejnosti), CTEK dodalo do CAIR 200 nových digitálnych objektov (celkovo je v ňom 2 660 digitálnych objektov) a do CDA taktiež 200 digitálnych objektov (obsahuje už 2 653 digitálnych objektov).

• **Tanečné divadlo Ifjú Szivek (TDISZ)**

TDISZ je profesionálnou umeleckou inštitúciou s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru. Tvorivá, umelecká, prezentačná činnosť TDISZ je zameraná najmä na vytváranie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov, ktoré nadväzujú na tradičnú kultúru občanov, najmä maďarskej národnosti, žijúcich na území SR s cieľom zachovávať, rozvíjať a interpretovať ľudové tance, piesne a hudbu, a to aj vydávaním printových, zvukových, obrazových a iných multimediálnych nosičov, organizáciou festivalov, prehliadok a výskumom v oblasti tradičnej kultúry a tanečného umenia. TDISZ v rámci svojho poslania a predmetu činnosti pestuje živé i oživené tradície Maďarov žijúcich v SR, národov a národností strednej Európy – scénicky ich spracováva, vykonáva tanečno-divadelnú prax a poskytuje i odbornú pomoc profesionálnej i amatérskej scéne.

V roku 2022 zrealizovalo TDISZ 68 predstavení a koncertov, z toho 47 celovečerných tanečných predstavení, 11 predstavení pre deti a mládež, 6 hudobných koncertov a 4 divadelné predstavenia. 53 predstavení a koncertov odohralo na Slovensku a deväť v zahraničí (v Maďarsku sedem a dva v Česku). Šesťkrát boli predstavenia v období protipandemických opatrení streamované na portáli navstevnik.online. Príjem zo streamovaných predstavení TDISZ venovalo ľuďom postihnutým vojnou na Ukrajine v rámci verejnej zbierky.

Na repertoári bolo v roku 2022 spolu 7 inscenácií a koncertov. V roku 2022 TDISZ uviedlo nové predstavenie so zameraním na detského diváka s názvom Kukučie vajíčko 2. TDISZ účinkovalo

i na 52. ročníku Šarišských slávností piesní a tancov ako hlavný hosť večera s predstavením Autentika – Vlastný materiál, ktoré videlo 735 divákov.

Predstavenia si v roku 2022 pozrelo naživo 15 141 divákov, z toho 3 234 žiakov. Na online predstavenia bolo pripojených 412 zariadení.

Pri všetkých činnostiach TDISZ kládlo dôraz na zviditeľnenie svojej činnosti v online priestore. Počas celého roka totiž pokračovala rekonštrukcia sídelnej budovy TDISZ na Mostovej ulici 8 v Bratislave (ukončenie stavby sa v dôsledku pandémie, nárastu cien a nepredvídateľne zlého stavu budovy neuskutočnilo v pôvodne plánovanom termíne, budova má byť odovzdaná do užívania až v priebehu prvého polroka 2023), takže nebolo možné realizovať predstavenia na vlastnej scéne.

Archív TDISZ bol v roku 2022 doplnený videozáznamami tradičnej tanečnej kultúry oblasti medzi Váhom a Hronom v trvaní vyše 60 minút a taktiež notovými zápismi tradičných inštrumentálnych skladieb z výskumov autentickej hudby na území južného Slovenska. Notové zápisy obsahujú skladby sláčikovej hudby zaznamenané od primáša László "Vak" Illésa z Oždian.

• Umelecký súbor Lúčnica (US Lúčnica)

Poslaním US Lúčnica je vytvárať umelecké programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadväzujú na folklórne prejavy a ktoré pristupujú k tradičnej ľudovej kultúre a národnej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju. V súlade so svojou zriaďovacou listinou sa v roku 2022 inštitúcia zamerala najmä na tvorivú umeleckú a prezentačnú činnosť tanečného súboru a orchestra, koncertnú činnosť speváckeho zboru i výstavnú a prezentačnú činnosť Domu umenia Piešťany (DU Piešťany).

V roku 2022 ovplyvnilo činnosť uvoľňovanie protipandemických opatrení, ktoré umožnilo v druhej polovici roka bežné fungovanie. Pozitívom bolo i vyriešenie situácie s priestormi baletných sál, ktoré sa koncom roka 2021 podarilo zrekonštruovať, takže v roku 2022 boli plne k dispozícii pre aktivity tanečného súboru. V septembri sa v nich konal i konkurz, ktorým úspešne prešlo 9 dievčat a 6 chlapcov (z viac ako 50 prihlásených). Okrem reprízovania programov Slovenský triptych (desaťkrát) a Z tvorby profesora Štefana Nosáľa (21-krát, vrátane realizácie profesionálneho záznamu) US Lúčnica naštudoval v roku 2022 pri príležitosti 30. výročia Dňa ústavy nový Reprezentačný program, ktorý predviedol 11-krát, okrem iného i v Havířove, Varšave, Rige a na Severnom Cypre. V závere roka US Lúčnica pripravil galaprogram v SND, pre ktorý boli vytvorené aj tri špeciálne komponované choreografické čísla v dĺžke 14 minút, a to v spolupráci s Máriou Čírovou a Petrom Cmoríkom, v réžii Nikitu Slováka. V roku 2022 videlo programy US Lúčnica 29 400 divákov, z toho 3 500 v zahraničí.

Počas letných prázdnin US Lúčnica v spolupráci s o. z. Tanečná škola profesora Štefana Nosáľa zorganizoval 8. ročník podujatia Denný tanečný tábor s Lúčnicou (šlo o tri týždenné turnusy, ktoré absolvovalo 150 detí).

Koncertná činnosť speváckeho zboru US Lúčnica zahŕňala v roku 2022 18 koncertov v SR, jeden v ČR (spolu ich navštívilo 12 527 ľudí) a naštudovanie 96 minút novej zborovej tvorby, 60 minút z toho tvorili diela slovenských autorov.

DU Piešťany, organizačná zložka US Lúčnica, je centrom kultúrneho a spoločenského života kúpeľného mesta, prispieva k významnému obohateniu života jeho obyvateľov ako i návštevníkov. Dramaturgia zahŕňa aktivity mestského, regionálneho, celoštátneho a medzinárodného významu. V roku 2022 bolo jeho sídlo, ako jedno z najkomplexnejších architektonických diel 20. storočia na Slovensku, zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR. DU Piešťany zorganizoval v roku 2022 svoje tradičné podujatia: 67. ročník medzinárodného hudobného festivalu MUSIC FESTIVAL PIEŠŤANY (18 podujatí, ktoré navštívilo 7 578 návštevníkov), 23. ročník medzinárodného festivalu organovej hudby Organové dni v Piešťanoch (6 koncertov, ktoré videlo

245 návštevníkov), 17. ročník medzinárodného filmového festivalu CINEMATIK (25 filmov s návštevnosťou 7 760 divákov) a 24. ročník česko-slovenského festivalu Piešťanské rendezvous (13 podujatí, 5 umeleckých výstav a cca 10 000 návštevníkov). Okrem toho umožnil návštevníkom sledovanie deviatich operných diel (priame prenosy) z Metropolitnej opery New York, zorganizoval predstavenie Ukrajinského národného baletu a v priestoroch galérie, výstavnej siene, minigalérie a vstupov do sály i foyer 1. poschodia sprístupnil DU Piešťany spolu 23 výstav.

D.3. HLAVNÉ ČINNOSTI ORGANIZÁCIÍ V OBLASTI UMENIA

DIVADLÁ A DIVADELNÁ ČINNOSŤ

V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR vyvíjali svoju činnosť 4 divadlá s vlastnými umeleckými súbormi (Slovenské národné divadlo, Divadlo Nová scéna, Štátna opera v Banskej Bystrici a Štátne divadlo Košice). Divadlá uviedli v premiére spolu 43 inscenácií (27 inscenácií v roku 2021), odohrali spolu 1 132 predstavení a 7 koncertov (v roku 2021 to bolo 354 predstavení), z toho na domácich scénach 1 085 a 6 koncertov (v roku 2021 to bolo 351), na scénach v SR 24 (4 v roku 2021) a 20 v zahraničí (2 v roku 2021) a 3 predstavenia v online priestore. Predstavenia uvedených štátnych divadiel navštívilo spolu 339 587 divákov (63 913 divákov v roku 2021). Do pôsobnosti MK SR patrí aj Divadelný ústav ako odborné pracovisko v oblasti divadla, ktoré organizačne a produkčne zabezpečuje prevádzku Štúdia 12. V roku 2022 uviedlo 68 predstavení, ktoré videlo 2 322 divákov.

• Slovenské národné divadlo (SND)

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23. 7. 2014. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií. Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

Začiatok roka 2022 bol ešte stále poznačený protipandemickými opatreniami v zmysle obmedzených možností skúšok a prípravy nových inscenácií, ale predovšetkým kapacitného naplnenia divadelných hľadísk. Kontakt s divákmi udržiavali ponukou streamovania. O to intenzívnejšie sa na jar rozbehli skúšky, stretávanie sa a tvorivé debaty v zákulisí a predovšetkým predstavenia s pozitívnou energiou. SND realizovalo premiéry a obohatilo svoje aktivity o nové projekty. Okrem toho riešilo mnoho úloh zásadného charakteru, ako sú: otázky súvisiace s historickou budovou - Útvar hodnoty za peniaze odobril štúdiu uskutočniteľnosti rekonštrukcie historickej budovy SND a odporučil pokračovanie v projekte; v SND sa uskutočnila kontrola Inšpektorátu práce a Najvyššieho kontrolného úradu. Kontrola Inšpektorátu práce Bratislava bola od 14. septembra do 21. decembra 2022. Kontrola NKÚ v SND sa konala od 1. augusta do 30. novembra 2022 na žiadosť poslancov Výboru Národnej rady SR pre kultúru a médiá. Popri už etablovaných kontaktoch Činohry SND v ETC/Európskej divadelnej konvencii, ktoré sa rozvíjajú tvorivo a intenzívne už od roku 2000, pribudlo v roku 2022 členstvo Opery SND v Opera Europa (aktuálne združuje 215 členov zo 43 krajín), v roku 2022 sa SND stalo novým členom Francúzsko-slovenskej obchodnej komory, v Slovenskom národnom divadle sa niekoľkokrát stretli členovia Asociácie slovenských divadiel a orchestrov (ASDO). Napríklad v júni sa na zasadnutí na tému návrhu zákona o profesionáloch v kultúre a sponzoringu zúčastnili aj zástupcovia ministerstva kultúry. ASDO tak potvrdzuje svoju snahu byť dôležitým partnerom v otázkach prípravy legislatívy a riešenia dôležitých tém v oblasti kultúry. Vedenie SND rozhodlo o ukončení umeleckej činnosti v historickej budove SND a aj v roku 2022 historická budova SND naďalej zostala v správe SND a Technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval jej nevyhnutnú údržbu a zákonom stanovené povinnosti, pokračoval v realizácii investičného zámeru „Rekonštrukcia historickej budovy SND“.

zabezpečil kladné stanovisko Krajského pamiatkového úradu, bol vypracovaný projekt uskutočniteľnosti investičného zámeru a podstúpený na posúdenie Ústavu hodnoty za peniaze s kladným výsledkom. V priebehu roka 2022 sa začala realizácia investičného zámeru „Rekonštrukcia Umelecko-dekoračných dielní“ a začal proces obstarania štúdie realizovateľnosti potrebný na čerpanie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR, došlo ku kompletnej zmene parkovacej politiky a parkovacieho systému, k rekonštrukcii vonkajšieho osvetlenia parkovacích miest, k zmene užívania verejnej komunikácie vrátane zmeny verejného osvetlenia. V súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine SND poskytlo ubytovanie v objekte chaty v Liptovskom Jáne ukrajinským občanom unikajúcim pred vojnovou agresiou Ruska.

Napriek nie najpriaznivejšiemu vývoju pandemickej situácie zo začiatku roka sa premiéry a mnoho inovatívnych projektov, ktoré pripravili tri umelecké súbory a Úsek marketingu a komunikácie, stretlo s veľmi priaznivou odozvou a mimoriadnym záujmom. Z projektov, ktoré upútali novým prístupom je napríklad Fashion Ballet '22, a pre získanie záujmu širokej verejnosti o tvorbu v SND Letné gala na námestí Eurovea na konci sezóny v rámci programu už avizujúce nové premiéry tej nasledujúcej. Umelecké súbory, aby podporili kreativitu a získavali nových, najmä mladých divákov, realizovali vzdelávacie projekty, inkluzívne podujatia, koncerty pre rodiny s deťmi a podobne. S veľkým záujmom rodičov a vo výsledku predovšetkým detí sa stretli dve Veľké divadelné prespávačky. Zvlášť je potrebné vyzdvihnúť aktivity, ktoré realizovalo SND na pomoc a podporu Ukrajine po odsúdeniahodnej agresii Ruska na jej územie: v rámci spolupráce s Bielou vranou a o. z. Bystriny sa realizoval diskusný večer *Láska, pravda, chlieb a soľ* za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Vďaka iniciatíve ministerky kultúry Natálie Milanovej hosťoval na pôde SND baletný súbor z Ukrajiny. Po odvolaní Mateja Drličku z postu generálneho riaditeľa SND do verejného vypočutia uchádzačov o pozíciu generálneho riaditeľa či generálnej riaditeľky SND dočasne od novembra 2022 vedie Jozef Švolík, vedúci oddelenia umenia a umeleckých inštitúcií ministerstva kultúry, pod ktorého gesciu dlhodobo patria štyri štátne divadlá. Ministerstvo kultúry týmto krokom garantovalo udržanie stability a kontinuity SND.

V roku 2022 uviedlo SND spolu 15 premiér. Z celkového počtu uviedla činohra 8 premiér s počtom predstavení 383 a počtom návštevníkov 102 474, opera 3 premiéry (plus operné štúdio 1 premiéru) s počtom predstavení spolu 75 a počtom návštevníkov 38 592, balet 3 premiéry s počtom predstavení 67 a počtom divákov 44 924. Vlastných predstavení bolo 525, počet návštevníkov 185 990, tržby z predstavení spolu 3 122 055,00 eur, z toho tržby na domácej scéne za všetky súbory 3 005 180, z tuzemských zájazdov 37 821 a zahraničných zájazdov 79 054. Obsadenosť sál dosiahla 80 %.

Činohra SND

Rok 2022 bol v znamení mnohých nepredvídateľných premenných, čomu sa činnosť Činohry SND pokúšala vždy prispôbiť a promptne reagovať, ale aj trpezlivo vysvetľovať a meniť hracie plány s ohľadom na náhle zmeny spôsobené ochorením Covid-19 a inými ochoreniami, či spoločenskou situáciou a potrebami. V kalendárnom roku 2022 sa podarilo realizovať osem premiér. V sále činohry to bol hudobno-činoherný titul *Kým prídu Stouni...*, apelatívna inscenácia *Salemských bosoriek*, rodinná rozprávka *Nebojsa*, novointerpretovaná klasika *Macbeth*. V Štúdiu to boli inscenácie so spoločensko-kritickým rozmerom. Hra o radikalizácii i neláske s názvom *Špina*, reflexia aktuálnej vojnovnej situácie s názvom *24* a súčasná hra o odchádzaní v rovine vzťahov i života s názvom *Čistý dom*. V Modrom salóne sa vykročilo na cestu participatívneho divadla. Stálym hosťom a súborom účinkujúcim pod strechou Činohry SND sa stalo divadlo nevidiacich a slabozrakých Zrakáč. Uviedla sa premiéra hry *Čaj u pána senátora*. Popri neprofesionálnych hercoch účinkovali aj členovia súboru Činohry SND. Činohra sa zúčastnila na niekoľkých zájazdoch. Za jeden z najdôležitejších je možné považovať zájazd, ktorý realizoval a inicioval Slovenský inštitút v Prahe. Podarilo sa vyviezť štyri inscenácie Modrého salónu (*Sova*, *Deklarácia závislosti*, *Milada*, *Nepolepšený svätec*). V rámci Slovenska sa hosťovalo v Strážkach, v Martine, v Piešťanoch, v Košiciach. Rovnako sa uviedla inscenácia *Bál* v Prahe na festivale Pražské križovatky a *Kým prídu Stouni...* na festivale Divadlo v Plzni. V spolupráci s Akadémiou divadelných tvorcov sa hosťovsky v Činohre SND uviedli inscenácie *D1* (SKD Martin), *Borodáč* alebo *Tri sestry* (ŠDKE), *Čepiec* (DJGT Zvolen). V rámci väčšej otvorenosti nezávislým divadlám sa v priestoroch Modrého salóna prezentovalo divadlo

Na cucky z Olomouca s ich inscenáciou *Zatrolleno*, či inscenácie nezávislých divadiel z Prešova (*Moral insanity*, *PND*), z Košíc (*Niekoľko skíc k vlastnej samovražde*, *Na Peróne*) a Spišskej Novej Vsi (*Kontra*). V rámci spolupráce s Bielou vranou a o. z. Bystriny sa ako reakcia na pomoc a podporu Ukrajine realizoval diskusný večer *Láska, pravda, chlieb a soľ* za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Počas večera sa uviedol v inscenovanom čítaní aj text ukrajinskej autorky Jeleny Astasjevovej *Slovník emócií v čase vojny*. V novembri sa v spolupráci s o. z. Bystriny pokračovalo pri realizácii programu *Biela vrana*, ktorý oceňuje osobnosti verejného života a občianskeho aktivizmu. Počas programu dostali priestor aj mnohí ukrajinskí umelci podporení Fondom na podporu umenia. Vzdelávacie projekty Činohry SND navštívilo vyše 1 800 účastníkov. Činohra SND v prvom polroku 2022 využila online priestor na live stream na podporu Ukrajiny. Na svojom youtubovom kanáli uviedla 8. 3. 2022 naživo inscenáciu *Láskavé bohyne*. Výťažok z prijatých prostriedkov bol venovaný Ukrajinskému Červenému krížu. Naďalej sú dostupné inscenácie na platforme Dramox. K doterajším inscenáciám pribudli aj čerstvo dernierované inscenácie *Bačova žena* a *Mercedes Benz*. Súčasťou programu Činohry SND bolo host'ovanie projektu *Humans of (Fjúžn)* v rámci festivalu Fjúžn 2022. Významnými host'ovaniami boli aj tanečné inscenácie Peeping Tom: *Dyptych*, Vertigo dance company: *Pardes* a Niv Sheinfeld: *Art Attack*, ktoré uviedli v rámci už tradičnej spolupráce s festivalom Bratislava v pohybe. Host'ovania v roku 2022 uzavreli dvoma predstaveniami inscenácie nórskeho nezávislého divadelného zoskupenia Susie Wang v spolupráci s Národným divadlom Oslo, *Mummy Brown* a host'ujúcou premiérou inscenácie fyzického divadla Youn Only Live once, ktoré bolo vyústením spolupráce talianskeho režiséra so slovenskými tanečníkmi.

Opera SND

Opera SND privítala rok 2022 online predstavením *La traviata*, ktoré malo premiéru v októbri predchádzajúceho roku. Na základe možností vychádzajúcich z nariadených obmedzení zo všadeprítomného covidu, zdravotných indispozícií či karanténnych povinností interných, ale aj externých umeleckých zamestnancov bol v prvom polroku 2022 hrací plán Opery SND rukojemníkom častých zmien, rušení predstavení či presunu premiéry. Najturbulentnejšie obdobie bolo v rozpätí mesiacov január až apríl, keď boli zo spomínaných dôvodov zrušené inscenácie *La traviata* (11. 1., 23. 2.), *Aida* (15. 1., 18. 1.), *Turandot* (22. 1., 28. 1.), koncertné predvedenie opery *Vzkriesenie* (1. 4., 3. 4., presun na sezónu 22/23 alebo 23/24), koncert Štefana Margitu (20. 4.) a preloženie premiéry *Čert a Káča* o týždeň neskôr (plánované 18. a 19. 2., realizované 26. a 27. 2.). Napriek tomu Opera SND počas prvého polroka uviedla premiéry inscenácií A. Dvořáka *Čert a Káča* a s členmi Operného štúdia Opery SND inscenáciu *Peter a Lucia* od Mira Bázlika. V rámci špeciálneho koncertu *Čarovné noci* v opere boli uvedené diela *Kouzelné noci* od Bohuslava Martinů, *Perzská noc* od Camille Saint-Saënsa a *Májová noc* od Ruggera Leoncavalla. V sále Opery a Baletu SND sa zavŕšila sezóna predstavením pre rodiny a detského diváka koncertným predstavením *Príbeh hudby – Tajomstvá ľudského hlasu*. Popri odohraných repertoárových inscenáciách *La traviata*, *Rusalka*, *Don Giovanni*, *Sedliacka česť*, *Komedianti*, *Don Carlo*, *Aida*, *Denník Anny Frankovej* bolo uvedené množstvo komorných koncertov a zaujímavých projektov, ako aj koncerty Operného štúdia, či Letné gala na námestí pred budovou SND 25. 6. 2022 v spolupráci všetkých súborov s programom: Georges Bizet *Carmen*, Eugen Suchoň *Svätopluk*, Piotr Iljič Čajkovskij *Labutie jazero*, Antonín Dvořák *Rusalka*, Gaetano Donizetti *Maria Stuarda*, Ferdinand Hérold *La Fille mal gardée/Zlé strážené dievča*, piesne z inscenácie činohry *Kým prídu Stouni...*. Popri neľahkej situácii s pandémiou sa podarilo Opere SND vycestovať v marci s predstavením *La traviata* na 15. ročník Festivalu hudobného divadla OPERA 2022 do Prahy. Druhý polrok, resp. začiatok sezóny 22/23, otvorila Opera SND výnimočným galakonzertom na počesť zosnulej svetovej opernej legendy Edity Gruberovej pod názvom EDITA GRUBEROVÁ TRIBUTE, a následne v septembri odpremiérovali inscenáciu Georgesa Bizeta *Carmen* a v októbri slovenskú premiéru opery Lubice Čekovskej *Impresario Dotcom* v koprodukcii so svetoznáмым festivalom v Bregenzi.

Opera vysielala aj v TV a online: Peter Dvorský 70 - záznam koncertu Opery SND k jubileu Petra Dvorského uviedla RTVS v premiére na Nový rok – v sobotu 1. 1. 2022 na Dvojke. Edita Gruberová Tribute - záznam koncertu Opery SND na počesť zosnulej svetovej opernej legendy Edity Gruberovej uviedla RTVS v premiére 25. 12. 2022 na Dvojke. Na Troch kráľov odvysielali v online priestore záznam predstavenia *La traviata* v premiérovom obsadení s Adrianou Kučerovou, Pavlom Bršlíkom a Danielom Luisom de Vicente. Predstavenie naštudoval a dirigoval Róbert Jindra.

Súbor Opery SND vycestoval 13. 3. 2022 na 15. ročník Festivalu hudobného divadla OPERA 2022 do Štátnej opery v Prahe. Pod taktovkou Roberta Jindru účinkovalo exkluzívne obsadenie, kde sa v troch hlavných postavách predstavili Adriana Kučerová, Pavol Bršlík a Daniel Luis de Vicente. Súbor Opery SND uviedol inscenáciu Verdiho *La traviaty*, ktorá je v atraktívnej koncepcii talianskeho režiséra Roberta Catalana (premiéra v októbri 2021). Festival vznikol v roku 1993 ako bienále a tradične ho usporadúva Jednota hudobného divadla, hlavným partnerom festivalu je Národné divadlo Praha. Od roku 2015 sa na festivale zúčastňujú aj operné súbory zo Slovenska pripomínajúc tak, že české a slovenské divadlo patrí do spoločného divadelného kontextu reflektujúc významné profesionálne umelecké i kolegiálne väzby.

Balet SND

Hlavnou umeleckou víziou vedenia Baletu SND v roku 2022 bolo obohatiť repertoár baletu o diela svetových tvorcov a zároveň dať priestor pôvodnej tvorbe. Vrcholom sezóny v prvom polroku bola premiéra titulu *Rukopisy majstrov*, ktorá priniesla ikonické diela súčasnej svetovej tvorby s rukopismi renomovaných choreografov. Zámerom dramaturgie baletu bolo ponúknuť invenčné, progresívne diela, ktoré budú vďaka svojej novej tanečnej poetike pre súbor aj repertoár výrazným posunom a zároveň rozšíria rady divákov. Premiéra *Fashion Ballet '22* priniesla nový formát, ktorý dáva príležitosť na vznik pôvodnej tvorby v rámci spoločných prienikov baletu a módy. Je základom novej platformy, ktorá umožňuje najmä mladým tvorcom predstaviť pôvodné a inovatívne diela. Tretia premiéra *Zle strážené dievča/La Fille mal gardée* rozšírila repertoár o významné dielo svetového baletného repertoáru a zároveň dala publiku možnosť spoznať jeho najocenejšiu verziu z dielne svetového choreografa Fredericka Ashtona. Aj v roku 2022 sa pokračovalo v edukačných projektoch v rámci spolupráce s Tanečným konzervatóriom Evy Jaczovej v Bratislave a Katedrou tanečnej tvorby VŠMU, ktorej vyústením sú tanečné galavečery. V snahe pokračovať v skvalitňovaní umeleckého súboru a prípravy na obe premiéry pozvali niekoľko zahraničných pedagógov, ktorí významnou mierou pomáhajú k dvíhaniu technickej úrovne a všestrannosti tanečníkov.

Rukopisy majstrov 29. – 30. 4. 2022 bol komponovaný večer, ktorý priniesol v slovenskej premiére štyri javiskové diela reprezentujúce tvorbu významných svetových choreografov 20. a 21. storočia, akými sú Edwaard Liang, Craig Davidson, William Forsythe a Jerome Robbins. Každý z nich predstavil jedinečný pohybový slovník, individuálny prístup k tanečnej technike a spôsob tvorby choreografie. Hudobné naštudovanie predstavenia pripravil americký dirigent Kevin Rhodes, bývalý hlavný baletný dirigent vo Viedenskej štátnej opere. *Fashion Ballet '22* (Kristína Paulin, Adrian Ducin, Lukáš Timulák, Roman Novitzký) 26. a 27. 5. 2022 bol pilotný ročník nového projektu *Fashion Ballet* a mal za cieľ rozšíriť portfólio tradičnej repertoárovej stavby Baletu Slovenského národného divadla o nový javiskový koncept, ktorého zámerom je vytvoriť priestor pre vznik pôvodnej tvorby a zároveň dať mladým autorom choreografie i módného dizajnu možnosť predviesť svoju kreativitu na javisku prvej scény a konfrontovať svoje umelecké vízie s verejnosťou. *Fashion Ballet '22* prepojoval pôvodnú tvorbu štyroch mladých choreografov a štyroch renomovaných módnych dizajnérov, výsledkom čoho boli štyri pôvodné choreografické diela. Poslednou premiérou roka 2022 bol komický balet *Zle strážené dievča/La Fille mal gardée* v originálnej choreografii Fredericka Ashtona. Verzia baletu v choreografii sira Fredericka Ashtona mala premiéru v Kráľovskom baletе v Londýne v januári roku 1960, v hudobnej úprave Johna Lanchberyho, ktorý v hudbe dotvoril pasáže vhodné na herecké

vykreslenie komických situácií. Jeden z najobľúbenejších baletných titulov na svete sa na javisko SND vracia po 30 rokoch. Je prvým uvedením úplnej Ashtonovej inscenácie s pôvodnou choreografiou, hudobným aranžmánom Johna Lanchberyho a originálnou scénickou výpravou Osberta Lancastera, s originálnym svetelným dizajnom Jeana-Pierra Gasqueta, ktorý mal zároveň umeleckú supervíziu. Dielo v SND naštudoval Jean Christophe Lesage, hlavný baletný majster Viedenského štátneho baletu, podľa ktorého je choreografia odrazom doby, v ktorej vznikala – 60-te roky 20. storočia, zmesou klasiky, moderného tanca, humoru a pantomímy.

Balet SND bol s ostatnými súbormi súčasťou Letného gala SND 25. júna 2022. Sólisti a zbor Baletu SND na koncerte uviedli: dueto na hudbu z 3. dejstva opery *Carmen* a zborový tanec na Cigánsku pieseň z 2. dejstva opery *Carmen* (choreografia Igor Holováč), entrée a adagio z 3. dejstva *Labutieho jazera* (choreografia Rafael Avnikjan podľa Mariusa Petipu), Dreváčkový tanec z baletu *La Fille mal gardée/Zle strážené dievča* (choreografia Frederick Ashton). Balet SND odprezentoval aj Absolventský koncert TKEJ 7. júna 2022 a Block party SND na nádvorí pred budovou v auguste 2022. V rámci edukačných projektov uviedol 7. júna 2022 Večer tanečného umenia VŠMU a Baletu SND, ktorý je výsledkom spolupráce Baletu SND a VŠMU, ktorá prebieha už siedmy rok. Je prezentáciou prác študentov Katedry tanečnej tvorby VŠMU - absolventov choreografie v rámci rôznych tanečných žánrov. Program slávnostného večera, ktorý sa konal pri príležitosti 70. výročia založenia Katedry tanečnej tvorby HTF VŠMU, bol prezentáciou z výberu záverečných a semestrálnych prác študentov katedry tanečnej tvorby. V programe sa predstavili aj sólisti a členovia Baletu SND s ukážkou z premiéry *Fashion Ballet '22* v choreografii Kristíny Paulin, sólisti a členovia SLUK-u v choreografii Mareka Gregu a ďalší hostia. Balet SND privítal v júni 2022 na javisku novej budovy SND balet Národného divadla Ukrajiny Tarasa Ševčenka. Ich letné turné v krajinách Európskej únie sa konalo z dôvodu vojnovnej situácie na Ukrajine. Počas večera sa predstavili sólisti Baletu Národného divadla Ukrajiny spolu s ich umeleckou riaditeľkou Olenou Filipievovou. Program tvorili fragmenty z baletov a inscenácií ukrajinského a svetového baletného repertoáru. Zisk zo vstupného bol venovaný na podporu Národného divadla Ukrajiny Tarasa Ševčenka. Nesúťažný festival Dotyky a spojenia vytvára platformu na prezentáciu vybraných divadelných inscenácií, ktoré vznikli počas uplynulého roka na Slovensku. Balet SND sa na festivale predstavil produkciou *Balet & SLUK/Tancom k sebe*. Balet sa zapájal aj do inkluzívnych podujatí - na Medzinárodný deň detí sa konalo v SND tretie predstavenie v rámci projektu Divadlo pre všetky deti, tentoraz pre deti so sluchovým postihnutím, deti s poruchou autistického spektra aj deti s viacnásobným postihnutím. Balet SND prispel interaktívnym dramaturgickým úvodom a diskusiou pre nepočujúce deti pred predstavením baletnej rozprávky Tibora Freša *Narodil sa chrobáček* v choreografii Igora Holováča. V decembri 2022 si v SND užili baletné predstavenie aj nevidiace a slabozraké deti. Balet SND sa stal súčasťou zmysluplného projektu Luskáčik pre nevidiacich, ktorý vznikol vďaka iniciatíve riaditeľky občianskeho združenia Od podlahy Galiny Kubalovej a špeciálnej aplikácie s komentárom. Deti vďaka nej mohli vnímať dianie na javisku na pozadí Čajkovského hudby. V rámci programu si deti mohli prostredníctvom audio-dotykového rámu a 3D reliéfnej knihy v Braillovom písme vyskúšať baletné pózy.

- **Divadlo Nová scéna (DNS)**

V roku 2022 uviedlo divadlo 10 premiér inscenácií (o 8 viac ako v roku 2021). Prvou premiérou bola komorná komédia *Sex pre pokročilých* (12. 2.) kanadskej autorky Michele Riml. Po inscenácii VÝSTUP ide o druhý titul komorných komédií s témou priamo oslovujúcou dnešného diváka. Ďalšou premiérou bola hra súčasného rumunského autora Radu Macriniciho *Elektrický anjel* (24. 2.) Inscenácia sa hrá v netradičnom priestore, v bývalej kotolni Fakulty architektúry STU Bratislava. Témou inscenácie sú príčiny psychických porúch a častý výskyt samovrážd mladých ľudí. Predstavenie sa hráva predovšetkým v dopoludňajších hodinách pre druhý stupeň základných škôl a pre stredné školy, lebo projekt má edukatívny a preventívny charakter. V polovici marca 2022 vstúpil s oficiálnou premiérou do repertoáru divadla pôvodný slovenský muzikál *Voda (a krv) nad vodou* (22. 3.). Tvorcovia tohto projektu (P. Pavlac a J. Ďurovčík) siahli opäť po slávnych skladbách legendárnej skupiny Elán a vytvorili úplne nový príbeh odohrávajúci sa v súčasnosti, parafrázujúc slávny román A.

Dumasa Gróf Monte Christo. Štvrtou premiérou bol muzikál *The Bodyguard* (5. 5.), ktorý je divadelnou adaptáciou filmu Osobný strážca. Muzikál je postavený na obľúbenom príbehu so súčasnými inscenačnými postupmi, na dominantných, podmaňujúcich skladbách Whitney Houston so sprievodom 12-člennej kapely a s vynikajúcimi textami Martina Sarvaša. Sezónu 2021/2022 ukončila piata premiéra monodrámy súčasného autora Alessandra Baricca *Tisícdeväťsto* (10. 5.) Inscenácia je prvým projektom novej dramaturgickej línie OFF NOVÁ SCÉNA v Štúdiu Olympia. V rámci projektu LETO NA HRADE uviedlo DNS premiéru galakonzertu s názvom *Jozef Bednárík a jeho muzikálový svet* (26. 8.). Koncert DNS pripravilo pri príležitosti nedožitých 75. narodenín Jozefa Bednáríka, ktorý v DNS zrealizoval veľa významných muzikálov. Ako tretí diel pomyselné trilógie komorných komédií súčasných autorov so zameraním na aktuálne témy súčasníka DNS v Štúdiu Olympia uviedlo v celoslovenskej premiére hru súčasného poľského dramatika a prozaika Marcina Szczygielski *Škrupinka* (10. 9.). Hudobno-poetická inscenácia o povinnej i nep povinnej literatúre pre stredné školy *Nepovinne po víne* (25. 11.) bola ôsmou premiérou DNS. Toto hudobno-poetické pásmo odštartovalo cyklus večerov, ktoré sa venujú slovenskej poézii v inom šate, ktorým chcú ukázať, že poézia má stále čo povedať nielen staršej ale aj mladšej generácii. Na konci roka 2022 naštudovalo a premiérovu uviedlo DNS rozprávkovú hru s pesničkami od nemeckého autora Ulricha Huba *Tučniaky* (4. 12.) Hra rozpráva mierne detektívny príbeh o sile priateľstva a hľadaní viery v našom reálnom živote. Predstavenie je vhodné svojou témou, humorom a myšlienkou pre celú rodinu. Dáva priestor pre ich následnú diskusiu o otázkach, ktoré nastoľuje príbeh. Inscenáciu DNS uvádzalo aj ako organizované predstavenie pre žiakov predškolských zariadení, či pre žiakov prvého stupňa základných škôl. V predvianočnom čase DNS uviedlo desiatu premiéru muzikálového príbehu pre malých aj veľkých *Ak veríš zázrakom* (21. 12.) v réžii Patrika Vyskočila. DNS odohralo na domácej scéne 215 predstavení (o 163 viac ako v roku 2021), z toho pre deti a mládež 34 predstavenia (o 32 viac ako v roku 2021), ktoré navštívilo celkovo 73 663 divákov (o 60 055 viac ako v roku 2021). Mimo domovskej scény divadlo odohralo 2 predstavenia v mestách SR (Dolný Kubín a Spišská Nová Ves) a v zahraničí 8 predstavení (Južná Kórea a Česká republika). Na scénach DNS hosťovalo 6 súborov – OZ Divadlo ART s predstavením pre deti – rozprávka s pesničkami *Kozliatka a vlk*, Mestské divadlo Žilina s inscenáciou *Naše fotky*, Koncert A. Bučko&Band, V. Grežo a jeho hostia pripravili dramatické pásmo *W. Shakespeare a I. Newton*, SKDK Topoľčany uviedli retro muzikál *Smoliari* a SKD Martin sa predstavili hudobnou biografiou *Karola Duchoňa*.

• **Štátna opera v Banskej Bystrici (ŠO)**

V roku 2022 Štátna opera splnila ciele, ktoré si pre tento rok vytýčila. Výhodou bola skutočnosť, že produkcia divadla bola v dôsledku pandemickej situácie limitovaná len čiastočne na začiatku roka, a to obmedzením návštevnosti. V podstate sa však mohli všetky podujatia uskutočniť v riadnom režime, naživo a pre návštevníkov. Na jednej strane sa kontinuálne hrali repertoárové tituly, na druhej strane boli pripravené a premiérovane nové scénické tituly a koncertné podujatia. Ak sa pozrieme na aktuálny repertoár divadla, možno konštatovať, že odohrať sa podarilo všetky inscenácie. Programová skladba zostala stabilná a nezmenená - tvorili ju žánre opery, operety, muzikálu, baletné, tanečné a hudobno-dramatické inscenácie. Naplnila sa aj ambícia osloviť čo najväčšie vekové spektrum návštevníkov v relevantnej šírke diváckej náročnosti jednotlivých ponúkaných titulov.

V sledovanom období vznikli štyri nové inscenácie. Prvá, operná, sa zaradila do dramaturgického segmentu, ktorý prináša divákovi menej známe diela veľkých majstrov talianskeho raného romantizmu v medzinárodnom obsadení. Ide o operu Gaetana Donizettiho *Favoritka*, ktorej premiéra sa mala zrealizovať už v roku 2021. Druhým dielom sa stal dramaturgický objav - detská opera súčasnej britskej skladateľky Rachel Portmanovej *Malý princ*, skomponovaná podľa rovnomennej literárnej predlohy Antoine de Saint-Exupéryho. Nová detská opera s detským predstaviteľom v hlavnej úlohe zaznamenala nevídaný návštevnícky boom. Tretím premiérovým titulom sa na jeseň 2022 stala známa česká opera Bedřicha Smetanu *Predaná nevesta*, ku ktorej sa naša scéna pravidelne vracia a ktorá patrí k „operám prvého diváckeho kontaktu“. Štvrtým novým

titulom bola na konci roka už tradične opereta, tento raz *Paganini* známeho tvorcu tzv. klasických operiet Franza Lehára.

Okrem uvedených inscenácií odznelo v premiére aj osem premiér koncertov, či už komornejšieho alebo v závere sezóny i väčšieho rozsahu. Všetky tieto koncerty boli ideovo aj z hľadiska hudobnej dramaturgie koncipované tak, aby motivovali divákov opäť navštíviť prostredie Štátnej opery, aby prípadne získala nových divákov, ktorým by stredoprúdová operná, či operetná produkcia mohla imponovať. V Bohéma klube sa pokračovalo v úspešnom koncertnom podujatí *Dnešný večer patrí mne* a divadlo sa zapojilo aj do tradičných cyklických podujatí (napr. *Noc divadiel*).

V tomto roku sa Balet Štátnej opery po 63 rokoch existencie banskobystrickej opernej scény stal samostatným umeleckým telesom. Pri tejto príležitosti pripravil baletný súbor samostatný koncert pod názvom *Tanečné defilé*. Umelci Štátnej opery realizovali aj viacero zahraničných hosťovaní: prezentovali sa komorným koncertom vo Viedni (Rakúsko), účinkovali v Ternitzi (Rakúsko) a so samostatnou inscenáciou sa uviedli aj na opernom festivale v Bydgoszczi (Poľsko). Na pôde Štátnej opery privítali sólistov *Baletu Národného divadla Ukrajiny Tarasa Ševčenka z Kyjeva*, aj ako vyjadrenie solidarity z dôvodu vojnovnej situácie v ich krajine. Súčasťou ponuky divadla boli v roku 2022 popri bežnej prevádzke i ďalšie podujatia: reprízové koncerty, prednášky, vernisáže výstav, spolupracovalo sa s umeleckým školstvom, najmä s Akadémiou umení v Banskej Bystrici, pripravovali sa podcasty na operné aj neoperné témy.

Rok 2022 v Štátnej opere predstavoval návrat k riadnemu hraniu pre návštevníkov a k štandardnej príprave nových titulov. Prvé mesiace boli ešte poznačené pandémiou, lockdownami, potrebou obmedzovať návštevnícku kapacitu divadla a redukovať počet účinkujúcich na javisku, no väčšinu kalendárneho roka divadlo fungovalo tak, ako v predpandemickom období. Herný plán bol dodržaný rovnako ako plánované 4 premiérové tituly, rad koncertných a ďalších podujatí. Z hľadiska repertoáru ponúkanému divákovi sa čerpal z diapazónu až 24 inscenácií (z toho jeden dvojtítul). Z nich boli niektoré v rámci roka stiahnuté pre dlhú pandemickú prestávku (napr. interpretačne náročné tituly *Ružové kráľovstvo* a opera *Otello* dokonca bez derniéry, nakoľko by kvôli záverečnému predstaveniu museli byť nanovo nastudované.) Riadnu derniéru mala opera G. Pucciniho *Tosca* a Verdiho *Rigoletto*. Do hernej ponuky pribudli 4 nové inscenácie: talianska ranoromantická opera G. Donizettiho *Favoritka*, detská opera súčasnej britskej skladateľky Rachel Portmanovej *Malý princ*, český operný evergreen *Predaná nevesta* Bedřicha Smetanu a opereta *Paganini* Franza Lehára. V rámci pandemického režimu zo začiatku roka boli uvedené niektoré inscenácie v online priestore. Operný podcast *Opera Viva!* si vybudoval stabilnú poslucháčsku základňu, preto zostal v ponuke Štátnej opery aj po ukončení pandemického obdobia. Štátna opera odohrala i rad koncertov, 8 z nich v premiére. Nadviazala i na organizovanie tradičných podujatí ako *Noc divadiel*, *Koncert k SNP* či *Vianočný koncert*.

Štátna opera uviedla 4 premiéry (3 opery, z toho 1 pre deti a mládež a 1 operetu), 8 premiér koncertov, celkom uviedla 23 titulov a 1 dvojtítul plus koncerty v počte spolu 88, online 2 tituly a 1 hosťujúci súbor z Ukrajiny. Odprezentovalo sa 92 predstavení (domáca pôda 80, tuzemské zájazdy 5, zahraničné zájazdy 3, hosťujúci súbor 1, online 3). Návštevnosť fyzicky plus online bola 22 193 divákov (domáca pôda 18 018, tuzemské zájazdy 2 346, zahraničné zájazdy 1 509, hosťujúci súbor 289, online 31). Tržby fyzicky plus online boli 205 100,96 eur, tržby vrátane KP na domácej a zahraničnej scéne bez hosťujúcich súborov 200 862, 96 eur.

- **Štátne divadlo Košice (ŠDK)**

ŠDK uviedlo v roku 2022 spolu 14 premiér inscenácií (o 5 viac ako v roku 2021), z toho 5 činoherných, 4 operné (z toho 1 divadelný projekt), 5 baletných inscenácií (z toho 1 tanečný projekt a 1 obnovená premiéra) a realizovalo čiastočnú prípravu 3 inscenácií s premiérou v roku 2023. Súbory

ŠDK odohrali spolu 273 predstavení (o 198 viac ako v roku 2021) a 7 koncertov, z toho pre deti a mládež 48 predstavení (o 45 viac ako v roku 2021), ktoré navštívilo celkovo 56 128 divákov (o 48 394 viac ako v roku 2021). Na domácej scéne odohrali súbory ŠDK 265 predstavení a 6 koncertov pre 54 059 divákov (o 46 954 viac ako v roku 2021).

V druhej polovici sezóny 2021/2022 pripravilo ŠDK nový interaktívny program s názvom *Malá scénička*, určený pre deti vo veku od 8 do 12 rokov, ktoré dostali príležitosť prejsť v skrátenej podobe celým divadelným skúšobným procesom. Za pomoci umelcov z divadla vymýšľali krátke predstavenia – scénu, spoločne vytvárali náznakový divadelný kostým a na záver svoje scénické dielo uviedli v „premiére“ pre rodičov. V máji 2022 si ŠDK pripomenulo 75. výročie udelenia titulu Národné divadlo v Košiciach. Súčasťou osláv boli 4 premiéry. V rámci osláv sa v priestoroch divadla uskutočnila beseda za okrúhlym stolom, na ktorej sa o tejto téme diskutovalo. Prácu s mladým divákom ŠDK rozšírilo o odborné lektorské a dramaturgické úvody k aktuálnym inscenáciám činohry, baletu a opery realizované vždy s jedným alebo dvoma umelcami daného súboru, resp. s dramaturgom daného súboru, a to v deň predstavenia. Programy sú určené pre 2. stupeň základných škôl, stredné a vysoké školy. K premiére činohernej inscenácie *Oidipus* a k baletnej premiére *Extáza* pripravilo ŠDK aj výstavy. V posledných týždňoch roka 2022 pripravilo ŠDK v spolupráci s OC Optima výstavu kostýmov z inscenácií opery, baletu a činohry, ktoré boli vystavené v rôznych priestoroch obchodného centra a sprijemňovali návštevníkom čas strávený v nákupnom centre. FB profil divadla sledovalo v roku 2022 viac ako 13-tisíc ľudí. Komunikácia divadla s verejnosťou prebiehala aj prostredníctvom webovej stránky divadla, ktorá mala v roku 2022 viac ako 201 000 používateľov. Novinkou v propagácii divadla sa v roku 2022 stala nová televízna relácia *Z javiska*, ktorú pripravuje hovorkyňa a PR manažérka divadla, vysiela sa prostredníctvom internetovej televízie TelKE, Youtube a Facebook ŠDK.

Balet ŠDK

Balet ŠDK uviedol 4 premiéry, z toho 3 nové tituly a 1 obnovenú premiéru. Počas pandémie nemali umelci príležitosť venovať sa detskému divákovi v takej miere, ako by si predstavovali, a tak, hneď po uvoľnení protipandemických opatrení, balet po obnovení premiéry viackrát uviedol baletnú rozprávku *Doktor Jajbolí*, ktorou priniesol trochu radosti nielen slovenským, ale aj ukrajinským deťom, ktoré pred vojnou utiekli na Slovensko. V rámci osláv 75. výročia udelenia titulu Národné divadlo v Košiciach uviedlo dve premiéry – nový autorský balet Ondreja Šotha a Andreja Petroviča *Orbis Pictus* (3. 5.) – príbeh lásky, oddanosti a zraniteľnosti, inšpirovaný poéziou talianskeho spisovateľa Alessandra Manzoniho na hudbu jeho obdivovateľa Giuseppe Verdiho, a pôvodnú tanečnú inscenáciu Andreja Petroviča *Extáza/Obrázky o nej* (11. 5.). Treťou premiérou bol súčasný balet *Proces* (21. 10.), ktorý je inšpirovaný nielen románom Franza Kafku, ale aj jeho osobným životom. S baletným súborom ho pripravil svetoznámy český tanečník a choreograf Jiří Bubeníček.

Na konci októbra 2022 sa odovzdávali divadelné ceny DOSKY, kde sa mimoriadne úspešnou stala baletná inscenácia *Extáza/Obrázky o nej*, ktorá získala ocenenie v dvoch kategóriách. Choreograf a režisér Andrej Petrovič a kolektív získal cenu v kategórii Mimoriadny počin v oblasti tanečného divadla a Vladislav Šarišský získal cenu v kategórii Najlepšia scénická hudba.

24. 11. 2022 uviedol balet koncert *Balet Gala*, na ktorom sa sólisti a zbor baletu predstavili v divertissementoch klasických pas de deux a variácií. Program sa skladal z ukážok najznámejších baletných titulov a bol doplnený o nové klasické choreografie vytvorené špeciálne pre túto príležitosť.

20. 12. 2022 uviedol balet ďalší výnimočný tanečný projekt *Dance For Three*, pozostávajúci z troch samostatných častí – choreografických kompozícií, ktoré nesú spoločný dramaturgicko-režijný zámer a tvoria jediný významový celok. Prvá časť je tematicky viazaná na motív „Viery“ a vznikla v spolupráci s choreografom Maksymom Sklyarom, druhá časť „Nádej“ je choreografickou kompozíciou Jiřího Bubeníčka a tretia časť „Láska“ je choreografickou kompozíciou choreografa Ondreja Šotha. Divadelníci chceli týmto projektom vzdať úctu ľuďom, ktorí prežívajú ťažké obdobie počas vojny. Ide o slovensko-ukrajinskú produkciu a zámerom je jej udržanie v repertoári baletu.

Balet ŠDK odohral 60 predstavení (o 38 viac ako v roku 2021), 2 mimo domovskej scény v SR (1x Martin a 1x Košice – Tabačka Kulturfabrik), 1 predstavenie Ukrajinského národného baletu a 1 predstavenie koncertu Balet Gala, ktorý bol špeciálnym predstavením a nie je zahrnutý v repertoári Baletu ŠDK, ktoré na domácej scéne navštívilo 15 653 divákov.

Činohra ŠDK

V roku 2022 uviedla Činohra ŠDK 5 premiér inscenácií. Prvou úspešnou premiérou bola rozprávka pre pomerne opomínanú kategóriu starších detí vo veku 8 – 12 rokov z pera súčasného autora Salmana Rushdieho Harún a more príbehov (6. 3.), ktorú neskôr porota detského festivalu Virvar označila za celkového víťaza podujatia. Druhá premiéra inscenácie antickej tragédie dramatika Sofokla Oidipus (8. 5.) pokračovala v novej tradícii prepájania súborov, keďže v nej účinkoval aj zbor Opery ŠDK. Tretou premiérou bola adaptácia filmu slávneho a kontroverzného autora a režiséra Larsa von Triera s názvom Idioti (27. 5.). Ďalšou premiérou bola slávna hra Petra Weissa Marat/Sade (4. 11.). Poslednou piatou premiérou v roku 2022 bola pôvodná slovenská hra, ktorá získala Cenu ŠDK v súťaži Dráma 2020, z pera Jána Mikuša Otočte kone! (19. 11.). Na hre spolupracovalo ŠDK s Tabačkou Kulturfabrik. Činohra ŠDK odohrala spolu 149 predstavení (o 111 viac ako v roku 2021), 4 predstavenia mimo domovskej scény v SR (1x Bratislava, 2x Košice a 1x Spišská Nová Ves) a 1 predstavenie v zahraničí (Česká republika – Hradec Králové), ktoré na domácej scéne navštívilo 23 324 divákov.

Opera ŠDK

Opera ŠDK uviedla 4 premiéry nových inscenácií. Prvou bol divadelný projekt Petra Mazalána Už stačí/Ich habe genug (13. 3.), ktorého cieľom je prispieť k diskusii o rovnosti a tolerancii medzi ľuďmi. Kantáta v spojení s textami Hermanna Hesseho sa v inscenácii stáva nahliadnutím do prežívania homosexuálne orientovaného človeka. Druhou bola nová inscenácia svetoznámej opery Giacoma Pucciniho Tosca (10. 5. a 12. 5.). Tretou premiérou bola nová inscenácia – scény z opery Richarda Wagnera Tristan a Izolda (24. 6.). Poslednou štvrtou premiérou bola opera Karola Szymanowského Kráľ Roger (23. 11. a 25. 11.).

V roku 2022 Opera ŠDK zrealizovala 6 koncertov: Operný recitál (28. 1.); 3. Symfónia Henryka Góreckého (26. 6.); Latino Nights (19. 9.); Galakonzert k narodeninám Petra Dvorského (24. 9.); Adventný koncert Petra Valentoviča a jeho priateľov (18. 12.) a Vianočný koncert (18. 12.).

Opera ŠDK sa 10. 3. 2022 predstavila na 15. ročníku Festivalu hudobného divadla OPERA 2022 v Prahe s titulom Roberto Devereux. Opera na festivale zaznamenala pozitívny ohlas, ale najmä ocenenie Libuška, ktoré získala hosťujúca sólistka Eva Bodorová za postavu Alžbety. Odovzdávanie ceny Libuška bolo významnou udalosťou pre Operu ŠDK, ako aj celé divadlo, cenu si 9. 5. 2022 osobne prevzala Eva Bodorová z rúk Dr. Josefa Hermana (predseda Únie hudobného divadla), Lenky Šaldovej (riaditeľka Festivalu hudobného divadla OPERA) a riaditeľa Opery ŠDK Rolanda Kherna Tótha. Eva Bodorová získala za postavu anglickej kráľovnej Alžbety taktiež divadelnú cenu DOSKY v kategórii Mimoriadny počin v hudobnom divadle za spevácky výkon.

V jesenných mesiacoch roka 2022 sa na javisko Malej scény ŠDK vrátil aj výchovný koncert pre detského diváka Peter a vlk – interaktívna hudobná rozprávka Sergeja Prokofieva.

Opera ŠDK odohrala 53 predstavení (o 38 viac v roku 2021), 6 koncertov, 1 predstavenie OPERA&BALET GALA – Charkovské akademické národné divadlo, 1 predstavenie mimo domovskej scény v SR (Košice) a 1 predstavenie v zahraničí (Česká republika – Praha), ktoré na domácej scéne navštívilo 15 082 divákov.

• Divadelný ústav (DÚ)

Inštitúcia predložila v januári 2021 na MK SR interný dokument: Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu 2021 – 2026, nakoľko k 31. 12. 2020 ukončením Roku slovenského divadla 2020 sa naplnili strategické ciele inštitúcie v oblasti základných a prioritných činností. Strategický plán rozvoja Divadelného ústavu vznikol ako štúdia, ktorej cieľom je nadviazať na predchádzajúce predložené a schválené stratégie, dokument Návrh na vyhlásenie roka 2020 za Rok slovenského

divadla a jeho organizačné a finančné zabezpečenie, Implementačný plán revízie výdavkov na kultúru 2021 – 2025, aktuálnu Stratégiu rozvoja kultúry Slovenskej republiky, Koncepciu udržateľného rozvoja kultúry 2030 hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, ciele udržateľného rozvoja SDGs – Sustainable Development Goals.

V rámci knižničnej činnosti DÚ uskutočnil prechod na nový knižničný systém ARL. Špeciálna knižnica Divadelného ústavu zhromažďuje, spracúva, uchováva a sprístupňuje divadelnú i ostatnú príbuznú literatúru. V závere roka 2021 inštitúcia zakúpila moderný KIS – Advanced Rapid Library ARL (Cosmotron Slovakia s. r. o.). V prvom polroku 2022 sa robili technické, procesné a školiace aktivity súvisiace s prechodom na nový KIS ARL, ktorý bol v druhom polroku oficiálne spustený a sprístupnený širokej verejnosti.

Vzdelávacie projekty zahŕňali aj Súťaž DRAMATICKÝ MLADÍ 2022 (13. ročník súťaže). Do súťaže sa prihlásilo 15 autoriek a autorov vo veku od 11 do 18 rokov. Prihlásené texty posudzovala odborná porota, ktorej členkami boli: Miriam Kičiňová (dramaturgička a riaditeľka Činohry SND), Dária Fojtíková Fehérová (teatrologička) a Lenka Dzadíková (teatrologička). Finále súťaže sa konalo v sobotu 18. júna 2022 v Modrom salóne Činohry Slovenského národného divadla v Bratislave a Divadelný ústav ho pripravil v spolupráci s Činohrou SND. Jeho súčasťou bolo aj inscenované čítanie finálových textov súťaže v podaní profesionálnych hercov a herečiek a prezentácia celoročnej práce dielni kreatívneho písania.

DÚ vydáva mnohé publikácie s koncentráciou na základné, ktoré sú jediným uceleným, komplexným výstupom slúžiacim na podporu výskumu slovenského divadla. K základným publikáciám patria divadelná ročenka Divadlá na Slovensku a Divadelný kalendár, ktoré vychádzajú každoročne. Súčasťou tejto edície sú „sprievodcovia“, teda publikácie, ktoré predstavujú cenné materiály fondov a zbierok DÚ, ako aj zásadné publikácie, ktoré mapujú činnosť Divadelného ústavu ako zbierkotvornej a pamäťovej inštitúcie.

Organizácia sa pravidelne zapája do projektu Noc divadiel. V roku 2022 sa konal 13. ročník tohto celoslovenského podujatia, ktoré prezentuje divadlo netradičným spôsobom. Do programu sa počas tohto roka zapojilo vyše 50 subjektov (divadiel, kultúrnych centier, umeleckých škôl a kultúrnych priestorov) v 23 slovenských mestách pod mottom Vojna nemá ľudskú tvár. V rámci podujatia zabezpečilo Centrum prezentácie a marketingu Divadelného ústavu mediálnu podporu s dohodnutými partnermi Rádio Devín, TASR, Pravda, www.aktuality.sk, Bratislavské noviny, www.bratislavaden.sk, www.kamdomesta.sk BKIS, www.citylife.sk, časopis in.ba, Hlavné mesto SR Bratislava, časopis kôd – konkrétne o divadle, zabezpečilo dizajn plagátov, ako aj ďalších PR materiálov podujatia a koordináciu celého projektu.

V roku 2022 Divadelný ústav pripravoval a zrealizoval 18. ročník festivalu súčasnej drámy Nová dráma/New Drama. Patronát nad festivalom prevzal nemecký dramatik a režisér Falk Richter. Na príprave festivalu Divadelný ústav spolupracoval s rôznymi bratislavskými divadlami, kultúrno-spoločenskými usporiadateľmi a inštitúciami: Ministerstvom kultúry SR, Rakúskym kultúrnym fórom, Divadlom Nová scéna, Činohrou SND, s A4 – priestorom pre súčasnú kultúru, Divadlom P. O. Hviezdoslava, PAKT Kultúrne centrum, Divadlom DPM, Štúdiom 12 a Magistrátom hl. mesta SR Bratislavy. Festival sa uskutočnil 16. – 21. 5. 2022 v Bratislave a v hlavnom, súťažnom programe sa predstavilo 9 súťažných inscenácií profesionálnych divadiel zo Slovenska. Festival ako každý rok doplnil bohatý odborný sprievodný program. Divadelné inscenácie sa predstavili na scénach ôsmich bratislavských divadiel, inštitúcií a kultúrnych priestorov: v Divadle Nová scéna, Činohre Slovenského národného divadla, Divadle P. O. Hviezdoslava (CO kryt), A4 – priestore súčasnej kultúry, PAKT Kultúrne centrum, Divadlo DPM v priestoroch ubytovne Zvärač, Action Park Čunovo a v Jalta bare. Prevažnú časť sprievodného programu Divadelný ústav realizoval vo svojom priestore: Štúdiu 12 – štúdiu pre novú drámu, ďalšie podujatia sa uskutočnili v Modrom salóne Činohry SND (Trojboj) a v Rakúskom kultúrnom fóre (Theory Event). Dramaturgická rada vyberala z viac ako 70 inscenácií súčasných dramatických textov v profesionálnych divadlách na Slovensku, ktoré mali premiéru v období od 1. februára 2021 do 31. februára 2022. Do hlavného programu vybrala dramaturgická rada 9 súťažných inscenácií. Inscenácie hlavného programu sa uchádzali o tri festivalové ceny.

V roku 2022 organizácia mala poskytnuté finančné prostriedky na kapitálový transfer na Akvizície zbierkových predmetov. Uskutočnila sa Dražba z pozostalosti po slovenskej opernej dive Edite Gruberovej, ktorá sa konala 8. septembra 2022 v aukčnom dome Dorotheum. Slovenské národné múzeum a DÚ sa zúčastnili na on-line dražbe a z pozostalosti sa im podarilo vydražiť viacero predmetov kultúrnej hodnoty, ktoré významne obohatili zbierkový múzejný fond DÚ – divadelný kostým z opery Roberto Devereux, koncertnú róbu umelkyne, portrétu fotografu umelkyne v tomto kostýme a secesný notový stojan. Prezentácia akvizícií je sprístupnená v priestoroch Bratislavského hradu na 2. poschodí od 16. 12. 2022 do 1. 5. 2023.

Divadelný ústav prezentoval v roku 2022 celkovo 31 výstav s počtom návštevníkov 13 500, z toho počet nových výstav 5 s počtom návštevníkov 8 000, počet reінštalácií 20 s počtom návštevníkov 5 000, počet výstav v zahraničí 2 s počtom návštevníkov 500. Celkový počet projektov (konferencie, sympóziá, workshopy) 8 s počtom návštevníkov 1 215. Kultúrno-spoločenské a umelecké podujatia v sídle DÚ – Štúdio 12 v počte 68 s počtom návštevníkov 2 322 a kultúrno-spoločenské podujatia mimo sídla DÚ (divadlá, festivaly, múzeá, galérie a pod.) v počte 12 s počtom návštevníkov 11 000, z toho online (vrátane hybridnej formy) s počtom návštevníkov 465.

OBLASŤ HUDBY

V oblasti hudby v pôsobnosti oddelenia umenia a umeleckých inštitúcií vyvíjali činnosť 3 organizácie s vlastnými umeleckými súbormi – Slovenská filharmónia, Štátna filharmónia Košice a Štátny komorný orchester Žilina, ktoré v roku 2022 zabezpečili spolu 340 koncertov (v roku 2021 to bolo 185 koncertov), z toho 50 v zahraničí (v roku 2021 to bolo 9). V roku 2022 po čiastočnom uvoľnení (január, február) a neskôr celkovom uvoľnení protipandemických opatrení nastal zvýšený záujem publika o koncerty. Do pôsobnosti MK SR patrí aj Hudobné centrum ako odborné pracovisko v oblasti hudby, ktoré organizačne a produkčne v roku 2022 zabezpečilo 107 (v roku 2022 to bolo 88) koncertných podujatí a akcií. V roku 2022 naživo spolu navštívilo hudobné podujatia 113 738 (v roku 2021 to bolo 24 213) divákov. V živom prenose boli odvysielané 3 koncerty, ktoré mali 1 092 videní.

• Slovenská filharmónia (SF)

Začiatok roka 2022 (rozhranie 73. a 74. umeleckej sezóny) bol poznamenaný pretrvávajúcou pandémiou ochorenia COVID-19, čo ovplyvnilo koncertnú činnosť SF v januári. Vďaka integrovanej technológii umožňujúcej realizovať záznamy koncertov v SF a pomocou streamu sa mohli záujemcovia dostať k novým koncertom z Koncertnej siene SF realizovaných bez publika, čo inštitúcii zabezpečilo kontinuitu jej činnosti v čase zákazu verejných podujatí.

SF zastrešuje činnosť troch umeleckých súborov – Orchestra Slovenská filharmónia, Slovenského filharmonického zboru a Slovenského komorného orchestra, SF je tiež hlavným organizátorom festivalu Bratislavské hudobné slávnosti (BHS) a od roku 2007 aj Medzinárodnej klavírnej súťaže J. N. Hummela, ktorá sa koná ako trienále. SF všetky koncerty jarnej a jesennej časti koncertnej sezóny programovo koncipovala tak, aby publikum dostalo atraktívnu a čo najširšiu ponuku symfonického, vokálno-inštrumentálneho a komorného repertoáru klasickej hudby.

SF uskutočnila v roku 2022 v rámci svojich abonementných cyklov 113 koncertov, čo je o 57 viac ako v roku 2021. V roku 2022 všetky tri umelecké telesá SF spolu s hosťujúcimi umelcami uskutočnili 177 výkonov, z nich na domácom pódii sa uskutočnilo 99 koncertov, 33 na Slovensku a 45 koncertov v zahraničí (Rakúsko, Nemecko, Spojené arabské emiráty, Česká republika, Švajčiarsko, Srbsko, Taliansko, Poľsko a Francúzsko). V priebehu januára 2022 boli v živom prenose odvysielané 2 orchestrálne a 1 komorný koncert, z toho 1 koncert s prítomnosťou publika v sále a 2 koncerty bez prítomnosti publika. Z uvedeného počtu koncertov bolo 23 podujatí zameraných na mladého poslucháča. Z programu 57. ročníka BHS sa pod hlavičkou SF uskutočnilo 19 koncertov.

Sledovaným ukazovateľom SF je tiež počet koncertov sprístupnených na webovom sídle. SF za rok 2022 zverejnila 62 nových zvukovoobrazových záznamov. SF ponúkla vybrané koncerty online v hudobnom archíve SF, ktorý je dostupný na webovej stránke SF. V priebehu roka 2022 bolo odvysielaných, zaznamenaných a uložených v online archíve celkovo 65 nových koncertov, z toho

7 koncertov BHS. Na stránkach BHS bol postupne v digitálnej podobe zverejnený archív jednotlivých ročníkov BHS od začiatku po súčasnosť.

Komorné koncertné cykly SF mali v priebehu roka 2022 vysokú návštevnosť i pozitívny ohlas verejnosti. Cyklus Klavír a klaviristi priniesol osem koncertov, na ktorých sa predstavili domáci i zahraniční sólisti. Stará hudba priniesla v roku 2022 tri koncerty slovenských ansámblov, ktoré predniesli hudobné umenie z čias stredoveku, renesancie, baroka i klasicizmu, ale aj premiéry skladateľa Jevgenija Iršaia. V cykle Organové koncerty sa predstavili štyria zahraniční organisti.

57. ročník festivalu BHS (23. 9. – 8. 10. 2022) otvorilo dielo slovenského skladateľa Ilju Zeljenku kantáta *Spievať?*, ktorú uviedli na BHS po druhýkrát po 30 rokoch v exkluzívnej interpretácii sólistky Štátnej opery vo Viedni Slávky Zámečnikovej. Na BHS v roku 2022 odznelo plánovaných 19 koncertov a v rámci propagácie BHS boli zrealizované 2 koncerty v Dome umenia Piešťany prezentujúce tak snahu dostať sa do ešte širšieho povedomia mimo Bratislavu nielen promovaním festivalu, ale aj reálnymi produkciami. Na BHS zaznelo 22 diel od 16 slovenských skladateľov.

Dramaturgickými akcentmi roku 2022 bolo 90. výročie narodenia Ilju Zeljenku, 150. výročie narodenia Mikuláša Moyzesa, ich skladby boli uvedené v rámci koncertnej sezóny SF. Po vypuknutí vojny na Ukrajine vo februári 2022 usporiadala SF viacero podujatí na podporu ľudí zasiahnutých vojnovým konfliktom. Aprílový koncert z cyklu filharmonická škôlka uviedli v upravenej verzii pre deti a matky z Ukrajiny. 2. 6. 2022 SF v spolupráci so Slovenským Červeným krížom usporiadala koncert solidarity pod záštitou prezidentky SR. 26. 6. 2022 hostila SF charitatívne operné gala umelcov z Charkovského národného akademického divadla opery a baletu M. V. Lysenka. Medzi mimoriadne úspešné projekty roka 2022 patrili koncerty hudby zo slovenských filmov realizované v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom pri príležitosti 100. výročia Slovenského ochranného zväzu autorského. Celková návštevnosť SF (spolu s BHS) bola 49 763 a 1 092 návštevníkov koncertov online. V roku 2022 bolo uvedených 84 diel od 41 slovenských skladateľov, z toho 9 v premiére (v tom 3 symfonické diela) s celkovým počtom zaznení 161.

Orchester SF

V roku 2022 realizoval 90 výkonov. Okrem šéfdirigenta Daniela Raiskina účinkovali s orchestrom SF ďalší významní hosťujúci domáci i zahraniční dirigenti a sólisti. Orchestru SF sa vďaka lepšej pandemickej situácii podarilo zrealizovať umelecky hodnotné a divácky prítiahlivé projekty a koncerty. Orchester SF realizoval na domácej scéne 65 výkonov, 7 koncertov na Slovensku a 18 koncertov v zahraničí. V rámci svojich koncertných zájazdov účinkoval orchester SF spoločne so SFZ na festivale Divergencie v Skalici, na festivale Symfónia umenia v Bratislave, spoločne so SKO a SFZ na 67. ročníku Music Festival Piešťany a na benefičnom koncerte v Nitre. Orchestru SF sa vďaka lepšej pandemickej situácii podarilo zrealizovať aj koncerty v zahraničí. V marci 2022 vystúpili na koncerte v Rakúsku a následne v Nemecku a aj v Rakúsku absolvovala SF európske turné. SF sa na prelome mája a júna 2022 opätovne predstavila na festivale InClassica v Dubaji, kde vystúpila na šiestich koncertoch. 9. júna 2022 SF účinkovala na otváracom koncerte festivalu Smetanova Litomyšl. V auguste 2022 orchester SF účinkoval na festivale Murten Classics. V júni 2022 orchester SF so šéfdirigentom D. Raiskinom uzavrel projekt nahrávania kompletnej orchestrálnej tvorby J. L. Bellu s použitím orchestrálnych materiálov vydaných v Hudobnom centre. Nahraté diela budú po postprodukcii vydané v rámci edície propagačných CD Slovenskej filharmónie.

Slovenský filharmonický zbor (SFZ)

Slovenský filharmonický zbor (SFZ) v dôsledku uvoľnení opatrení mohol pokračovať v umeleckej práci a oživiť svoje hosťovanie na Slovensku aj v zahraničí. SFZ v roku 2022 realizoval 39 výkonov, z toho 11 v rámci abonentných koncertov SF, 2 koncerty na BHS, 5 koncertov v slovenských mestách a 21 koncertov v zahraničí. V júni a júli 2022 sa uskutočnili hosťovania SFZ v slovenských mestách (Piešťany, Nitra a Skalica). V apríli 2022 sa po prvýkrát predstavil SFZ na Veľkonočnom festivale v Nemecku. V máji 2022 zbor účinkoval vo Viedenskej štátnej opere. V júni 2022 mužská časť SFZ účinkovala na festivale Le Grand Rituel vo Švajčiarsku. Koncerty SFZ s Dortmundskými filharmonikmi a Belehradskou filharmóniou v rámci Beethovenovho maratónu sa uskutočnili v Nemecku a Srbsku. Na domácej pôde sa SFZ predstavil na abonentných koncertoch SF. V septembri

2022 účinkoval SFZ na slávnostnom koncerte Symfonického orchestra Slovenského rozhlasu pri príležitosti 80. výročia narodenia významného slovenského dirigenta Ondreja Lenárda.

Otváracie koncerty SF sa niesli v znamení svetovej premiéry nového diela „Nebeskí anjeli“ slovenského skladateľa Egona Kráka, kde účinkovali SF a SFZ pod vedením šéfdirigenta Daniela Raiskina.

Slovenský komorný orchester (SKO)

Slovenský komorný orchester (SKO) v roku 2022 realizoval spolu 48 koncertných výkonov, z toho 21 v koncertných cykloch SF a v rámci BHS, 21 koncertov na Slovensku a 6 koncertov v zahraničí. V rámci koncertnej sezóny orchester spolupracoval s viacerými slovenskými inštrumentálnymi i vokálnymi umelcami, so speváckym zborom – SFZ, so speváckym zborom Lúčnica. V rámci abonentnej sezóny SF SKO uskutočnil 7 koncertov pod vedením svojho umeleckého vedúceho Ewalda Danela. V rámci cyklu Hudba v chrámoch odohral SKO 2 koncerty, a to v Jezuitskom kostole a v Katedrále sv. Martina. Mimoriadna návštevnosť bola na dvojici abonentných koncertov v Koncertnej sieni SF na prelome mesiacov marec a apríl 2022, na ktorých sa s SKO ako sólista predstavil popredný huslista Dalibor Karvay. Ďalší úspešný koncert so silnou protivojnovou tematikou bol 9. mája 2022 v Koncertnej sieni SF, koncert bol doplnený o recitáciu Hviezdoslavových Krvavých sonetov v podaní Štefana Bučka.

Aj napriek pretrvávajúcej pandémie orchester zachoval svoju činnosť i v rámci hostovaní v slovenských mestách a v zahraničí bez obmedzení, pričom nebol zrušený ani jeden naplánovaný koncert. V rámci Slovenska sa SKO predstavil na otváracom koncerte 67. ročníka Music Festivalu Piešťany 2022, taktiež v Banskej Bystrici, Skalici, Nitre, Zvolene, Prešove (Prešovská hudobná jar), Dolnom Kubíne, Banskej Štiavnici, Kežmarku, Trenčianskych Tepliciach, Stupave, Bojniciach, Starej Ľubovni, Tatranskej Lomnici, Ružomberku, Žiline, Čadci a Liptovskom Mikuláši. V zahraničí sa SKO predstavil v Taliansku, Nemecku, kde odohral koncert v Berlínskom Dóme. V septembri 2022 SKO uskutočnil zájazd do Poľska, kde účinkoval na koncerte v Krakove. V decembri 2022 reprezentoval SKO domáce interpretačné umenie na adventnom koncerte vo Francúzsku v Kostole St. Germain Des Prés v Paríži.

V júni 2022 sa SKO predstavil na koncertoch pre malých i mladých divákov, a to na dvojici hudobných akadémií, na rodinnom koncerte i na filharmonických škôlkach.

- **Štátna filharmónia Košice (ŠFK)**

Svoju činnosť v roku 2022 realizovala na rozhraní 53. a 54. umeleckej sezóny. Začiatok roka 2022 poznamenala pretrvávajúca pandémia ochorenia COVID-19, čo ovplyvnilo koncertnú činnosť ŠFK v januári. Častou príčinou zmien v tomto období bolo ochorenie hosťujúcich umelcov – dirigentov a sólistov. Všetky zrušené koncerty sa ŠFK podarilo zrealizovať v náhradných termínoch a do konca sezóny sa podarilo zrealizovať program podľa plánu, len s miernymi úpravami. Doznievanie pandémie aj naďalej negatívne ovplyvňovalo návštevnosť koncertov až do ukončenia sezóny. Postupný návrat publika do koncertnej sály zaznamenala ŠFK až na jeseň 2022.

ŠFK zrealizovala v roku 2022 spolu 83 koncertov (vrátane výjazdov a účinkovania hosťujúcich umelcov a telies), pre porovnanie to bolo o 31 koncertov viac ako v roku 2021. Orchester v roku 2022 na domácom pódii i hosťovaním zrealizoval 50 vlastných výkonov (o 17 viac ako v roku 2021). Z uvedeného počtu bolo 32 na domácom pódii, 8 koncertov pre deti a mládež, 7 koncertov ŠFK v rámci festivalov, 1 online koncert, 1 koncert mimo sídla ŠFK, 1 koncert v zahraničí a 33 koncertov hosťujúcich telies/umelcov.

ŠFK v rámci abonentných koncertov (19 koncertov orchestra ŠFK) ponúkla verejnosti koncerty s náročnými symfonickými a vokálno-inštrumentálnymi dielami klasickej aj súčasnej hudobnej tvorby. Program reflektoval výročia skladateľov Césara Francka, Josepha Haydna, Gioacchina Rossiniho a Johanna Brahmsa. ŠFK na abonentných koncertoch spolupracovala

so šéfdirigentom Robertom Jindrom, stálym hosťujúcim dirigentom Zbyňkom Müllerom a hosťujúcimi dirigentmi zo Slovenska a zo zahraničia. Ako sólisti sa predstavili medzinárodne etablovaní umelci. ŠFK verejnosti sprístupnila generálky k piatim abonentným koncertom, ktoré navštívili aj organizované skupiny zo združení venujúcich sa ľudom so zdravotnými hendikepmi a školské triedy základných a základných umeleckých škôl. Mimoriadne koncerty boli pripravené v partnerstvách s inými organizáciami a kultúrnymi subjektmi. Koncerty pre deti a mládež realizovala ŠFK až po odznení pandémie, na jeseň 2022. V septembri 2022 sa uskutočnili dva koncerty v dopoludňajších hodinách s programom *Príbeh hudby – slovenská hudba* a v decembri mali skvelý divácky ohlas koncerty *Vianoce vo filme*. Komorné koncerty ponúkli návštevníkom paletu klavírných recitálov, recitál violončelistu s klavírnym sprievodom, výkony hosťujúcich telies, koncert speváckeho zboru Collegium Technicum pri príležitosti 70. výročia založenia Technickej univerzity v Košiciach, koncert pri príležitosti Dňa učiteľov a v predvianočnom období sa uskutočnil komorný koncert *Advent s hudbou a poéziou*.

V rámci 66. ročníka festivalu *Košická hudobná jar (KHJ)* zaznela séria piatich symfonických koncertov. Koncerty sa konali v Dome umenia a v zaujímavom priestore synagógy na Zvonárskej ulici. Sprievodným podujatím KHJ bol koncert Speváckeho zboru slovenských učiteľov pri príležitosti 100. výročia založenia tohto hudobného telesa.

51. ročník najstaršieho organového festivalu *Medzinárodný organový festival Ivana Sokola (MOF)* priniesol atraktívny program, medzinárodne etablovaných umelcov aj participáciu orchestra ŠFK. Medzinárodné interpretačné umenie priniesol festival do ôsmich miest: Košice, Spišská Nová Ves, Kežmarok, Sabinov, Jasov, Prešov, Rimavská Sobota a Poprad. Festival súčasného umenia *ARS NOVA* – z novembra 2021 boli z dôvodu pandémie presunuté na prelom marca a apríla 2022 tri komorné koncerty. V novembri 2022 a decembri 2022 sa potom uskutočnili dva komorné a jeden symfonický koncert *Ars Nova*. Tri komorné koncerty pripravila ŠFK v spolupráci s OZ Hudobná spoločnosť Hemerkovcov.

Významnou súčasťou činnosti ŠFK sú nové formy práce s publikom a jeho rozvoj. Obľubu si získavali predkoncertné stretnutia (5 podujatí v roku 2022). Populárno-náučné prednášky pútavým spôsobom priblížili skladateľov a diela z programu koncertov, ktoré nasledovali bezprostredne po stretnutí. Hostami stretnutí boli aj účinkujúci umelci – dirigenti a sólisti. Novým formátom práce s publikom a jeho rozvoja bol celodenný workshop o organovej tvorbe Césara Francka v rámci MOF I. Sokola. ŠFK využívala aj sociálne siete na interaktívnu prácu s publikom (ankety, kvízy, súťaže) a tiež na vzdelávanie v oblasti klasickej hudby prístupnou formou.

Orchester pracoval pod vedením šéfdirigenta Roberta Jindru a na poste hlavného hosťujúceho dirigenta pôsobil Zbyňek Müller. Dramaturgická koncepcia koncertov ŠFK v roku 2022 reflektovala významné výročia a celospoločenské udalosti: 100. výročie košického Kina Úsmev a storočnica slovenskej kinematografie, 100. výročie založenia Slovenského ochranného zväzu autorského a výročia narodenia hudobných skladateľov: Césara Francka, Josepha Haydna, Gioacchina Rossiniho, Johannesa Brahmsa, Jána Cikkera a storočnicu Astora Piazzollu.

Celková návštevnosť v roku 2022 bola 23 828 (viac o 17 088 ako v roku 2021). Dôležitou súčasťou poslania ŠFK je uvádzanie slovenskej hudobnej tvorby, nových diel a spolupráca s poprednými domácimi interpretmi a hudobnými telesami. V roku 2022 ŠFK uviedla 35 diel slovenských skladateľov.

V októbri 2022 orchester ŠFK účinkoval na koncerte v rámci BHS a v Deň boja za slobodu a demokraciu uviedol koncert v Národnom hudobnom auditóriu v Madride. Na koncerte v Madride hosťoval so ŠFK slovenský virtuóz Dalibor Karvay.

V rámci online koncertov bol vo forme priameho prenosu v prvý deň roka 2022 realizovaný Novoročný koncert ŠFK so šéfdirigentom Robert Jindrom a sólistami Adrianou Kučerovou a Pavlom

Bršlíkom. Jeden z koncertov pred deti a mládež (23. 9.) *Príbeh hudby* bol realizovaný hybridne (návštevníci v koncertnej sále a zároveň streamovanie naživo do škôl na celom Slovensku).

- **Štátny komorný orchester Žilina (ŠKO)**

Hlavným cieľom ŠKO v roku 2022 bolo na vysokej umeleckej úrovni plniť všetky aktivity v rámci vlastnej koncertnej činnosti orchestra doma aj v zahraničí, ako aj v rámci usporadúvania koncertných cyklov a plnenia dramaturgického plánu organizácie na 48. koncertnú sezónu 2021/2022 a 49. koncertnú sezónu 2022/2023. Tieto zámery, podobne ako v roku 2021, ovplyvnila celosvetová pandémia COVID-19, aj keď len čiastočne a väčšina koncertov sa už mohla uskutočniť bez obmedzenia kapacity sály. ŠKO v roku 2022 uskutočnil spolu 80 koncertov (z toho 59 na domácom pódii, 17 v SR a 4 v zahraničí). Na domácom pódii v Dome umenia Fatra v Žiline sa spolu uskutočnilo 59 koncertov (o 4 viac ako v roku 2021). Ďalším dôležitým cieľom ŠKO boli koncerty mimo domovskej scény v mestách SR (17 koncertov, čo je o 7 koncertov viac ako v roku 2021) a v zahraničí (4 koncerty, čo je o 2 viac ako v roku 2021). Pre mladých poslucháčov sa uskutočnilo spolu 16 koncertov (o 6 viac ako v roku 2021). Orchester v roku 2022 uskutočnil 63 vlastných výkonov (v roku 2021 to bolo 44).

V roku 2022 odohral ŠKO Žilina 17 koncertov v slovenských mestách (Piešťany, Kremnica, Žilina, Banská Bystrica, Cífer, Považská Bystrica, Trenčín, Oravský Podzámok, Spišské Podhradie, Východná, Revúca, Bytča a Bratislava).

Pre mladých poslucháčov odznelo spolu 16 koncertov – 5 večerných, 4 nedeľné matiné pre deti a rodičov a 7 koncertov pre MŠ a ZŠ. Školám bol okrem prezenčných koncertov poskytnutý v rámci hudobnej výchovy bezplatný prístup ku všetkým online produktom ŠKO.

V roku 2022 uskutočnil ŠKO 4 koncerty v zahraničí. Novoročný koncert (12. 1.) v Hodoníne v Českej republike, druhý koncert sa uskutočnil na festivale „Beskid Classics“ v meste Bielsko- Biala (10. 9.), tretí koncert bol vo Frýdku-Místku v Českej republike (9. 11.) a posledným bol slávnostný koncert v rámci Dňa slovenskej kultúry v Osle v Nórsku (14. 11.).

Dramaturgia v roku 2022 zohľadnila hlavne 30. výročie Ústavy SR, ako aj životné jubileá významných slovenských autorov. Výrazne sa zamerala na tvorbu Eugena Suchoňa, ktorú prezentovala aj v zahraničí. Na koncertoch ŠKO odzneli v roku 2022 diela jubilujúcich autorov Ilju Zeljenku, Milana Nováka, Mikuláša Moyzesa, ako aj tri svetové premiéry slovenských diel od Marka Pastírika, Ľuboša Bernátha a Ivana Laca. V podaní ŠKO odznelo 20 slovenských diel. ŠKO venoval aj v roku 2022 pozornosť mladým začínajúcim umelcom.

S ŠKO vystúpili laureáti medzinárodných detských a mládežníckych interpretačných súťaží. ŠKO spolupracuje pravidelne od roku 2018 s detskou hviezdou – talentovaným huslistom Teom Gertlerom, s ktorým uskutočnili doteraz už 24 orchestrálnych koncertov v Žiline, slovenských mestách, Berlíne, Prahe, Frýdku Místku, Krakove a Osle. ŠKO účinkuje aj so skvelým 16-ročným klaviristom Ryanom Martinom Bradshawom, s ktorým doteraz uskutočnili 6 koncertov v Žiline, slovenských mestách a v Poľsku.

Okrem medzinárodného festivalu Allegretto sa ŠKO podieľalo spoluusporiadateľsky na ďalších dvoch festivaloch – klavírny festival Piano Days (5. 5.), na ktorom odzneli klavírny recitál Kamila Mihalova a Ivana Šillera a zborový festival Voce Magna, na ktorom vystúpili zbory zo 4 štátov (Maďarsko, Česká republika, Poľsko a Slovensko).

ŠKO popri svojom hlavnom dramaturgickom poslaní uvádza aj netradičné projekty, z ktorých sa najväčšej obľube tešia operné a operetné koncerty. ŠKO Žilina ako jediný profesionálny orchester v celom Žilinskom kraji chce aj túto tvorbu sprostredkovať svojim stálym poslucháčom na vysokej profesionálnej úrovni a pozýva si domácich a zahraničných umelcov s vynikajúcim renomé.

V roku 2022 nebola naďalej obsadená funkcia šéfdirigenta, čestným šéfdirigentom je od sezóny 2018/2019 český dirigent Leoš Svárovský, ktorý už zastával funkciu šéfdirigenta ŠKO aj v minulosti a s telesom intenzívne spolupracuje – uskutočnil s ním doteraz vyše 280 koncertov. S orchestrom sa počas roka 2022 predstavili renomovaní hosťujúci domáci i zahraniční dirigenti.

ŠKO spolupracoval na realizácii projektu Deň slovenskej kultúry v Osle (14. 11.), kde sa v sále Konserhus (sídlo Filharmónie v Osle) konal koncert ŠKO. ŠKO vystúpil s mladým slovenským huslistom Teom Gertlerom pod vedením čestného šéfdirigenta ŠKO Žilina Leoša Svárovského. Dramaturgia koncertu bola koncipovaná ako prierez svetovej orchestrálnej hudobnej tvorby v spojení so slovenskou hudbou a slovenskými interpretmi. Celková atmosféra koncertu dokonale spĺňala cieľ projektu – priniesť do Nórska slovenské hudobné a interpretačné umenie na výnimočnej profesionálnej úrovni.

Veľmi dobrá sledovanosť bola stále na online platformách, čo je veľmi potešiteľné. Hlavne na facebooku má prezentácia koncertov ŠKO oveľa vyššie dosahy ako je reálny počet pozretí. Koncerty v koncertnej sieni Domu umenia Fatra Žilina v roku 2022 navštívilo 14 603 poslucháčov (o 10 302 viac ako v roku 2021), v slovenských mestách to bolo 12 550 poslucháčov a v zahraničí 2 370 poslucháčov.

• **Hudobné centrum (HC)**

HC vykonávalo činnosť odborného informačno-servisného a metodického pracoviska s vlastnou edičnou a organizačnou činnosťou v oblasti hudobnej kultúry, je tiež organizátorom pravidelných i mimoriadnych koncertných podujatí doma i v zahraničí. Činnosť HC sa v roku 2022 postupne vracala do štandardných podmienok fungovania organizácie. Obnovená bola živá koncertná a festivalová činnosť v plnom rozsah – zrealizované boli medzinárodné festivaly Allegretto Žilina, 5 festivalov Pro musica nostra, Festival Melos – Étos, obnovili sa Nedeľné matiné v Mirbachu, koncertná, kurzová a workshopová činnosť, obnovili sa medzinárodné a medziorchesterálne výmeny mladých hudobníkov. Lepšiu dynamiku zaznamenali aj výchovné koncerty a ďalšie vzdelávacie projekty. HC pokračovalo v dôležitých edukačných, koncertných, edičných a dokumentačných projektoch a usilovalo sa pripraviť príležitosti pre stovky našich etablovaných i začínajúcich interpretov i slovenských skladateľov. Na oddelení výchovno-vzdelávacích aktivít pokračoval rozsiahly hudobno-vzdelávací projekt, ktorý prostredníctvom krátkych filmov predstavuje orchestrálne hudobné nástroje, v roku 2022 sa zrealizovalo natočenie tretej série projektu – Plechové dychové nástroje. V roku 2022 oddelenie edičnej činnosti pracovalo na príprave vydání viacerých titulov podľa edičného plánu. V čase pandémie bola posilnená dokumentačná a edičná činnosť HC. V roku 2022 vydalo, resp. redakčne pripravilo na vydanie 8 knižných a 7 notových publikácií a CD a DVD - albumy.

HC aj napriek pandémie zrealizovalo alebo produkčne zabezpečilo 107 koncertov a podujatí, ktorými sa výrazne podieľalo na šírení a podpore koncertnej činnosti profesionálnych sólistov, komorných telies festivalov i príležitostných podujatí, ako aj výchovno-vzdelávacích aktivít, jazzu a ostatných žánrov (o 19 viac ako v roku 2021). 31. ročník stredoeurópskeho festivalu koncertného umenia Allegretto Žilina sa uskutočnil 25. – 30. apríla 2022 v Dome umenia Fatra v Žiline. Počas šiestich koncertných večerov sa na festivale predstavili sólisti, dirigenti a telesá zo Slovenska, Českej republiky, Francúzska, Dánska, Chorvátska, Južnej Kórey a domáci Štátny komorný orchester Žilina. Tóny IV. ročníka medzinárodného festivalu klasickej hudby Pro musica nostra Thursoviensi sa 10. – 18. júna 2022 rozozvučali v ôsmich mestách Žilinského kraja (Orlové, Bytča, Gbeľany, Kysucké Nové Mesto, Žilina-Trnové, Budatín, Čadca a Rajec). Hlavnou ideou festivalu je prepojenie krásy architektúry historických objektov so znejúcou hudbou. Medzinárodný festival klasickej hudby Pro musica nostra Sarossiensi sa uskutočnil 16. – 22. júna 2022 v historických pamiatkach v Prešovskom kraji v Petrovanoch, Finticiach, Brežanoch, Hermanovciach, Hanušovciach nad Topľou, Fričovciach a v Prešove. Prvý ročník medzinárodného festivalu sa realizoval v roku 2022 v Trnavskom samosprávnom kraji. Festival Pro musica nostra Tyrnaviensi, ktorý sa uskutočnil 6. – 12. júna 2022 predstavil pôsobivé historické priestory – Divadlo J. Palárika v Trnave, Kaštieľ vo Voderadoch, Zámok v Hlohovci, Kostol sv. Michala Archanjela v Lančári, Kostol sv. apoštolov Petra a Pavla Cífer-Pác, vinársku architektúru malokarpatského regiónu v Terra Parna v Suchej nad Parnou a Múzeum holokaustu v Seredi. Štvrtý ročník medzinárodného festivalu Pro musica nostra Nitriensi sa realizoval 2. – 9. októbra 2022 v Nitrianskom kraji (Levice, Belá, Palárikovo, Kostoľany pod Tribečom, Komárno, Nitra, Nová Ves nad Žitavou a Nové Zámky). Ďalší ročník medzinárodného festivalu klasickej hudby Pro musica nostra Gömöriensi sa realizoval v Košickom a Banskobystrickom samosprávnom kraji (v Rimavskom Brezove, Štítniku, Ochtinej, Kraskove, Kyjaticiach, Rožňave

a v Krásnohorskom Podhradí), uskutočnil sa 30. 9. – 6. 10. 2022. V roku 2022 sa v rámci cyklu Nedeľné matiné v Mirbachovom paláci podarilo uskutočniť 10 koncertov v jarnej sezóne a 7 koncertov v jesennej sezóne. 16. ročník Medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Ětos sa konal od 8. do 17. novembra 2022 v Bratislave. Počas festivalu sa predstavilo viac ako 150 interpretov zo Slovenska, Českej republiky, Švajčiarska, Belgicka, Japonska, Veľkej Británie, či Spojených štátov amerických.

Ťažiskovou a významnou činnosťou HC sú aktivity pre deti a mládež, ktorej súčasťou sú výchovné koncerty pre rôzne vekové skupiny, ako aj aktivity smerujúce na podporu mladých hudobníkov, najmä poslucháčov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl, ktorí sa pripravujú na profesionálnu dráhu. HC v roku 2022 zorganizovalo 24 hudobných programov pre školy (plánovaných bolo 30 koncertov). Na koncertoch sa v tomto období zúčastnilo cca 2 800 detí – predškôľakov, žiakov I. a II. stupňa ZŠ, žiakov stredných škôl a detí so špeciálnymi potrebami. Hudobno-vzdelávací projekt pod názvom Hudobná trieda je profesionálne a obsahovo zameraný na výučbu hudobných nástrojov. Ide o odbornú sériu 4 – 5 krátkych inštruktážnych filmov pre využitie v rámci výučby hudobnej výchovy predovšetkým na základných školách (Sláčikové hudobné nástroje, Drevené dychové nástroje). V roku 2022 sa zrealizovalo natočenie 3. série projektu – Plechové dychové nástroje. Každý film jednotlivých sérií je podľa plánu zverejňovaný prostredníctvom webovej stránky HC, na ktorej je okrem filmu možnosť nájsť metodický list ku každému dielu. HC pokračovalo v projekte pre mladých interpretov Fórum mladých talentov na podporu ich účasti na domácich i medzinárodných súťažiach. V roku 2022 sa podarilo podporiť 4 účastníčky interpretačných súťaží (v roku 2021 to boli 2). V rámci podporovania profesionálneho jazzového umenia HC v roku 2022 spolupracovalo pri príprave 7 podujatí z oblasti jazzu a iných žánrov. HC ako kontaktná inštitúcia za členstvo SR v Orchestri mladých Európskej únie (EUYO) každoročne pripravuje prehrávky do tohto prestížneho symfonického telesa. Z pôvodne 22 prihlásených uchádzačov zo slovenských konzervatórií a hudobných akadémií sa na prehrávkach pre vysokú chorobnosť zúčastnilo napokon 13 mladých hudobníkov. Mimoriadnu pozornosť HC venovalo pokračovaniu projektu Slovenského mládežníckeho orchestra (SMO), ktorý vznikol z iniciatívy HC v roku 2016 na základe celoslovenského konkurzu zo študentov konzervatórií a vysokých umeleckých škôl s cieľom zlepšovať ich skúsenosti práce v orchestri a pripraviť ich lepšie pre budúcu profesionálnu prax. SMO zorganizovalo na prelome novembra a decembra 2022 na pôde slovenských konzervatórií konkurzy do SMO pre sláčikové nástroje. Prihlásilo sa 46 hudobníkov, zúčastnilo sa 41 a do orchestra bolo prijatých 40 hráčov na sláčikové nástroje.

Cena Ľudovíta Rajtera je určená pre mladého koncertného umelca (speváka, instrumentalistu, dirigenta), resp. pre komorné teleso, laureáta vyberá odborná komisia menovaná riaditeľom HC. Na začiatku roka 2022 komisia vybrala nového laureáta Stanislava Masaryka (1. trubkár Českej filharmónie), nahrávanie jeho CD bolo zrealizované 10. – 12. septembra 2022 v Rakúsku.

Oddelenie dokumentácie a informatiky HC spracovalo a pripravilo vyhodnotenie štatistických výkazov v oblasti hudby za rok 2021 – KULT (MK SR) 5-01, KULT (MK SR) 16-01 a KULT (MKSR) 19-01 – Ročný výkaz o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel. HC pokračovalo v dlhodobom závažnom projekte zahrnutom do Registra kultúrneho dedičstva – Prieskum historických organov na Slovensku. V priebehu roka 2022 pokračovala spolupráca s Pamiatkovým úradom SR, najmä v súvislosti s aktualizáciou a poskytovaním dokumentácie organov vybraných na zápis do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR. Komisia pre historické organy poskytovala konzultácie a stanoviská, ktoré si vyžiadali rôzne subjekty ohľadom obnovy a stavby organov. V priebehu roka 2022 sa na pôde HC uskutočnili 2 pracovné stretnutia Komisie odborníkov pre historické organy. V rámci dokumentačnej činnosti ODI pokračovalo v zbieraní a dopĺňaní informácií o osobnostiach slovenskej hudby. HC budovalo databázový systém SNORKA. V priebehu roka 2022 bolo doplnených 22 976 nových záznamov do IS Snorka, čo predstavuje nárast o 6 % v porovnaní s počtom záznamov na konci roku 2021.

Významnou aktivitou HC je edičná činnosť, výstupom ktorej sú najmä notové a knižné publikácie, hudobné nosiče a odborný časopis Hudobný život. V prvom polroku 2022 sa časopisom prelínali najmä dve veľké témy: vojnový konflikt na Ukrajine a jeho dopad na hudobný život, či sprostredkovane cez reflexiu u nás málo známej ukrajinskej hudby a kríza v Opere SND. V roku 2022 začal časopis

publikovať seriál Hudba v časoch neslobody, reflektoval koncerty a festivaly a v decembrovom čísle vyšla veľká reportáž z Košíc (návšteva ŠFK a Opery ŠDK). Okrem toho HC pracovalo na príprave vydania 8 knižných, 7 notových a CD a DVD titulov.

OBLASŤ VÝTVARNÉHO UMENIA, FOTOGRAFIE, ARCHITEKTÚRY A DIZAJNU

• Slovenské centrum dizajnu (SCD)

SCD je celoslovenská špecializovaná odborná inštitúcia, ktorá skúma, hodnotí a objasňuje pôsobenie dizajnu v spoločnosti, zhromažďuje, ochraňuje, odborne spracúva a sprístupňuje dokumentačné a knižničné fondy a zbierky múzejnej a galerijnej hodnoty z oblasti dizajnu, úžitkového umenia, architektúry a súvisiacich disciplín ako súčasť národného kultúrneho dedičstva. Formou členstva v profesijných organizáciách BEDA (Úrad pre európske asociácie dizajnu) a ICOM (Medzinárodný výbor múzeí) propaguje slovenský dizajn. Od roku 2018 sa SCD zapojilo aj do štatistického zberu údajov BEDA o dizajne.

Slovenské centrum dizajnu v roku 2022 naplnilo všetky plánované aktivity, ktoré boli predmetom kontraktu SCD. Počet plánovaných aktivít SCD opäť prekonal, keďže reagovalo aj na prichádzajúce výzvy a nové spolupráce. Pre odbornú a širokú verejnosť na Slovensku a v zahraničí realizovalo v roku 2022 SCD 133 edičných, výstavných a prezentačných aktivít alebo cyklov aktivít. Národnú cenu za dizajn (NCD) v spolupráci s MK SR vyhlasuje a organizuje SCD od roku 1993.

V rámci domácej spolupráce je pre SCD osvedčená a prínosná spolupráca so Slovenskou akadémiou vied, Slovenskou technickou univerzitou a Vysokou školou výtvarných umení (VŠVU) na výskumných projektoch, ktoré sa naďalej rozvíjajú a skvalitňujú, s Galériou Jána Koniarika v Trnave a VŠVU na Trienále Plagátu Trnava, s Divadlom Nová scéna na jednotnej vizuálnej komunikácii, s MK SR na zabezpečení súťaže NCD, výbere oslovených realizátorov a poroty pre ocenenie Fénix, so Subdigital na workshopoch Hurban selector, a.i.

V rámci medzinárodnej spolupráce pripravovalo SCD s francúzskym partnerom Maximom Forestom (Galerie Kolektiv 318) výstavu s pracovným názvom TRANSFORMY v Marseille – v spolupráci so Slovenským inštitútom Paríž sa výstava predstaví v júni 2023 na Slovenskom inštitúte vo Viedni. SCD spolupracovalo s Umeleckopriemyselným múzeom a Slovenským inštitútom v Berlíne na medzinárodnom výstavnom projekte Retrotopia – Design for Socialist Spaces, ktorá bude otvorená 24. marca 2023. S Bauhaus Dessau centrum spolupracuje SCD na projekte SCHOOLS OF DEPARTURE. Zástupcovia SCD sa zúčastnili na konferencii COLLEC_THING TANK (konferencia venovaná slovenskému a českému dizajnu) v Budapešti, ktorú organizovalo Umeleckopriemyselné múzeum v Budapešti. Pre nasledujúce roky SCD pripravuje výstavné a prednáškové projekty v Ríme, Ottawe a Londýne, tiež pripravuje aj pôdu pre prezentáciu slovenského dizajnu v Turecku. Momentálne sa v SCD formuje špeciálne oddelenie pre zahraničnú spoluprácu v rámci kancelárie riaditeľa.

SCD realizovalo viaceré výstavy v Galérii dizajnu Satelit v Bratislave a ďalšie sprievodné aktivity aj mimo Galérie dizajnu Satelit. Na výstave 92xxx22 mali návštevníci možnosť nahliadnuť do výberu prác z interiérovej tvorby Miroslava Debnára za posledných tridsať rokov. Bola sprístupnená pri príležitosti tohtoročného životného jubilea, kedy časový úsek výberu prác predstavoval polovicu života autora (medium vitae). Ateliér S+M+L_XL – KOV A ŠPERK na VŠVU v Bratislave za 31 rokov svojej existencie prešiel dynamickým vývojom. Jeho zrod inicioval v roku 1991 doc. Anton Cepka, ikonická osobnosť svetového autorského šperku. Od roku 1995 až doteraz vedie ateliér architekt a šperkár prof. Karol Weisslechner, akad. arch. Návštevníci mohli pozorovať aktuálne tendencie v autorskom šperku.

Výstava MATERIALISTI zameraná na materiálový dizajn kombinovala výber zo zbierky Knižnice materiálov s výberom objektov ako príkladov aplikácie konkrétnych materiálov v praxi od súčasných dizajnérov a taktiež zo zbierok Slovenského múzea dizajnu (SMD). Výstavu propagovali aj zahraniční partneri projektu Dizajn & Inovácie, MAK Viedeň odporučil viacero rakúskych projektov, z ktorých jeden sa stal súčasťou výstavy, rovnako SCD do výstavy zahrnulo projekt z VŠVU. Výstava sa tak stala ideálnym výstupom v rámci udržateľnosti projektu Dizajn a inovácie. V roku 2022 Výskumno-vývojové oddelenie (VVO) prihlásilo do programu celoeurópskeho podujatia

The Festival of the New European Bauhaus (Festival Nového európskeho Bauhausu) výstavu MATERIALISTI, výstava bola vybraná do sekcie „side events”.

Týždeň Letnej akadémie módy pre deti je vzdelávaco-rozvojovou aktivitou pre deti, ktorú organizoval Slovak Fashion Council už ôsmy rok, z toho šiestykrát v Satelite. Cieľom denného tábora bolo ukázať deťom, aké to je byť módnym návrhárom a predstaviť im svet módy aj zvnútra so všetkými rôznorodými aktivitami a profesiami.

Výstava Brejle a okuliare, Design brýli v Československu, venovaná dizajnom okuliarových rámov, bola slovenskému divákovi predstavená po prvýkrát, dovtedy bola viackrát reінštalovaná iba v Českej republike. „Brejlařina“, ako bol v minulosti tento odbor nazývaný, sa tak stala zabudnutou etapou remesla, o ktorej bolo dodnes spracovaného len veľmi málo informácií.

Výstava Fórum dizajnu bola po dvojročnej pandemickej pauze súčasťou veľtrhu Nábytok a bývanie v Nitre už po 23-krát. Filozofia Fóra dizajnu sa nezmenila, stále je zámerom podnecovať študentov i profesionálnych dizajnérov k tvorbe, vytvárať možnosti spolupráce dizajnérov a výrobcov, umožniť kontakt študentov s výrobnou sférou. 2,5 roka pandémie ale spôsobilo, že školy neboli na takúto prezentáciu disponované: výučba prebiehala dištančne, produkty sa nerealizovali, poväčšine boli v polohe konceptov, a hlavne, pedagógovia aj celé ateliéry boli po návrate do prezenčnej výučby extrémne zaneprázdnení. Návštevníkom SCD tento ročník ponúklo výstavu Slovenského múzea dizajnu v kombinácii s kvalitnými slovenskými výrobcami nábytku. Konferencia Are you ready? Innovative materials in fashion bolo teoreticko-praktické podujatie na tému inovatívnych materiálov v móde od Slovak Fashion Council.

SCD bolo oslovené na spoluprácu organizáciou SME SPOLU, ktorá sprostredkováva ukrajinským študentom aktivity zamerané na spoznanie Slovenskej republiky a najmä slovenskej kultúry. Pre deti sa pripravili komentované prehliadky a workshopy, na ktorých si vyrobili vlastnú pečiatku a následne si skúsili potlačiť vlastné tričko, ktoré im zostalo. Do spolupráce sa zapojili aj Goetheho inštitút a BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti.

V rámci prezentačných a vzdelávacích aktivít je najviditeľnejším pravidelným výstavným program v Galérii dizajnu Satelit a programy pre verejnosť (akcie – prednášky, workshopy, minivýstavy, diskusie, videodiskusie či celé vzdelávacie série) v produkcii SCD, ako aj koproduckované spoločne s ďalšími organizátormi a spájajúce jednotlivé oddelenia SCD do spoločných projektov. Okrem výstavných projektov v Galérii dizajnu Satelit SCD realizuje diskusie s dizajnérmi v rámci Klubu dizajnu aj v digitálnom prostredí, v čom bude SCD pokračovať a vďaka profesionálnej technike v čoraz väčšej kvalite.

NCD je jednou z prioritných aktivít SCD, ktorú organizuje v spolupráci s MK SR od roku 1993. Udeľovanie NCD je najvyššou formou ocenenia v tejto oblasti tvorivej činnosti..

V roku 2022 v súťaži pod názvom Národná cena za dizajn 2022 – komunikačný dizajn (NCD 2022) si mohli svoje diela prihlasovať tvorcovia, výrobcovia a študenti, ktorí dizajnom prispeli za posledné dva roky k návrhu alebo vzniku nového diela z oblasti komunikačného dizajnu. V roku 2023 NCD oslavuje 30. výročie. Toto výročie sa kryje s 30. výročím slovenskej diplomacie a SR. SCD pripravilo sériu výstav doma a v zahraničí z exkluzívneho výberu dizajnov za posledných 30 rokov aj s rozsiahlejším výskumom. V roku 2022 sa po dlhšej dobe opäť zaviedol poplatok za prihlásenie, ktorý sa netýka študentov. Budúcnosť NCD vidí SCD v neustálom skvalitňovaní prezentácie, výstavy a samotného galavečera, ktorý by SCD chcelo v krátkodobom horizonte prezentovať aj vo verejnoprávnej televízii – na to je však potrebné nielen finančné, ale aj personálne – produkčné posilnenie inštitúcie. Ako odpoveď na množstvo otázok a pripomienok zo strany dizajnérov a s cieľom skvalitnenia súťaže SCD zakladá Radu NCD, ktorá sa ukotví aj v štatúte NCD. Sedemčlenná porota a dvaja externí poradcovia Peter Nosál (SK) a Ján Filípek (SK), vybrali v rámci NCD 2022 spolu 149 diel na výstavu a z nich 43 nominovaných v desiatich kategóriách: Kampaň, Identita, Knihy a publikácie, Digitál, Animácia a video, Priestor, Písmo, Obal a objekt, Plagát a vizuál, Študentský dizajn. V oblasti Nové horizonty sa porota rozhodla neudelit' nominácie. V súťaži Národná cena za dizajn, venovanej v roku 2022 najlepšiemu komunikačnému dizajnu za roky 2020 a 2021, bolo počas slávnostného galavečera 18. októbra 2022 v Divadle Nová scéna odovzdaných 10 hlavných cien, 4 ceny pre osobnosti dizajnu a 2 špeciálne uznania. Novinkou bolo aj ocenenie, ktoré pre príležitosť odovzdávania ocenení navrhol dizajnér Martin Bajaník a 3D tlačou spracovala spoločnosť Rapidnext. Počas slávnostného galavečera mohli diváci vidieť na scéne pohyblivý objekt – OKO od Romana

Mackoviča. ORB je kinetický objekt, ktorý umožňuje interakciu medzi používateľom a digitálnym prostredím – autorskými aplikáciami. Počas NCD 2020 (kedy získal nomináciu) ponúkal aplikáciu/play – súbor audiovizuálnych kompozícií, ktoré používateľ pohybom gule exploruje. Pri príležitosti NCD 2022 bola jeho funkcia zmenená tak, že guľa sa sama pohybovala a stvárňovala oko, hlavný motív identity podujatia. Výstavu NCD 2022 bolo možné navštíviť v Galérii dizajnu Satelit na Kollárovom námestí v Bratislave, ktorá je jedným z výstavných priestorov SCD. Vernisáž sa konala 5. októbra 2022, teda dva týždne pred vyhlásením výsledkov súťaže. Návštevníci mali možnosť spoznať nominované diela, víťazi boli označení až po slávnostnom galavečeri. Prehliadku videlo rekordných 1 607 divákov. Výstava trvala od 6. októbra do 18. decembra 2022.

V roku 2022 boli súčasťou výstavy NCD viaceré sprievodné programy: Klub dizajnu – cieľom druhej série podcastov v roku 2022 bolo popularizovať oblasť slovenského dizajnu a informovať verejnosť o výstavných aktivitách galérie SCD. Diskurz dizajnu – ide o nepravdivý formát SCD, v ktorom sa diskutuje na aktuálne témy z oblasti dizajnu. Ďalej sa v spolupráci so Školou dizajnu Bratislava uskutočnili dva zaujímavé workshopy určené pre dospelého návštevníka, tiež komentovaná prehliadka výstavy s kurátorom Ondrejom Gavaldom a komentované prehliadky pre školy.

Edičné a publikačné aktivity SCD zastupuje odborný štvrťročník Designum, ku ktorému patrí aj vždy aktuálny online zine s informáciami o dizajne e-Designum, do ktorého prispievajú aktívni profesioniáli – dizajnéri i teoretici z príbuzných disciplín a články sa stávajú vyhľadávaným zdrojom informácií o dizajne s názorom.

Knižnica dizajnu SCD je vyhľadávaná medzi odbornou verejnosťou a je známa svojou kvalitou a spektrom publikácií od teoretických po popularizačné. Jej fondy SCD neustále naplňa najaktuálnejšími publikáciami. Naďalej sa pokračuje v štatistickom zisťovaní, ako aj naplňaní informačného systému. SCD využíva aj potenciál ODISu pre PR aktivity najmä NCD. Nový web, ktorý bol minulý rok spustený, si vyžaduje neustálu starostlivosť, kontrolu, opravy a rozvoj. V najbližších rokoch chce na ňom SCD realizovať projekt Best of Slovak Design – databázu najlepších slovenských dizajnov z NCD a sprístupniť čo najviac štatistických informácií o slovenskom dizajne pútavou formou.

V oblasti dokumentačnej činnosti pokračovalo SCD v naplňaní elektronickej databázy, ktorá sa orientuje na systematické dopĺňanie informačného systému Dizajn, získavanie a spracovanie dokumentačných materiálov a informácií o dizajne na Slovensku a budovanie špecializovanej knižnice a knižničných služieb pre verejnosť. SCD má zabezpečiť každoročné rozšírenie a aktualizáciu informačnej databázy DIZAJN – Slovenského centra dizajnu o 8 % oproti roku 2015. K 30. 12. 2022 bolo vložených 520 záznamov, čo znamená plnenie plánu.

Slovenské múzeum dizajnu (SMD) aj v roku 2022 pokračovalo v kvalitnej a priekopníckej práci – zameriava sa na zbierkotvornú, výskumnú a prezentačnú činnosť. V roku 2022 SMD vykonalo v rámci akvizičnej činnosti dve zbierkotvorné komisie (20. mája 2022 a 24. novembra 2022) za účelom nadobudnutia predmetov kultúrnej hodnoty ako zbierkových predmetov, ktoré svojou povahou a kontextom súvisia so zameraním SMD. V tejto súvislosti bola v oddelení dokumentácie SCD – Slovenské múzeum dizajnu vykonaná odborná elektronická evidencia v súlade s platnou právnou úpravou. V múzejnej dokumentácii za rok 2022 bolo celkovo elektronicky zaevidovaných 72 nových prírastkov, čo predstavuje celkovo 207 kusov zbierkových predmetov a katalogizačných kariet. Múzejný dokumentátor, z povahy a povinnosti svojich pracovných úloh, vykonal elektronickú evidenciu v Chronologickej evidencii SMD v Knihe prírastkov a zároveň vytváral nové katalogizačné karty v druhostupňovej evidencii zbierkových predmetov. Počas roka 2022 sa priebežne dopĺňali katalogizačné karty (druhostupňová odborná evidencia zbierkových predmetov), na ktorej sa úzko podieľal zamestnanec – dokumentátor SMD v spolupráci s kurátormi. V roku 2022 sa v múzejnej dokumentácii postupne a priebežne dopĺňali povinné údaje o zbierkovom predmete alebo súbore predmetov v elektronickej zbierkotvornej systéme Museion. Vedecko-výskumná činnosť je realizovaná v rámci aktivít SMD a Výskumno-vývojového oddelenia INOLAB. INOLAB je špecializované výskumno-vývojové oddelenie, ktoré SCD v rámci projektu Dizajn a inovácie, Cezhraničná spolupráca inštitúcií dizajnu v digitálnej dobe v programe spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 vytvorilo v apríli 2019. Naplňa program výskumno-vývojovej činnosti a záväzky udržiateľnosti projektu Dizajn a inovácie v spolupráci s oddeleniami SMD, ODIS, tiež s partnermi a individuálnymi expertmi. Udržiateľnosť bude potrebné monitorovať

a naplňať do roku 2026. V rámci udržateľnosti projektu je strednodobý výhľad jasne definovaný jeho naplňaním. V roku 2023 by mala byť vydaná anglická verzia knihy ŠUR, na ktorej VVO v súčasnosti pracuje. SCD očakáva, že bude znovu oživený projekt Tatra a rozšírená knižnica materiálov LOMA, ktorá je obľúbenou najmä v rámci komentovaných prehliadok pre študentov. VVO sa aktívne zapája aj pri sieťovaní SCD so zahraničím a prípravou zahraničných prezentácií.

Nový web SCD.sk bol v roku 2022 v plnej prevádzke. Obsah bol spravovaný najmä pracovníkmi ODIS a redakcie Designum, čiastočne pracovníkmi jednotlivých oddelení. Boli pridávané profily osobností dizajnu, vďaka integrácii so systémami ARL a Museion, publikácie knižnice a zbierkové predmety SMD. Prebehlo upgrade Wordpress CMS, bola vytvorená podstránka pre Štatistický zber dát (<https://scd.sk/statisticky-zber-dat/>), podstránky a blok pre Archív NCD a ďalšie úpravy i vylepšenia smerujúce k zvýšeniu použiteľnosti webovej stránky. Na druhý polrok 2022 bolo plánované zlúčenie stránok 100.scd.sk a sur.scd.sk pod web scd.sk so zachovaním pôvodného obsahu. V priebehu roka 2022 prišlo zo strany Altamira Softworks s.r.o. k vypovedaniu zmluvy. Koncom roka sa uskutočnilo verejné obstarávanie, aby web sídlo mohlo fungovať s novým dodávateľom od roku 2023.

Ministerstvo poverilo SCD zabezpečiť štatistické zisťovanie KULT 21-01 za účelom získavania informácií o špecializovaných dizajnerských činnostiach a KULT 20-01 o multimediálnom priemysle. Toto zisťovanie je súčasťou Programu štátnych štatistických zisťovaní schváleného na roky 2018 – 2020 (neskôr predĺženého na ďalšie roky) vydaného v Zbierke zákonov SR. Cieľom je získať potrebný sumár informácií, urobiť prieskum trhu a zvýšiť povedomie o dôležitosti dizajnerských činností na domácom trhu, prezentácia doma i v zahraničí, spolupráca s agentúrami. V zozname SJ za oblasť dizajnu SCD eviduje 359 dizajnérov resp. dizajnerských činností a 229 SJ za oblasť multimédií. V roku 2022 SCD registruje 185 vyplnených výkazov KULT 21-01 a 124 vyplnených výkazov KULT 20-01. Celkový počet subjektov, ktorí vykonávali dizajnersku činnosť za rok 2021 je 112 a multimediálnu činnosť 28. Čísla sú vo väčšej miere aj naďalej ovplyvnené pandemickou situáciou. V júli 2022, po ukončení zberu dát, boli Národnému osvetovému centru zaslané sumárne výkazy a Komentáre k výsledkom štatistiky KULT 20-01 a 21-01.

- **BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti (BIBIANA)**

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti je samostatná právnická osoba s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorej poslaním je tvorivo rozvíjať teoretickú a praktickú činnosť doma i v zahraničí v oblasti umenia pre deti ako samostatného druhu umeleckej tvorby zameranej na výchovu detí umením a k umeniu. Svoju činnosť koordinuje s príslušnými organizáciami na Slovensku i v zahraničí – UNESCO, UNICEF, IBBY (International Board on Books for Young People), Hands On! Europe (Európska asociácia organizácií zaoberajúcich sa tvorbou pre deti), Európska asociácia múzeí pre deti (European Children's Museum Network), ASIFA (Association internationale du film animation), CIFEJ (Centre internationale du film pour l'enfance et la jeunesse), BARFIE Network (Books and Reading for Intercultural Education). Pri štátnej reprezentácii používa názov organizácie v cudzom jazyku: BIBIANA, International House of Art for Children.

Základným poslaním BIBIANY, od ktorého sa odvíja z krátkodobého a strednodobého hľadiska činnosť BIBIANY, je vytváranie projektov zameraných na sprístupňovanie umenia deťom. Jednotlivé akcie sa konajú nielen v priestoroch organizácie, ale spolupracujú už tradične s organizáciami na Slovensku, ako aj v zahraničí. Základným predmetom činnosti je rozvíjať a šíriť umeleckú tvorbu pre deti, knižnú ilustračnú tvorbu pre deti a aktívne podporovať skvalitňovanie detskej literatúry určenej všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže doma aj v zahraničí v bohatom spektre druhov a žánrov. Činnosť Sekretariátu BIB bola v 1. polroku ovplyvnená okolnosťami spojenými s COVID-19. Už prvou zmenou bolo predĺženie výstavy 28. ročníka Bienále ilustrácií Bratislava 2021 na Bratislavskom hrade až do 28. februára 2022 (pôvodne mala trvať do 9. januára 2022). Dôvodom bola pandemická situácia a uzatvorenie výstavných priestorov v novembri – decembri 2021. Následne sa Sekretariát BIB zaoberal uzatvorením 28. ročníka Bienále ilustrácií Bratislava 2021. Týkalo sa to predovšetkým kompletizovania a expedície originálov ilustrácií, ktoré sa ukončilo v júni 2022.

Po dvoch rokoch sa zúčastnili na tradičnom Medzinárodnom knižnom veľtrhu v Bologni v Taliansku, kde prezentovali kolekciu ilustrátorov ocenených na BIB 2021. Okrem výstavnej činnosti prebehli rokovania s potenciálnymi partnermi na BIB 2023, ilustrátormi a zástupcami národných sekcií

IBBY – Medzinárodnej únie pre detskú knihu. Zúčastnili sa tlačovej konferencie IBBY, kde okrem informácií o jej činnosti boli vyhlásení aj víťazi cien H. Ch. Andersena za literatúru – Marie-Aude Murall (Francúzsko) a za ilustrácie – Suzy Lee (Južná Kórea). Obom víťazkám bude venovaný priestor na výstave v rámci 29. ročníka BIB 2023.

Prvý polrok 2022 bol charakteristický tým, že činnosť BIBIANY sa opäť vrátila do normálnych koľají a organizovali sa podujatia bez pandemických opatrení. Od 1. augusta 2022 na základe výberového konania MK SR nastúpilo nové vedenie, riaditeľkou sa stala úspešná uchádzačka VK Zuzana Liptáková. V činnosti inštitúcie sa do konca roka pokračovalo v nastavenej dramaturgii, ťažiskom ktorej bol jesenný festival BAB so všetkými sprievodnými akciami a výstavami. Po personálnej stránke nastali zmeny vo vedení inštitúcie aj v rámci obsadenia ekonomického oddelenia, čo bolo výzvou pre nové vedenie.

V termíne od 3. do 9. októbra 2022 sa uskutočnil už 16. ročník Bienále animácie Bratislava. Festival BAB je najstarším festivalom, ktorý je zameraný výlučne na animovaný film pre deti a mládež. Už viac ako tri dekády prináša na Slovensko výber hodnotnej animovanej tvorby z celého sveta. V roku 2022 BAB organizovali tzv. hybridnou formou, ktorá sa v súčasnosti stala akýmsi štandardom filmových festivalov. Tzn., že festival organizovali nielen naživo, ale súťažné pásma bolo možné sledovať aj online, vďaka čomu sa festival dostal do domácností a škôl na celom Slovensku. Zároveň aj tento rok spolupracovali s RTVS, ktorá do programu Dvojky zahrnula vybrané tituly z ponuky festivalu. Diváci mohli zavítať do kinosál nielen v Bratislave, ale aj v ďalších deviatich partnerských mestách v rámci Slovenska. Medzinárodná porota, výkonný výbor festivalu, Literárny fond, detská porota a 365.bank udelili ceny najlepším animovaným filmom, tvorcom či osobnostiam. Návštevnosť BAB v roku 2022 dosiahla historický rekord. V Bratislave sa na všetkých premietaniach zúčastnilo takmer 3 000 ľudí. Tento rok zaznamenali mimoriadne úspešnú návštevnosť v partnerských mestách, kde festival navštívilo 6 000 divákov (obzvlášť vynikal Prešov, v ktorom sa festival nekonal po prvý raz a s podporou vedenia mesta tu dosiahla návštevnosť 3 500 divákov). Na obrazovkách RTVS si festivalové animované filmy pozrelo 11 000 ľudí, pričom najväčší úspech malo sobotňajšie premietanie pásma Junior. Na webových stránkach a stránkach portálu DAFilms.sk bola sledovanosť viac ako 7 000 divákov. V súčte dosiahla sa sledovanosť 16. ročníka Festivalu BAB takmer 30 000 divákov (v porovnaní s posledným ročníkom pred pandemiou – v roku 2018 zaznamenali 10 000 divákov). Do súťažnej časti sa prihlásilo viac ako 1 700 filmov z 97 krajín sveta. Do finálneho súťažného výberu postúpilo 91 filmov. Medzinárodná porota pracovala v zložení – Julia Ocker (Nemecko), Martin Smatana (Slovensko), Géza M. Tóth (Maďarsko), Patrik Pašš (Slovensko), Ľudmila Cviková (Slovensko) a Ditte Lundsgaard Nielsen (Dánsko).

V roku 2022 začali s prípravou nového ročníka BIB 2023, ktorý sa bude konať v termíne od 4. 10. 2023 – 3. 12. 2023, ako aj sprievodnej výstavy držiteľov neštatutárnych cien – Cena Detskej poroty BIB 2021 – Fabienne Delacroix, Francúzsko, Cena primátora Bratislavy BIB 2021 – Zuzana BočKayová Bruncková, Cena Poštovej banky BIB 2021 – Jana Kiselová Siteková v priestoroch Západnej terasy Bratislavského hradu. Ako ocenenie za významný prínos k ilustrátorskej tvorbe uvedú tvorbu Miroslava Cipára.

Riaditeľka BIBIANY Zuzana Liptáková menovala nových členov do Výkonného výboru. Na novembrovej schôdzi sa schválila zmena priestorov konania BIB. Z finančných dôvodov sa presunie do priestorov BIBIANY, s čím bude súvisieť aj potrebná rekonštrukcia výstavných priestorov a najmä inštalácia kvalitnejšieho osvetlenia. Keďže BIBIANA disponuje len 500 m² výstavnej plochy, schválil sa aj nový organizačný poriadok pre 29. ročník BIB, kde sa znižuje počet nominácií z každej krajiny z 15 na 10. Okrem výstavy hlavnej súťažnej časti sa počíta s priestormi pre výstavy držiteľov cien z BIB 2021 a so sprievodným programom v okolitých galériách a verejnom priestore Starého mesta Bratislavy. Časť výstav bude umiestnená aj v západnom krídle Bratislavského hradu a vo Dvorane MK SR. Zároveň sa schválili termíny pre BIB, ako aj termín pre BIB – UNESCO Workshop Albína Brunovského a Medzinárodné sympóziu BIB 2023.

Opäť sa konala aj pravidelná súťaž Najkrajšie knihy Slovenska 2021 (10. 6. – 24. 7. 2022) a výstava ocenených kníh a súťažných titulov z rovnomennej celoslovenskej súťaže. Súťaž o najkrajšie knihy hodnotila výtvarnú úroveň a kvalitu polygrafického spracovania kníh vydaných

v predchádzajúcom roku. Pod názvom Najkrajšie knihy Slovenska predstavila tituly prihlásené a ocenené v 30. ročníku súťaže. Na tomto ročníku sa zúčastnilo 184 kníh. Do kolekcie Najkrajšie knihy Slovenska 2021 vybrala porota 20 kníh a 9 študentských prác, taktiež určila nositeľov 7 hlavných cien. Slávnostné odovzdávanie cien bolo 9. júna vo Dvorane MK SR. Následne bola v BIBIANE otvorená výstava Najkrajšie knihy Slovenska 2021. V polovici decembra zasadalo Direktórium NKS 2022, ktoré sa zaoberalo prípravou najbližšieho ročníka súťaže. Určilo inštitúcie, ktoré budú nominovať odborníkov do poroty. Na stretnutí sa v reakcii na pripomienky členov poroty prediskutovali aj možné zmeny v súťaži, na ktoré je potrebné schváliť jej nový štatút.

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, Fond výtvarných umení, Literárny fond a Slovenská sekcia IBBY odovzdali 25. novembra 2022 v Zichyho paláci Cenu Ľudovíta Fullu, cenu Trojuhu a diplomy Čestnej listiny IBBY.

Začiatok roka 2022 sa niesol v znamení obmedzení z dôvodu pandémie, výstavná a programová činnosť v druhej polovici roka už prebiehala plnohodnotne. V roku 2022 pripravila organizácia 66 výstav, z toho sa v BIBIANE uskutočnilo 11, v rámci Slovenska 35 a v zahraničí 20. Zorganizovali 140 programov v BIBIANE a 31 programov mimo BIBIANY. V on-line priestore zrealizovali 17 programov, tvorivých dielní, seminárov a konferencií (počas pandemických obmedzení). Napriek zmenám vo vedení organizácie aj v organizačnej štruktúre a náročnému obdobiu adaptácie na nové podmienky, boli naplnené všetky pracovné výzvy a záväzky BIBIANY na rok 2022.

- **Kunsthalle Bratislava (KHB)**

Kunsthalle Bratislava (KHB) je nezberateľná štátna príspevková organizácia výstavného, dokumentačného a vzdelávacieho typu s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti súčasného vizuálneho umenia. Hlavným poslaním organizácie je odborne a cieľavedome prezentovať súčasné vizuálne umenie v celej jeho šírke a rozmanitosti, systematicky ho mapovať, odborne reflektovať a sprístupňovať domácemu, ako aj zahraničnému publiku. Jedným z cieľov činnosti KHB je aj medzinárodná podpora a zviditeľnenie slovenského umenia v zahraničí. KHB vznikla z rozhodnutia MK SR k 1. januáru 2014 ako výsledok dlhoročných iniciatív výtvarníkov a teoretikov, ale aj širšej kultúrnej verejnosti za vytvorenie reprezentatívneho výstavného priestoru v hlavnom meste Slovenska. Pôvodne bola KHB založená ako Slovenské centrum vizuálnych umení (SCVU) a organizačne spadala do štruktúry Národného osvetového centra (NOC). Od júla 2016 bola úsekom Slovenskej národnej galérie (SNG) s osobitným štatútom. K 1. januáru 2020 bola KHB vlastnou zriaďovacou listinou založená ako samostatná štátna príspevková organizácia MK SR pod oficiálnym názvom Kunsthalle Bratislava.

Poslanie Kunsthalle Bratislava - prezentovať a sprostredkovať zahraničné a domáce formy súčasného vizuálneho umenia zostáva nezmenené.

Od jari 2022, t. j. po skončení trvania výstav spustených koncom predchádzajúceho roka, bola spustená nová výstavná dramaturgia Kunsthalle Bratislava a s ňou aj nové nástroje prezentácie, propagácie a marketingu inštitúcie v súčinnosti s novou vizuálnou identitou, novou webovou stránkou, novým brandingom jednotlivých výstavných priestorov, aktualizovanou stratégiou propagácie na sociálnych sieťach a na medzinárodných portáloch zameraných na sledovanie vývoja regionálnej a globálnej umeleckej scény. Vzhľadom na limity rozpočtu inštitúcie a neudržateľnú spotrebu energie hlavných výstavných priestorov Kunsthalle Bratislava sa jadro výstavného programu sústreďuje do výstavného priestoru na ulici s názvom „A WINDOW“ (pôvodne LAB). Výstavný cyklus v tomto priestore predpokladá striedanie skupinových, kolektívnych a samostatných projektov, ktoré sú kurátorsky pripravované internými aj externými partnermi.

V priestore „A Window“ KHB predstavilo: spoločný umelecký projekt Anetty Mona Chisa v spolupráci s Aleksandrou Vajd, ktorá skúma históriu a kontextuálne a formálne hranice média fotografie v ére digitálneho vizuálneho preťaženia; samostatný projekt rakúskej sochárky a filmárky Barbary Kapusta, ktorý predstavuje víziu budúcnosti kulminujúcej klimatickej krízy, kde hranice medzi ľudským a neľudským, ako ich vnímame dnes, už dávno prestali platiť; skupinovú výstavu „Do Nothing, Feel Everything“ v spolupráci s Kunsthalle Wien a jej kurátorkou Laurou Amann, výstavu, ktorá kládla dôraz na tému duševného zdravia v spoločnosti sužovanej stále väčším tlakom

na produktivitu a izoláciou jednotlivcov od väčších sociálnych celkov; komplexný umelecko-kurátorský projekt umelca Juliusa Pristauza a architektky a umelkyne Sophie Stemshorn, ktorý skúmal otázku hľadania bezpečných queer priestorov, ako aj definovanie drobných odchýlok od spoločensky akceptovanej normy pre bohatstvo queer prejavu; a na záver roka adaptovaný site-specific projekt Celine Condorelli v spolupráci s básnikom Jayom Bernardom a dnes už doslova legendárnym umeleckým filmárom Benom Riversom, pôvodne vytvorený pre South London Gallery, ktorý poskytol pohľad na úlohu detských ihrísk vo verejnom priestore ako nástrojov socializácie a formovania náklonností a dispozícií jednotlivca od útleho veku. Projekt sa zaoberal aj otázkou rastúcej sociálnej stratifikácie pod rastúcim tlakom kapitalistickej mašinérie.

Hlavný výstavný priestor v srdci budovy bol v prvej polovici roka 2022 využitý na partnerské projekty, napríklad na spoluprácu s festivalom súčasného tanca NU DANCE FEST, platformou súčasného dizajnu VIRVAR a Vysokou školou výtvarných umení v Bratislave. Podobne sa priestor využíval aj na vlastný program Kunsthalle realizovaný v spolupráci a s veľkorysou finančnou podporou Goetheho inštitútu, t. j. sériu diskurzívnych podujatí reagujúcich na prebiehajúcu „pandémiu duševného zdravia“ s názvom S.O.S., ktorého kurátormi boli umelec Boris Ondrečka a psychoterapeut Ján Ballx. V druhej polovici roka bol v hlavnom výstavnom priestore „A Hall“ realizovaný nový samostatný projekt francúzskeho umelca Paula Mahekeho, pripravený špeciálne pre Kunsthalle Bratislava, ktorý následne putuje do pražskej Galérie Rudolfinum. Mahekeho výstava ponúkla sériu úplne nových diel a ich lokálne reagujúcu kompozíciu na neskoro modernistickú architektúru Kunsthalle.. V súvislosti s tragickými udalosťami v bratislavskej Teplárni Maheke vytvoril na výstave nové dielo ako spomienku na obete nenávistného útoku. Výstava sa uskutočnila vďaka podpore Tatra banky.

Kunsthalle Bratislava okrem svojich aktivít priamo v budove Domu umenia realizuje aj celoročný program pod kurátorským vedením Lýdie Pribišovej s názvom „A PLANT“, ktorý prostredníctvom špecificky zameraných sond upozorňuje na zmeny v životnom prostredí a vzťah človeka a civilizačného konceptu tzv. prírody. Program výrazne rozšíril divácku základňu Kunsthalle Bratislava a podporil dlhodobú tendenciu inštitúcie vystúpiť z inak často pomerne uzavretého prostredia inštitúcií súčasného umenia.

Kunsthalle Bratislava výrazne pokročila aj v oblasti publikačnej činnosti, keď vytvorila nový formát antológií formujúcich zahraničných textov so slovenskými prekladmi, ktoré vychádzajú ku každej novej výstave, a ktorých autorkou je kurátorka edičných projektov Kunsthalle Bratislava, Denisa Tomková. V priebehu roka vyšlo celkovo 6 publikácií, ktoré prinášajú najvýznamnejšie hlasy súčasnej medzinárodnej teórie súčasného umenia. A vďaka podpore Erste Foundation sa celá séria pripravuje na tlačene vydanie v spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení v Bratislave, kde budú publikácie využívané pri výučbe teórie a dejín umenia.

V roku 2022 Kunsthalle Bratislava zrealizovala celkovo 12 výstav, z toho bolo 6 v priestore Kunsthalle Bratislava na prízemí budovy Domu umenia a 3 výstavy v hlavnom výstavnom priestore a 2 výstavy v ďalších výstavných priestoroch na poschodí Kunsthalle Bratislava. Ostatná výstava bola realizovaná vo verejnom priestore pred Domom umenia, na Treskoňovej ulici. Výstavy navštívilo 8 644 návštevníkov, digitálna návštevnosť činila 11 398 (spolu bolo návštevníkov výstav 20 042). Kunsthalle Bratislava zrealizovala celkom 40 vzdelávacích programov pre širokú verejnosť s rôznymi prahmi prístupnosti v oblasti vzdelávania súčasným umením. V roku 2022 v rámci programov pre verejnosť, inštitúcia zrealizovala 6 komentovaných prehliadok, 4 performance, 5 odborných diskusií o súčasnom umení, 4 semináre o galerijnej pedagogike pre študentov, 9 odborných prednášok a diskusií, 1 sympóziu, 7 workshopov, 3 špecifické online programy, 1 koncert pre verejnosť, 1 performatívne čítanie textov, 1 vianočný trh a 1 premietanie filmov. Aktivít sa zúčastnilo 515 návštevníkov.

Dokumentačná a edičná činnosť Kunsthalle Bratislava sa orientuje na produkovanie a vydávanie sprievodných a edukatívnych materiálov k výstavám, neperiodických publikácií a katalógov mapujúcich jednotlivé výstavy. V roku 2022 Kunsthalle Bratislava zrealizovala 11 odborných elektronických brožúr k výstavám a programu pre verejnosť v slovenskom a anglickom jazyku. Okrem spomínaných dokumentačných výstupov, Kunsthalle Bratislava predstavila v máji 2022 aj novú sériu

online publikácií. Cieľom Série kritického myslenia je rozšíriť koncepty navrhnuté výstavným programom Kunsthalle Bratislava o ďalšie kritické diskurzívne myslenie vo forme esejí a básní medzinárodných mysliteľov/mysliteľiek. Texty sú po prvýkrát preložené do slovenčiny. Kunsthalle Bratislava komunikuje všetky svoje aktivity na novej webovej stránke kunsthallebratislava.sk, ktorá je kontinuálne aktualizovaná. Nová webstránka bola spustená 3. mája 2022. Jej návštevnosť v roku 2022 bola vyše 12 261 používateľov a webstránka mala 49 436 pozretí. Kunsthalle Bratislava pravidelne rozposiela newsletter s aktualitami na vyše 2 000 adries. Návštevníci/čky tiež nájdu najaktuálnejšie informácie na sociálnej sieti Facebook, ktorá má aktuálne vyše 10 000 sledovateľov. Kunsthalle Bratislava aktívne komunikuje aj na sociálnej sieti Instagram, kde má aktuálne 5 180 followerov, počet denne narastá. Na platforme Youtube, ktorý má vyše 229 odberateľov. Vo všeobecnosti Kunsthalle Bratislava predstavila širokú škálu formálnych aj obsahových prístupov, ktoré reprezentujú a definujú jej pole pôsobnosti a formy spolupráce na miestnej a medzinárodnej scéne, čo je umožnené najmä vďaka rozvetvenej sieti spolupráce s domácimi a zahraničnými inštitúciami a partnermi.

OBLASŤ LITERATÚRY

Ministerstvo zabezpečovalo hlavné úlohy v oblasti literatúry, umeleckého prekladu a knižnej kultúry v rámci príspevkovej organizácie Slovenské literárne centrum. Oblasť literatúry pôsobí vo voľnom konkurenčnom prostredí, nemá vytvorenú širšiu inštitucionálnu bázu a značnú časť činností realizuje prostredníctvom súkromných subjektov a profesionálnych občianskych združení.

• Slovenské literárne centrum (LIC)

Slovenské literárne centrum (LIC), pôvodne Literárne informačné centrum (LIC) má už viac ako štvrtstoročie nezastupiteľné miesto pri rozvíjaní slovenskej literatúry. Činnosť organizácie sa sústreďuje najmä na budovanie dokumentácie o súčasných procesoch prebiehajúcich v slovenskej literatúre, sprístupňovanie informácií o nich širokej slovenskej i zahraničnej verejnosti a propagáciu a šírenie slovenskej literatúry doma i v zahraničí. Na Slovensku je LIC momentálne jedinou špecializovanou organizáciou sústavne a profesionálne sa zaoberajúcou súčasnou slovenskou literatúrou a jej aktuálnym stavom. Dokumentačná činnosť LIC pomáha zachytiť dianie v aktuálnom literárnom procese a poskytovať o ňom pohotovú informáciu odborným inštitucionálnym používateľom a jednotlivcom v medzinárodnom kontexte.

Uplynulý rok bol pre Slovenské literárne centrum (LIC) rokom transformačným. Na čelo organizácie nastúpil nový riaditeľ Pavel Sibyla ako úspešný kandidát z výberového konania MK SR, kypersonálnej obmene došlo prirodzeným spôsobom aj na niekoľkých ďalších pozíciách (šéfredaktor/ka Knižnej revue, správa webu, PR a marketingový manažér), rozbehli sa nové projekty (štipendium pre mladých spisovateľov a spisovateľky, podcast Knižná revue, newsletter pre spisovateľov), spustil sa proces úpravy názvu centra, ktoré naposledy nieslo meno Literárne informačné centrum, čo si vyžiadalo aj zorganizovanie súťaže na nové logo a vizuálnu identitu. Tím sa doplnil o manažérku šírenia slovenskej literatúry vo Francúzsku a v krajinách Beneluxu s cieľom nadviazať na úspešné čestné hosťovanie Slovenska na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Paríži. Hlavný cieľ, ktorý by mali tieto menšie či väčšie zmeny sledovať, je lepšia propagácia slovenskej literatúry v zahraničí, keďže v tejto role je LIC nezastupiteľné. Optikou cez túto misiu možno povedať, že rok 2022 bol pre literárne centrum úspešný: prijali rekordný počet žiadostí o podporu prekladu cez Komisiu SLOLIA (90), z ktorých bolo podporených 83. Aj počet vydaných titulov slovenských autorov a autoriek v zahraničných vydavateľstvách (78) prekročil očakávania a stanovený cieľ, a signalizuje, že naša literatúra sa môže v zahraničí výraznejšie presadiť. LIC spustilo v lete minulého roku aj vlastný podcast, ktorý si vďaka spolupráci s jedným z najväčších súkromných médií našiel stály a nemalý okruh poslucháčov.

LIC sa aj v roku 2022, po reorganizácii a revitalizácii webových stránok, venovalo dotváraniu elektronickej databázy slovenských spisovateľov a spisovateľiek. Úprava hesiel sa týkala predovšetkým diel súčasných autorov slovenskej literatúry, tvoriacich najmä od druhej polovice 20. storočia. Návštevnosť webovej stránky literárneho centra v minulom roku predstavovala 215-tisíc užívateľov a 752-tisíc videní. Na webe LIC boli v roku 2022 zverejnené i nové komplexné charakteristiky: Rudolf Jurolek (napísala ju Jana Juhásová), Uršula Kovalyk (Ján Mičko), Marián Milčák (Jana Juhásová),

Štefan Strážay (Viliam Nádaskay), Eva Luka (Eva Urbanová), Kamil Zbruž (Jaroslav Šrank). Celkovo ku koncu roku 2022 databáza obsahovala údaje o 1 923 autoroch a autorkách. Dianie na domácej literárnej scéne dokumentuje LIC a informuje o ňom širokú čitateľskú obec aj prostredníctvom časopisov Slniečko a Knižná revue. Na informovanie odbornej verejnosti používa newslettere, z ktorých jeden zameraný na zahraničie je v anglickom jazyku. Ten v uplynulom roku vyšiel celkom päťkrát; newsletter zasielaný riaditeľom organizácie spolu osemkrát. Dobrým a viditeľným propagačným a marketingovým nástrojom pre LIC je i výklad kníhkupectva Kniha LIC. LIC sa i naďalej venuje organizovaniu, nahrávaniu a publikovaniu diskusií v rámci formátu Trojica Air, administrácií sociálnych sietí Facebook a Instagram, príprave a výrobe podcastu s názvom Knižná revue, ktorý publikuje na domovskej web stránke, Youtube, Spotify, iTunes, ale aj v rámci spolupráce s denníkom SME na ich webovej a podcastovej platforme podcasty.sme.sk. Priemerná počúvanosť epizód sa pohybovala na úrovni 1 000 prehratí, najúspešnejší diel si vypočulo vyše 3 000 ľudí. Všetky epizódy sú dostupné na najznámejších podcastových aplikáciách a taktiež na stránke YouTube.

V roku 2022 sa uskutočnil dvanásť ročník súťaže stredoškôľakov Esej Jána Johanidesa, ktorej sa zúčastnilo 122 študentov a študentiek stredných škôl. V roku 2022 LIC zorganizovalo či bolo súčasťou niekoľkých festivalov a literárnych podujatí, napr. sa zúčastnilo na Bratislavskom knižnom festivale BRaK, kde bolo viac ako päťdesiat domácich a zahraničných vydavateľstiev. V Starej Tržnici v Bratislave sa 15. decembra 2022 konalo podujatie Virtuálny portrét Janka Kráľa. LIC vydalo pri príležitosti 200. výročia narodenia básnika Janka Kráľa dve identické knihy v slovenskom a v anglickom jazyku: Narodil som sa pre nepokoj / I was Born for Quiet. LIC vydáva aj spomínané dve periodiká, konkrétne mesačník o knihách Knižná revue a Slniečko, najstarší umelecký detský časopis na Slovensku, pričom Knižná revue prináša reflexiu slovenskej knižnej kultúry bez žánrového obmedzenia s dôrazom na pôvodnú slovenskú tvorbu. Časopis v roku 2022 vyšiel 10-krát ako 40-stranový plnofarebný mesačník a raz ako 80-stranové dvojčíslo v letných mesiacoch júl a august. Na Instagrame časopis koncom roka 2022 sledovalo 1 516 ľudí, na Facebooku 4 688. Stúpa aj počet odberateľov newslettera Knižnej revue, ku koncu roka 2022 sa ich prihlásilo 374. Knižná revue naďalej prináša najnovšie informácie o práve vydaných knihách na Slovensku (bibliografický záznam so stručnou anotáciou obsahu), čím naplňa databázu LINDA, ktorú spravuje LIC, v prvom rade sa však venuje recenzistike, esejistike a kultúrnej publicistike.

Slniečko, najstarší literárno-umelecký mesačník pre žiakov a žiačky základných škôl, koncepcne vychádza zo svojho historického kultúrneho odkazu a hodnotových tradícií. Vďaka svojej aktualizovanej obsahovej skladbe podporuje kvalitnými literárnymi textami klasických aj súčasných autorov, rozvíjanie čitateľskej gramotnosti a formuje etické a estetické čítanie dieťaťa. V súvislosti s vypuknutím vojny na Ukrajine Slniečko prostredníctvom textovej a ilustračnej ukážky prezentovalo knihu ukrajinskej autorskej dvojice Art Studia Agrafka Vojna, ktorá zmenila Rondo, dvojjazyčnou slovensko-ukrajinskou súťažou pre deti Abecedník pre návštevy z vesmíru, aktuálnymi epizódami etickej výchovy Michala Hvoreckého v seriáli Lebo preto a rozprávkou Zlaty Solivajsovej Abeceda pre obludy. V októbri 2022 vyšlo špeciálne číslo Slniečka v nórskom jazyku smerované nórske detským čitateľom v rámci Dňa slovenskej kultúry v Oslo. V roku 2022 redakcia uskutočnila 7 čitateľských besied, 6 výtvarných workshopov, 2 prezentácie Slniečka pre rodičov a učiteľov, 2 vernisáže novej putovnej výstavy Slniečka Slniečkovy krasohlád (Piešťany, Revúca), mediálne a odborné poradenstvo pre 8 súťaží detí s celoslovenskou pôsobnosťou. V roku 2022 redakcia Slniečka uskutočnila 28 podujatí – čitateľských besied, výtvarných workshopov, prezentácií Slniečka pre rodičov a učiteľov, mediálnych a odborných participácií na festivaloch a celoslovenských detských súťažiach literárneho a výtvarného zamerania.

V dňoch 18. – 20. augusta 2022 sa konal v Banskej Štiavnici jubilejný 20. ročník festivalu poézie, divadla a hudby Capalest, ktorý slávnostne otvoril Michel de Maulne v Barcadame na vernisáži výstavy fotografií Banskej Štiavnice Luca Evrarda.

Ako aj v minulých rokoch, i v roku 2022 LIC zabezpečilo účasť formou národnej expozície na siedmich medzinárodných knižných veľtrhoch. LIC organizačne pripravilo slovenský národný stánok na Bologna Children's Book Fair, London Book Fair, Svět knihy Praha, Frankfurter Buchmesse a Buch Wien. Na Taipei Book bola prezentácia slovenských titulov realizovaná v rámci stánku EU a na

Göteborg Book Fair boli slovenské knihy vystavené v rámci stánku EUNIC. Na knižné veľtrhy Festival du Livre Paris a Norsk Litteraturfestival Lillehammer LIC vyslalo svojich zástupcov na rokovania so zahraničnými profesionálmi z oblasti knižnej kultúry.

V termíne od 30. mája do 5. júna 2022 sa v nórskom Lillehammeri konal už 25. ročník najprestížnejšieho literárneho podujatia v Nórsku: Norsk Litteraturfestival Lillehammer a Dni Sigrid Undsetovej. Festival je najväčším svojho druhu v Škandinávii a každoročne ho navštívi 40 000 prevažne nórskeho a severských návštevníkov. Od roku 2020 organizuje nórska obdoba LIC s názvom NORLA (Centrum pre nórsku literatúru v zahraničí) v nadväznosti na festival aj stretnutie pre odbornú verejnosť.

Podpora prekladov diel slovenských autorov a autoriek do cudzích jazykov patrí medzi kľúčové a zásadné aktivity smerom do zahraničia. LIC túto podporu realizuje prostredníctvom dotačného systému SLOLIA (Slovak Literature Abroad), pričom v jeho rámci pracuje nezávislá odborná komisia, ktorá posudzuje jednotlivé žiadosti o podporu. V roku 2022 zasadala komisia SLOLIA štyrikrát a udelila prísľuby 83 projektom v celkovej výške 120 752,- eur. Šiestim žiadostiam dotáciu neudelila. Prísľuby na vydanie kníh získali vydateľské projekty do nasledovných 21 jazykov: albánčina (1), amharčina (1), angličtina (5), arabčina (4), bulharčina (3), čeština (10), čínština (3), gréčtina (1), kórejščina (1), litovčina (1), lotyščina (1), macedónčina (5), maďarčina (10), nemčina (7), poľština (10), portugalčina (1), slovinčina (2), srbčina (10), španielčina (3), turečtina (3), ukrajinčina (1). V roku 2022 s podporou dotácie Komisie SLOLIA vyšlo 78 zahraničných vydateľských projektov v 21 jazykoch: albánčina (1), angličtina (2), arabčina (2), bulharčina (1), čeština (10), čínština (1), francúzština (4), gréčtina (3), lotyščina (1), macedónčina (5), maďarčina (11), nemčina (6), nórsčina (3), poľština (8), portugalčina (1), rumunčina (1), slovinčina (3), srbčina (8), španielčina (4), turečtina (1) a ukrajinčina (2).

LIC každým rokom organizuje aj štipendijné pobyty zahraničných prekladateľov slovenskej literatúry, ktoré sú jedným zo základných predpokladov pre šírenie slovenskej literatúry v zahraničí. V roku 2022 LIC prijalo na rezidenciu SCUP dvoch štipendistov. V spolupráci s mestom Banská Štiavnica, o. z. Literatúra, LITA a FPU opäť zorganizovali sériu mesačných prekladateľských štipendijných pobytov Trojica Air. V roku 2022 sa uskutočnilo 11 rezidenčných pobytov.

Úsilie literárneho centra by súčasne malo korešpondovať s cieľmi kultúrnej politiky štátu a aj preto sa jeho predstavitelia zapojili do konzultácií pri tvorbe Stratégie kultúry a kreatívneho priemyslu Slovenskej republiky do roku 2030.

1.1.2. VÝSLEDOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA KAPITOLY

Príjmy a výdavky kapitoly MK SR boli schválené zákonom č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022.

Rozpočet príjmov bol na rok 2022 schválený v sume 1 500 000 eur a v priebehu roka 2022 upravený na sumu 1 508 653 eur. Rozpočtová kapitola ministerstva dosiahla skutočné príjmy celkom v sume 1 523 050 eur, z toho príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. tvoria príjmy z poistného plnenia v sume 8 653 eur.

Výdavky kapitoly MK SR boli schválené v sume 318 937 110 eur a v priebehu roka upravené rozpočtovými opatreniami na sumu 366 690 722 eur, skutočné čerpanie k 31. decembru 2022 predstavuje sumu 365 973 167 eur. Výdavky kryté prostriedkami z EÚ vrátane POO boli v sume 4 507 972 eur.

(v eur)

	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% k upravenému rozpočtu
1	2	3	4	5=4/3*100
Príjmy spolu	1 500 000	1 508 653	1 523 050	100,9
z toho: prijaté z rozpočtu EÚ	0	0	0	0
Výdavky spolu	318 937 110	366 690 722	365 973 167	99,7
z toho: kryté prostriedkami EÚ (vrátane prostriedkov POO)	3 492 375	4 507 972	4 507 972	100
Saldo príjmov a výdavkov	-317 437 110	-365 182 069	-364 450 117	99,7
z toho: z prostriedkov EÚ (vrátane prostriedkov POO)	- 3 492 375	-4 507 972	-4 507 972	100

1.1.3. ZHODNOTENIE PLNENIA ZÁVÄZNÝCH UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU KAPITOLY

Ministerstvo rozpísalo záväzné ukazovatele rozpočtovej kapitoly na rok 2022 v súlade so zákonom č. 534/2021 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2022 (ďalej len zákon č. 534/2021 Z. z.) a bodom C. 1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 577 zo dňa 14. októbra 2021 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024, ktoré Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“ alebo „ministerstvo financií“) oznámilo listom MF/020972/2022-441 zo dňa 2. januára 2023.

Príjmy pre rozpočtovú kapitolu boli stanovené v sume 1 500 000 eur, rozpočtovým opatrením boli upravené na sumu 1 508 653 eur, ich plnenie bolo v celkovej sume 1 523 050 eur (100,9 % plnenia upraveného rozpočtu), z toho príjmy štátneho rozpočtu v celkovej sume 1 514 397 eur (100,9 % plnenia upraveného rozpočtu). Príjmy podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. tvoria príjmy z poisťného plnenia (zdroj 72e) v sume 8 653 eur.

Výdavky kapitoly boli rozpísané v celkovej sume 318 937 110 eur, v priebehu roka boli upravené na sumu 366 690 722 eur, čerpanie bolo na úrovni 365 973 167 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 99,7%. Z uvedeného boli *bežné výdavky* rozpísané v celkovej sume 282 170 022 eur, upravený rozpočet predstavoval 307 137 897 eur a čerpaný bol na 99,2% t. j. 306 562 215 eur. Navýšenie bolo spôsobené najmä úpravou/zvýšením rozpočtu RTVS o 14 789 951 eur a navýšením transferu pre príspevkové organizácie 13 568 631 eur na dofinancovanie hlavných činností, zabezpečením finančného krytia prioritných projektov a dofinancovaním výpadku príjmov negatívne ovplyvnených pandémiou ochorenia COVID-19 za obdobie 1. – 3. 2022. Zároveň v kategórii bežných výdavkov došlo k zníženiu z dôvodu preklasifikácie do kapitálových výdavkov v sume 2 840 000 eur na základe reálnej potreby financovania DS MK SR Obnovme si svoj dom.

Záväzný ukazovateľ – *kapitálové výdavky* zo zdroja štátneho rozpočtu (111) bol stanovený v sume 36 182 610 eur, rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 59 359 852 eur, tento bol splnený na 99,7 % v sume 59 217 979 eur. Okrem uvedeného boli v rámci schváleného rozpočtu kapitálové výdavky Plánu obnovy a odolnosti v sume 584 478 eur. Najvyšší nárast bol spôsobený navýšením rozpočtu RTVS o 3 000 000 eur na investičné účelové projekty, ďalej poskytnutím finančných prostriedkov pre: Divadlo Nová Scéna v sume 3 660 000 eur na nákup budovy, Slovenskú národnú galériu na rekonštrukciu a následné vybavenie areálu v celkovej výške 7 183 964 eur.

V rámci záväzných výdavkov kapitoly bol určený záväzný ukazovateľ *mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania* (EK 610) v sume 16 796 792 eur (z toho pre aparát ústredného orgánu v sume 4 011 931 eur), ktorý bol zvýšený na sumu 17 623 175 eur (z toho aparát 4 478 321 eur), čerpanie bolo v sume 17 577 068 eur (z toho aparát v sume 4 433 171 eur), t. j. 98,9 %.

Záväzný ukazovateľ – *počet zamestnancov* v rozpočtových organizáciách a v aparáte ministerstva kultúry z rozpísaného limitu bol 1 232 osôb, z toho pre aparát ministerstva kultúry 283 osôb. V priebehu roka bol záväzný ukazovateľ počet zamestnancov navýšený o 2 osoby, uvedené sa týkalo administratívnych kapacít – 32 osôb. Zároveň bol znížený záväzný ukazovateľ počtu zamestnancov aparátu o 80 osôb z dôvodu ich presunu na Pamiatkový úrad SR na zabezpečenie úloh súvisiacich s Plánom obnovy a odolnosti. Záväzný limit 1 234 osôb bol na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov plnený na 1 150 osôb, t. j. 93,2 %, z toho aparát ministerstva na 214 osôb, t. j. 92,1%.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad príjmov a výdavkov kapitoly za rok 2022 podľa kódov zdroja, programov programovej štruktúry a ekonomickej klasifikácie.

(v eur)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet k 31. 12. 2022	Skutočnosť k 31. 12. 2022	% čerpania upraveného rozpočtu
Záväzné ukazovatele rozpočtu príjmov a výdavkov na rok 2022				
I. Príjmy kapitoly	1 500 000	1 508 653	1 523 050	100,9
v tom: príjmy z poistného plnenia	0	8 653	8 653	100,0
II. Výdavky kapitoly spolu (A+B+C+C1)	318 937 110	366 690 722	365 973 167	99,8
A. Výdavky spolu bez prostriedkov podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. a prostriedkov EÚ a prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti	315 444 735	362 174 096	361 456 542	99,8
A.1. Prostriedky ŠR (zdroj 111)	315 265 796	351 416 633	350 775 687	99,8
-,-,- (zdroj 131)	0	10 020 615	9 944 008	99,2
A.2 . Prostriedky na spolufinancovanie (zdroj 111)	0	223 668	223 668	100,0
-,-,- (zdroj 131)	0	463 331	463 331	100,0
A.3. Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania kat. 610 (zdroj 111)	16 796 772	17 623 175	17 577 068	99,7
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	4 011 931	4 478 321	4 433 171	98,9
A.4. Kapitálové výdavky kat. 700 (bez prostriedkov na spolufinancovanie)	36 182 610	59 359 852	59 217 979	99,7
z toho: kód zdroja 111	36 182 610	49 339 236	49 273 971	99,8
kód zdroja 131K	0	9 188 151	9 145 922	99,5
kód zdroja 131L	0	832 464	798 085	95,8
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií	1 232	1 234		
z toho: aparát ústredného orgánu	283	214		
v tom: administratívne kapacity	30	32		
B. Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.	0	8 653	8 653	100,0
C. Prostriedky z rozpočtu Európskej únie	0	2 985 886	2 985 886	100,0
C.1 Prostriedky z plánu obnovy a odolnosti	3 492 375	1 522 087	1 522 087	100,0
D. Účelové prostriedky				
08S0104 Média a audiovizia	5 343 830	6 146 888	6 146 888	100,0
08S02 Dotačný systém	18 686 097	16 056 535	15 479 789	96,4
08S0303 Rozhlas a televízia Slovenska	31 000 000	48 789 951	48 789 951	100,0
08S0401 Príspevok Audiovizuálnemu fondu	12 010 000	18 210 000	18 210 000	100,0
08S0402 Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva realizovaná SFÚ	1 400 570	1 400 570	1 400 570	100,0
Príspevok Fondu na podporu umenia	20 000 000	20 000 000	20 000 000	100,0

Príspevok Fondu na podporu kultúry národnostných menšín	8 000 000	8 300 000	8 300 000	100,0
E. Rozpočet kapitoly podľa programov				
08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúr. hodnôt	239 593 659	283 140 472	282 558 421	99,8
08T Tvorba a implementácia politík	68 993 268	72 652 654	72 558 950	99,8
06H0A Hospodárska mobilizácia MK SR	2 656	2 656	0	x
0EK0I Informačné technológie financované zo ŠR	10 347 527	10 330 410	10 291 266	99,6
0EJ0H Informačná spoločnosť 2014-2020, MF – MK SR	0	564 529	564 529	100,0
Interné ukazovatele kapitoly				
Bežné výdavky spolu kat. 600	282 170 022	307 137 897	306 562 215	99,2
v tom: 1. bežné výdavky rozpočtových organizácií	48 357 942	48 185 283	48 119 860	99,9
2. bežné transfery pre príspevkové organizácie	87 612 033	101 180 664	101 180 664	100,0
- Tlačová agentúra SR	2 200 000	2 200 000	2 200 000	100,0
- Dotačný systém	14 996 097	9 483 827	8 973 568	94,6
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	52 174 350	52 810 572	52 810 572	100,0
- Matica slovenská	1 344 600	1 377 600	1 377 600	100,0
- Podpora aktivít Maďarského kultúrneho a spoločenského zväzu na Slovensku - Csemadok	0	300 000	300 000	100,0
- Rozhlas a televízia Slovenska	31 000 000	45 789 951	45 789 951	100,0
- Audiovizuálny fond	12 010 000	18 210 000	18 210 000	100,0
- Fond na podporu umenia	19 300 000	19 300 000	19 300 000	100,0
- Fond na podporu kultúry národnostných menšín	8 000 000	8 300 000	8 300 000	100,0
- Podpora kultúrnych aktivít RO a PO	3 087 000	0	0	x
- Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí	900 000	0	0	x
- Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov	270 000	0	0	x
- Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva	135 000	0	0	x
- Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty	63 000	0	0	x
- Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok	270 000	0	0	x
- Stratégia rozvoja múzeí a galérií	450 000	0	0	x
Kapitálové výdavky spolu kat. 700	36 767 088	59 552 824	59 410 952	99,8
v tom: 1. kapitálové výdavky pre RO	584 478	2 726 137	2 650 752	97,2
2. kapitálové transfery pre PO	31 792 610	46 452 229	46 452 229	100,0
- Dotačný systém	3 690 000	6 572 708	6 506 221	98,9
- Cirkvi a náboženské spoločnosti	0	12 500	12 500	100,0
- Rozhlas a televízia Slovenska	0	3 000 000	3 000 000	100,0
- Tlačová agentúra SR	0	89 250	89 250	100,0
- Fond na podporu umenia	700 000	700 000	700 000	100,0

1.2. PRÍJMY KAPITOLY

Závazný ukazovateľ príjmov kapitoly bol stanovený v sume 1 500 000 eur. Počas roka bol upravený na 1 508 653 eur. V roku 2022 boli rozpočtovými organizáciami kapitoly a aparátom ministerstva dosiahnuté príjmy v celkovej sume 1 523 050 eur, z toho príjmy štátneho rozpočtu predstavujú sumu 1 514 398 eur (101 % plnenie upraveného rozpočtu). Prostriedky podľa § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. celkom v sume 8 653 eur boli za prijaté poistné plnenie pre aparát ministerstva.

Prehľad dosiahnutých príjmov v roku 2022 podľa rozpočtových organizácií je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eur)

Organizácia	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% plnenia 3:1	% plnenia 3:2
a	1	2	3	4	5
Aparát ministerstva	495 500	341 500	353 128	71,3	103,4
Bibiana	23 500	56 500	57 228	243,5	101,3
PÚ SR	705 000	845 000	844 667	119,8	100,0
SNK	103 500	102 000	102 478	99,0	100,5
ŠVK v Košiciach	42 000	44 000	44 823	106,7	101,9
ŠVK v Prešove	20 500	22 000	22 702	110,7	103,2
UKB	110 000	89 000	89 371	81,2	100,4
Mimorozpočtové príjmy	-	8 653	8 653		100,0
Spolu	1 500 000	1 508 653	1 523 050	101,5	100,9

Poskytovanie základných knižnično-informačných služieb (výpožičky knižničných dokumentov v knižnici a výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov knižnice, a tiež ústne faktografické a bibliografické informácie) v zmysle príslušnej zákonnej úpravy je bezplatné. Príjmy rozpočtových organizácií (SNK, UKB, ŠVK v Prešove a ŠVK v Košiciach) sú tvorené najmä príjmami za špeciálne knižnično-informačné služby.

SNK okrem poskytovania knižničných služieb získava príjmy z prenájmu nebytových priestorov a príležitostné prenájmy priestorov.

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti získava príjmy hlavne zo vstupného z výstav a z divadelných predstavení.

PÚ SR zabezpečuje predovšetkým výkon štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu a príjmy z reštaurovania, ďalší príjem tvorili prenajaté priestory budovy na Hviezdoslavovom nám.

Aparát ministerstva získal hlavne príjmy z prenájmu majetku a z predaja kapitálových aktív.

Mimorozpočtové príjmy tvoria príjmy z poistného plnenia v celkovej sume 8 653 eur.

Porovnanie dosiahnutých príjmov s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka je uvedené v nasledovnom prehľade:

(v eur)

Ukazovateľ	1. štvrťrok	2. štvrťrok	3. štvrťrok	4. štvrťrok	Celkom
a	1	2	3	4	5
Príjmy za rok 2021	207 270	110 398	116 491	191 149	625 308
Príjmy za rok 2022	175 367	180 312	336 080	831 291	1 523 050
Index (2022/2021)	0,85	1,63	2,89	4,35	2,45

Celkové plnenie príjmov bolo v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 vyššie o **897 742 eur**, čo bolo spôsobené príjmom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky z prenájmu budovy na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave za roky 2021 a 2022.

1.2.1. Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

Podľa ekonomickej klasifikácie rozpočtové organizácie rezortu kultúry vykázali príjmy v oblasti nedaňových príjmov a grantov nasledovne:

V hlavnej kategórii **200 Nedaňové príjmy** dosiahli rozpočtové organizácie rezortu vrátane aparátu ministerstva príjmy v sume **1 514 398 eur** (zdroj 111), čo predstavuje **101,0 %** plnenia upraveného rozpočtu na rok 2022, príjmy z náhrad z poistného plnenia v sume **8 653 eur** (zdroj 72). Celkom príjmy predstavujú sumu **1 523 050 eur**.

V rámci kategórie **210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku** získali organizácie rezortu **760 343 eur** (zdroj 111) za prenájom budov a priestorov.

V rámci kategórie **220 Administratívne poplatky a iné poplatky a platby** boli dosiahnuté príjmy v sume **447 349 eur** (zdroj 111). Na plnení uvedených príjmov sa podieľajú všetky rozpočtové organizácie rezortu. V rámci knižníc sú to predovšetkým príjmy za registráciu čitateľov, za vybrané knižničné služby, reprografické a kopírovacie práce a za nedodržanie výpožičnej lehoty. Bibiana dosiahla príjmy zo vstupného z výstav a divadelných predstavení a PÚ SR príjmy z reštaurovania kultúrnych pamiatok a príjmy z porušenia zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

V rámci kategórie **230 Kapitálové príjmy** vykázal aparát ministerstva príjmy za predaj kapitálových aktív a pozemkov v sume 164 500 eur.

V rámci kategórie **290 Iné nedaňové príjmy** získali organizácie rezortu celkom sumu **142 206 eur** (zdroj 111). Okrem príjmov zdroj 111 je v rámci kategórie 290 vykázaný zdroj 72 na rozpočtovej podpoložke 292 006 - Z náhrad z poistného plnenia v sume **8 653 eur**.

1.2.2. Prostriedky prijaté z rozpočtu Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté Slovenskej republike na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a inými štátmi

V roku 2022 boli poskytnuté rozpočtovým organizáciám finančné prostriedky na refundáciu výdavkov v sume **5 244 821 eur**. Z toho pre aparát MK SR v sume 3 108 356 eur a pre Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v sume 2 136 465 eur. Rozdelenie na jednotlivé projekty je nasledovné:

- *Projekt Mzdové zabezpečenie AK SO IROP PO3* – prostriedky v roku 2022 boli poskytnuté na technickú pomoc pre sprostredkovateľský orgán Integrovaného regionálneho operačného programu, prioritná os 3 (SO IROP PO3) z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v celkovej sume 1 382 808 eur. Z toho prostriedky Európskej únie zdroj 1AA1 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 424 514 eur, zdroje z predchádzajúcich rokov 3AA1 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 690 619 eur a prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 3AA2 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 267 675 eur.

- *Projekt Ľudia a hrady* – v rámci operačného programu Ľudské zdroje boli v roku 2022 ministerstvu poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 1 590 767 eur. Z toho prostriedky Európskej únie zdroj 1AC1 – Európsky sociálny fond v sume 1 266 157 eur a zdroje z predchádzajúcich rokov zdroj 3AC1 – Európsky sociálny fond v sume 85 995 eur, prostriedky na spolufinancovanie zdroj 1AC2 – Európsky sociálny fond v sume 223 668 eur a zdroje z predchádzajúcich rokov zdroj 1AC2 – Európsky sociálny fond v sume 14 947 eur.

- *Spoluúčasť na Projekte Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy* – v celkovej sume 134 781 eur. Z toho prostriedky Európske únie zdroje z predchádzajúcich rokov 3AC1 – európsky sociálny fond v sume 93 550 eur, prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 1AC3 – európsky sociálny fond – Pro rata v sume 24 722 eur a zdroje z predchádzajúcich rokov 3AC2 - európsky sociálny fond v sume 16 509 eur.

- *Projekt Pamiatkového informačného systému (PAMIS)*, pripravovaný v rámci možnosti čerpania prostriedkov z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra - OPII, na obdobie rokov 2014 – 2020, bol schválený vo februári 2019. Jeho realizácia začala 1. 6. 2019 a obdobie trvania projektu je 2019 až 2023. Prostriedky z EÚ boli prijaté ako refundácia nákladov v celkovej sume 564 529 eur. Z toho prostriedky Európskej únie v sume 425 051 eur (zdroj 1AA1 – Európsky fond regionálneho rozvoja), prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v celkovej sume 139 478 eur, z toho zdroj 1AA2 – Európsky fond regionálneho rozvoja v sume 75 009 eur a zdroj 1AA3 – Európsky fond regionálneho rozvoja – Pro rata v sume 64 469 eur.

- *Plán obnovy a odolnosti*, Komponent 2: Obnova budov / Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR – Tvorba metodík rámcujúcich rozhodovací proces. Cieľom projektu je zvýšiť predvídateľnosť rozhodnutí Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, podporiť rozvoj komerčného trhu s nehnuteľnými pamiatkami a zároveň zvýšiť systematickosť rekonštrukcií pamiatok vo verejnom vlastníctve vykonaním pasportizácie pamiatok v štátnom vlastníctve z hľadiska diagnostiky ich stavebnotechnického stavu. Finančné prostriedky boli čerpané v sume 1 571 935 eur.

1.3. VÝDAVKY KAPITOLY

1.3.1. Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

V roku 2022 z celkových vynaložených výdavkov v sume 365 973 167 eur tvoria bežné výdavky (EK 600) sumu 306 562 215 eur, t. j. 83,8 % a kapitálové výdavky (EK 700) sumu 59 410 952 eur, t. j. 16,2 %. Z bežných výdavkov tvorí 95,8 % zdroj štátneho rozpočtu (zdroj 111). Rozhodujúci objem týchto výdavkov je v sume 261 779 909 eur a bol realizovaný formou transferu (kat. 640). Z uvedenej sumy predstavuje transfer pre príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva 101 180 664 eur, RTVS 45 789 951 eur, TASR 2 200 000 eur, Audiovizuálny fond 18 210 000 eur, Fond na podporu umenia 19 300 000 eur, Fond na podporu kultúry národnostných menšín 8 300 000 eur, Maticu slovenskú 1 344 600 eur, cirkvi a náboženské spoločnosti 52 810 572 eur a pre dotačný systém 8 973 568 eur.

Na čerpaní kapitálových výdavkov z celkovej sumy 59 410 952 eur mali rozhodujúci podiel kapitálové transfery v sume celkom 56 760 200 eur, z toho pre príspevkové organizácie v sume 46 452 229 eur, RTVS v sume 3 000 000 eur, TASR v sume 89 250 eur, dotačný systém – Obnovme si svoj dom v sume 6 466 800 eur, dotačný systém – Kultúra znevýhodnených skupín v sume 39 421 eur, Fond na podporu umenia v sume 700 000 eur a cirkvi a náboženské spoločnosti v sume 12 500 eur.

Kapitálové transfery v roku 2022 pre príspevkové organizácie určené na financovanie rekonštrukcie a modernizácie v organizáciách boli poskytnuté v celkovej sume 37 653 885 eur, a to najmä pre Štátnu operu Banská Bystrica na rekonštrukciu NKP a prevádzkových priestorov ŠO, Štátnu filharmóniu na rekonštrukciu strechy REDUTY, Slovenský filmový ústav na renováciu kina Lumiére, Slovenské národné múzeum na rekonštrukciu Spišského hradu, obnovu hradu a bezprostredného okolia hradu Krásna Hôrka a obnovu hradu Modrý Kameň, pre Slovenskú národnú

galériu na rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu areálu. Sumu kapitálových transferov ovplyvnila suma 3 660 000 eur na odkúpenie sídelnej budovy pre Divadlo Nová scéna a poskytnutie finančných prostriedkov pre Slovenskú národnú galériu v sume 3 183 964 eur na dodanie vonkajšieho a vnútorného vybavenia do areálu SNG. V rámci prioritných projektov boli finančné prostriedky pridelené podriadeným organizáciám najmä na obstaranie strojov, prístrojov a zariadení v sume 410 661 eur, najmä pre Slovenskú knižnicu nevidiacich na obstaranie tlačiarne Braillovo písma, a na akvizície zbierkových predmetov organizáciám v celkovej sume 174 000 eur.

Kapitálové výdavky pre rozpočtové organizácie (vrátane aparátu ministerstva) vykazujú čerpanie v sume 2 650 751 eur, z nich sa na čerpaní rozpočtu podieľala svojimi výdavkami najmä Slovenská národná knižnica v sume 951 225 eur na digitálnu knižnicu a digitálny archív, akvizície zbierkových predmetov, rekonštrukciu a modernizáciu objektov v detašovanom pracovisku Vrútky, Univerzitná knižnica v Bratislave v sume 363 540 na obstaranie nového kapacitne a technologicky vyhovujúceho hardvéru pre potreby dátového úložiska a rekonštrukciu kotolne a Pamiatkový úrad SR v celkovej sume 1 084 332 eur na obnovu fasád budovy v správe PÚ SR zo strany Hviezdoslavovho nám. 5 a Paulínyho ulice a na projekty financované z Plánu obnovy a odolnosti.

Čerpanie výdavkov celkom podľa jednotlivých kategórií ekonomickej rozpočtovej klasifikácie v roku 2022 je v nasledujúcej tabuľke (všetky zdroje):

(v eur)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 3:2	% čerpania 3:1
a	1	2	3	4	5
600 Bežné výdavky	282 170 022	307 137 897	306 562 215	99,81	108,64
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	18 720 979	19 556 675	19 509 307	99,76	104,21
620 Poistné a príspevk. do poisťovní	6 696 543	7 182 268	7 182 437	100,00	107,26
630 Tovary a služby	20 143 762	18 105 569	18 090 561	99,92	89,81
640 Bežné transfery	236 608 738	262 293 385	261 779 909	99,80	110,64
700 Kapitálové výdavky	36 767 088	59 552 825	59 410 952	99,76	161,59
710 Obstarávanie kapitál. Aktív	584 478	2 726 138	2 650 751	97,23	453,52
720 Kapitálové transfery	36 182 610	56 826 687	56 760 201	99,88	156,87
Celkom výdavky kapitoly	318 937 110	366 690 722	365 973 167	99,80	114,75

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť rok 2022	v tom: ŠR 111	SpoluFI n. 11U2	POO 1PO1 1PO2	EÚ	EÚ - spoluFI	ŠR z r. 2021 – 131L,	§ 17 ods. 4 zák. č. 523/2004 Z. z.
a	1	2			3	4	5	6
600 Bežné výdavky	306 562 215	301 473 909	27 808	1 378 963	2 985 886	686 996	0	8 653
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	19 509 307	17 575 808	0	864 673	854 724	214 100	0	0

620 Poistné a prís. do poisťovní	7 182 437	6 470 214	0	318 660	314 678	78 886	0	0
630 Tovary a služby	18 090 561	17 205 195	27 808	173 993	511 521	163 393	0	8 653
640 Bežné transfery	261 779 909	260 222 692		21 637	1 304 963	230 617	0	0
700 Kapitálové výdavky	59 410 952	49 299 567	0	192 973	0	0	9 918 412	0
710 Obstarávanie kapitál. Aktív	2 650 751	1 067 351	0	192 973	0	0	9 918 412	0
720 Kapitálové transfery	56 760 201	48 232 216	0	0	0	0	0	0
Celkom výdavky kapitoly	365 973 167	350 773 476	27 808	1 571 936	2 985 886	686 996	9 918 412	8 653

Rozpočtové organizácie

Schválený rozpočet výdavkov štátneho rozpočtu pre rozpočtové organizácie a aparát ministerstva bol na rok 2022 stanovený vo výške 45 271 106 eur. Rozpočtovými opatreniami bol upravený na sumu 43 096 976 eur (zdroj 111). Skutočné čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu rozpočtovými organizáciami rezortu kultúry vrátane aparátu ministerstva (zdroj 111) bolo v sume 43 031 554 eur, čo predstavuje 99,8 %-né čerpanie upraveného rozpočtu. V roku 2022 boli rozpočtovým organizáciám uvoľnené aj rozpočtové prostriedky na realizáciu prioritných projektov v oblasti podpory kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégie rozvoja slovenského knihovníctva v celkovej sume 494 913 eur.

Čerpanie bežných výdavkov v roku 2022 (zdroj 111) je uvedené v nasledovnej tabuľke:

(v eur)

Organizácia	Kat. 610	Kat. 620	Kat. 630	Kat 640	Spolu
Aparát ministerstva	4 433 171	1 736 431	5 272 533	1 295 798	12 737 933
Bibiana	522 715	208 906	633 388	46 488	1 411 497
PÚ SR	4 457 933	1 724 050	2 190 961	142 985	8 515 929
SNK	3 744 283	1 279 006	5 739 878	147 198	10 910 365
ŠVK v Košiciach	968 277	330 577	462 751	45 021	1 806 626
ŠVK v Prešove	583 313	204 459	504 569	34 703	1 327 044
UKB	2 867 375	986 788	2 396 012	71 985	6 322 160
Celkom	17 577 067	6 470 217	17 200 092	1 784 178	43 031 554

Bežné výdavky rozpočtových organizácií a aparátu ministerstva (zdroj 111) boli čerpané na financovanie výdavkov na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kat. 610) v sume 17 577 067 eur, na poistné a príspevok do poisťovní (kat. 620) v sume 6 470 217 eur, na tovary a služby (kat. 630) v sume 17 200 092 eur a na bežné transfery (kat. 640) v sume 1 784 178 eur. V oblasti bežných transferov boli prostriedky štátneho rozpočtu použité hlavne na úhrady členských príspevkov v tuzemsku, do zahraničia, na výplaty odchodného, odstúpného a na nemocenské dávky.

V rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík a prvku 08T0101 – Koncepcná a riadiaca činnosť (zdroje 3AC1, 3AC2, 3AC3) získal aparát ministerstva finančné prostriedky v sume 134 781 eur.

V rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík a prvku 08T 03 – Technická pomoc IROP PO 3 (zdroje 3AA1, 3AA2, 1AA1) získal aparát ministerstva finančné prostriedky v sume 1 382 808 eur.

V rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík a prvku 08T 04 – Podpora projektov OP Ľudské zdroje (zdroj 1AC1, 1AC2, 3AC1, 3AC2) získal aparát ministerstva finančné prostriedky v sume 1 590 767 eur.

Rozpočtovými organizáciami a aparátom bolo v roku 2022 realizovaných 242 zahraničných pracovných ciest. Výdavky na tieto cesty boli čerpané v rámci zdroja 111 v celkovej sume 127 474 eur. Členské príspevky v zahraničných inštitúciách boli čerpané rozpočtovými organizáciami a aparátom ministerstva v rámci zdroja 111 celkom v sume 352 142 eur (napr. EURIMAGES - Kinematografický fond Rady Európy zameraný na koprodukciiu, distribúciu a prezentáciu diel európskej kinematografie, EAO - Európske audiovizuálne observatórium, Medzinárodná organizácia ICOM – Medzinárodná inštitúcia múzeí a múzejných profesionálov).

Rozpočtovým organizáciám boli v roku 2022 v rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík (ďalej len „program 08T“) poskytnuté finančné prostriedky (zdroj 111) na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v sume 494 913 eur (bežné výdavky – upravený rozpočet) podľa jednotlivých prvkov nasledovne:

08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – poskytnuté fin. prostriedky celkom 188 707 eur,

08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí celkom 20 400 eur,

08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov celkom 200 000 eur,

08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva celkom 65 940 eur.

1.3.2. VÝDAVKY KAPITOLY PODĽA FUNKČNEJ KLASIFIKÁCIE

BEŽNÉ VÝDAVKY (podľa organizácií) - zdroj 111

(1) ROZPOČTOVÉ ORGANIZÁCIE

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 22/21 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
Aparát ministerstva	14 279 783	13 839 674	12 798 089	12 737 933	99,5	92,0	0,89
Bibiana	1 361 246	1 277 750	1 411 498	1 411 498	100,0	110,5	1,04
PÚ SR	8 406 449	8 227 587	8 516 100	8 515 929	100,0	103,5	1,01
SNK	8 787 972	10 865 959	10 913 062	10 910 365	100,0	100,4	1,24
ŠVK v Košiciach	1 870 635	1 633 099	1 806 628	1 806 625	100,0	110,6	0,97
ŠVK v Prešove	1 292 481	1 252 946	1 329 340	1 327 043	99,8	105,9	1,03
UKB	7 546 591	8 174 091	6 322 260	6 322 160	100,0	77,3	0,84
Spolu	43 545 157	45 271 106	43 096 976	43 031 554	99,8	95,1	0,99

0.1 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie činnosti dvoch štátnych vedeckých knižníc.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 319 340 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 1 317 043 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 583 313 eur, poistné a príspevok do poisťovni sumu 204 056 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 494 972 eur a bežné transfery v sume 34 702 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli čerpané v sume 1 197 923 eur, v programe 08T organizácia čerpala prostriedky v sume 50 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov a v programe 0EK 0I v sume 69 120 eur.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 805 327 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 v sume 1 805 324 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 968 277 eur, poistné a príspevok do poisťovni sumu 330 512 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 461 515 eur a bežné transfery v sume 45 021 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli čerpané v sume 1 655 487 eur, v programe 08T organizácia čerpala prostriedky v sume 105 938 eur, na projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 50 000 eur a na projekt stratégie rozvoja slovenského knihovníctva v sume 55 938 eur. V programe 0EK 0I čerpala prostriedky v sume 43 899 eur.

02 Obrana

02.1.0 Vojenská obrana

Rozpočtované finančné prostriedky na rok 2022 v sume 2 656 eur (program 06H0A) neboli vyčerpané.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 10 858 681 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 v sume 10 856 002 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 3 728 191 eur, poistné a príspevok do poisťovni sumu 1 273 963 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 5 715 538 eur a bežné transfery v sume 138 310 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 8 189 893 eur, v programe 08T organizácia čerpala rozpočtové prostriedky v sume 50 000 eur na projekt akvizície zbierkových predmetov a v programe 0EK 0I organizácia čerpala prostriedky v sume 2 616 109 eur.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 6 214 260 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 6 214 160 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky

sumu 2 867 375 eur, poistné a príspevok do poisťovní 986 653 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 2 288 658 eur a bežné transfery v sume 71 474 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 5 782 665 eur, v programe 08T organizácia čerpala rozpočtové prostriedky v sume 107 107 eur, ktoré boli použité na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO v sume 37 207 eur, na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí v sume 10 000 eur, na projekt akvizície zbierkových predmetov v sume 50 000 eur a na stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva v sume 9 900 eur, v rámci programu 0EK 0I boli čerpané v sume 324 388 eur.

Bibiana, medzinárodný dom umenia pre deti

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 411 498 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 1 411 498 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 522 715 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 208 906 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 633 389 eur a bežné transfery v sume 46 488 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S celkom boli čerpané v sume 1 312 098 eur. V rámci programu 08T bolo čerpaných 99 400 eur, ktoré boli použité na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO v sume 98 000 eur a na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí v sume 1 400 eur.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 8 516 100 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 v sume 8 515 929 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 457 933 eur, poistné a príspevok do poisťovní sumu 1 724 050 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 2 190 961 eur a bežné transfery v sume 142 985 eur. Z toho výdavky rozpočtované v programe 08S boli celkom čerpané v sume 8 002 562 eur, v rámci programu 08T bolo čerpaných spolu 62 500 eur, ktoré boli použité na financovanie podpory projektov kultúrnych aktivít RO a PO v sume 53 500 eur a na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí bolo čerpaných 9 000 eur. V rámci programu 0EK 0I organizácia čerpala prostriedky v sume 450 867 eur.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Výdavky v rámci vlastných úloh ministerstva kultúry realizuje cirkevný odbor, schválený rozpočet na rok 2022 bol v sume 35 725 eur a upravený rozpočet bol v sume 27 013 eur. Skutočné čerpanie výdavkov celkom za rok 2022 bolo v sume 27 013 eur (100,0 % upraveného rozpočtu).

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

V tejto triede boli rozpočtované výdavky pre štyri rozpočtové organizácie:

Slovenská národná knižnica

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 54 380 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 54 364 eur: na mzdy v sume 16 092 eur, poistné a príspevok do poisťovní v sume 5 043 eur, tovary a služby v sume 24 340 eur a bežné transfery v sume 8 889 eur.

Univerzitná knižnica v Bratislave

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 108 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 v sume 108 000 eur. Uvedené čerpanie v plnej výške predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovni sumu 135 eur, tovary a služby sumu 107 354 eur a členské príspevky v sume 511 eur.

Štátna vedecká knižnica v Prešove

Upravený rozpočet organizácie bol 10 000 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 v sume 10 000 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovni sumu 403 eur a tovary a služby sumu 9 597 eur.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach

Upravený rozpočet organizácie bol v sume 1 301 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 v sume 1 301 eur. Uvedené čerpanie v plnej výške predstavovali výdavky na poistné a príspevok do poisťovni sumu 65 eur a tovary a služby sumu 1 236 eur.

08.6 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

Schválený rozpočet na rok 2022 v sume 13 778 293 eur pre aparát ministerstva kultúry bol upravený v nadväznosti na rozpočtové opatrenia realizované MF SR na sumu 12 748 263 eur, celkové čerpanie bolo v sume 12 690 763 eur. Z uvedeného čerpania predstavovali mzdové výdavky sumu 4 433 171 eur, poistné a príspevok do poisťovni sumu 1 736 431 eur, tovary a služby boli čerpané v sume 5 225 363 eur a bežné transfery v sume 1 295 798 eur. Z toho v rámci prvku 08T0101 boli čerpané prostriedky štátneho rozpočtu celkom v sume 10 897 713 eur a v rámci podprogramu 0EK 01 Informačné technológie financované zo ŠR boli čerpané finančné prostriedky v celkovej sume 1 793 050 eur v kategórii 630 tovary a služby – na úpravu, údržbu, technickú a servisnú podporu informačných systémov a aplikačných programových vybavení, nákup softvérových licencií, výpočtovej techniky a na výdavky na IP Telefoniu.

09 Vzdelávanie

09.8 Vzdelávanie inde neklasifikované

09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované

Upravený rozpočet bol v sume 20 157 eur. Skutočné čerpanie bolo v sume 20 157 eur, čo predstavuje 100 %-né čerpanie upraveného rozpočtu.

(2) PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE

Príspevkové organizácie podľa vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky z 18. septembra 2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) majú s účinnosťou od 1. januára 2015 funkčnú klasifikáciu 08.2.0 – Kultúrne služby s výnimkou Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici (01.3.3).

Poskytnuté transfery v roku 2022 príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti boli v celkovej sume 101 180 664 eur, predstavujú zvýšenie v porovnaní so schválených rozpočtom o 16 776 747 eur, z toho 2 219 710 eur v súvislosti so sanáciou výdavkov priamo implikovaných vznikom pandémie ochorenia COVID-19, v zmysle plnenia Dodatkov č. 1 ku Kolektívnej zmluve

vyššieho stupňa na rok 2022 a ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2022 boli príspevkovým organizáciám poskytnuté finančné prostriedky v sume 2 283 068 eur, ďalej výdavky na realizáciu prioritných projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, projekt informatizácie kultúry, akvizícií zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégie rozvoja slovenského knihovníctva, obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty a stratégie rozvoja múzeí a galérií v SR a informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu – Ministerstvo kultúry SR v sume 7 272 522 eur.

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Prostriedky štátneho rozpočtu rozpočtované v tejto triede boli určené na financovanie základných činností Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici.

08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	1 576 743	1 470 380	1 617 517	1 617 517	100,0	110,0	1,03

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 147 137 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 59 137 eur, z toho na výdavky implikované COVID-19 (7 592 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (48 236 eur), na dofinancovanie hlavnej činnosti (3 309 eur), na program OEK OI (13 920 eur). V programe 08T na úhradu prioritných projektov boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 88 000 eur.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

V tejto triede boli rozpočtované výdavky pre dvadsaťštyri príspevkových organizácií podľa prvkov programov nasledovne:

08S 0101 - Divadlá a divadelná činnosť

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SND	23 138 097	17 491 670	22 924 519	22 924 519	100,0	131,1	0,99
DNS	3 826 197	3 130 831	3 328 397	3 328 397	100,0	106,3	0,87
DÚ	1 202 036	1 130 482	1 221 533	1 221 533	100,0	108,1	1,02
ŠO BB	5 083 723	5 217 089	5 577 686	5 577 686	100,0	106,9	1,10
ŠD KE	8 066 249	7 346 652	8 673 069	8 673 069	100,0	118,1	1,08
Spolu:	41 316 302	34 316 724	41 725 204	41 725 204	100,00	121,6	1,01

Slovenské národné divadlo

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 5 432 849 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 5 376 159 eur, navýšenie pozostáva z výdavkov spojených priamo implikovaných pandémiou ochorenia COVID-19 (340 953 eur), na dofinancovanie výdavkov v zmysle Kontraktu na rok 2022 (4 509 330 eur), na vyplatenie odmien za kvalitné plnenie pracovných úloh zamestnancov v zmysle rozpočtového opatrenia MF SR (517 410 eur), na dofinancovanie hlavnej činnosti (8 466 eur). V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky (71 510 eur) a v programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 56 690 eur.

Divadlo Nová scéna

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 197 566 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bolo na činnosť v programe 08S poskytnutých 107 566 eur, z toho na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 93 507 eur a na dofinancovanie hlavnej činnosti 14 059 eur. V prvku 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO bolo poskytnutých 90 000 eur a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 19 710 eur.

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 91 051 eur. Zvýšenie poskytnutého transferu pozostávalo z výdavkov implikovaných COVID-19 v sume 7 294 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 28 757 eur a na prioritné projekty v sume 55 000 eur, v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 19 350 eur.

Štátna opera

Schválený rozpočet organizácie bol upravený o 360 597 eur. V programe 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 190 883 eur, v tom na Covid-19 v sume 47 123 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 141 711 eur a na dofinancovanie hlavnej činnosti 2 049 eur. V programe 08T bolo poskytnutých 169 714 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí a na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 45 270 eur.

Štátne divadlo Košice

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 1 326 417 eur. Zo sumy poskytnutého transferu je určených na Covid-19 201 791 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 222 438 eur, na bežnú činnosť 15 000 eur a na dofinancovanie hlavnej činnosti 451 842 eur. V programe 08T bolo poskytnutých 435 346 eur, z toho tvoria najväčšiu časť 425 346 eur finančné prostriedky v prvku 08T 0103 na naštudovanie baletných, činoherných a operných inscenácií a na obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok (10 000 eur) a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 18 000 eur.

08S 0102 - Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
US Lúčnica	1 273 685	1 120 927	1 336 153	1 336 153	100,0	119,2	1,05
SF	8 496 021	7 670 364	9 079 049	9 079 049	100,0	118,4	1,07
HC	1 403 469	1 299 667	1 403 489	1 403 489	100,0	108,0	1,00
SEUK	2 611 267	2 403 670	2 665 290	2 665 290	100,0	110,9	1,02
ŠKO Žilina	1 490 325	1 288 466	1 635 546	1 635 546	100,0	126,9	1,10

ŠF Košice	3 438 065	3 178 341	3 639 901	3 639 901	100,0	114,5	1,06
TD Ifjú Szivek	887 186	781 634	837 828	837 828	100,0	107,2	0,94
Spolu:	19 600 018	17 743 069	20 597 256	20 597 256	100,0	116,1	1,05

Umelecký súbor Lúčnica

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 215 226 eur. V programe 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 72 520 eur, z toho na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 19 870 eur, dofinancovanie nákladov v súvislosti so správou Hurbanových kasární 4 650 eur, na dofinancovanie hlavných činností organizácie 48 000 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky 142 706 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku aj v zahraničí a na obnovu nástrojového vybavenia. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 7 150 eur.

Slovenská filharmónia

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 1 408 685 eur. Zo sumy poskytnutého transferu bola časť poskytnutá na Covid-19 (212 817 eur), na dofinancovanie osobných výdavkov a zákonných odvodov v súvislosti s medziročným rastom minimálnej mzdy (102 800 eur), na vyplatenie odmien za kvalitné plnenie pracovných úloh zamestnancov v zmysle rozpočtového opatrenia MF SR (186 422 eur) a na dofinancovanie hlavnej činnosti (621 766 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky 284 880 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a na obnovu nástrojového vybavenia. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 27 320 eur.

Hudobné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 103 822 eur. Z poskytnutej sumy bola časť poskytnutá v programe 08S na Covid-19 (9 734 eur) a časť na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (18 960 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 73 300 eur a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 50 000 eur.

Slovenský ľudový umelecký kolektív

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 261 620 eur. Z poskytnutej sumy bola časť poskytnutá na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (49 398 eur) a časť na dofinancovanie hlavnej činnosti (2 050 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 210 172 eur na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí a na obnovu nástrojového vybavenia a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 69 800 eur.

Štátny komorný orchester Žilina

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 347 080 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S na Covid-19 v sume 45 132 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 31 039 eur a na dofinancovanie hlavnej činnosti 1 688 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 269 221 eur a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 1 000 eur.

Štátna filharmónia Košice

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 461 560 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 229 512 eur, z toho na Covid-19 121 133 eur a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 78 730 eur, na odstránenie havarijného stavu kanalizácie v garážovom areáli Štátnej filharmónie Košice 12 000 eur, na vybavenie koncertného pódia Veľkej sály Domu umenia 4 150 eur a dofinancovanie hlavnej činnosti 13 499 eur. V programe

08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 232 048 eur a v programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 15 000 eur.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 56 194 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 16 194 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 40 000 eur a v programe 0EK 0I v sume 16 000 eur.

08S 0103 - Výtvarné umenie, fotografia, architektúra a dizajn

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SCD	854 832	489 713	711 363	711 363	100,0	145,3	0,83
KHB	491 937	386 461	507 140	507 140	100,0	131,2	1,03
Spolu:	1 346 769	876 174	1 218 503	1 218 503	100,0	139,1	0,90

Slovenské centrum dizajnu

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 221 650 eur. V rámci programu 08S po znížení sumy 10 000 eur (z dôvodu navýšenia programu 0EK 0I) boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 41 650 eur, z toho na doplnenie finančných zdrojov na udržateľnosť projektu v sume 30 516 eur a na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 11 134 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 180 000 eur a v programe 0EK 0I v sume 27 800 eur.

Kunsthalle Bratislava

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 120 679 eur. V rámci programu 08S po znížení o 17 000 eur (presun na program 0EK 0I) boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 120 679 eur, z toho na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 7 078 eur, na dofinancovanie prevádzky 13 601 eur. V programe 08T na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 100 000 eur a v programe 0EK 0I finančné prostriedky v sume 17 000 eur.

08S 0104 – Médiá a audiovizia

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	4 647 236	4 494 540	4 894 164	4 894 164	100,0	108,9	1,05

Slovenský filmový ústav

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 399 624 eur. V programe 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 55 784 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. V program 08T boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 343 840 eur (z toho na 08T 0103 v sume 218 840 eur, na 08T 0104 v sume 60 000 eur a na 08T 0105 v sume 65 000 eur) a v programe 0EK 0I finančné prostriedky v sume 8 640 eur. Na Systematickú obnovu audiovizuálneho dedičstva realizovanú SFÚ bol schválený rozpočet v sume 1 400 570 eur.

08S 0105 – Knížnice a knižničná činnosť

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SKN	1 107 031	1 081 344	1 126 214	1 126 214	100,0	104,1	1,02

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 44 870 eur. Z poskytnutého transferu boli poskytnuté finančné prostriedky v programe 08S v sume 29 870 eur na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 48 000 eur.

08S 0106 – Múzeá a galérie

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	13 147 504	10 700 811	13 188 122	13 188 122	100,0	123,2	1,00
STM	1 894 613	1 665 205	1 800 254	1 800 254	100,0	108,1	0,95
SNG	4 910 234	3 931 267	5 875 668	5 875 668	100,0	143,6	1,20
Spolu:	22 871 296	16 297 283	20 864 044	20 864 344	100,0	126,8	0,91

Slovenské národné múzeum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 2 487 311 eur. V rámci programu 08S v sume 2 242 773 eur, z toho na Covid-19 (993 748 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 421 000 eur, na základe delimitácie z M SNP boli poskytnuté finančné prostriedky na prevádzku múzea Auschwitz 7 896 eur, na dofinancovanie prevádzkových nákladov boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 770 129 eur, ďalej boli poskytnuté finančné prostriedky v zmysle Uznesenia vlády SR č. 387 na zriadenie dokumentačného centra budúceho Múzea slovenského vystaňovalectva v Bratislave v sume 50 000 eur. V rámci programu 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky v sume 244 538 eur. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 329 885 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 135 049 eur. V rámci programu 08S boli čerpané rozpočtové prostriedky na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 52 338 eur a na dofinancovanie bežnej činnosti 12 711 eur. V programe 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 52 000 eur, na akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 8 000 eur a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 10 000 eur. V programe 0EK 0I boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 2 600 eur.

Slovenská národná galéria

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 1 944 401 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky v sume 1 211 686 eur na základe delimitačného protokolu (z M SNP 683 638 eur), na sťahovanie do nových priestorov (113 505 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (135 669 eur), na dofinancovanie prevádzky zrekonštruovaných priestorov SNG (274 596 eur) a na dofinancovanie hlavnej činnosti (4 278 eur). V programe 08T boli čerpané rozpočtové prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku a v zahraničí, na akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, na stratégiu nákupu slovacík múzejnej a galerijnej

hodnoty a na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR v sume 257 000 eur. V programe OEK OI boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 565 265 eur.

08S 0107 - Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚĽUV	1 996 002	1 802 521	1 883 952	1 883 952	100,0	104,5	0,95
NOC	4 663 676	4 411 353	5 187 347	5 187 347	100,0	117,5	1,12
SÚH	624 012	595 136	632 643	632 643	100,0	106,3	1,95
Spolu:	7 283 690	6 809 010	7 703 942	7 703 942	100,0	113,1	1,06

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 81 431 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté prostriedky na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 41 431 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí 40 000 eur. V programe OEK OI boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 30 000 eur.

Národné osvetové centrum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 775 994 eur. V rámci programu 08S boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 362 797 eur a to na tovary a služby 100 000 eur, na Covid-19 v sume 219 276 eur, na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa 43 521 eur. V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 260 000 eur. V programe OEK OI boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 2 068 197 eur.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 37 507 eur. V rámci programu 08S boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky v sume 29 507 eur: na Covid-19 (10 412 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (16 849 eur) a na dofinancovanie hlavnej činnosti (2 246 eur). V programe 08T boli poskytnuté finančné prostriedky na podporu kultúrnych aktivít v tuzemsku v sume 8 000 eur. V programe OEK OI boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 24 000 eur.

08S 0109 - Literatúra a knižničná činnosť

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
LIC	994 404	875 099	993 526	993 526	100,0	113,5	1,00

Literárne informačné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol zvýšený celkom o 118 427 eur. V rámci programu 08S boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 18 427 eur na Covid-19 (2 705 eur), na odmenu v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (15 722 eur). V rámci programu 08T čerpalo rozpočtové prostriedky v sume 100 000 eur na podporu kultúrnych aktivít v zahraničí. V programe OEK OI boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 26 650 eur.

08.5 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva**08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva**

V tejto triede boli rozpočtované výdavky pre desať príspevkových organizácií:

08S 0105 – Knižnice a knižničná činnosť

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ŠVK BB	2 700	2 700	2 700	2 700	100,0	100,0	0,90

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 2 700 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 2 700 eur.

08S 0101 - Divadlá a divadelná činnosť

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
DÚ	127 890	127 890	127 890	127 890	100,0	100,0	0,90

Divadelný ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 127 890 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 127 890 eur.

08S 0102 - Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
HC	13 788	13 788	13 788	13 788	100,0	100,0	0,90

Hudobné centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 13 788 eur a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 13 788 eur.

08S 0104 – Média a audiovizia

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SFÚ	58 500	58 500	58 500	58 500	100,0	100,0	0,90

Slovenský filmový ústav

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 58 500 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 58 500 eur.

08S 0106 – Múzeá a galérie

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
SNM	27 000	27 000	27 000	27 000	100,0	100,0	0,90
STM	8 100	8 100	8 100	8 100	100,0	100,0	0,90
SNG	160 200	160 200	160 200	160 200	100,0	100,0	0,90
Spolu:	195 300	195 300	195 300	195 300	100,0	100,0	0,92

Slovenské národné múzeum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 27 000 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 27 000 eur.

Slovenské technické múzeum Košice

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 8 100 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 8 100 eur.

Slovenská národná galéria

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 160 200 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 160 200 eur.

08S 0107 - Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
ÚĽUV	6 566	6 566	6 566	6 566	100,0	100,0	0,90
NOC	31 050	31 050	31 050	31 050	100,0	100,0	0,90
SÚH	4 500	4 500	4 500	4 500	100,0	100,0	0,90
Spolu:	42 116	42 116	42 116	42 116	100,0	100,0	0,90

Ústredie ľudovej umeleckej výroby

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 6 566 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 6 566 eur.

Národné osvetové centrum

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 31 050 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 31 050 eur.

Slovenská ústredná hvezdáreň Hurbanovo

Schválený rozpočet organizácie bol v sume 4 500 eur. Rozpočet sa počas roka neupravoval a skutočné čerpanie výdavkov štátneho rozpočtu za rok 2022 bolo v sume 4 500 eur.

(3) Verejnoprávne inštitúcie**08.2.0 Kultúrne služby**

Účelová dotácia na podporu kultúrnych služieb Matice slovenskej (MS) bola poskytnutá v súlade so zmluvou v rozsahu 9 projektov v sume 1 344 600 eur. Rozhodujúca suma 433 634 eur bola určená na aktivity Členského ústredia a oblastných stredísk MS a Strediska národnostných vzťahov MS, suma 326 342 eur na finančné vzťahy a technickú prevádzku, 243 632 eur na vydateľské aktivity MS.

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky

Tlačová agentúra Slovenskej republiky je verejnoprávnou inštitúciou, ktorej je uvoľňovaný transfer zo štátneho rozpočtu prostredníctvom kapitoly ministerstva kultúry od roku 2004. V roku 2022 mala schválený príspevok na bežnú činnosť v sume 2 200 000 eur.

Rozhlas a televízia Slovenska

Účelová dotácia pre RTVS bola schválená na rok 2022 v sume 31 000 000 eur. V priebehu roka bol upravený bežný transfer na sumu 45 789 951 eur, na Vojenský čin roka 2021 (70 000 eur), k 100. výročiu narodenia Alexandra Dubčeka (166 256 eur), na výrobu televízneho programu FÉNIX (60 000 eur), na zabezpečenie podujatia – 78. výročie Slovenského národného povstania (59 000 eur), na dofinancovanie kompenzácie výpadku úhrad za služby verejnosti v oblasti televízneho a rozhlasového vysielania (14 281 695 eur) a na výrobu a vysielanie audiovizuálnych diel (153 000 eur).

Audiovizuálny fond

Účelová dotácia pre Audiovizuálny fond na rok 2022 bola schválená v sume 12 010 000 eur. V priebehu roka bol transfer upravený o 6 200 000 eur na podporu audiovizuálneho priemyslu.

Fond na podporu umenia

Fondu na podporu umenia bol na rok 2022 schválený bežný transfer v sume 19 300 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu umenia vo forme príspevku fondu.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín

Fondu na podporu kultúry národnostných menšín bol na rok 2022 schválený bežný transfer v sume 8 000 000 eur, ktorý bol v zmysle zákona č. 126/2022 Z. z. zvýšený o sumu 300 000 eur a bol poskytnutý v súlade so zmluvou a zákonom o fonde na podporu kultúry národnostných menšín vo forme príspevku fondu.

(4) Cirkvi a náboženské spoločnosti

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

(v eur)

Kategória	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5	6	7
Cirkvi a náboženské spoločnosti	51 976 838	52 174 350	52 810 572	52 810 572	100,0	101,2	1,02

Na základe zákona č. 218/1949 Zb. o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom v znení neskorších prepisov boli za rok 2022 poskytnuté finančné prostriedky pre cirkvi a náboženské spoločnosti v celkovej sume 52 810 572 eur. Schválený rozpočet na rok 2022 bol zvýšený o 623 722 eur na zabezpečenie finančných prostriedkov na navýšenie príspevku pre cirkvi a náboženské spoločnosti z dôvodu 3% navýšenia základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu od 1. 7. 2022 v zmysle vyššej

kolektívnej zmluvy na rok 2022 a na vydanie pamätnej medaily k 20. výročiu Ordinariátu v sume 12 500 eur.

(5) DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA

V roku 2022 boli v rámci dotačného systému ministerstva kultúry poskytované dotácie prostredníctvom troch programov (v programovej štruktúre definovaných na úrovni prvkov) vo forme bežných alebo kapitálových výdavkov. Predmetom podpory bola široká škála aktivít zahŕňajúca obnovu národných kultúrnych pamiatok, podporu aktivít znevýhodnených skupín obyvateľstva a podporu prístupu žiakov a učiteľov základných a stredných škôl ku kultúrnym hodnotám.

Celkový rozpočet finančných prostriedkov alokovaných v rámci dotačného systému v roku 2022 predstavovala suma 18 686 097 eur.

Úpravami rozpočtu v roku 2022 bol pôvodný schválený objem upravený na celkovú sumu 15 711 819 eur. Skutočné čerpanie bolo na úrovni 15 495 853,64 eur, čo predstavuje 98,63 % upraveného rozpočtu.

V rámci jednotlivých programov a podprogramov dotačného systému bolo predložených cca 1 418 žiadostí, podporených bolo viac ako 782 projektov.

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 22/21 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
DS MK SR spolu	28 521 749	18 686 097	16 056 535	15 479 789	96,4	82,8	0,54
Obnovme si svoj dom (08S0203)	11 814 622	14 706 097	13 689 000	13 510 202	98,7	91,9	1,14
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí (08S0207)	0	2 500 000	1 345 127	984 346	73,2	39,4	x
Kultúra znevýhodnených skupín (08S0209)	1 034 044	980 000	1 022 408	985 241	96,4	100,5	0,95
Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry (08S020G)	15 673 083	0	0	0	x	x	x
Podpora miestnej a regionálnej kultúry (08S020F)	0	500 000	0	0	x	x	x

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0203 Obnovme si svoj dom

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 22/21 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Obnovme si svoj dom spolu	11 814 622	14 706 097	13 689 000	13 510 202	98,7	91,9	1,14
z toho:							
bežné výdavky							
Verejná vysoká škola (641 008)	48 800	0	43 500	43 500	100,0	x	0,92
Obec (641 009)	1 170 569	0	1 441 600	1 360 957	94,4	x	1,16
Vyšší územný celok (641 010)	207 500	0	166 600	164 332	98,6	x	0,79
Občianske združenie, nadácia (642 001)	581 299	11 016 097	731 000	722 500	98,8	6,6	1,24
Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne	77 500	0	81 500	81 500	100,0	x	1,05

prospešné služby (642 002)							
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	2 795 657	0	2 554 500	2 530 612	99,1	x	0,91
Nefinančná právnická osoba (642 009)	63 500	0	102 000	102 000	100,0	x	1,61
Jednotlivec (642 014)	1 184 300	0	1 452 000	1 452 000	100,0	x	1,23
Ostatná právnická osoba (644 002)	542 300	0	566 000	566 000	100,0	x	1,04
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	0	0	20 000	20 000	100,0	x	x
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	1 650 497	0	1 706 000	1 686 000	98,8	x	1,02
Vyšší územný celok (721 007)	64 000	0	580 000	540 000	93,1	x	8,44
Občianske združenie, nadácia (722 001)	715 000	1 000 000	26 000	26 000	100,0	0,7	0,04
Cirkev (722 002)	1 390 500	0	3 043 800	3 040 300	99,9	x	2,19
Ostatným neziskovým právnickým osobám (722 003)	69 000	0	775 000	775 000	100,0	x	11,23
Jednotlivec (722 004)	566 000	0	309 000	309 000	100,0	x	0,55
Ostatná právnická osoba (723 002)	671 000	0	90 500	90 500	100,0	x	0,14
Fyzická osoba – podnikateľ (723 003)	8 000	0	0	0	x	x	0
Verejná vysoká škola (721 003)	10 000	0	0	0	x	x	0

Program Obnovme si svoj dom patril aj v tomto roku medzi priority. Z 908 podaných žiadostí o poskytnutie dotácie bolo podporených 507. Okrem podpory obnovy národných kultúrnych pamiatok boli podporené aj projekty z oblasti kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.

Dlhodobou ambíciou programu je vytvorenie komplexného rozvojového systému zameraného na podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok s cieľom umožniť systémovú podporu revitalizácie národných kultúrnych pamiatok v jednotlivých fázach procesu ich záchranu, obnovy, prezentácie a interpretácie, či už ako solitérov, alebo súčastí osobitne chránených lokalít a aktivít zainteresovaných subjektov v procese ochrany pamiatkového fondu s cieľom zvýšenia ich odbornej, personálnej a technickej kapacity, koordinácie a spolupráce.

K prioritám programu patrili:

- obnova národných kultúrnych pamiatok realizovaná na základe medzinárodných dohôd a tých, ktoré sú zapísané v Zozname svetového dedičstva alebo nominované na zápis do tohto zoznamu,
- záchrana a obnova autentických pamiatkových hodnôt, cielená obnova, koncové využitie, sprístupňovanie a interpretácia pamiatok alebo ich častí,
- budovanie odbornej, personálnej a technickej kapacity, mobility organizácií a expertov, zvyšovanie dostupnosti služieb v oblasti poskytovania poradenstva, informácií, konzultácií, tréningov a špecializovaného vzdelávania, výskumu a vývoja prostredníctvom siete spolupracujúcich inštitúcií a expertov a mnohé iné.

V roku 2022 sa v rámci programu Obnovme si svoj dom pokračovalo v obnove pamiatok cez podprogram 1.5 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy. Podprogram bol určený pre projekty obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sa súčasne nachádzajú v Zozname

národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy k 31. 12. 2020. V roku 2022 bolo v rámci podprogramu podporených 11 projektov v celkovej hodnote 5 433 000 eur.

Schválený aj upravený rozpočet programu predstavovala suma 13 689 000 eur. Poskytnuté finančné prostriedky boli celkovo čerpané na úrovni 98,6 % upraveného rozpočtu.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č. 1.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0207 Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 22/21 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí spolu	0	2 500 000	1 345 127	984 346	73,2	39,4	x
z toho:							
Obec (641 009)	0	0	82 722	82 159	99,3	x	x
Vyšší územný celok (641 010)	0	0	200 609	200 609	100	x	x
Občianske združenie, nadácia (642 001)	0	2 500 000	1 025 166	664 948	64,9	26,6	x
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	0	0	560	560	100	x	x
Jednotlivec (642 014)	0	0	31 305	31 305	100	x	x
Ostatné subjekty verejnej správy (641 012)	0	0	4 765	4 765	100	x	x

Dotačný program Podpora návštevnosti kultúrnych podujatí bol určený pre žiakov základných a stredných škôl a pre pedagogických zamestnancov týchto škôl, ktorým umožnil prístup do divadiel, múzeí, galérií, knižníc a niektorých ďalších kultúrnych inštitúcií poskytujúcich kultúrne podujatia a aktivity,

Do programu bolo zaregistrovaných 215 žiadostí od subjektov, ktoré kultúrne poukazy vyberali, z toho podporených subjektov bolo 96.

Rozpočet programu bol rozpočtovými opatreniami upravený na konečnú sumu 984 346 eur.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č. 3.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov

08S0209 Kultúra znevýhodnených skupín

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 22/21 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Kultúra znevýhodnených skupín spolu	1 034 044	980 000	1 022 408	985 241	96,4	100,5	0,95
z toho							

bežné výdavky							
Verejná vysoká škola (641 008)	0	0	10 000	0	0	x	x
Obec (641 009)	81 390	0	127 270	114 859	90,2	x	1,41
Vyšší územný celok (641 010)	100 464	0	111 440	108 495	97,4	x	1,08
Občianske združenie, nadácia (642 001)	676 442	980 000	669 990	661 166	98,7	67,5	0,98
Nezisková organizácia, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby (642 002)	17 800	0	41 800	41 800	100,0	x	2,35
Cirkev, náboženská spoločnosť a cirkevná charita (642 007)	0	0	0	0	x	x	x
Nefinančná právnická osoba (642 009)	5 000	0	0	0	x	x	x
Ostatná právnická osoba (644 002)	11 500	0	11 000	11 000	100,0	x	018
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	4 500	0	5 500	5 500	100,0	x	1,22
Jednotlivci (642 014)	17 000	0	3 000	3 000	100,0	x	0,18
kapitálové výdavky							
Obec (721 006)	109 948	0	0	0	x	x	x
Vyšší územný celok (721 007)	10 000	0	42 408	39 421	93,0	x	3,94

Program Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva je určený na podporu kultúrno-spoločenských projektov, ktoré vedú k potláčaniu rasizmu, xenofóbie a všetkých prejavov diskriminácie, vychovávajú k tolerancii, prijímaniu inakosti, a prispievajú k integrácii jednotlivých skupín do spoločnosti, k duchovnému a etickému rozvoju, k pochopeniu a prijatiu multikultúrnej dimenzie slovenskej spoločnosti, ako aj k posilneniu sociálnej súdržnosti.

Oblasť živej kultúry bola zameraná na vytváranie rovnosti príležitostí v oblasti kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva (festivaly, prehliadky, výstavy, koncerty, umelecké tvorivé dielne, besedy, prednášky, odborné semináre, konferencie, sympóziá, atď.); na podporu kultúrnych aktivít, ktoré prispievajú k potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii, rozvoju kultúrnej diverzity a multikultúrneho chápania spoločnosti.

Oblasť periodickej tlače bola určená na vydávanie literárnych, vedeckých a detských časopisov a zo spoločenského hľadiska významných periodík, ktoré prispievajú k rovnosti príležitostí, potieraniu diskriminácie, výchove k tolerancii.

V oblasti neperiodickej tlače bolo podporované vydávanie pôvodných publikácií na tému znevýhodnených skupín obyvateľstva a podpora edičnej činnosti, vydavateľských a publikačných aktivít v oblasti pôvodnej, krásnej, odbornej a vedeckej literatúry a prekladateľskej činnosti.

Upravený rozpočet vo výške 1 022 408 eur bol vyčerpaný na 96,4 %.

V rámci programu bolo podaných 295 žiadostí, podporených bolo 178 projektov.

Podrobný prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa jednotlivých subjektov a podľa rozpočtovej klasifikácie uvádzame v prílohe č. 2.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov**08S020G Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry**

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 22/21 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6	7
Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry (08S020G)	15 673 083	0	0	0	x	x	x
z toho:							
Občianske združenie, nadácia (642 001)	5 582 812	0	0	0	x	x	x
Jednotlivec (642 014)	1 651 280	0	0	0	x	x	x
Fyzická osoba – podnikateľ (644 003)	1 814 000	0	0	0	x	x	x
Ostatné právnické osoby (644 002)	15 673 083	0	0	0	x	x	x
Neziskové organizácie (642 002)	318 662	0	0	0	x	x	x

Program 6 Odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na oblasť kultúry/podprogram 6.2 Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry a 6.2.1 Znižovanie negatívnych vplyvov krízovej situácie na oblasť kultúry – jednoosobovky boli určené na znižovanie ekonomických dopadov vyhlásenia mimoriadnej situácie zo dňa 11. marca 2020 v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19. Štátne orgány prijali viaceré opatrenia vo forme zákazov a odporúčaní pre fyzické a právnické osoby, vrátane vyhlásenia núdzového stavu, čím obmedzili, resp. pozastavili podnikateľské činnosti, zakázali uskutočňovanie hromadných podujatí, pohyb a zhromažďovanie osôb s cieľom obmedziť šírenie ochorenia COVID-19.

Uvedená výzva nebola v roku 2022 vyhlásená.

08.2.0 Ostatné kultúrne služby, vrátane kultúrnych domov**08S020F Podpora miestnej a regionálnej kultúry**

(v eur)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4 : 3	% čerpania 4 : 2	Index 22/21
a	1	2	3	4	5	6	7
Podpore miestnej a regionálnej kultúry spolu	0	500 000	0	0	x	x	x
z toho:							
bežné výdavky							
Občianske združenie, nadácia (642 001)	0	500 000	0	0	x	x	x

Program Podpora miestnej a regionálnej kultúry je určený na podporu miestnych umeleckých a iných kultúrnych zoskupení, subjektov a jednotlivcov pôsobiach v oblasti tradičnej kultúry, folklóru, folklorizmu, záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby (tanec, spev, hudba, divadlo, remeselná a ľudová umelecká výroba, výtvarné umenie, fotografia, literatúra, prednes a i.) Podpora spočívala v prideľovaní finančných prostriedkov uvedeným subjektom a jednotlivcom

napríklad na účel zakúpenia alebo výroby (resp. úpravy originálnych) tradičných odevov a scénických kostýmov, výroba a nákup hudobných nástrojov, nákup hudobnej aparatury, obstaranie nástrojov a prístrojov na tvorbu remeselných a ľudovo umeleckých výrobkov alebo prostriedkov potrebných pre výtvarníkov, fotografov a i.

Program v roku 2022 nebol ministerstvom vyhlásený.

(6) KAPITÁLOVÉ AKTÍVA ČLENENÉ PODĽA FUNKČNEJ KLASIFIKÁCIE

Zdroje štátneho rozpočtu: rok 2022 (111), rok 2021 (131L), rok 2020 (131K), rok 2019 (131J), rok 2018 (131I), 1PO1 Plán obnovy a odolnosti, 1PO2 – Plán obnovy a odolnosti - prostriedky na úhradu DPH.

Použité skratky: Zákon č. 523/2004 Z. z. – Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, NKP – Národná kultúrna pamiatka, Ministerstvo kultúry SR – ministerstvo, EHP – Európsky hospodársky priestor, RO – rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, PO – príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, POO - Plán obnovy a odolnosti.

Prvky programovej štruktúry: 08S0101 Divadlá a divadelná činnosť, 08S0102 Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory, 08S0104 Média a audiovizia, 08S0105 Knižnice a knižná činnosť, 08S0106 Múzeá a galérie, 08T0101 Konceptná a riadiaca činnosť, 08T0103 Podpora kultúrnych aktivít RO a PO, 08T0106 Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, 08T010B Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, 0EK0I01 Systémy vnútornej správy, 0EK0I03 Podporná infraštruktúra, 0EK0I04 ORES Podpora prezentácie kultúrno-osvetovej činnosti

Pre aparát ministerstva bol stanovený limit kapitálových výdavkov na rok 2022 v sume 584 478 eur. Finančné prostriedky boli určené na financovanie projektov z POO, realizované prostredníctvom Pamiatkového úradu SR. Limit kapitálových výdavkov pre RO nebol určený. Ku koncu roku 2022 je upravený rozpočet za aparát a všetky RO v sume 2 726 137 eur, z toho so zdrojom 111 v sume 1 043 520 eur, so zdrojom 131K v sume 1 305 588 eur, so zdrojom 131L v sume 184 056, so zdrojom 1PO1 v sume 160 811 eur, so zdrojom 1PO2 v sume 32 162 eur. Čerpanie kapitálových aktív je spolu v sume 2 650 751eur. Sumu upraveného a skutočného čerpania rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia počas roku, ako aj rozpočtové opatrenia súvisiace s uvoľnením kapitálových výdavkov z minulých rokov v sume 1 724 582 eur a súčasne viazanie výdavkov ku koncu roku v sume 616 981 eur v zmysle §8 zákona č. 528/2004 Z. z.

Prehľad čerpania kapitálových výdavkov za rok 2022 podľa rozpočtových organizácií rezortu kultúry (schválený rozpočet, upravený rozpočet a skutočné čerpanie vrátane mimorozpočtových zdrojov, prostriedkov z minulých rokov na zdroji 111, 131, 11PO) v členení podľa funkčnej klasifikácie:

(v eur)

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové aktíva (710)	1 077 281	584 478	2 726 137	2 650 751	97,23	453,52	2,46
Z toho:							

01.3.3	507 588	0	100 801	100 792	99,99	-	0,20
08.2.0	424 120	584 478	2 440 071	2 399 097	98,32	410,46	5,66
08.6.0	145 573	0	185 265	150 862	81,43	-	1,04

01 Všeobecné verejné služby

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Prešov (ŠVK Prešov)

ŠVK Prešov boli poskytnuté kapitálové výdavky (08S 0105, zdroj 111) na systém na autentifikáciu, autorizáciu a manažment prístupu v sume 15 000 eur a na rozšírenie samoobslužného návratového automatu v sume 30 060 eur. Čerpanie vykazuje v celkovej sume 45 051 eur.

Štátna vedecká knižnica Košice (ŠVK Košice)

Upravený rozpočet organizácie k 31. 12. 2022 je v celkovej sume 55 742 eur (08T0109, 131 L) . Sumu upraveného rozpočtu ovplyvnilo rozpočtové opatrenie v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., ktorým boli finančné prostriedky na riešenie havarijných stavov, aktuálnych havárií a obnovu NKP v správe ŠVK Košice - 2. etapa v sume 12 375 eur viazané na použitie v roku 2023. Čerpanie vykazuje v sume 55 742 eur.

08 Rekreačia, kultúra a náboženstvo

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

Slovenská národná knižnica v Martine (SNK)

Upravený rozpočet organizácia vykazuje v celkovej sume 988 990 eur a čerpanie v celkovej sume 951 225 eur. Finančné prostriedky čerpala na rozvoj aplikácií Digitálnej knižnice a na sanáciu havarijného stavu a obnovu HW pre knižnično-informačný systém 3. generácie v sume 852 263 eur (0EK0I04, zdroj 131 K), na dofinancovanie projektovej dokumentácie pre objekt č. 1 DP SNK vo Vrátkach – rozšírenie úložných kapacít pre depozity v sume 49 200 eur (08T0109, zdroj 131 L), na akvizície zbierkových predmetov pre Literárne múzeum, Slovanské múzeum A. S. Puškina v sume 19 968 eur (08T0106, zdroj 111), na obstaranie špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia ako dofinancovanie RFID systému, informačnej tabule/citylight pred sídelnou budovou SNK, permanentných informačných značiek – logo SNK nasvietenia na depozite sídelnej budovy v celkovej sume 20 753 eur, na rekonštrukciu, modernizáciu, nadstavby, prístavby a stavebné úpravy objektov v správe SNK v sume 9 041 eur.

Univerzitná knižnica Bratislava (UKB)

V priebehu roku 2022 bol rozpočtovými opatreniami upravený rozpočet UKB v sume 366 088 eur, z toho v sume 76 692 eur (08S0105, zdroj 111) a v sume 289 396 eur (0EK0I03, zdroj 131). V rámci čerpania z celkovej sumy 363 540 eur použila UKB finančné prostriedky na rekonštrukciu plynovej kotolne v sume 76 572 eur, na odstránenie dlhodobého havarijného stavu zakúpila nový kapacitne a technologicky vyhovujúci hardvér pre potreby Dátového úložiska v sume 286 968 eur (0EK0I03)

Bibiana, medzinárodný domu umenia pre deti (BIBIANA)

V roku 2022 organizácii neboli poskytnuté kapitálové výdavky.

Pamiatkový úrad SR (PÚ SR)

V priebehu roku došlo rozpočtovými opatreniami k úprave rozpočtu v sume 1 084 993 eur. Celkové čerpanie vykazuje v sume 1 084 332 eur, z toho na obnovu fasády budovy v správe PÚ SR v sume 831 268 eur (08S0108, zdroj 111), na dodanie technologických komponentov pre opravu na pracovisku KPU Nitra v sume 24 102 eur (0EK0I01, zdroj 111), obstaranie licencií v sume 3 490 eur (08S0108, 131K), na obstaranie osobných motorových vozidiel pre krajské pamiatkové úrady na výkon ich odbornej činnosti v sume 7 501 eur (08S0108, 131K) a na spracovanie projektovej dokumentácie, inžiniering, autorský dozor pri vybudovaní nového podkrovia pre NKP sídlo KPU v Žiline v sume 24 999 eur. V rámci prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti boli poskytnuté prostriedky v celkovej sume 192 973 eur, z toho v sume 160 811 eur zdroj 1PO1.

Celkovú sumu upraveného rozpočtu ovplyvnilo viazanie kapitálových výdavkov na konci roku v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. v celkovej sume 196 808 eur, z toho na financovanie obnovy fasády budovy v správe PÚ SR v roku 2023 v sume 149 781 eur, na financovanie projektov v roku 2023 z prostriedkov Plánu obnovy a odolnosti v celkovej sume 47 027 eur, z toho zdroj 1PO1 v sume 39 189 eur.

08.6 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

08.6.0 Rekreačia, kultúra a náboženstvo inde neklasifikované

Ministerstvo kultúry SR – aparát

V roku 2022 boli ministerstvu rozpisom kapitálových výdavkov poskytnuté prostriedky štátneho rozpočtu na zabezpečenie podpory projektov Plánu obnovy a odolnosti v celkovej sume 584 478 eur (zdroj 11PO), z toho v sume 487 065 eur (1PO1) a v sume 97 413 eur (1PO2).

Vplyvom rozpočtových opatrení počas roku sa rozpočet aparátu upravil na celkovú sumu 185 265 eur, ktorá bol čerpaná v sume 150 862 eur, z toho v sume 15 000 eur (08T 0101, zdroj 111) na financovanie licencie v súlade s autorským zákonom pre vytvorenie diela „Stratégia kultúry a kreatívneho priemyslu 2030“ a v rámci uvoľnených prostriedkov viazaných v roku 2021 čerpaná v sume 49 990 eur (08T 0101) na obstaranie úžitkového motorového vozidla a v sume 85 872 eur (0EK 0I03) na informačné technológie, z toho v sume 60 276 eur na HSM (Hardware Security Modul) moduly nevyhnutné pre bezpečnú komunikáciu medzi centrálnym systémom registratúry rezortu ASSR NUNTIO a elektronickými schránkami MK SR a organizácií rezortu na ústrednom portáli slovensko.sk a v sume 25 596 eur na obstaranie diskového poľa (úložiska) pre ukladanie súborov (pracovné dáta a zálohy) zamestnancami MK SR.

Koncom roku ministerstvo v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. viazalo kapitálové výdavky na použité v nasledujúcom rozpočtovom roku v celkovej sume 407 798 eur, z toho na financovanie projektov Plánu obnovy a odolnosti nevyčerpaný zostatok v sume 287 065 eur (1PO1) a v sume 57 413 eur (1PO2) a kapitálové výdavky na rekonštrukciu výtahu v budove na Jakubovom námestí v sume 63 320 eur z dôvodu nesplnenia podmienky lehoty dodania vyplývajúcej zo súťažných podmienok.

Kapitálové transfery členené podľa funkčnej klasifikácie

(v eur)

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
Kapitálové transfery (720)	25 377 551	36 182 610	56 826 687	56 760 200	99,88	156,87	2,24
príspevkovým organizáciám spolu:	16 413 606	31 792 610	46 452 229	46 452 229	100,00	146,11	2,83
01.3.3	3 000	0	3 000	3 000	100,00	-	1,00
08.2.0	16 410 606	31 792 610	46 449 229	46 449 229	100,00	146,10	2,83
08.6.0	0	0	0	0	-	-	-
Ostatné subjekty	8 963 945	4 390 000	10 374 458	10 307 971	99,35	234,80	1,15
08.2.0.9 Dotačný systém, z toho	5 263 945	3 690 000	6 572 708	6 506 221	98,98	176,32	1,24
Obnovme si svoj dom	5 143 997	3 690 000	6 530 300	6 466 800	99,03	175,25	1,26
Kultúra znevýhodnených skupín	119 948	0	42 408	39 421	92,95	-	0,33
Podpora miestnej a regionálnej kultúry	0	0	0	0	0	0	0
Fond na podporu umenia	700 000	700 000	700 000	700 000	100,00	100,00	1,00
08.3.0 TASR	0	0	89 250	89 250	100,00	-	-
08.3.0 RTVS	3 000 000	0	3 000 000	3 000 000	100,00	-	1,00
08.4.0 Cirkvi	0	0	12 500	12 500	100,00	-	-

VŠEOBECNÉ VEREJNÉ SLUŽBY

01.3 Všeobecné služby

01.3.3 Iné všeobecné služby

Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica (ŠVK BB)

Na realizáciu prioritného projektu - akvizícia zbierkových predmetov (08T0106) boli organizácii poskytnuté kapitálové výdavky v sume 3 000 eur.

REKREÁCIA, KULTÚRA A NÁBOŽENSTVO

08.2 Kultúrne služby

08.2.0 Kultúrne služby

Slovenské národné divadlo Bratislava (SND)

SND boli poskytnuté kapitálové výdavky na realizáciu výmeny kompletných sád mikroporotov pre predstavenia (08S 0101) v sume 423 432 eur.

V roku 2022 bol uznesením vlády SR č. 317/2022 schválený „Návrh na vydanie súhlasu vlády Slovenskej republiky na zmenu účelu použitia nevyčerpaných kapitálových výdavkov, ktoré boli pridelené v roku 2018 prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky“, pôvodne rozpočtovaných na rekonštrukciu historickej budovy SND. Na základe vydaného

súhlasu vlády Slovenskej republiky bola SND oznámená zmena použitia nevyčerpaných kapitálových výdavkov v sume 307 760 eur na zabezpečenie projektovej dokumentácie a následne inžiniering, pasportizáciu budovy a štúdiu uskutočniteľnosti pre realizáciu potrebnej rekonštrukcie a modernizácie nehnuteľností Umelecko-dekoračných dielní SND na Mliekarenskej ulici v Bratislave z roku 1956. Cieľom zmeny účelu použitia bolo zabezpečiť podmienku pripravenosti investičného projektu pre realizáciu rekonštrukcie a modernizácie nehnuteľností Umelecko-dekoračných dielní SND z finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti.

Nevyčerpaný zostatok kapitálových výdavkov z roku 2018 na účel rekonštrukcie historickej budovy SND nebolo možné do 31. 12. 2022 vyčerpať vzhľadom na charakter zákazky a skutočnosť, že historická budova je NKP a nevyčerpaná suma nepokryje výdavky na obstaranie projektových prác.

Divadlo Nová Scéna (DNS)

DNS boli poskytnuté kapitálové výdavky v rámci prioritných projektov (08T 0103) v celkovej sume 72 000 eur na zdroji 111, z toho na výmenu osvetlenia hľadiska 12 000 eur a na zabezpečenie scény a rekvizity pre muzikálovú inscenáciu pre deti a mládež (presun z bežných výdavkov) v sume 60 000 eur.

V roku 2022 DNS odkúpilo nebytové priestory sídelnej budovy divadla od mestskej časti Staré mesto v sume 3 660 000 eur. Na tento účel boli DNS poskytnuté finančné prostriedky (08S 0101) so zdrojom 131K.

Divadelný ústav (DÚ)

Organizácii bol poskytnutý kapitálový transfer na realizáciu prioritného projektu (08T0106) na nákup zbierkových predmetov z pozostalosti Edity Gruberovej v sume 10 000 eur.

Štátne divadlo Košice (ŠD KE)

ŠD KE boli na realizáciu prioritných projektov poskytnuté kapitálové transfery (08T 0103) na obnovu a zabezpečenie kamerového systému v sume 18 000 eur. Na odstránenie havarijného stavu zariadení trafostanice v budove riaditeľstva a skúšobní boli divadlu poskytnuté finančné prostriedky v sume 68 800 eur a na obstaranie mikroportov v sume 97 971 eur (08S 0101).

Štátna opera Banská Bystrica (ŠO BB)

V rámci rozpisu záväzných ukazovateľov boli ŠO BB poskytnuté kapitálové výdavky (08S0101) v zmysle časového a finančného harmonogramu prebiehajúcej rekonštrukcie NKP a prevádzkových priestorov ŠO BB v sume 2 409 770 eur.

Slovenská filharmónia (SF)

SF boli v roku 2022 poskytnuté kapitálové transfery v celkovej sume 814 964 eur (08S0102), z toho na rekonštrukciu strechy Reduty, dofinancovanie po aktualizácii rozpočtu v sume 777 390 eur a na obstaranie prenosných mikrofónov a obnovu svetelnej techniky v sume 37 574 eur.

Štátna filharmónia Košice (ŠF KE)

Na financovanie prioritného projektu (08T 010B) bol organizácii poskytnutý kapitálový transfer na obstaranie hudobného nástroja – harfy v sume 45 000 eur a na obstaranie mikroportov (08S 0102) v sume 4 640 eur.

Hudobné centrum (HC)

Organizácii v roku 2022 nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Štátny komorný orchester (ŠKO)

ŠKO bol v roku 2022 poskytnutý kapitálový transfer (08T010B) v sume 143 161 eur na dofinancovanie kompletnej rekonštrukcie Domu umenia Fatra z prostriedkov EHP.

Umelecký súbor Lúčnica (US Lúčnica)

Organizácii boli v roku 2022 poskytnutý kapitálový transfer na prioritný projekt (08T0103) na odstránenie havarijného stavu, výmenu sklenenej plochy na Dome umenia v Piešťanoch v sume 7 500 eur.

Slovenský ľudovo-umelecký kolektív (SLUK)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Tanečné divadlo Ifjú Szivék (TD IS)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Slovenské centrum dizajnu (SCD)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Kunsthalle Bratislava (KHB)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Slovenský filmový ústav (SFÚ)

SFÚ boli poskytnuté kapitálové transfery (08S0104) na financovanie stavebných prác a dodávok v rámci renovácie kina Lumière v IV. etape v sume 658 024 eur.

Slovenská knižnica pre nevidiacich, Levoča (SKN)

Na prioritný projekt (08T0103) Inovácia technologického zariadenia na informačnú debarierizáciu a propagáciu Braillovho písma boli organizácii poskytnuté kapitálové výdavky v sume 170 000 eur.

Slovenské národné múzeum (SNM)

SNM boli v roku 2022 rozpisom kapitálových výdavkov poskytnuté finančné prostriedky (08S 0106) v celkovej sume 17 382 840 eur, z toho na obnovu hradu Krásna Hôrka v sume 15 582 840 eur a na rekonštrukciu Spišského hradu v sume 1 800 000 eur. Počas roku boli múzeu rozpočtovými opatreniami poskytnuté ďalšie kapitálové transfery na spolufinancovanie rekonštrukcie Hradu Modrý Kameň z EHP v sume 245 200 eur, na obstaranie regálového depozitárneho systému na uloženie zbierkových predmetov v kláštore Minoritov v Levoči v sume 44 400 eur. V rámci prioritných projektov (08T 0106) boli poskytnuté prostriedky na nákup zbierkových predmetov do zbierkových fondov špecializovaných a hradných múzeí SNM a nákup zbierkových predmetov z pozostalosti Edity Gruberovej pre Historické múzeum v celkovej sume 50 000 eur a na zbierkové predmety do zbierkových fondov múzeí národnostných a etnických menšín SNM v sume 20 000 eur.

Slovenské technické múzeum (STM)

STM boli poskytnuté finančné prostriedky na prioritný projekt (08T 0106) na akvizície zbierkových predmetov a knižných fondov v sume 35 000 eur.

Slovenská národná galéria (SNG)

SNG boli rozpisom kapitálových výdavkov na rok 2022 poskytnuté finančné prostriedky (08S 0106) na prebiehajúcu rekonštrukciu, modernizáciu a dostavbu areálu SNG v sume 12 000 000 eur. Počas

roku boli galérii poskytnuté finančné prostriedky na dofinancovanie prebiehajúcej rekonštrukcie v sume 4 000 000 eur na zdroji 131K a na dodávku vonkajšieho a vnútorného vybavenia do areálu SNG v sume 3 183 964 eur. Na realizáciu prioritných projektov boli poskytnuté v roku 2022 kapitálové výdavky (08T 0106) na akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 31 000 eur, na obnovu spoločného výstavného pavilónu v Benátkach po prírodnej katastrofe v sume 606 000 eur (08T 0103) na zdroji 131L.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV)

Organizácii sa v roku 2022 poskytli kapitálové transfery na prioritný projekt (08T 0106) na akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 15 000 eur.

Národné osvetové centrum (NOC)

Na rozšírenie kapacity existujúceho diskového poľa NETAPP FAS8200 pre prevádzku HW/SW vybavenia IA CAIR a navýšenie kapacity prístupovaných digitálnych dát, ktoré sú výstupom projektu Digitálna knižnica (projekt SNK) a na plánované spustenie projektu eDeponátov pre projekt Digitálna knižnica (projekt SNK) pre povinné výťažky, ktoré budú ukladané v elektronickej forme a súčasne pre datacentrovú prevádzku privátneho cloudu a beh samostatných aplikácií projektov boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky (0EK 0I03) v sume 222 563 eur (131K).

Slovenská ústredná hvezdáreň (SÚH)

V rámci prioritného projektu (08T 0106) boli organizácii poskytnuté finančné prostriedky na akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov v sume 10 000 eur.

Literárne informačné centrum (LIC)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

08.2.0 Kultúrne služby

Dotačný systém Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

V rámci schváleného rozpočtu boli pre Dotačný systém ministerstva poskytnuté finančné prostriedky na dotačný program „Obnovme si svoj dom“ (08S0203) v sume 3 690 000 eur. V priebehu roku sa rozpočet pre Dotačný systém zvýšil na celkovú sumu 6 572 708 eur, z toho na programe „Obnovme si svoj dom“ v sume 6 530 300 eur (08S0203) a na programe „Kultúra znevýhodnených skupín“ (08S0209) v sume 39 421 eur, ktoré boli uvoľnené v zmysle § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. z roku 2021. Pre dotačný program „Kultúra znevýhodnených skupín“ boli koncom roku opätovne viazané nevyčerpané výdavky v sume 37 592 eur na použitie v roku 2023.

Fond na podporu umenia (FPU)

FPU bol schválený kapitálový transfer v sume 700 000 eur, ktorý bol poskytnutý v súlade so zmluvou a Zákonom o fonde na podporu umenia.

Fond na podporu kultúry národnostných menšín (FPKNM)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

Audiovizuálny fond (AVF)

Nebol poskytnutý kapitálový transfer.

08.3 Vysielacie a vydavateľské služby

08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby

Tlačová agentúra Slovenskej republiky (TASR)

V roku 2022 bol TASR poskytnutý kapitálový transfer na investičný projekt – Systém na správu fotografií a budovanie fotoarchívu v celkovej sume 89 250 eur.

Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS)

Na základe Zmluvy č. MK-57/2017/M o zabezpečení služieb verejnosti v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania na roky 2018-2022 v znení dodatku č. 5 B MK - 25/2022/M bol poskytnutý kapitálový transfer RTVS na uskutočňovanie investičných účelových projektov v celkovej sume 3 000 000 eur, z toho na televíznu a rozhlasovú štúdióvu techniku RTVS v sume 1 500 000 eur, na mediálne systémy v sume 260 000 eur, na obnovu televíznych a rozhlasových produkčných štúdií v sume 1 170 000 eur a na autodopravu v sume 70 000 eur.

08.4 Náboženské a iné spoločenské služby

08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby

Cirkvi

V roku 2022 bol poskytnutý kapitálový transfer pre Ordinariát Ozbrojených síl a ozbrojených zborov Slovenskej republiky na dofinancovanie rekonštrukcie pastoračného centra duchovnej služby pre Horskú záchrannú službu v Demänovskej doline v sume 12 500 eur.

1.3.3 VÝDAVKY KAPITOLY HRADENÉ Z EURÓPSKÝCH PROSTRIEDKOV A SPOLUFINANCOVANIA K NIM

Prehľad výdavkov kapitoly hradených z európskych prostriedkov na spoločné programy SR a EÚ zaradené do výdavkov štátneho rozpočtu je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eur)

ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK	Program		SUMA
SPOLU za všetky zdroje				SPOLU	3 697 969,27
1AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja			SPOLU	460 057,85
1AA1	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T03	Spolu	424 513,77
		610	08T03	Technická pomoc IROP PO3	266 130,05
		620			108 168,97
		630			47 072,94
		640			3 141,81
1AA1	Slovenské národné múzeum	600	08S0106	Múzeá a galérie	35 544,08
		630			2 748,00
		640			32 796,08
1AC1	Európsky sociálny fond			SPOLU	1 266 156,53

1AC1	Ministerstvo kultúry SR aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	1 266 156,53
		610			25 278,28
		620			9 310,34
		630			17 317,35
		640			1 214 250,56
1AM1	Európska územná spolupráca (Interreg V-A SK-AT, Interreg V-A SK-CZ)			SPOLU	558 170,52
1AM1	Slovenské národné múzeum	600+700		Spolu	543 196,26
		610	08S0106	Múzeá a galérie	88 117,09
		620			234,55
		630			223 489,83
		640			97 991,26
		710	08T010E	Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR	133 363,53
1AM1	Slovenské centrum dizajnu	600+700		Spolu	7 950,26
		620	08S0103	Výtvarné umenie, fotografia architektúra a dizajn	390,60
		630			7 559,66
1AM1	Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo	600	NEALOK	Spolu	7 024,00
		630			7 024,00
3AA1	Európsky fond regionálneho rozvoja			SPOLU	1 234 038,95
3AA1	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T03	Technická pomoc IROP PO 3	690 618,89
		610			510 789,22
		620			178 402,07
		640			1 427,60
3AA1	Slovenské národné múzeum	600	08S0106	Múzeá a galérie	118 369,02
		610			24 298,07
		630			41 358,59
		640			52 712,36
3AA1	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01	PAMIS	425 051,04
		630			425 051,04
3AC1	Európsky sociálny fond			SPOLU	179 545,42
3AC1	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T0101	Riadiaca a koncepčná činnosť	179 545,42
		610			52 526,54
		620			18 796,20
		630			22 079,67
		640			86 143,01

Ministerstvo kultúry SR – aparát: čerpanie výdavkov na Technickú pomoc IROP PO 3, na budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy a na národný projekt Ľudia a hrady v rámci operačného programu Ľudské zdroje.

Slovenská ústredná hviezdáreň Hurbanovo, so zdrojom 1AM1: SÚH Hurbanovo realizuje od 1. januára 2021 v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko, Budujeme partnerstvá, projekt „Hviezdy nás spájajú – astronómia bez hraníc“ (STARS CONNECT US, SKHU/1902/4.1/050). Projekt je financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRD), štátneho rozpočtu SR i Maďarska a z vlastných zdrojov partnerov projektu. Hlavným cezhraničným partnerom je TIT Posztócky Károly Csillagvizsgáló és Múzeum, Tata (Maďarská republika), SÚH je slovenským partnerom projektu.

Slovenské centrum dizajnu, so zdrojom 1AM1: čerpanie výdavkov v rámci udržateľnosti projektu INTERREG V-A, SK-AT, Dizajn a inovácie, Cezhraničná spolupráca inštitúcií v digitálnej dobe.

Slovenské národné múzeum so zdrojom 1AM1: čerpanie v rámci projektu „Poklady strednej Európy. Kultúra, príroda, hudba / TREASURE“ na podujatia, napr. na realizáciu podujatí v priestoroch kaštieľov Dolná Krupá, medzinárodnej odbornej konferencie „Vplyv šľachtických rodov na formovanie kultúrneho dedičstva“, audiovizuálnu tvorbu, online workshopy a pod.

Slovenské národné múzeum so zdrojom 3AA1: Čerpanie výdavkov v rámci spolupráce SNM – Prírodovedného múzea, Enviromental Institute, s. r. o. a Ústavom zoológie SAV na projekt "DNA barcoding Slovenska (SK-BOL), súčasť medzinárodnej iniciatívy International Barcode of Life" s cieľom zvýšenia výskumnej aktivity BSK prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave.

Pamiatkový úrad SR so zdrojom 3AA1: Výdavky na realizáciu národného projektu „Pamiatkový informačný systém“ (PAMIS) ako súčasti Operačného programu Integrovaná infraštruktúra, prioritná os 7 - Informačná spoločnosť. V roku 2022 prebiehala realizácia hlavných aktivít projektu: Analýza a dizajn za oblasť zberu a napĺňanie dát internými pracovníkmi a za oblasť realizácie integrovaného informačného systému PAMIS. V rámci podporných aktivít projektu PAMIS boli v roku 2022 zabezpečené činnosti súvisiace s projektovým a finančným riadením projektu, s personálnou a účtovnou agendou príslušných zamestnancov podieľajúcich sa na danom projekte.

Prehľad výdavkov kapitoly hradených z prostriedkov na spolufinancovanie na spoločné programy SR a EÚ zaradené do výdavkov štátneho rozpočtu je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eur)

ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK	Program		SUMA
SPOLU za všetky zdroje				SPOLU	851 251,30
1AA2	Európsky fond regionálneho rozvoja				59 844,22
1AA2	Slovenské národné múzeum	600	08S0106	Múzeá a galérie	59 844,22
		610			9 582,76
		630			20 744,99
		640			29 516,47

1AC2	Európsky sociálny fond			SPOLU	223 668,15
1AC2	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	223 668,15
		610			4 460,75
		620			1 643,00
		630			3 056,00
		640			214 508,40
1AM2	Európska územná spolupráca (Interreg V-A SK-AT, Interreg V-A SK-CZ)			SPOLU	10 968,67
1AM2	Slovenské národné múzeum	600+700		Spolu	10 968,67
		610	08S0106	Múzeá a galérie	3 580,60
		620	08S0106	Múzeá a galérie	1 038,03
		630	08S0106	Múzeá a galérie	6 350,04
3AA2	Európsky fond regionálneho rozvoja			SPOLU	436 123,38
3AA2	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T03	Technická pomoc IROP PO 3	267 674,90
		610			186 491,80
		620			68 786,81
		630			11 299,43
		640			1 096,86
3AA2	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01	PAMIS	75 009,01
		630			75 009,01
3AA2	Slovenské národné múzeum	600	08S0106	Múzeá a galérie	93 439,47
		610			22 623,67
		630			25 032,96
		640			45 782,84
3AA3	Európsky sociálny fond – pro rata			SPOLU	64 469,25
3AA3	Pamiatkový úrad SR	600	0EJ0H01	PAMIS	64 469,25
		630			64 469,25
3AC2	Európsky sociálny fond			SPOLU	31 455,80
	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	31 455,80
		610			9 269,38
		620			3 316,94
		630			3 896,41
		640			14 973,07
3AC3	Európsky sociálny fond - pro rata			SPOLU	24 721,83

	Ministerstvo kultúry SR – aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	24 721,83
		610			13 880,70
		620			4 967,26
		630			5 834,75
		640			39,12

Prehľad výdavkov kapitoly z iných prostriedkov zo zahraničia na základe medzinárodných zmlúv uzavretých medzi SR a inými štátmi je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eur)					
ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK	Program		SUMA
	SPOLU za všetky zdroje			SPOLU	1 839 017,36
1AJ1	Európska územná spolupráca, programy nadnárodnej spolupráce a programy medzinárodnej spolupráce			SPOLU	45 169,21
1AJ1	Ministerstvo kultúry SR - aparát	600	08T0101	Koncepčná a riadiaca činnosť	45 169,21
		610			22 178,50
		620			8 364,67
		630			14 585,09
		640			40,95
11E1	Finančný mechanizmus EHP			SPOLU	1 590 526,42
11E1	Slovenské národné múzeum	600+ 700	08S0106	Múzeá a galérie	538 457,89
		620			5 178,37
		630			70 992,69
		640			46 523,65
		700			415 763,18
11E1	Pamiatkový úrad SR	600+ 700	08S0108	Ochrana pamiatkového fondu	656 551,93
		610			100 478,98
		620			39 810,13
		630			75 416,25
		640			216,72
		700			440 629,85
11E1	Štátny komorný orchester	600+ 700	08S0102	Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory	371 793,71
		630			281 580,24
		640			17 425,00
		700			72 788,47
11E1	Ústredie ľudovej umeleckej výroby	600	08S0107	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	5 052,14
		630			5 052,14
11E1	Slovenská národná galéria	600	08S0106	Múzeá a galérie	18 670,75
		630			18 670,75
11E3	Nórsky finančný mechanizmus			SPOLU	5 690,00
11E3	Literárne informačné centrum	600	08S0109	Literatúra a knižná kultúra	5 690,00
		630			5 690,00
11O5	Vzdelávanie a sociálne veci			SPOLU	24 468,38
11O5	Štátna vedecká knižnica v Košiciach	600	NEALOK		3 536,00
		630			3 536,00

11O5	Národné osvetové centrum	600	08S0107	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	20 932,38
		630			1 567,38
		640			19 365,00
11P3	Kultúra a médiá			SPOLU	123 234,03
11P3	Divadelný ústav	600	08S0101	Divadlá a divadelná činnosť	12 298,00
		630			12 298,00
11P3	Slovenský filmový ústav	600	08S0104	Kultúra a médiá	110 936,03
		610			40 300,00
		620			15 582,42
		630			55 053,61
35	Iné zdroje zo zahraničia z programov mimo EÚ			SPOLU	49 929,32
35	Slovenské národné múzeum	600+ 700	08S0106	Múzeá a galérie	17 844,23
		630			17 844,23
35	Univerzitná knižnica v Bratislave	600	NEALOK		917,79
		630			917,79
35	Štátna vedecká knižnica v Košiciach	600	NEALOK		16 307,30
		620			471,45
		630			15 835,85
35	Literárne informačné centrum	600	08S0109	Literatúra a knižná kultúra	14 100,00
		630			14 100,00
35	Slovenská národná knižnica	600	08S0105	Knižnice a knižničná činnosť	760,00
		610			500,00
		620			166,00
		630			94,00

Ministerstvo kultúry SR aparát, zdroj 1AJ1: Refundácia výdavkov na projekt CREADIS3 v rámci programu spolupráce Interreg Europe v sume 6 545 eur a realizácia projektu A.L.I.C.E., ktorý je financovaný z programu Interreg Europe a EÚ/ERD v sume 38 624 eur. Projekt A.L.I.C.E. je európska iniciatíva v oblasti podpory animovanej tvorby. Lídrom projektu je Regionálny audiovizuálny fond Wallimage. Projekt je financovaný z programu Interreg Europe a EÚ/ERDF. Má naplniť cieľ podprogramu Rozvoj ekonomiky založenej na vedomostiach a inováciách cez prioritnú os Zvýšenie politiky konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Projekt sa zameriava na podporu v sektore animácie. Projekt CREADIS3 je európska iniciatíva v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Slovenské národné múzeum, zdroj 35: Čerpanie v rámci spolupráce SNM – MUK Svidník/Župného múzea v Satu Mare (RO), Zakarpatského múzea ľudovej architektúry a bývania v Užhorode (UA) na projekte HUSKROUA /17020/ 3.1. /0040 s názvom Spájanie kultúr – Kultúrna mobilita v prihraničnej oblasti.

Slovenské národné múzeum, zdroj 11E1: Čerpanie v rámci spolupráce SNM – Múzea L. Štúra v Modre, Telemark Museum a Mesta Modra na projekte „Deň hlíny – Čaro hlíny“ s cieľom vytvorenia novej expozície. Čerpanie na udržateľnosť projektu „HraMoKaPlus – Obnova priestorov barokového kaštieľa na hrade Modrý Kameň pre tradície slovenského hračkárstva a bábkarstva v remeselných dielňach, na výrobu a predaj regionálnych produktov“, spolupráca SNM – Múzea bábkarstiev kultúr

a hračiek, hradu Modrý Kameň a partnerov: Kulturproduksjoner, VŠMU – Divadelná fakulta – Katedra bábkarskej tvorby, ÚLUV - Ústredie ľudovej umeleckej výroby.

Pamiatkový úrad SR, zdroj 11E1: Čerpanie výdavkov na implementáciu medzinárodných projektov Pamiatkového úradu SR a Riksantikvaren „PRO MONUMENTA II.“ a „Červený kláštor – znovuzrodený“ v spolupráci s Norsk Kulturvav a National Trust of Norway.

Divadelný ústav, zdroj 11P3: Od roku 2019 má organizácia schválený projekt zo zdrojov EÚ pod názvom Classics in The Graphic Novel – Klasika v grafickom románe. Tri európske kultúrne inštitúcie – Divadelný ústav (Slovensko), Slovinský divadelný inštitút (Slovinsko) a Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewskiego (Poľsko) sa stali spolupracovníkmi pri tvorbe pilotného modelu kultúrneho vzdelávania na stredných školách prostredníctvom grafického románu – komiksu. Projekt končí v roku 2023. Každá krajina vydá tri divadelné hry vo svojom jazyku a grafickej úprave slovenského, slovinského a poľského grafického dizajnéra.

Slovenský filmový ústav, zdroj 11P3: Výdavky čerpané na projekt v sume 110 936,03 eur. Tento program Európskej únie sa realizuje na základe priameho vzťahu medzi SFÚ a programom Creative Europe. Európska únia pre program Media a Kultúra, ktoré zabezpečuje kancelária CED, z dôvodu protipandemických opatrení a schválenia programu na obdobie rokov 2021 – 2027 pristúpila dočasne k rozpočtovaniu na obdobie 24 mesiacov. Na celkových ročných nákladoch kancelárie CED na programy Kultúra a Media sa podieľa v spolufinancovaní v objeme 60 %, ďalších 40 % pokrýva príspevok MK SR v zmysle kontraktu.

Národné osvetové centrum, zdroj 11O5: Čerpanie finančných prostriedkov na vzdelávanie zamestnancov v zahraničí v rámci projektu ERASMUS v Limassole na Cypre, vo Švajčiarsku, Taliansku a v Českej republike.

Univerzitná knižnica v Bratislave, zdroj 35: Čerpanie finančných prostriedkov na knihy z grantu prijatého v roku 2021 z U. S. Embassy Bratislava na projekt Books Acquisition.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach, zdroj 35: Čerpanie finančných prostriedkov na činnosť Amerického centra Košice z grantu U. S. Embassy Bratislava v rámci programu ERASMUS+.

Štátna vedecká knižnica v Košiciach, zdroj 11O5: Čerpanie výdavkov poskytnutých Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu Národnou agentúrou programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu.

Slovenská národná knižnica, zdroj 35: Čerpanie finančných prostriedkov na projekt „Písomné višegrádske dedičstvo – ochrana budúcnosti“, prijatých z Vyšehradského grantu a Medzinárodného vyšehradského fondu, kde hlavným prijímateľom bol Archív mesta Budapešť a Slovenská národná knižnica bola jedným z partnerov projektu.

Literárne informačné centrum, so zdrojom 35: Čerpanie výdavkov v rámci Vyšehradského literárneho rezidenčného programu na financovanie štipendijných pobytov spisovateľov, básnikov, esejistov, literárnych kritikov, umeleckých prekladateľov či novinárov zo všetkých štyroch vyšehradských krajín z prostriedkov Medzinárodného vyšehradského fondu.

Literárne informačné centrum, so zdrojom 11E3: Čerpanie výdavkov na realizáciu projektu CLT03031 „Mesiac autorského čítania 2022 v Banskej Štiavnici a v Bratislave“, v ktorom LIC vystupuje ako partner na zabezpečenie aktivít v rámci poskytnutého grantu z Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu 2014 – 2021.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby, zdroj 11E1: Čerpanie finančných prostriedkov na projekt HraMoKaPlus – Obnova priestorov barokového kaštieľa na hrade Modrý Kameň pre tradície slovenského hračkárstva a bábkarstva v remeselných dielňach, na výrobu a predaj regionálnych produktov. Špecifikácia partnerskej spolupráce: výstava, katalóg odborný seminár na tému tradičná drevená hračka na Slovensku, v rámci ktorého organizácia v spolupráci so SNM zorganizovala výstavu s názvom Koleso, koleso, okolesilo si sa (výstava drevených hračiek).

Štátny komorný orchester v Žiline, zdroj 11E1: čerpanie finančných prostriedkov na projekt "Preladme na novú vlnu – Dom umenia Fatra Žilina /Let's turn over a new leaf - Fatra House of Arts Žilina". Cieľom projektu je vytvorenie podmienok pre zlepšenie umeleckého dojmu a zvýšenie potenciálu využitia Domu umenia Fatra v Žiline prostredníctvom obnovy vonkajších fasád a okien a rekonštrukcie vnútorných priestorov – obnovy koncertnej sály.

Slovenská národná galéria, zdroj 11E: finančné prostriedky boli použité v rámci finančného mechanizmu EHP na projekt „Ako porozumieť digitálnym zbierkam“. Ďalej bol z uvedeného zdroja financovaný vývoj aplikácie „Atlas SNG“, finančné prostriedky z EHP boli tiež použité v rámci spolupráce na vedecko-výskumnom projekte Monumentálna tvorba 1948 – 1989.

Prehľad výdavkov kapitoly hradených z prostriedkov na spolufinancovanie k zahraničným grantom a prostriedkov poskytnutým na základe medzinárodných zmlúv je uvedený v nasledovnej tabuľke.

(v eur)					
ZDROJ	Popis/organizácia	EKRK	Program		SUMA
SPOLU za všetky zdroje					280 749,44
11E2	Finančný mechanizmus EHP			SPOLU	280 599,44
11E2	Slovenské národné múzeum	600+700		spolu	94 940,31
		620	08S0106	Múzeá a galérie	909,05
		630	08S0106	Múzeá a galérie	12 450,66
		640	08S0106	Múzeá a galérie	8 210,05
		700	08S0106	Múzeá a galérie	73 370,55
11E2	Pamiatkový úrad SR	600+700	08S0108	Ochrana pamiatkového fondu	115 862,08
		610			17 731,59
		620			7 025,29
		630			13 308,75
		640			38,25
		700			77 758,20
11E2	Štátny komorný orchester	600+700	08S0102	Hudba, koncertná činnosť a umelecké súbory	65 610,66
		630			49 690,63
		640			3 075,00
		700			12 845,03
11E2	Slovenská národná galéria	600	08S0106	Múzeá a galérie	3 294,84
		630			3 294,84
11E2	Ústredie ľudovej umeleckej výroby	600	08S0107	Osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra	891,55
		630			891,55
11P4	Kultúra a médiá			SPOLU	150,00
11P4	Divadelný ústav	600	08S0101	Divadlá a divadelná činnosť	150,00
		630			150,00

1.4. FINANČNÉ OPERÁCIE

1.4.1. Príjmové finančné operácie

V rámci príjmových finančných operácií rozpočtové organizácie rezortu a aparát v roku 2022 vykázali spolu príjmové finančné operácie v sume 4 397 239 eur. Z uvedenej sumy kat. 453 – prostriedky predchádzajúcich rokov predstavuje spolu 4 360 244 eur (aparát ministerstva 2533 990 eur, Pamiatkový úrad SR 823 489 eur, Slovenská národná knižnica 511 646 eur, Štátna vedecká knižnica v Košiciach 3 426 eur, UKB 487 692 eur) a kat. 456 – prijaté finančné zábezpeky sumu 36 995 eur (Pamiatkový úrad 10 000 eur, UKB 26 995 eur).

1.4.2. Výdavkové finančné operácie

Rozpočtové organizácie rezortu kultúry a aparát ministerstva vykázali v roku 2022 výdavkové finančné operácie v sume 31 995 eur v kat. 819 – vrátené finančné zábezpeky (Pamiatkový úrad 5 000 eur, UKB 26 995 eur).

1.5. PRÍJMY, VÝDAVKY A FINANČNÉ OPERÁCIE SÚVISIACE S OPATRENAMI PRIJATÝMI NA ZMIERNENIE NEGATÍVNYCH NÁSLEDKOV NEBEZPEČNEJ NÁKAZLIVEJ ĽUDSKEJ CHOROBY COVID-19 A OPATRENAMI PRIJATÝMI NA ZABRÁNENIE JEJ ŠÍRENÍU

1.5.1. Príjmy

Na kompenzáciu výpadku príjmov a zvýšených výdavkov v súvislosti s opatreniami prijatými na zabránenie vzniku a šíreniu COVID-19 pre príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva boli kapitole pridelené finančné prostriedky formou úprav rozpočtu v celkovej sume 2 219 710 eur zo ŠR SR.

1.5.2. Výdavky

Ministerstvo pridelo na zabezpečenie výdavkov negatívne ovplyvnených pandemiou pre príspevkové organizácie sumu 2 219 710 eur, čo tvorí 100 % prijatého príspevku. Finančné prostriedky boli uvoľňované na základe zberu údajov od organizácií v priebehu roka.

Prehľad poskytnutých finančných prostriedkov príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva v rokoch 2021 a 2022 je uvedený v nasledujúcej tabuľke (zdroj 111).

(v eur)

Organizácia	Rok	
	2022	2021
Slovenská národná galéria	0	53 240
Divadelný ústav	7 294	2 000
Divadlo Nová scéna	0	582 028
Hudobné centrum	9 734	34 281
Literárne informačné centrum	2 705	8 300
Národné osvetové centrum	219 276	5 500
Slovenská filharmónia	212 817	346 845
Umelecký súbor Lúčnica	0	72 305
Slovenská ústredná hvezdáreň	10 412	8 372
Slovenské centrum dizajnu	0	0
Slovenské národné divadlo	340 953	1 660 565
Slovenské technické múzeum	0	40 031

Slovenský filmový ústav	0	94 954
Slovenský ľudový umelecký kolektív	0	31 309
Štátna filharmónia Košice	121 133	87 715
Štátna opera	47 123	126 225
Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici	7 592	12 820
Štátne divadlo Košice	201 791	144 262
Štátny komorný orchester v Žiline	45 132	80 794
Ústredie ľudovej umeleckej výroby	0	0
Slovenské národné múzeum	993 748	1 100 883
Tanečné divadlo Ifjú Szivek	0	42 800
Kunsthalle Bratislava	0	0
Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu	0	0
SPOLU	2 219 710	4 535 229

1.5.3. Finančné operácie

V rámci zabezpečenia znižovania dopadov prijatých opatrení na zamedzenie šíreniu ochorenia COVID-19 kapitola nevykazuje v sledovanom období žiadne príjmy ani výdavky finančných operácií.

1.6. ZHODNOTENIE ZAMESTNANOSTI

(1) Rozpočtové organizácie

Záväzný ukazovateľ – limit počtu zamestnancov rozpočtových organizácií a aparátu kapitoly MK SR bol stanovený v počte 1 232 osôb, z toho pre aparát ministerstva 283 osôb, v tom 30 osôb administratívnych kapacít osobitne sledovaných. Rozpočtovými opatreniami bol limit počtu zamestnancov kapitole MK SR upravený na 1 234 osôb, z toho pre aparát ministerstva 214 osôb, v tom 32 osôb administratívnych kapacít osobitne sledovaných.

Plnenie záväzného limitu k 31. 12. 2022 bolo na základe vykázaného prepočítaného počtu zamestnancov rozpočtových organizácií kapitoly MK SR, vrátane aparátu ministerstva v počte 1 150 osôb, z toho aparát ústredného orgánu 197 osôb, z toho administratívne kapacity ústredného orgánu v počte 32 osôb, čo je v porovnaní s upraveným rozpočtom k 31. 12. 2021 obsadenosť miest na úrovni 92,5 %, čo predstavuje neplnenie celkom v počte 84 osôb, z toho za oblasť rozpočtových organizácií ministerstvo vykazuje neplnenie v počte 67 osôb a za aparát ústredného orgánu v počte 17 osôb.

Záväzný ukazovateľ – schválený rozpočet finančných prostriedkov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (ďalej len „mzdové výdavky“) bol na rok 2022 pre rozpočtové organizácie, vrátane aparátu ministerstva, stanovený v sume 16 796 772 eur (zdroj 111), z toho pre aparát ministerstva v sume 4 011 931 eur. Po realizácii rozpočtových opatrení bol rozpočet kapitoly MK SR upravený na sumu 19 578 856 eur (z toho zdroj 111 v sume 17 623 175 eur, zdroj 1AA1 v sume 266 130 eur, zdroj 1AC1 v sume 25 278 eur, zdroj 1AC2 v sume 4 461 eur, zdroj 3AA1 v sume 510 789 eur, zdroj 3AC1 v sume 52 527 eur, zdroj 3AA2 v sume 186 492 eur, zdroj 3AC2 v sume 9 269 eur, zdroj 3AC3 v sume 13 881 eur, zdroj 1AJ1 v sume 22 178 eur a zdroj 1P01 v sume 864 673 eur), z toho aparát ministerstva v sume 5 569 326 eur (z toho zdroj 111 v sume 4 478 321 eur, zdroj 1AA1 v sume 266 130 eur, zdroj 1AC1 v sume 25 278 eur, zdroj 1AC2 v sume 4 461 eur, zdroj 3AA1 v sume 510 789 eur, zdroj 3AC1 v sume 52 527 eur, zdroj 3AA2 v sume 186 492 eur, zdroj 3AC2 v sume 9 269 eur, zdroj 3AC3 v sume 13 881 eur a zdroj 1AJ1 v sume 22 178 eur).

Úprava rozpočtu mzdových prostriedkov pre aparát ústredného orgánu v rámci zdroja 111 v celkovej výške 466 390 eur bola realizovaná formou rozpočtových opatrení, ktorými sa zabezpečili mzdové výdavky pre zamestnancov aparátu MK SR a analytické kapacity na zabezpečenie ich činnosti. Úprava rozpočtu mzdových prostriedkov – viazanie mzdových výdavkov v kategórii 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania na zdroji 111 pre rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bolo realizované v celkovej sume -80 666 eur formou rozpočtového opatrenia – úprava záväzných ukazovateľov v rámci kapitoly.

V rozpočtových organizáciách rezortu kultúry, vrátane aparátu ministerstva boli k 31. 12. 2022 čerpané prostriedky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania celkom v sume 19 651 460 eur (z toho zdroj 111 v sume 17 577 067 eur, zdroj 1AA1 v sume 266 130 eur, zdroj 1AC1 v sume 25 278 eur, zdroj 1AC2 v sume 4 461 eur, zdroj 3AA1 v sume 510 789 eur, zdroj 3AC1 v sume 52 527 eur, zdroj 3AA2 v sume 186 492 eur, zdroj 3AC2 v sume 9 269 eur, zdroj 3AC3 v sume 13 881 eur, zdroj 1AJ1 v sume 22 178 eur a zdroj 1P01 v sume 864 673 eur), čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie 100,37 %. Rozdiel medzi skutočnosťou a výškou upraveného rozpočtu tvorí čerpanie mimorozpočtových prostriedkov. Kapitola MK SR eviduje účtovný nesúlad v čerpaní mzdových výdavkov oproti skutočnosti vo výške 1 260 eur. Nesúlad v účtovníctve (nižšie čerpanie) spôsobila technická chyba v účtovnom systéme SOFTIP. V rámci štátneho rozpočtu boli čerpané finančné prostriedky v sume 17 577 067 eur, čo v porovnaní s upraveným rozpočtom predstavuje plnenie na úrovni 99,74 %.

Aparátu ministerstva boli poskytnuté prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov Európskej únie na osobné výdavky zamestnancov v celkovej sume 1 492 761 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 1 091 005 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 401 756 eur, v tom:

- **v rámci podprogramu 08T 03** – Technická pomoc Integrovaný regionálny operačný program Prioritná os 3 v sume 1 318 769 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 963 411 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 355 358 eur,

- **v rámci podprogramu 08T 04** – Podpora projektov operačného programu Ľudské zdroje v sume 40 692 eur, z toho na mzdové výdavky 29 739 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 10 953 eur,

- **v rámci podprogramu 08T 01** – Koncepcia kultúrnej politiky, riadenie a koordinácia programov presunom z kapitoly MV SR na projekt Budovanie a rozvoj kapacít analytických útvarov na vybraných ústredných orgánoch štátnej správy v sume 102 757 eur, z toho na mzdové výdavky v sume 75 677 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 27 080 eur.

Súčasne boli čerpané finančné prostriedky aj zo samostatného účtu Dary a granty v sume 30 543 eur formou refundácie výdavkov súvisiacich s realizáciou projektu A.L.I.C.E., ktorý je financovaný z programu Interreg Europe a EÚ/ERDF, z toho na mzdové výdavky v sume 22 178 eur a na poistné a príspevky do poisťovní v sume 8 365 eur.

V rámci rozpočtových organizácií boli čerpané prostriedky zo samostatných účtov v celkovej sume 118 711 eur, z toho Pamiatkový úrad SR vo výške 118 211 eur na refundáciu miezd na projekt Pro Monumenta II. a Slovenská národná knižnica vo výške 500 eur na refundáciu odmien na projekt Písomné višegrádske dedičstvo - ochrana pre budúcnosť.

Priemerná mesačná mzda v roku 2022 vypočítaná z celkového skutočného čerpania mzdových prostriedkov za rozpočtové organizácie dosiahla výšku 1 235 eur.

Mimorozpočtové prostriedky nečerpala žiadna rozpočtová organizácia.

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov v jednotlivých rozpočtových organizáciách vrátane aparátu MK SR z prostriedkov štátneho rozpočtu a ostatných zdrojov uvádza nasledovný prehľad:

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 22/21 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	4 003 178	3 605 083	3 744 300	3 744 783	100,01	103,88	0,94
UK v Bratislave	3 273 581	2 948 041	2 867 375	2 867 375	100,00	97,26	0,88
ŠVK v Prešove	575 770	533 513	583 313	583 313	100,00	109,33	1,01
ŠVK v Košiciach	883 049	923 754	968 277	968 277	100,00	104,82	1,10
Bibiana	534 523	496 368	523 656	522 715	99,82	105,31	0,98
PÚ SR	4 695 138	4 278 082	5 322 606	5 440 816	102,22	127,18	1,16
MK SR	5 379 470	5 936 138	5 569 326	5 524 177	99,19	93,06	1,03
Celkom	19 344 710	18 720 981	19 578 856	19 651 460	100,37	104,97	1,02

Čerpanie finančných prostriedkov na mzdy zamestnancov v jednotlivých rozpočtových organizáciách vrátane aparátu MK SR z prostriedkov štátneho rozpočtu (zdroj 111) uvádza nasledovný prehľad:

(v eur)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania 4:3	% čerpania 4:2	Index 22/21 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	3 747 633	3 605 083	3 744 300	3 744 283	100,00	103,86	1,00
UK v Bratislave	3 016 501	2 948 041	2 867 375	2 867 375	100,00	97,26	0,95
ŠVK v Prešove	533 073	533 513	583 313	583 313	100,00	109,33	1,09
ŠVK v Košiciach	937 659	923 754	968 277	968 277	100,00	104,82	1,03
Bibiana	493 513	496 368	523 656	522 715	99,82	105,31	1,06
PÚ SR	4 394 947	4 278 082	4 457 933	4 457 933	100,00	104,20	1,01
MK SR	4 271 050	4 011 931	4 478 321	4 433 171	98,99	110,50	1,04
Celkom	17 394 376	16 796 772	17 623 175	17 577 067	99,74	104,65	1,01

Vývoj počtu zamestnancov v jednotlivých rozpočtových organizáciách vrátane aparátu MK SR dokumentuje nasledovná tabuľka:

(prepočítané osoby)

Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený limit počtu zam. 2022	Upravený limit počtu zam. 2022	Skutočnosť 2022	% plnenia 4:3	% plnenia 4:2	Index 22/21 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
SNK	289	287	287	275	95,8	95,8	0,95
UK v Bratislave	194	214	205	182	88,8	85,0	0,94
ŠVK v Prešove	41	40	40	40	100,0	100,0	0,98
ŠVK v Košiciach	68	73	73	68	93,2	93,2	1,00
Bibiana	35	35	35	35	100,0	100,0	1,00
PÚ SR	333	300	380	353	92,9	117,7	1,06

MK SR	213	283	214	197	92,1	69,6	0,92
Celkom	1 173	1 232	1 234	1 150	93,2	93,3	0,98

Podľa štruktúry odmeňovania sa v roku 2022 na celkovom počte zamestnancov najväčšou mierou podieľali zamestnanci pri výkone práce vo verejnom záujme a to vo výške 70,8 %, podiel štátnych zamestnancov predstavoval 29,2 %.

V roku 2022 skutočnosť plnenia zamestnancov v štátnej službe za rok 2022 bola celkom v počte 336 osôb (z toho aparát ministerstva 169 osôb).

Skutočnosť plnenia zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme vrátane ministerky za rok 2022 bola celkom v počte 815 osôb (z toho aparát ministerstva 27 osôb).

Hlavnou príčinou neplnenia upraveného limitu počtu zamestnancov bol odchod zamestnancov z verejnej služby – neobsadenosť z dôvodu existencie výhodnejších ponúk voľných pracovných miest na trhu práce, ukončenie pracovného pomeru na dobu určitú, ukončenie pracovného pomeru dohodou a odchod do starobného dôchodku.

(2) Príspevkové organizácie

Počet miest pre zamestnancov príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva bol v roku 2022 stanovený ako orientačný ukazovateľ v počte 3 168 miest. S účinnosťou od 1. 1. 2022 bola realizovaná delimitácia 23 miest z Múzea SNP do SNG Bratislava. V priebehu roka 2022 nebola realizovaná úprava orientačného ukazovateľa. Plnenie počtu zamestnancov predstavovalo celkom 3 380 osôb, čím došlo k zvýšenému plneniu v porovnaní so stanoveným orientačným ukazovateľom (plnenie na úrovni 107 %), čo predstavuje prekročenie v počte 212 osôb.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty zamestnancov stanovené zriaďovateľom – ministerstvom kultúry – ako orientačný ukazovateľ rozpočtu podľa jednotlivých organizácií.

(prepočítané osoby)							
Organizácia	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% plnenia 4:3	% plnenia 4:2	Index 22/21 4:1
a	1	2	3	4	5	6	7
ŠVK, B. B.	69	61	61	69	113,1	113,1	1,00
SND, BA	832	830	830	786	94,7	94,7	0,94
DNS, BA	135	110	110	141	128,2	128,2	1,04
ŠO, B. B.	206	188	188	205	109,0	109,0	1,00
ŠD, Košice	336	279	279	346	124,0	124,0	1,03
Lúčnica, BA	30	28	28	30	107,1	107,1	1,00
SF, BA	274	276	276	276	100,0	100,0	1,01
SEUK, BA	76	73	73	73	100,0	100,0	0,96
TD Ifjú Szivek	27	20	20	24	120,0	120,0	0,89
ŠKO Žilina	45	44	44	47	106,8	106,8	1,04
ŠF Košice	121	105	105	120	114,3	114,3	0,99
SÚH, Hurbanovo	25	25	25	24	96,0	96,0	0,96
HC, BA	31	28	28	30	107,1	107,1	0,97
SCD, BA	18	18	18	17	94,4	94,4	0,94
SFÚ, BA	86	85	85	83	97,6	97,6	0,97
DÚ, BA	41	36	36	41	113,9	113,9	1,00
NOC, BA	63	72	72	65	90,3	90,3	1,03
LIC, BA	23	25	25	24	96,0	96,0	1,04
SKN, Levoča	44	46	46	45	97,8	97,8	1,02

SNM, BA	582	504	504	587	116,5	116,5	1,01
STM, Košice	76	75	75	76	101,3	101,3	1,00
MSNP, BB	82	0	0	0	0,0	0,0	0,00
SNG, BA	185	172	172	199	115,7	115,7	1,08
KHB	11	10	10	10	100,0	100,0	0,91
ÚEUV, BA	60	58	58	62	106,9	106,9	1,03
Celkom	3 478	3 168	3 168	3 380	106,7	106,7	0,97

Priemerná mesačná mzda v príspevkových organizáciách ministerstva v roku 2022, zo všetkých zdrojov v rámci kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania dosiahla výšku 1 425 eur, čo v porovnaní s rokom 2021 predstavuje zvýšenie o 99 eur, čo zodpovedá zvýšeniu miezd o 7,5 %.

1.7. PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE V PÔSOBNOSTI KAPITOLY

Celkovo boli k 31. 12. 2022 uvoľnené finančné prostriedky v sume 101 180 664 eur podľa prvkov takto: v programe 08S v sume 93 908 142 eur, v programe 08T 3 750 455 eur a v programe 0EK 3 522 067 eur. V roku 2022 boli príspevkovým organizáciám uvoľnené rozpočtové prostriedky na realizáciu projektov v oblasti kultúrnych aktivít v tuzemsku, v zahraničí, na informatizáciu, akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov, stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva, obnovu nástrojového vybavenia a krojových súčiastok, na stratégiu nákupu slovaciek múzejnej a galerijnej hodnoty, na stratégiu rozvoja múzeí a galérií v SR a na podpornú infraštruktúru. Príspevkové organizácie za rok 2022 dosiahli z hlavnej činnosti záporný hospodársky výsledok v sume 983 696 eur ako rozdiel medzi dosiahnutými výnosmi 133 904 338 eur a nákladmi v sume 134 859 411 eur po zohľadnení dane v sume 28 623 eur. Z podnikateľskej činnosti bol vykázaný kladný hospodársky výsledok v sume 984 826 eur. Hospodársky výsledok z hlavnej, ako aj z podnikateľskej činnosti dosiahol kladnú hodnotu v sume 1 130 eur. Z celkového počtu 24 príspevkových organizácií vykázalo kladný hospodársky výsledok 17 organizácií a 7 organizácií vykázalo záporný hospodársky výsledok. Štátne divadlo Košice vykázalo záporný hospodársky výsledok v sume 199 821 eur, ktorý je v súlade s platnou metodikou v danom období a bude vyrovnaný v roku 2023 na účte 428 – nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých rokov. Záporný hospodársky výsledok za rok 2022 vyplýva najmä z nákladov na tvorbu odpisov majetku nadobudnutého z vlastných zdrojov, na tvorbu rezerv na súdne spory a odmeny autorským spoločnostiam a z nákladov, ktorých úhrada sa realizuje v nasledujúcom účtovnom období z vlastných zdrojov organizácie. Štátna opera Banská Bystrica vykázala záporný hospodársky výsledok v sume 113 226 eur. Vykázanie záporného hospodárskeho výsledku k 31. 12. 2022 je ovplyvnené aj skutočnosťou, že kompenzácia výpadku príjmov z MK SR bola realizovaná len za obdobie január až jún 2022 a aj to nie v plnej sume vykazovaného výpadku. V III. štvrtroku 2022 došlo k úplnému zrušeniu plánovaného hostovania v Česku/Luhačovice. Taktiež dlhoročný japonský partner zrušil plánované koncertné turné sólistov ŠO v Japonsku, čím došlo k značnému výpadku tržieb za tretí štvrtrok 2022. Negatívny vplyv na hospodársky výsledok má aj vysoká miera inflácie a všeobecný nárast cien materiálov, tovarov, energie a služieb, negatívny vplyv mali aj odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku obstaraného z vlastných zdrojov, ktoré zaťažili náklady organizácie. Slovenské národné divadlo v Bratislave dosiahlo za rok 2022 záporný výsledok hospodárenia vo výške 665 478 eur, ktorý bol spôsobený z odpisov z vlastných zdrojov (308 tis. eur, je to len náklad, nie je to výdavok), v dôsledku nižších výnosov (220 tis. eur) a tiež vyšších vstupov z dôvodu inflácie tovarov a služieb (137 tis. eur). Záporný výsledok hospodárenia však neznamenal finančnú nestabilitu, SND malo k 31.12.2022 finančné zdroje vo výške 3 087 012 eur, čo je o 1 500 000 eur viac, ako bol predpoklad pri uzatváraní kontraktu na rok 2022. Tanečné divadlo Ifjú Szivek vykázalo záporný

hospodársky výsledok v sume 38 439 eur, záporný hospodársky výsledok vznikol z dôvodu, že boli vynaložené príjmy z predchádzajúcich rokov (vlastné príjmy). Výnosy boli teda v minulých rokoch a náklady boli v roku 2023. Štátny komorný orchester Žilina vykázal záporný hospodársky výsledok v sume 47 438 eur. Záporný výsledok bol hlavne z vysokého nedoplatku za energie, ktoré boli vo výške 26 988 eur a nezúčtovania prostriedkov finančného mechanizmu EHP. Slovenská národná galéria vykázala záporný hospodársky výsledok v sume 140 299 eur. Záporný hospodársky výsledok vznikol rozdielom medzi výnosmi a nákladmi. Výnosy dosiahnuté v roku 2022 boli nižšie z dôvodu prípravy SNG na otvorenie po rekonštrukcii, z uvedeného dôvodu bola dostupnosť služieb a programov nižšia. Národné osvetové centrum vykázalo záporný hospodársky výsledok v sume 183 384 eur, ktorý vznikol z dôvodu vzniku realizácie prác a dodaní súvisiacich s projektom zlepšenia e-GOV služieb, ktoré boli uskutočnené v roku 2022. Úhrada za toto dodanie v sume 202 080 eur prebehla až v roku 2023, takže dochádza k nesúladu nákladov z titulu dodania služieb (2022) a výnosov z bežného transferu súvisiacim s úhradou (2023).

Na výnosoch sa podieľali najmä tržby z predaja služieb v sume 15 419 583 eur a výnosy z transferov a rozpočtových príjmov príspevkových organizácií v sume 115 462 424 eur.

Najvyšší podiel na celkových nákladoch predstavovali najmä osobné náklady v sume 84 080 108 eur, služby v sume 26 259 784 eur, spotrebované nákupy v sume 9 551 617 eur, odpisy dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku v sume 12 083 068 eur.

Príjmy

Schválený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií za rok 2022 bol 84 508 917 eur. Najväčší podiel na celkových príjmoch predstavujú granty a transfery, a to 116 453 627 eur, z toho tuzemské bežné granty a transfery 84 403 917 eur, v nich príjmy zo štátneho rozpočtu v podpoložke 312 001 - bežné transfery zo štátneho rozpočtu v sume 84 403 917 eur. Tuzemské kapitálové granty a transfery boli rozpočtované na rok 2022 v sume 31 792 610 eur a v nich podpoložka 322 001 - kapitálové príjmy zo ŠR v sume 31 792 610 eur. Upravený rozpočet celkových príjmov príspevkových organizácií bol 166 295 886 eur, z toho v bežných transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 101 192 448 eur a v kapitálových transferoch zo štátneho rozpočtu v sume 46 380 936 eur. Skutočnosť celkových príjmov od začiatku roka 2022 bola 170 821 209 eur, granty a transfery dosiahli 150 243 960 eur. Bežný transfer zo ŠR dosiahol 102 000 240 eur a kapitálový transfer zo ŠR dosiahol 46 765 992 eur. Druhú časť príjmov príspevkových organizácií rezortu kultúry tvoria nedaňové príjmy, ktoré k 31. 12. 2022 dosiahli celkový objem 20 577 250 eur. Sem patria príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku, administratívne poplatky a iné poplatky, kapitálové príjmy a iné nedaňové príjmy.

Prehľad príjmov príspevkových organizácií

(v eur)

Kategória	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	1 065 687,83	1 964 869,00	1 765 778,53	1 905 803,55	107,9	97,0	1,79
220 administratívne poplatky a iné poplatky a platby	8 601 455,68	17 022 473,00	16 053 259,07	17 436 959,15	108,6	102,4	2,03
230 kapitálové	9 955,09	500 000,00	189 294,00	196 544 ,00	103,8	39,3	19,74

příjmy							
240 úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných fin. výpomoci	187,89	70,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00
290 iné nedaňové príjmy	618 599,85	143 246,00	178 617,94	1 037 943,14	581,1	724,6	1,68
200 Nedaňové príjmy¹⁾	10 295 886,34	19 630 658,00	18 186 949,54	20 577 249,84	113,1	104,8	2,00
310 tuzemské bežné granty a transfery	102 502 193,64	84 508 917,00	101 550 900,56	103 311 640,73	101,7	122,2	1,01
320 tuzemské kapitálové granty a transfery	16 472 821,63	31 792 610,00	46 380 935,90	46 765 992,20	100,8	147,1	2,84
330 zahraničné granty	109 604,21	152 100,00	177 100,00	166 326,57	93,9	109,4	1,52
300 Granty a transfery	119 084 619,48	116 453 627,00	148 108 936,46	150 243 959,50	101,4	129,0	1,26
200 a 300 spolu	129 380 505,82	136 084 285,00	166 295 886,00	170 821 209,34	102,7	125,5	1,32

Príjmové finančné operácie v kategórii 400 predstavujú sumu 43 701 473 eur a z toho na položke 453 sumu 43 566 110 eur predstavujú zostatok finančných prostriedkov príspevkových organizácií z predchádzajúcich rokov na bežnom účte, účte sociálneho fondu a v pokladnici.

Výdavky

V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR bolo v roku 2022 celkom 24 príspevkových organizácií, ktorým bol schválený štátny rozpočet na rok 2022 v sume 84 403 917 eur a po úprave bol príspevkovým organizáciám poukázaný bežný transfer (zdroj 111) v sume 101 180 664 eur. Financovanie v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje to, že v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách poskytnuté finančné prostriedky po 1. 8. 2022 mohli byť čerpané až do 31. 3. 2023, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

V bežných výdavkoch má z hľadiska čerpania (zdroj 111) najväčší podiel t. j. 67 % kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a osobné vyrovnania (50 539 706 eur) vrátane kategórie 620 – Poistné a príspevok do poisťovní (17 669 634 eur). Kategória 630 Tovary a služby tvorí 28 %.

V roku 2022 čerpali príspevkové organizácie aj vlastné zdroje na dofinancovanie kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré predstavovali sumu 4 732 609 eur (v porovnaní s rokom 2021 o 1 283 063 eur viac).

V roku 2022 sa zrealizovalo 1 887,50 zahraničných pracovných ciest v celkovej sume 770 689 eur, z toho zo ŠR 281 726 eur.

Na transfery do zahraničia predovšetkým ako príspevky do medzinárodných organizácií, odvody do rozpočtu EÚ a pod. Bolo použitých 20 080 eur, z toho zo ŠR 18 677 eur.

Podrobnejšie informácie o hospodárení jednotlivých štátnych príspevkových organizácií prezentuje ich „Správa o činnosti a hospodárení za rok 2022“, ktorá je zverejnená na webovom sídle ministerstva a na webových sídlach organizácií.

Zhodnotenie majetkovej pozície príspevkových organizácií

Príspevkové organizácie rezortu kultúry vykazujú k 31. 12. 2022 neobežný majetok v zostatkovej hodnote 323 864 519 eur a obežný majetok v hodnote 57 178 566 eur. V rámci neobežného majetku mali organizácie k dispozícii na zabezpečenie plnenia svojich úloh dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 2 021 909 eur, z čoho časť tvoril softvér. Dlhodobý hmotný majetok je vykazovaný v sume 321 842 609 eur.

Príspevkovým organizáciám boli v roku 2022 v rámci programu 08T – Tvorba a implementácia politík a v rámci programu 0EK 0I – Informačné technológie financované zo ŠR - MK SR poskytnuté finančné prostriedky na prioritné projekty realizované organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR celkom v sume 7 272 522 eur (bežné výdavky), z toho v rámci prvku:

- 08T 0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 2 739 762 eur
- 08T 0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí 504 380 eur
- 08T 0105 – Projekt informatizácie kultúry 65 000 eur
- 08T 0106 – Projekt akvizície zbierkových predmetov a knižničných fondov 67 265 eur
- 08T 0109 – Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva 40 000 eur
- 08T 010B – Obnova nástrojového vybavenia a krojových súčiastok 149 048 eur
- 08T 010C – Stratégia nákupu slovacík múzejnej a galerijnej hodnoty 30 000 eur
- 08T 010E – Stratégia rozvoja múzeí a galérií v SR 155 000 eur
- 0EK 0I – Informačné technológie financované zo ŠR - MK SR 3 522 067 eur

Treba uviesť, že úroveň čerpania finančných prostriedkov v príspevkových organizáciách do určitej miery ovplyvňuje iný režim ich čerpania ako v prípade rozpočtových organizácií, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť pri prezentácii ukazovateľov skresľujúco.

(v eur)

Kategória	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% čerpania	% čerpania	Index 22/21
a	1	2	3	4	5=4:3	6=4:2	7=4:1
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	54 055 542,24	51 117 339,00	56 966 892,19	58 371 196,36	102,5	114,2	1,08
620 Poistné a príspevky poisťovní	19 386 065,48	18 011 864,00	20 832 382,92	21 071 533,10	101,1	117,0	1,09
630 Tovary a služby	35 179 622,94	33 674 788,00	40 511 507,77	42 993 597,10	106,1	127,7	1,22
640 Bežné transfery	890 721,19	386 284,00	1 282 581,17	1 654 247,63	129,0	428,2	1,86
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úverom	4,21	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00
600 Bežné výdavky¹⁾	109 511 956,06	103 190 275,00	119 593 364,05	124 090 574,19	103,8	120,3	1,13

Poznámka:

¹⁾ číselné údaje sú vykazované vrátane vlastných a mimorozpočtových zdrojov